

Prodranos theatri botanici Caspari Bauhini, [...] in quo plantae ...

Kaspar Bauhin

Digitized by Google

Prodromus

1620.

Digitized by Google

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ
THEATRI BO-TANICI CASPARI BAVHINI BASILEENS. ARCHIATRI ET Profeſſ. ordin.

IN QVO

PLANTÆ SVPRA SEXCENTÆ ab ipſo primùm deſcriptæ cum plurimis figuris proponuntur.

P
1656 bis

Francofurti ad Mœnum,
Typis Pauli Iacobi, impenſis Ioannis Treudelii.
Anno MDCXX.

REVERENDISSIMI PERILLVSTRIS ET GENEROSI DOMINI,

D. ERDTMANNI LIB. BARONIS IN PVTBVS;

ET ORDINIS EQVITVM DIVO IOHAN. SACROR. COMMENDATORIS IN WILDENBVRCH, &c. FILIO

PERILLVSTRI ET GENEROSO DOMINO,

D. PHILIPPO LVDOVICO LIB. BARONI IN PVTBVS, &c.

Hunc THEATRI ſui BOTANICI ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ

CASPARVS BAVHINIVS BASILEENS. ARCHIATROS OBSERV. MON.

ΤΥΚΗ ΚΑΙ ΠΟΝΩ offert.

Epiſtola Dedicatoria.

S*ALOMONEM populi Iudaici regem*, PERILLVSTRIS & GENEROSE DOMINE BARO, *de omnium ſtirpium natura commentarios ſcripſiſſe, & quidem pro ſapientia quam diuinitus acceperat, (omnium priſcorum, etiam Ægyptiorum ſapientiam longe poſt ſe relinquente) ſacra docet pagina: vt vel minima ac viliſſima naturæ opera conſiderarit, ita vt à Cedro Libani, vſque ad Hyſſopum quæ è pariete progignitur, diſputarit. Quos in templi Hieroſolymitani veſtibulo diu aſſeruatos, Ezechias rex, vna cum* ἰαμάτων *libris, ſuſtuliſſe aſſerunt, eo quod animaduertiſſet, ægros, ad hos*

tanquam ad numen aliquod confugere: ex his potius quam à Deo morborum curationes petere. Non enim dubium eſt in libris illis, poſteritati ob inſignem ſapientiam commendatis, multiplicem etiam abuſum fuiſſe, qui aliquot ſeculis poſt durauit: & vnum referam, Flauij ἀρχαιολογία meminit cuiuſdam Eleazari exorciſtæ, qui in Veſpaſiani exercitu, multos qui à dæmonibus torquebantur, præſente Imperatore curauit hoc modo: obſeſſi naribus annulũ indebat, ſub cuius ſigillo radicis à Salomone indicatæ ſpecies incluſa erat: quo iterum è naribus educto & ægro languore in terram collapſo, eoque exanimato iacente, carminibus Salomonis dæmonem adiurabat, & per ſacra in priſtino ergaſtulo habitare edicebat: & vt obſeſſum à ſpiritu maligno liberatum aſtantibus oſtenderet, coram obſeſſo calicem aqua plenum collocabat, & dæmoni iam ab homine egreſſo, eum vt ſubuerteret, imperabat. Eiuſmodi ergo profanitatis & idololatriæ exterminandæ ſtudio, Ezechias pietatis zelo ductus, commentarios illos remouit, non artis odio, cuius auxilium ipſemet poſtmodum in vlceris curatione perſenſit. Quos ſane libros ſi adhuc haberemus, forſitan deeſſet de herbis ſcribendi occaſio. Verum cum non ſolum veteres ſolis herbis in medicatione contenti fuerint, ſed etiam num hodie non minima Medicinæ pars in iis conſiſtat, idcirco in earum inquiſitionem cupidius incumbere oportet, præſertim eum qui Medicinam aliis ſalutariter facere cupit, cum nec Hippocratem piguerit, vt dogmata θεοπρεποῦς ἐπιστήμης, diuinæ medendi ſcientiæ, ita βοτανικὴν παράδοσιν à Democrito, qui ab Ægyptiis eam acceperat, addiſcere. Ad quod ſtudium vnumquemque ſua valetudo inuitare debet, cum inter corporis dotes mortalibus à Deo nulla pretioſior conceſſa ſit: id quod olim, neſcio quis Poetarũ ſenario comprobauit, οὐκ ἔστ' ὑγιείας κρεῖττον οὐδὲν ἐν βίῳ. Sunt quidem de ſimplicibus ab antiquis multa non feliciter ſcripta, ſed à nemine omnium æque de omnibus, neque ea ipſa in vnum collecta, ordineque, ſine longis circuitionib. digeſta. Quare laborẽ hunc, poſt plurimos clariſſimos ſcriptores, cum ſuſceperimus, dum THEATRVM BOTANICVM adornamus, in præſens PRODROMVM eius, qui vltra Sexcentas à me primum deſcriptas Plantas exhibet, præmittere placuit. Quem laborem, cui rectius offerrem quam tibi PERILLVSTRIS & GENEROSE DOMINE BARO, non occurrit alius, cum ex conuerſatione & colloquio, te & literas & literatos ſingulari candore amare, & virtutes togatas ac bellicas omni ſtudio proſequi, & eius nomine ab omnibus bonis & obſeruari & laudari, ſine fuco animaduerti. Non ſane mirum, modo verum ſit illud, ex vnguibus leonem cognoſci, ſiquidem & peruetuſta & illuſtriſſ. proſapia, Rugiæ Principum oriundus ſis, quin etiam illuſtriſſ. Parẽte natus, Heroe virtutibus cunctis, vt numero dicam, eminente: inſuper ab Ephoris & præceptoribus inprimis

à præ-

à præſtantiſſ. vereque modeſto & ingenuo D. Joachimo Volſchouio, moribus & vita præeuntibus, inſtructus fueris. Non immerito ergo illuſtriſſ. parentibus & gaudio & ſolatio, patriæ & Reip. feliciter te natum ſuo tempore abunde teſtatum facies: ad quod ab vno & trino, porro fœliciſſima quæque precor: & vt hunc laborem meum, ſerena hilarique fronte ſuſcipias, tuearis, & me porro tuo fauore proſequi digneris, opto, rogoque. Baſileæ Jdib. Martij MDCXX.

AD MEDICINÆ-STVDIOSOS.

DIGNA ſane eſt, CANDIDE Lector, Galeni 1. de Antidotis 5. ſententia, quæ ab omnibus Medicis perpendatur. Medicus ait omniũ STIRPIVM, ſi fieri poſſit, peritiam habeat, conſulo, ſin minus, plurium ſaltem quibus frequenter vtimur. Nam qui ſtudio Medico operam dare in animo habet, nil in artis operibus laude digni pręſtabit, ſi HERBARVM cognitione deſtituatur: tam enim medico neceſſaria ὡς οὐχ οἷόν τε εἶναι χωρὶς ταύτης ἰατρεύειν ὀρθῶς, vt Oribaſius ſcribit: ſiquidem partem Medicinæ potiſſimam ſemper complexa ſit: Homeri Scholiaſtæ ἡ ἀρχαία ἰατρικὴ ἐν βοτάναις ἦν: ſeu vt Seneca, Medicina quondam paucarum herbarum ſcientia fuit. Et apud Plutarchum Tryphon aſſerit, Chironem & Cadmum Agenoridem, qui duo primi Medicinam exercuiſſe credebantur, ægros ſuos ſolis herbis & radicibus ſanaſſe. Sic cum Eurypylus apud Homerum ab Alexandro ſagitta ſauciatus fuiſſet, vulnus eius Patroclus ita curauit.

αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν
χερσὶ διατρίψας ὀδυνήφατον.

Hæc & ſimilia mecum perpendens, nunc ab annis quadraginta quatuor, ſtudium Botanicum, ea qua fieri potuit diligentia excolui, nullis laboribus, nullis ſumptibus parcens, ne quidem moleſtas peregrinationes intermittens, quo & plantarum cognitionem, quantum fieri humanitus licet, ſolidam mihi compararem: eaſdem colligerem & collectas aſſeruarem, & cum authorum deſcriptionibus conferrem: vnde factum, vt domi meæ in horto meo ſicco ſupra quatuor millia Plantarum demonſtrare poſſim, quod quam plurimi & Doctores & Studioſi diuerſarum nationum teſtari poterunt, vt qui eas ſingulas, à me ipſis demonſtratas, vti frequẽter ſoleo, viderint. Et ad huius fidam cognitionem Authores etiam conſulendi fuere, quare omnes quotquot hactenus habere potui, qui de herbis ſcripſere, vt & Florilegia, mihi comparaui. At quia non omnis fert omnia tellus, infinitis literis ad clariſſimos viros datis, vt alibi plenius, ſuppellectilem meam Herbariam auxi, & ex ipſorum literis non pauca ad rem facientia, cognoui. Quare ne talentum à Domino mihi concreditum defoderem, ſed Spartam quam nactus ſum exornarem, ante annos vigintiquatuor, in iuuenum gratiam Phytopinacis partem primam propoſuimus, in quo plantas ſparſim ab authoribus deſcriptas, certa methodo propoſuimus, & quidem ſupra bis mille & circiter quinquagentos: cuius libri exemplaria cum fuerint vendita & diſtracta, proxime ſi DEVS volet, Pinacem Theatri noſtri Botanici, qui loco Phytopinacis erit, dabimus, vna cum ſynonymiis herbarum ſupra quinque millia, conuenienti methodo diſpoſita, quo eo Studioſi in Herbationibus vti poſſint. Sic & Matthiolum emaculatum cum ſynonymiis & multarum nouarum Plantarum auctario, ante annos viginti duos dedimus: & ante annos nouendecim in hiſtoriam Lugduni ſuppreſſo nomine editam, animaduerſiones ſcripſimus: &

ante

ante ſeptennium Tabernæmontanus, plurimis & plantis & medicamentis additis locupletior redditus excuſus fuit. Nunc vero PRODROMVM THEATRI noſtri BOTANICI damus, in quo ſupra ſexcentæ plantæ à me primum deſcriptæ, exhibentur: & licet earum aliquæ apud C. Cluſium, & nobiliſſ. Fabium Columnam Lyncæum, & perpaucæ in horto Eyſtadienſi reperiantur, noſtris tamen adiecimus, quia eas in ſupra dictis libris, antequam horum ſcripta prodirent, deſcripſimus. Figuras quas ſculpi curauimus, tot quot ad manus fuere iam abſolutæ adiecimus, ſperantes futurum, vt & reliquæ THEATRO addendæ, ſculpantur. Hoc labore noſtro, iuuandi ſtudio inſtituto, vtere, donec Theatrum noſtrum Botanicum accipias. Nam cum & Iohannis Bauhini Illuſt. Ducis Wirtembergici Archiatri, fratris mei pie defuncti opus præclarum ſub prælo ſit: & etiamnum Romæ, hiſtoria plantarum Mexiocanarum cum figuris excudatur, & ad medium abſoluta ſit, vt ex literis clariſſ. Fabii Columnæ cognoui, hæc opera expectare animus eſt, quo, ſi DEVS volet, in Theatro noſtro, & vno volumine omnes omnium plantarum, à quibuſcunque authoribus propoſitarum deſcriptiones, & quidem methodice, omnibuſque ſuperuacuis reciſis, tibi, Candide Lector, exhibere valeamus, ſicque perfectum opus accipias.

His interim in rem tuam vtere, authori faue, & ſi potes plantarum tranſmiſsione iuuato: & ſi quæ minus recte propoſita animaduerteris, pro humanitate tua moneto: monitus non ſolum gratias habebo, ſed etiam lubens, quod homines ingenui, & fatebor & ſententiam mutabo. Nam vt recte Galenus, χαλεπὸν ἄνθρωπον ὄντα, μὴ διαμαρτάνειν, ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίνοντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα. Vnum addam, paginis titulum Theatri Botanici, me inſcio, impoſitum eſſe, qui vel omittendus, vel Prodromi nomen præponendum erat. Nunc nomina eorum à quibus plantas accepimus ſubiiciamus, cum ingenuum deceat, per quos profecerit, fateri, quod hactenus fecimus, & porro, ſi DEVS volet, facturi ſumus. Viue & vale.

NOMI-

NOMINA EORVM QVORVM OPERA *in prodromo adiuti fuimus.*

Aclutius Medicus Alſtrodamenſis.
A. Arnoldus Gillenius, Ducis Megapolitani Medicus.
Bernhardus Paludanus, Medicus Enchuſianus.
Caſpar Weckerlinus, p. m. Argentinenſis Medicus.
Caſpar Bartolinus, Haffniæ Medicinæ Profeſſor.
Dauid Vaſmarus, p. m. Lubecenſis Medicus.
Daniel Lotitzius, Paterniacenſis Medicus.
Euerhardus Vorſtius Profeſſor Lugd. Batauorum.
Fabius Columna Lyncæus.
Fridericus Meyer, p. m.
Ferrandes Imperatus, Pharmacopæus Neapolitanus.
Georgius Rumbaum Medicus Vratislauienſis.
Henricus Heyl Medicus Dantiſcanus.
Honorius Belli Medicus in Creta.
Iacobus Albinus, Medicus Hamburgenſis.
Iacobus Antonius Cortuſus, p. m. Patricius Patauinus & horti præfectus.
Iacobus Cargillus, Medicus in Scotia.
Iacobus Zuingerus, p. m. Medicus Baſileenſis.
Iacobus Hagenbachius, Baſil. Med. Studioſus.
Ioachimus Burſerus, Medicus Annæbergenſis.
Ioannes Bauhinus, p. m. Wirtembergenſis Archiater.
Ioannes Fleiſſerus Vratislau. D. qui in Virginia obijt.
Ioannes Francus, Senior Medicus Camicenſis.
Ioannes Henricus Churterus, p. m. Medicus Baſileenſ.
Ioannes Neudorffer, Medicus Norinbergenſis.
Ioannes Pona, Pharmacopæus Veronenſis.
Ioannes Rudolphus Saltzman, Poliater & Profeſſor Medicinæ Argentinæ.
Ioannes Sigfridus, Medicinæ Profeſſor Helmſtadij.
Laurentius Roſenau, Pharmacopæus Lineburgenſis.
Laurentius Scholtzius Senior, p. m. Medicus Vratislau.
Leonhardus Doldius, p. m. Medicus Norinbergenſis.
Ludouicus Furet Senator Northuſanus.
Ludouicus Iungermannus, Profeſſor Gieſſanus.
Matthias de Lobel, p. m. Botanographus Angliæ.
Matthias Liſterus, Medicus Londinenſis.
Nicolaus Agerius, Phyſices Profeſſor Argentinæ.
Nicolaus Contarenus, Patritius Venetus.
Olaus Worm, Profeſſor Haffniæ.
Paſchalis Gallus, Pictauienſis Medicus.
Philippus Stephanus Sprengerus, p. m. Pharmacopæus Heidelbergenſis.
Samuel Sattler, Ducis Brunſvic. Medicus.

THEA-

THEATRI BOTANICI CASPARI BAVHINI BASILIENSIS ARCHIATRI

PRODROMVS.

PLANTARVM vniuerſalem hiſtoriam, in THEATRO, Deo clementer vitam vireſque largiente, propoſiturus, hoc vero in libro, ſolum Plantarum à me primo deſcriptarum, hiſtoriam expreſſurus, eandemque methodum, quam in Theatro, obſeruaturus à GRAMINIBVS auſpicari lubet.

LIBER PRIMVS.

DE GRAMINIBVS.

CAPVT I.

GRAMINIS differentias ducentas in THEATRO noſtro, ſi Deo placuerit, proponemus, in præſens vero eas graminis ſpecies, quas à cæteris Botanicis prætermiſſas cenſemus, breuiter deſcribere eſt animus, & id perſpicue & ſine omni verborum lenocinio: tu DEVS cœptis clementer, quod ſupplex peto, aſpira.

I. GRAMEN caninum vineale: radice eſt alba, tenui, repente, geniculis diſtincta, ex quibus fibræ capillares in terram defiguntur: culmos habet tenues, læues, geniculatos, in terram reclinatos: ex quorum geniculis ſingulis, folium, duas, treſve vncias plerumque longum, anguſtum, atrovirens prodit: culmorum ſummo panicula breuis, parumque expanſa, ex paruis glumis compoſita, inſidet. Apud nos in vinearum vijs, ſolo aliquantulum duriore, circa æſtatis initium reperitur.

II. GRAMEN caninum ſupinum paniculatum dulce: ex radice oblonga, capillata, & nigra, folia pauca, læuia, viridia, anguſta, vnciarum trium vel quatuor longa, prodeunt; inter quæ calamus tenuis, internodijs diſtinctus, folijs paucis oblongis cinctus; parte inferiore ſupinus, mox palmum longus, erigitur, & paniculam tenuem, albam, glumis exiguis donatam, ſuſtinet: agris Londinenſibus vdis gaudet, vnde D. Lobelius, Graminis dulcis nomine miſit.

Gramen caninum maritimum aſperum.

Gramen caninum maritimum ſpicatum.

III. GRAMEN caninum maritimum aſperum. radicem habet ex multis fibris oblongis, albis, capillaribus compoſitam; ex qua ramuli plures dodrantales, in terram primum reflexi prodeunt, calamis rotũdis ruſeſcentib. donati, quos folia quaſi in faſciculo iuncta, breuia, dura, veluti in aculeum faſtigiata, in circuitu leuiter hirſuta, ſerræ inſtar minutiſſime exaſperata, cingunt: ſpicæ, folliculo primum incluſæ, anguſtæ, ceu ex lappulis elegantiſſimis, exiguis, aſperis & echinatis compoſitę. In littore Veneto, maritimis quoque circa Anconam; & Monſpeſſuli reperitur. Lobelius aduerſariorum parte altera in catalogo graminum; gramen caninum medicatum marinum ſpica echinata C. Bauhini (ſed ſine deſcriptione) vocat, quia hoc nomine in Phytopinace noſtro ante annos viginti quatuor breuiſſime deſcripſimus.

IV. GRAMEN caninum maritimum ſpicatum: ex radicibus tenuibus, lignoſis, leuiſſime capillatis, viticelli plures repentes, rotundi, læues, pedales, cubito etiam longiores, frequenter geniculati, vnde ramuli plures, foliolis arundinaceis breuibus & anguſtis cincti, prodeunt; quorum ſuperioribus ſpica triũcialis, ex cinereo nigricans inſidet. Ad littus maris, non longe Monſpelio, D. Saltzmannus legit & communicauit.

V. GRAMEN murorum radice repente; ex radice nigricante repente & capillacea, culmi plures, pedales, incurui, tenues, geniculati, folijs paucis, breuibus & anguſtis cincti, prodeunt: quorum ſummitati panicula albicans, ſeſquiuncialis, ex minimis glumis contexta, inſidet. Hoc in muris foſſarum interiorum vrbis noſtræ prouenit.

Gramen nodoſum ſpica parua.

VI. GRAMEN nodoſum ſpica parua: radice eſt parua, nodoſa, albicante, fibris paucis & breuibus donata, cui ceu alter nodulus oblongus inſidet, qui in calamum cubito altiorem, læuem, internodijs aliquot diſtinctum abit, folio ad quemlibet nodum vno, anguſto, vncias quatuor vel ſex longo: in ſummitate ſpica vnica vix vncialis, mollis, typhini graminis forma. In dumetis vdis circa Befordiam (vrbe diei itinere Baſilea diſtante) prouenit, vbi D. Ioannes Bauhinus frater meus p.m. collegit & tranſmiſit.

Gramen nodoſum auenacea panicula.

GRAMINIS nodoſi auenacea panicula deſcriptionem hic præterimus, cum ab alijs propoſita fuerit, ſolum figuram nouam cum à nullo perfecte fuerit delineata, addere placuit.

Gramen bulboſum aquaticum.

Gramen tremulum minus panicula parua.

VII. GRAMEN bulboſum aquaticum: Bulbum vnicum habet, elegantem, cum recens eſt, maculis luteis ſtriatum, carne alba, nullius odoris nec ſaporis, in ima parte quaſi caudulam habens, ex quo pediculus duarum vnciarum exurgit: cuius ſummo radix manifeſte fibroſa ad foliorum exortum conſpicitur: folia aliquot habet latiuſcula, palmaria, ſtriata: an calamum ac florem proferat ignoramus, cum tale à D. Vaſmaro anno 1592. Lubeca acceperimus: ſcribit ſe in ripa fluminis Trauæ inueniſſe fluctibus forte proiectum, quod abſque dubio ſub aquis naſcatur, foliorum contemplatione id docente: imbecilliora enim eſſe, quam vt ſine fulciente aqua ſeſe ſuſtinere poſſit: quod in Phytopin etiam monuimus.

VIII. GRAMEN bulboſum ex Alepo: Radice eſt bulboſa, cortice reticulato obuoluta, cui fibræ paruæ capillares ſubijciuntur: culmos duos treſve ſtriatos, ſeſquiſpithamæ altitudinis habet, folijs plurimis, oblongis, gramineis cinctos: ſpica, hordeo marino ſimilis, culmo inſidet, quam folijs, veſicæ inſtar parte inferna cingit eamque ſuperat. Hoc ſiccum apud Iohan. Bauhinum fratrem vidimus.

IX. GRAMEN tremulum minus panicula parua. Radicibus ruſeſcentibus huc illuc repentibus, nititur; vnde culmi palmares duo vel tres, geniculo vno vel altero diſtincti, folijs gramineis virentibus & glabris, anguſtis, acuminatis, quorum vnū iubam veſicæ in modum obuoluit, & ſuo acumine vel ſuperat, vel ſaltem adæquat, quæ multis laminulis ſquamatis, lenticulæ ſimilibus, rotundis, ſpadicei ſæpe coloris, filo tenuiſſimo adpenſis, conſtat: ex quibus floſculi tenues, ex flauo pallentes, in vere emicant. In pratis noſtris montoſis & ericetis prouenit, & vulgo Haſenbrod, id eſt, leporinus panis, dicitur.

Gramen tremulum maximum.

Briza maxima L.

Gramen pratenſe paniculatum molle.

GRAMINIS tremuli maximi, cuius Cæſalpinus ſub Phalaride altera, & Cluſius in Cu. poſt. ſub gramine Amourettes maiore meminit. Figuram à nemine propoſitam adponere placuit.

GRAMEN pratenſe paniculatum molle, cum nomine graminis lanati in hiſtoria Lugdunenſi propoſitum ſit, ſolum figuram veram ſpectandam exhibemus.

X. GRAMEN pratenſe paniculatum maius anguſtiore folio: ex radice capillacea, rufeſcente, folia capillacea, quædam breuia, quædam palmum ſuperantia prodeunt: inter quæ culmi tenues, geniculati, cubitum ſuperantes; vno alterove folio breui cincti, in quorum ſummo panicula leuiter expanſa, vnciarum quatuor longa, quæ ratione loci, ſtrigoſior vel lætior: In pratis & dumetis ad ripam Wieſæ fluminis apud nos reperitur.

Huic ſimile ad ripam prædictam inuenitur, potiſſimum radicum capillarium, vt & caulium numero, paniculis & in ijs glumis longioribus, varians.

Gramen panicula mul-
tiplici.

Poa rigida

Gramen aruenſe panicula
criſpa.

Poa bulboſa

XI. Gramen panicula-multiplici: ex radice multis cirrhis villoſis albicantibus compoſita, culmi plurimi, palmares, læues, geniculati & recurui, folijs gramineis, oblongis, anguſtis veſtiti, exurgunt, quibus panicula triuncialis anguſta varie diuiſa, per maturitatem rigida & ſpadicea, inſidet. Monſpeſſuli prouenit; maius & minus reperitur, & gramen minus duriuſculum vocatur.

Gramen aruenſe panicula criſpa, cuius figura appoſita, pro gramine à Matthiolo, gramine Xerampelino à Lobelio, gramine bulboſo Dalechampij in hiſtoria Lugd. deſcribitur, figura non fœliciter expreſſa.

XII. Gramen montanum panicula ſpadicea delicatiore: Radice eſt alba, breui capillacea, culmis ternis, quaternis, geniculatis, pedalibus, vno alteroue folio cinctis, quæ etiam ad radicem breuia & pauca ſunt: in culmorum ſummo panicula triunciales, ſpadicei coloris, ex locuſtis minimis compoſita.

Hoc tamen variat magnitudine, cum & caule ſeſquicubitali & ſpica ſemipalmari inueniatur: prouenit locis ſaxoſis, maius quidem in monte Crentzacho: minus vero in monte Waſſerfall dicto.

XIII. Gra-

Gramen paniculatum odoratum.

XIII. Gramen paniculatum odoratum: Radicibus candidis, geniculatus ſerpit: culmo eſt bicubitali geniculis paucis diſtincto folijs anguſtis, longiſſimis, paniculam ſuperantibus, in acumen faſtigiatis, ſuauem odorem ſpirantibus: cuius culmo panicula parua, leuiterque ſparſa, à pictore non rite expreſſa, inſidet. Apud Boruſſos prouenit; & à Regiomontanis gramen Mariæ dicitur, quod in faſciculos collectum, propter odoris fragrantiam veſtibus adijciunt, vt D. Vaſmarus, qui plantam transmiſit, perſcripſit.

XIV. Gramen ſyluaticum paniculatum altiſſimum: ex radice repente fibroſa, calami duorum triumve cubitorum exurgunt, qui paniculas paruas ſuſtinent; folijs eſt latis, cyperi æmulis. Hoc in ſyluis circa montem Belgardum prouenit, ex quo ruſtici chlamides paſtorales, & torques equis aratra trahentibus, conficiunt.

XV. Gramen paluſtre panicula ſpecioſa. Hoc ad bicubitalem altitudinem exurgit, calamo ſatis craſſo: folijs eſt paucis pedalibus latiuſculis, per marginem aſperiuſculis, quorum aliqua tubuli inſtar, calamum media ex parte ambiunt: panicula eſt iubata ſeſquipalmari, ex elegantiſſimis, paruis & ſubrotundis laminellis compoſita. In humidis circa Patauium legimus: & in Haſſiæ ſtagnis reperiri intelleximus.

XVI. Gramen paluſtre paniculatum minus. Ex radice craſſa, fibris albicantibus, durioribus donata; calamus rotundus, ſtriatus, cubitum ſuperans exurgit; quem folia pallide virentia, latiuſcula pedalia, ſubaſpera, inueſtiunt: panicula palmaris eſt, rara, ex locuſtis albicantibus, ariſtis oblongis armatis, compoſita. Hoc in dumetis humidis circa montem Crentzacenſem prouenit: at in vdis Michelfeldenſibus, altius exurgit.

XVII. Gramen maritimum fluitans cornutum. Ex radice exili capillata; culmus tenuiſſimus, geniculatus, cubito longior producitur: ex quolibet geniculo, folia iuncea, communiter bina, culmum baſi lata, inſtar veſicæ, ambientia, in latus ſparguntur, indeque cauliculus vnus aut alter educitur; & tandem in capitulum membraneum finit, quod in foliola bina, terna, rarius quaterna, anguſtiſſima, in latus reflexa, & cornuta deſinit. Tota planta, ſtagnis Monſpelienſibus mari finitimis, innatat.

Gramen criſtatum.

XVIII. Gramen ſpica criſtata læui, vel gramen criſtatum. Radicum capillamentis plurimis oblongis albicantibus abundat, quæ in vnum veluti ceſpitem coeuntia deorſum repunt: culmis eſt pluribus ſequicubitalibus, geniculis paucis donatis: folijs breuibus anguſtis, & circa caulem paucis, vncias quatuor vel quinque longis: ſpicam habet tenuem oblongam, pallide virentem, quę galli criſtas plurimas, vel ſemen capitis gallinacei dictæ plantæ refert, cuius nomine criſtatum in Phytopinace appellare placuit: quod nomen & D. Lobelius in Aduer. parte alt. probauit, gramen criſtatum Caſ. Bauhini nominans. Prouenit in prato infra patibulum, aliquando ad mœnia Baſilieãſia.

Idem, ſed ſpica elegantiore & denſiore, in monte Waſſerfall & Monſpeſſuli obſeruauimus: ſimile ei ex Anglia D. Lobelius, multis annis poſt, miſit.

XIX. Gramen ſpica criſtata ſubhirſutum. Hoc à priore differt, radicum capillamentis ruſeſcentibus, culmis tenuioribus, parte inferiore leui lanugine aſperſis & humilioribus: folijs longioribus: ſpica candicante, minus compacta, nec ita eleganter criſtam exprimente: quod in dumetis circa Cliben copioſe prouenit.

XX. Gramen ſpicatum anguſtifolium montanum. Hoc à gramine caryophyllato pratenſi differt folijs, q́ anguſtiſſima; cauliculis, qui in hoc tenuiſſimi, plures & longiores: & loco, cum hoc ſolum in montoſis, Maio menſe florens, proueniat.

XXI. Gramen ſyluaticum anguſtifolium ſpica alba. Ex radice rufa, tranſuerſa, fibræ capillares deſcendunt, & folia pl[illegible]pillacea palmaria, etiam breuiora, rarius longiora exurgunt, [illegible] culmis tenuiſſimis, ipſis folijs plerumq; breuioribus, quibus ſpica vt plurimum ſimplex, candida, exiguis ariſtis donata, vnciam vix ſuperans, inſidet: quod in ſyluis humidis Huningenſium reperitur.

Gramen

Gramen ſpicatum folio aſpero.

Gramen caryophyllatum montanum ſpica varia.

GRAMEN ſpicatum folio aſpero, in hiſtoria Lugdunenſi, nomine graminis ſpicati Dalechampij proponitur, cuius figuram perfectam adponere placuit.

XXII. GRAMEN caryophyllatum nemoroſum ſpica multiplici. Radice eſt ex fibris capillaceis rufeſcentibus compoſita, ex qua, tanquam ex ceſpite, folia ſemipalmaria, etiam breuiora, Veronicæ caryophyllatæ ſimilia, prodeunt: inter quæ culmi quam plurimi capillacei, nudi, folia aliquando ſuperantes, ſpicas multas breuiſſimas & rufeſcentes ſuſtinentes, exurgunt. Hoc in vmbroſis & humidis ad Birſam & Wieſam reperitur. Huic non multum diſſimile, ſed radice magis geniculata, in via Richana ad ſepes ad ſiniſtram reperitur.

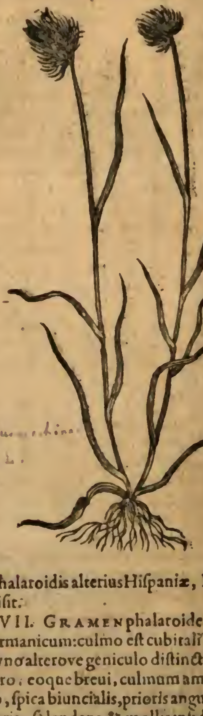
XXIII. GRAMEN caryophyllatum montanum ſpica varia: Radicibus eſt paruis, fibroſis, oblongis, nigricantibus, ex quibus inſtar ceſpitis folia; aliquando palmum longa, anguſta, vt in gramine ſpicato caryophyllatæ folijs, prodeunt: inter quæ culmi plures, tenues, folijs nudi, in ſummitate ſpicam modo diuulſam, modo compactam ſuſtinentes. In noſtræ vrbi vicinis collibus reperitur.

XXIV. GRAMEN ſpicatum folijs & ſpicis hirſutis mollib. Radice eſt arundinacea tranſuerſim repente, paucis fibris capillata, ex qua culmi molles cubitum ſuperantes, folijs oblongis, anguſtis, ſpicas ſuperantibus, & molli lanugine aſperſis, quaſi per tubulos tranſeuntes, exurgunt: quorum ſummo ſpica anguſta, vncias duas longa, mollis, modo ſimplex, modo gemina, rarius triplex, alternatim diſpoſita, inſidet. Hoc in arenoſis ad Birſam reperitur.

Gramen typhoides maximum ſpica longiſſima.

Gramen alopecuroides, ſpica aſpera.

XXV. GRAMEN typhoides maximum ſpica longiſſima. Ex radice parua, nodoſa, cui fibræ exiguæ & plurimæ adnatæ, culmus exurgit rectus, ſeſquicubitalis, internodijs rarioribus diſtinctus, qui in ſpicam rectam, teretem, palmarem, viteſcentem in maturitate albicantem, tactu mollem, deſinit, vtriculis ariſtas oblongiuſculas & copioſas exhibentibus. Inter fruteta circa Gæppingam Ducatus Wirtembergici primum, dein non longe Baſilea; in ſepibus agrorum inter Michelfelden & Huningen, & in ſalycetis Michelfeldæ legimus.

XXVI. GRAMEN phalaroides minus, ſiue Hiſpanicum: hoc folijs eſt oblongis, anguſtis, viridibus, quorum vnum vel alterum, culmos cubitales, tenues, tubi inſtar cingit: in culmorum ſummo ſpica Phalaridi ſimilis, ſed anguſtior, vncias tres longa, inſidet: nec radicem, nec ſemen vidimus: & nomine Phalaroidis alterius Hiſpaniæ, D. Gillenius, tranſmiſit.

XXVII. GRAMEN phalaroides ſpica molli, ſiue Germanicum: culmo eſt cubitali, prioris craſſiore, vno alterove geniculo diſtincto: folio vno vel altero, eoque breui, culmum ambiente, cuius ſummo, ſpica biuncialis, prioris anguſtior, cinericei coloris, ſplendens & mollis inſidet. Hoc Vlmenſes, apud quod prouenit, à colore, Onocordon appellare, intelleximus.

GRAMEN alopecuroides, ſpica aſpera, nomine Graminis echinati apud Lugdunenſem deſcribitur, quare ſolum figuram meliorem addere voluimus.

XXVIII. GRAMEN tomentoſum alpinum & minus. Ex radice parua inutili, calamus raro dodrantem ſuperans, folijs duobus tribuſve veſtitus exurgit

exurgit, cuius ſummitati pappus ſubrotundus inſidet. Prouenit in Heluetia, in D. Bernhardi monte minore ad lacum: ex Rhœtia D. Burſerus attulit.

XXIX. Gramen ſparteum Baſilienſe, ſiue capillaceo folio maius. Ex radice fibroſa, culmi plures exurgũt, qui ſtatim in folia capilli inſtar anguſtiſſima, in acumen molle faſtigiata, palmum, ſæpe pedem altiora, abſumuntur: nec paniculam, nec ſpicã obſeruauimus. Tota planta inſigniter viret, & ex multis plantis ſimul iunctis ceſpes conſtituitur: in paludibus Michelfeldæ prouenit: vti mihi anno præterito M. Hagenbachius, vna cum alijs Graminibus plurimis, oſtendit.

XXX. Gramen ſparteum Hollandicum, ſiue capillaceo folio minus. Hoc pro radice fibellás tenuiſſimas albas habet: folia copioſa, capillacea, pallida trium quatuorve vnciarum, inter quæ culmi tenuiſſimi, palmo altiores, vno alterove internodio donati & pene nudi: efferuntur, qui paniculam pallidam diuulſam ſuſtinent: & communiter plures ceſpitem conſtituunt. Nomine Sparti Hollandici ex ſylua Hagana D. Weckerlinus miſit.

XXXI. Gramen ſparteum Monſpeliacum capillaceo folio minimum: Radicem habet ex fibris albis, oblongis, capillaceis compoſitam: folia capillacea, vncialia: culmos tenuiſſimos, nudos, trium quatuorve vnciarum: paniculas paruas ex locuſtis minimis compoſitas & per maturitatem rufeſcentes: quod Monſpeſſuli in agris æſtiuo tempore reperitur.

XXXII. Gramen ſparteum ſetas equinas referens. Hoc album eſt, & ex radice alba ſetarum inſtar, folia cubitorũ quatuor longa producit, quæ forma, & tenuitate, & robore, caudam equinam, eiuſq; ſetas referunt: ex quibus Iauæ inſulæ incolæ, tapetia texunt. Cuius forte mentio fit in C. Cluſij curis poſterioribus, ſub Herba, Sparto Hiſpanico non abſimili.

Sic ex Inſula Virginea, arboris cuiuſdam cortex candidiſſimus, in pili tenuitatem diuiſus adfertur, è quo incolæ pannos texunt: hunc corticem à D. Gillenio, Gramen vero à D. Saltzmanno accepimus.

XXXIII. Gramen ſparteum variegatum: hoc folijs eſt quatuor vel quinq; vnciarum, rotundis, variegatis, quorum alternatim pars vna viret, altera rubet: quod primo vere in Franckenhuſijs montibus copioſe reperiri, D. Iungermannus anno 1602. ſcripſit, & colorem cultura mutare monuit, ſpartiq; nomine, ſolum folia, miſit.

XXXIV. Gramen foliolis iunceis breuibus maius, radice nigra. Ex radice capillata, nigra, folia iuncea, rarius duas treſve vncias ſuperantia, prodeunt: inter quæ culmus tenuiſſimus, pedalis, læuis, cuius ſummo glumi minimi, quemadmodum in gramine exili duriore alternatim diſpoſiti ſunt: ad mœnia vrbis noſtræ legimus.

XXXV. Gramen paluſtre iunceum racemoſo ſemine: folijs eſt paucis iunceis, culmo cubitali, ex cuius ſummitate, inter bina foliola, veluti racemus paruus propendet: in aquoſis circa Francofurtum ad Oderam D. Fleiſſerus collegit, & anno 1605. communicauit.

Gramen iunceum folio articulato aquaticum.

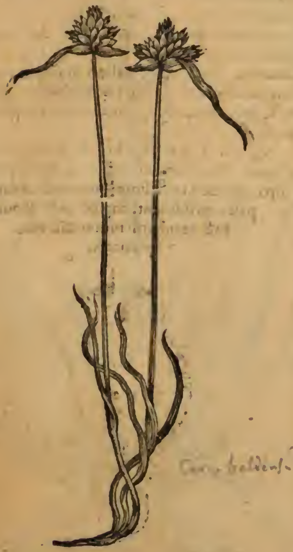
Gramen iunceum folio articulato cum vtriculis.

GRAMEN iunceum folio articulato aquaticum: etſi pro aquatico altero à Lobelio, aquatico à Tabernæmontano pingatur; verum cum foliorum articuli non exprimantur, nouam pro Theatro noſtro ſculptam, addere viſum fuit: & cum poſt fœniſecium, caulis palmaris exurgat, cui raro capitula corymbacea inſident, ſed vtriculi vnciales paleacei, in capillamenta fiſci, modo virides, modo purpuraſcentes; idcirco figura exprimi curauimus.

XXXVI. GRA-

Gramen montanum iunceum capite ſquamoſo.

XXXVI. GRAMEN montanum iunceum capite ſquamoſo: Radice eſt parua, fibroſa, circa quam folia bina, ternave ſemipalmaria: culmus iunceus, læuis, enodis & nudus, pedem ſuperans: cuius ſummo capitulum inſtar Phalaridis ſquamoſum in apicem deſinens, ex albo leuiter ruffeſcens, inſidet, cui vtrinque foliolum rigidum ſubijcitur, quorum longius, vnciam ſuperans, deorſum vergit, alterum quod triplo breuius, recta effertur. In Baldi montis ſummitatibus legimus.

XXXVII. GRAMEN iunceum minimū capitulo ſquamoſo: Radiculę capillares ſunt, folia pauca capillacea, vnciarum fere duarum, inter q̃ culmi vnciarum quatuor vel quinque exurgunt, in quorum fere ſummo capitulum vnicum minutiſſimū ſquamoſum rufeſcens; cui culmi apex ſupereminet. In aquoſis circa Altorffium Noricorum, vnde D. Doldius miſit: & Francofurti ad Oderam, prouenit.

XXXVIII. GRAMEN iunceum minimum alterum: à priore differt potiſſimum capitulis, quæ & ſummo cauliculo inſident, & ſquamoſa non ſunt: in foſſis Patauinis, aqua defluxa, reperitur.

XXXIX. GRAMEN iunceum minimum maritimum. Tota planta dodrantem non ſuperat, ceſpiti ſimilis, ex cuius ſingulis radiculis, ſinguli cauliculi exurgunt, foliolis capillaceis paucis cincti, qui exiguis vtriculis donantur: hoc in Zeelandiæ maritimis ad oppidum Gous, D. Gillenius collegit & tranſmiſit.

XL. GRAMEN cyperoides latifolium ſpica ſpadiceo viridi maius: Radice eſt oblonga multiplici, rufa mire capillata; caulibus triangulis, cubito minoribus: folijs arundinaceis, pedalibus, & quam in vulgari anguſtioribus: ſpicis ternis, quaternis, rarius quinis, alternatim ſuccedentibus, anguſtis, trium quatuorve vnciarum longis, coloris ſpadiceo-viridis, quarum primæ ſemper folium oblongum anguſtiſſimum ſubiicitur. Hoc in humidis ad Sellam nouam Monſpeſſuli primum vidimus: dein ex Luſatia, à D. Franco Graminis Sprawaldenſis nomine accepimus.

XLI. GRAMEN cyperoides anguſtifolium ſpica ſpadiceo-viridi minus: Radice eſt breuiore, lignoſiore, parum fibroſa, & rufa: caule triangulo, pedali: folijs anguſtis, duris, ſemipalmaribus, in acutiẽ deſinentibus: ſpicis aliquot anguſtiſſimis, oblongis, ſpadiceo-viridibus, alternatim diſpoſitis, & pediculis longis capillaceis inſidentibus, quod Aprili menſe circa Birſam reperitur. Aliquando tamen altius exurgit.

XLII. GRAMEN cyperoides ſpica pendula longiore & anguſtiore. Caule eſt cubitali, anguloſo, ſtriato; folijs oblongis, anguſtis, baſi oblonga, caulem inſtar tubi veſtientibus; ex quo veluti tubo, ſpicæ ſingulæ, vncias quatuor vel ſex longæ, anguſtæ, prodeunt & propendent; ipſum vero folium cuilibet ſpicæ ſubiectum, oblongum eſt. Hoc locis humidis circa Thermas Apponenſes Patauinorum creſcit.

XLIII. GRAMEN cyperoides ſpicis minoribus minuſque compactis. Ex radice fibroſa, lignoſa tamen, folia prodeunt anguſta, graminea palmum longa, inter quæ caulis ſeſquicubitalis, triquetrus, ſubaſper, & magna ex parte nudus exurgit:

git: in cuius ſummo, ſpica parua diuulſa, & quaſi aculeata conſiſtit, quæ ſemina oblonga, ſubnigra, in aculeatum cuſpidem deſinentia, continet.

Huius tres differentias notauimus: 1. eſt latioribus & longioribus folijs, ſpicis maioribus, & ad riuulum molendinarium vrbis noſtræ trans Rhenum reperitur. 2. à priore rarioribus & minoribus ſpicis differt, & in via Riehana ad ſepes creſcit. 3. folijs eſt anguſtioribus, breuioribus, ſpicis inter duas priores medijs, quod Patauij locis humidis anno 1578. collegimus, & cum D. Guilandino oſtendiſſemus, Iſchæmon Plinij cenſuit, quod non probamus: idem ſed per omnia minus anno 1579. Monſpeſſuli in humidis inuenimus, quod gramen cyperoides nominabant.

XLIV. Gramen arundinaceum plumoſum album. Radice & folijs eſt arundinaceis, & in arundinis altitudinem excreſcit: caule anguloſo albo, paniculam arundinaceam, ramoſam, palmarem, albam, mollem, ſplendentem, inſtar ſerici albi ſuſtinet. Non longe Monſpelio, circa Perault & Magolanam repetitur.

XLV. Gramen nemoroſum paniculis albis capillaceo folio: ceſpitis inſtar gramen hoc exiſtit, quod ex radicibus capillaceis, folia copioſa, viridia, pilis tenuiſſimis ſimilia, pedem longa, emittit: inter quæ culmi tenues, geniculati, cubitales, aliquando ſeſquicubitales, pene nudi, in paniculam rariorem albicantem, palmo minorem, ex glumis paruis ariſtis donatis compoſitam, abeunt: in Querceto non longe Michelfelda copioſe prouenit.

XLVI. Gramen holoſteum alpinum minimum: Tota plantula vncias tres non ſuperat, folijs capillaceis vncialibus, cuius culmis capitula paleacea inſident, copioſe in Heluetia, in S. Bernhardi monte minore, prouenit.

GRAMINIS

Gramen hirſutum latifolium minus iuncea panicula.

Gramen hirſutum capitulis pſyllij.

GRAMINIS hirſuti differentiæ ſunt plures: eſt latifolium maius ab alijs deſcriptum: eſt minus iuncea panicula, magnitudine potiſſimum à priore differens, cuius figura adpoſita: eſt & capitulis pſyllij, quod exile hirſutum cyperoides Lobelio dicitur, cuius hic exactior figura exhibetur, eſt denique hirſutum anguſtifolium maius hic deſcriptum, & minus, quod gramen Leucanthemon in hiſtor. Lugdun. dicitur.

Gramen hirſutum anguſtifolium maius.

Juncus albidus Hoffm.

Gramen ſpica ſubrotunda echinata.

XLVII. Gramen hirſutum anguſtifolium maius. Ex radice exigua fibroſa, rufeſcente, culmus vnicus, cubito altior, vt plurimum læuis, exurgit, in cuius ſummitate panicula alba, mollis, leuiter ſparſa, ex multis laminulis compoſita, in quarum qualibet ſemina minuta, ſubnigra & ſubrotunda: folijs eſt paucis, anguſtis, palmaribus & villoſis (ſculptor in pilis exprimendis lapſus eſt) aliquot culmum cingentibus: ipſi vero paniculæ, vtrinque folium tenuiſſimum ſubijcitur, quorum alterum panniculam ſuperat, alterum non adæquat. Prouenit in noſtris paludoſis pratis Michelfeldenſibus.

XLVIII. Gramen ſpica ſubrotunda echinata, vel gramen echinato capitulo. Radice eſt capillacea, alba, folijs paucis anguſtis, tactu ſubaſperis, duarum, triumve vnciarum, inter quę culmi feſtucarum inſtar læues, vno alterove folio cincti, prodeunt: & quidem terni, vel quaterni, ſed altitudine inæquales, alter enim duarum, alter trium quatuorve: alter ſex vnciarum: quibus ſingulis capitulum vnicum, inſtar tribuli echinatum & ſpinoſum, inſidet: flores & ſemina non obſeruauimus.

Hoc locis ſterilibus circa Monſpelium creſcit: idem ſed maius ex Hiſpania D. Albinus attulit, quod videtur clariſſ. Columnæ, gramē echinatum tribuloides appellaſſe.

XLIX. Gramen ſpica plana echinata. Plantula palmaris eſt radicula ex fibellis albis compo-

ſita,

ſita ex qua foliola capillacea, pauca, vnciam longa, & feſtuca tenuiſſima, prodeunt: ſpicam habet vncialem, planam, quæ ex vtriculis minutiſſimis ariſtas acutas emittit: ex Hiſpania D. Albinus attulit.

L. GRAMEN montanum panicula miliacea ſparſa. Ex radice fibroſa rufeſcente, folia pauca, anguſta, vncias quatuor vel quinque longa, vna cum culmo tenuiſſimo cubitali, vno alterove folio veſtito, exurgunt, in cuius ſummo panicula ſparſa, ex locuſtis minutiſſimis compoſita: in monte Crentzacenſi prouenit.

LI. GRAMEN arundinaceum panicula miliacea: Ex radicibus fibroſis albis, vnus & alter culmus cubitalis exurgit, quem parte inferiore folia arundinacea vnciarum trium cingunt ad partem ſupernam duobus nodis diſtinctam, folia duo anguſtiora, longioraque veſtiunt: in cuius ſummo panicula trium vnciarum, milij paniculæ ſimilis: in agris Patauinis reperitur, & à gramine miliaceo à Lobelio propoſito, plane diuerſum eſt.

LII. GRAMEN arundinaceum Sorghi panicula ſparſa. Hoc culmis eſt cauis, magna ex parte reclinatis, ita vt capillaribus radicibus terræ affigantur, qui folia (quę longiora & anguſtiora quam in priore) veluti per tubum tranſeunt, & in ſummo paniculam fere palmarem, ſparſam, paruis vtriculis donatam, ſuſtinent. Locus natalis memoria excidit.

Gramen latifolium ſpica triticea compacta.

Gramen anguſtifolium ſpica tritici muticæ ſimili.

LIII. GRAMEN latifolium ſpica triticea compacta: Culmo eſt ſeſquicubitali, vno alterove geniculo diſtincto, folijs frumentaceis, pedalibus, ſpica triticea, palmari, lata, glumis acutis carente: Baſileæ, ad agrorum margines.

LIV. GRAMEN latifolium ſpica triticea diuulſa. Hoc à priore, ſpica potiſſimum differt, quæ in ſpicas diſtinctas & anguſtas diuulſa eſt, & ſibi inuicem alternatim in culmo ſubſequuntur, quarum vtriculi breuiſſimis ariſtis armantur: in Italia ad agrorum margines.

LV. GRAMEN anguſtifolium ſpica triticea cõpacta: Hoc folijs eſt anguſtioribus, ſeſquipalmaribus rigidis, acuminatis & albicantibus: culmo læui rotundo, ſtriato, ſeſquicubitali: ſpicis palmaribus, compactis: vtriculis rigidis & acuminatis. Baſileæ, ad ſepes locis aridioribus extra portam Blaſianam.

LVI. GRAMEN anguſtifolium, ſpica tritici muticæ ſimili. Radicibus oblongis, geniculatis nodoſis candidis ſerpit: culmis eſt ſeſquicubitalibus, rotundis: folijs iunceis, oblongis, duris, in acumen faſtigiatis: ſpica oblonga triticea, ei Trotico, quod alijs ſpica mutica dicitur, ſimili: glumis paucis, oblongis, ariſtis carentibus. Locis arenoſis circa Baſileam, vt ad Cliben prouenit. Weitzengraß appellare lubet, quod in Phytopinace ſub gramine arũdinaceo ſpica triticea poſuimus, & Lobelius in Catalogo Graminum, quem aduerſ. p. 2. addidit, gramen frumentarium, ſegetale ue triticeum, ſiue triticea ſpica Caſ. Bauhin. nominat.

LVII. GRAMEN ſpica ſecalina: ipſi Secali ſimilimum: calamo eſt tricubitali, læui, geniculato & pallente: folijs paucis longiuſculis: ſpica vncias quatuor longa, oblongis ariſtis armata: quod Baſileæ, in agris frumentaceis frequenter reperitur.

Gramen ſpica brizæ maius.

Gramen maritimum panicula loliacea.

LVIII. Gʀᴀᴍᴇɴ ſpica brizæ maius. Radicibus & culmis eſt frumentaceis, folijs anguſtis, ſpicis palmaribus, multiplicibus, vtriculis ariſtis breuibus armatis, floſculis, vt in tritico, luteolis: Tota planta ad viri altitudinem aſſurgit, & apud nôs locis accliuibus ad Rheni ripam, & ad montis Crentzacenſis aſcenſum prouenit.

LIX. Gʀᴀᴍᴇɴ ſpica brizæ minus: Tota planta palma minor eſt, radice exili, fibroſa, foliolis ad radicem breuibus, mollibus, caneſcentibus, ſpica vnciali, q̃ modo ſimplex, modo gemina & terna, vtriculis ariſtis armatis: in agris Monſpelienſ. D. Saltzmannus legit.

LX. Gʀᴀᴍᴇɴ loliaceum latifolium ſpica anguſtiore: Ex radice alba, arundinacea, fibroſa, culmi aliquot bicubitales exurgunt, folijs paucis, latiuſculis, oblongis cincti, quorum ſummo ſpica anguſta, vncias quatuor vel quinq; longa. Phœnici vel Hordeo marino ſimilis. Baſileæ circa Cliben, longioribus & breuioribus folijs varians, reperitur.

LXI. Gʀᴀᴍᴇɴ loliaceum minus, ſpica ſimplici: Ex radice capillacea, cauliculi plures, rotundi, duri duarum vnciarum, & ẽt ſemipalmares, folijs paucis, anguſtis & breuibus cincti, exurgunt. quib. ſpica duarum vnciarum, anguſta, lolio ſimilis, inſidet: in agris Monſpelienſibus frequens eſt.

LXII. Gʀᴀᴍᴇɴ loliaceũ minus ſupinum ſpica multiplici. Hoc maiori ex parte rẽpit, & cauliculis eſt multis, vnciarum quatuor, folijs paucis, & ſpica multiplici, cuius vtriculis ſemen paruũ oblongiuſculũ includitur, & hoc apud Mõſpelienſ. p̃uenit.

LXIII. Gʀᴀᴍᴇɴ maritimum panicula loliacea. Ex radicibus capillaceis, cauliculi plures, rotundi, recurui, altitudine impares, palmo inferiores geniculati, folijs paucis, anguſtis, oblongis cincti, exurgunt, paniculã loliaceam, triũ quatuorve vnciarũ, ſed ramoſam, ſuſtinẽtes: locis maritimis circa Mõſpelium, vnde D. Saltzmannus attulit, prouenit.

LXIV. Fᴇꜱᴛᴠᴄᴀ graminea glumis vacuis. Ex radicib. fibroſis ſimul iũctis, culmi aliquot geniculati, pedales, ad radicẽ lanugine pubeſcentes, folijs anguſtis, paucis donati exurgunt, qui glumos plurimos, læues & vacuos, filamentis tenuiſſimis adpendentes, partim virides, partim ſpadiceos, ariſtis oblongis donatos, ſuſtinent: hęc apud nos in tectis & muris creſcit: & cum glumi longis filamentis adpenſi ſint, facile à quouis vẽto agitati, tremũt, hinc Monſpelienſibus gramen tremulum dicitur.

Hęc aliquãdo, apud eoſdem, glumis pauciorib. & ariſtis longioribus & recuruis in agris reperitur: & feſtuca graminea ariſtis incuruis, nominari põt.

LXV. Fᴇꜱᴛᴠᴄᴀ graminea effuſa iuba. Hæc altius exurgit, caule viridi & rotũdo, qui in iubam pedalis longitudinis effunditur, cuiꝰ glumi anguſtiores & longiores, breuibus ariſtis cincti, pediculis capillaceis, oblongis inſident, qui per maturitatem albicant: inter ſegetes reperitur.

LXVI. Fᴇꜱᴛᴠᴄᴀ iunceo folio. Ex radice parua, fibroſa alba, folia pauca, iuncea, ſemicubitum longa, vt & culmus rotundus, cubitalis exurgit, qui in paniculam auenaceam, ſed anguſtiorẽ, albam, anguſtam, definit, quæ ex oblongo folliculo (à folio conſtituto) paniculam longe ſuperante, prodit. cuius glumi rari, ariſtis longiſſimis & argenteis donantur. In Valeſia ad paludem vrbis Sedunenſ. copioſe prouenit, vnde D. Burſerus nobis attulit.

LXVII. Fᴇꜱᴛᴠᴄᴀ iũceo folio ſpica gemina. Hęc culmo eſt ſeſquicubitali, rotundo, geniculato & ramoſo, cuius ſummitati ſpicæ, vix vnciam longæ, molles, rufeſcentes, ariſtis oblongis armatæ, Iſchęmo gramini villoſo ſimiles, inſident, & ſemper duę ſimul, vni oblongo pediculo inſidentes, iunguntur: folia habet iuncea, longa, inordinate diſpoſita: locus natalis excidit.

LXVIII. Fᴇꜱᴛᴠᴄᴀ pratẽſis lanuginoſa: ex radice capillacea, rufeſcẽte, folia multa, anguſta, pedalia, vna cum culmis tenuibus, bipedalibus, foliaceis, molli & pauca lanugine (culmi potiſſimũ) aſperſis, exurgunt: ſpica eſt oblonga, anguſta, ex glumis oblongis, ariſtis donatis compoſita, & quaſi in paniculam paruam expanſa. Baſileæ paſſim in pratis.

LXIX. Fᴇꜱᴛᴠᴄᴀ dumetorum. Ex radice capillacea nigricante, culmi plures geniculis diſtincti, pauciſſimis pilis aſperſis, duorum triumve cubitorum, folijs oblongis, anguſtis cincti, exurgunt, in quorum ſummo ſpica oblonga, locuſtis raris, oblongis, cauli proximis, & ariſtis armatis conſtans: Iulio menſe, in dumetis circa Birſam, verumetiam in vepribus, locis ſiccioribus, prouenit.

LXX. Fᴇꜱᴛᴠᴄᴀ dumetorum anguſtiſſimis & piloſis folijs: Radix eſt albicãs, ex durioribus fibris compoſita: ex qua calami aliquot tenues, vno altero ve geniculo diſtincti & pene nudi, exurgunt: folia ſunt breuia anguſtiſſima, læui molliq; lanugine hirſuta: calamorum ſummitati veluti panicula, ex ſpicis pluribus cõpoſita, quarũ q̃libet capillaceo pediculo inſidet, multis glumis ariſtatis & candicantib. conſtãs: prouenit in dumetis circa Cliben.

Gramen montanum auenaceum locuſtis rubris.

Gramen auenaceum lanuginoſum glumis rarioribus.

LXXI. Gramen montanum auenaceum locuſtis rubris: Ex radice tenui, repente, alba, fibris capillaribus vtrinq; donata, culmus ſimplex, læuis, pene cubitalis (rarius ex vna radice plures exurgunt) circa radicem purpuraſcens, qui quaſi in ſpicam tenuem deſinit, cuius glumi vt plurimum ab vna parte ſiti ſunt, & foris ex nigro purpuraſcunt, intuſque albi ſunt, in quorum medio vtriculus paruus, candidus, pedicello donatus, ſemen minutum continet: folijs donatur paucis, anguſtis, acuminatis, circa radicem breuibus, at circa culmum, quem duo triaue cingunt, longioribus, communiter ſpicam ſuperantibus. Iulio & Auguſto, hinc inde in montoſis & vmbroſis, vt circa arcem Richenſtein, in monte Mutero Baſileenſium, & monte Crentzacenſi reperitur.

LXXII. Gramen auenaceum lanuginoſum glumis rarioribus. Ex radice fibroſa, folia iuncea oblonga, & culmi plures, iuncei, cubitum ſuperantes, paucis folijs donati, exurgunt, in quorum ſummo glumi rariores, albi, lanuginoſi, vtriculum continentes, quibus ſemen nigrum, ſplendens, incluſum eſt: locis aſperis circa Monſpelium prouenit: diuerſum eſt à Gramine montano auenæ ſemine Cluſij.

Gramen glumis varijs.

Iuncus acutus capitulis Sorghi.

LXXIII. Gramen glumis varijs: Ex radice craſſa, membrana alba rugoſa intecta, caules bini, ternive, pedales, fragiles, læues exurgunt, quorum ſummo ſpicæ ſimilis panicula vncialis, ex glumis varij coloris, inſidet: folia plura ad radicem anguſta, palmaria, ſaturate virentia: locis montoſis circa Montembelgardum prouenit, vnde à fratre p.m. accepimus.

DE IVNCO.

Capvt II.

Ivnci differentias viginti quatuor in Theatro propoſituri, paucas hic apponemus: præmiſſa figura Iunci acuti capitulis Sorghi, qui Iuncus maritimus primus, aduerſariorum auctoribus & Iuncus rotundus alter, Cæſalpino dicitur: cum huius figura à nullo fuerit expreſſa.

Iuncus acutus maritimus caule triangulo.

Iuncus acumine reflexo trifidus.

I. IVNCVS acutus maritimus caule triangulo: Radice eſt repente, fibroſa, à qua aliæ radiculæ, prioribus exiccatis, naſcuntur: hinc caules, quos ad radicem breuia folia cingunt, pedales, trianguli exurgunt & in extremitatem pungentem deſinunt, infra quem à latere flocus racemoſus, ruſeſcens exit. Hic in litore Veneto, & à Perault via qua Monſpelio ad mare itur, prouenit: & ad Danubium Lintzij D. Burſerus legit.

II. IVNCVS exiguus montanus mucrone carens. Radice eſt puſilla, nigra, capillacea, cauliculo quatuor vel quinq; vnciarum, cuius ſummo capitulum paruum, ex fuſco purpuraſcens, quadrifidũ, in exiguum rigidiuſculum filamentum abiens, inſidet: foliola ad cauliculi principium tria, iuncea, vnciam longa: in Taurero Raſtadienſi, D. Burſerus eruit.

III. IVNCELLVS inutilis, ſiue Chamæſchænos: hic radice eſt fibroſa, & pro plantæ magnitudine, cum vnciam vix ſuperet, ſatis craſſa, folijs eſt tribus quatuorve iunceis. Tiguri prope lacum Felinum, Maio menſe. Ioan. Bauhinus p.m. collegit, & à C. Geſnero, ipſi Chamæſchænos nominatus fuit.

IV. IVNCVS acumine reflexo alter: caule eſt ſeſquicubitali, rotũdo, læui, aphyllo, panicula vmbellæ ſimili: atroſplendentẽ, pediculo carente filamentis cæruleis, vt in Aphyllonthe, donata, quam caulis duarum triumve vnciarum, acutus, ſed mollis, parumq; reflexus ſuperat: in Prouincia Galliæ prouenit.

V. IVNCVS acumine reflexo trifidus: Ex radice nigra, geniculata & fibroſa, iunci plures, tenues, palmum ſuperantes exurgunt, qui in ſummo in tres, rarius quatuor ſtylos, tenuiſſimos, trium quatuorve

tuorve vnciarum, diuiduntur, in quorum ſummitatibus, poſt iunci diuiſionem, paniculæ paruæ locatæ ſunt. In monte Fracto Lucernatum, in Pyræneis & montibus Morauiæ prouenit.

Iuncus alpinus capitulo lanuginoſo.

VI. IVNCELLVS capitulis equiſeti fluitans: Ex radiculis capillaceis, iuncus recuruus tenuiſſimus prodit, qui in plures iuncellos duarum triumve vnciarum ſubdiuiditur, quorum aliqui erecti, aliqui reflexi, capitulum minimum ſuſtinent; & iuncellis ſingulis foliolum tenue capillaceū adponitur. In aquoſis Angliæ fluitat, vnde D. Gillenius attulit.

VII. IVNCVS alpinus capitulo lanuginoſo: Radice eſt ſubnigra, tenui, fibroſa, ex qua aliorum iuncorum more, loco foliorum, quaſi ſtyli tenues, recti, rotundi, & quidem plurimi, in læue acumen vergentes, longitudine diſpari, quorum longiſſimi, vix palmares ſunt, & ad radicem rufeſcunt: & ſubhirſuti ſunt: inter quas caulis vnicus, ſtrictus, ad ſpithamæ, plus minuſve, altitudinem exurgit, cui capitulum vnicum, oblongum, molle, lanuginoſum, haud multum leporum caudæ diſſimile, inſidet: cuius nomine χοιν:λοſυρον in Phytopinace appellauimus: in montoſis Harcyniæ prouenit, ad acidulas, inter fontem acidum Ribelsaw & Grieſſbach, vbi Iulio menſe Io. Bauhinus p.m. collegit, & nomine Iunci alpini cum cauda leporina miſit.

VIII. IVNCVS alpinus bombycinus: Ex radice aliorum iuncorum ſimili, folia iuncea exurgunt, inter quæ culmi plures tenuiſſimi, palmo minores, qui capitulum paruum, lanugine alba ornatum, ſuſtinent. In montibus Morauiæ loco dicto Keſſel, D. Fleiſſerus eruit, & communicauit.

IX. IVNCVS floridus minor: Radice eſt candida, geniculata, fibris plurimis adhærentibus: caule palmari, folijs ternis, iunceis, oblongis, acutis, duobus caulem ſuperantibus, cuius ſummo, ſingulis pediculis, qui quini ſūt alternatim ſibi ſuccedentes, flores (quos non vidimus) inſident, quos fructus gemini rotundi Orobi Cretici magnitudine ſequuntur. In paluſtribus Heluetiæ circa cœnobium Eremitanorum, & in monte Fracto ad lacum Pilati Lucernatum, D. Burſerus obſeruauit.

DE

Cyperus rotundus inodorus Germanicus.

DE CYPERO.

CAPVT III.

CYPERVS longus inodorus ſyluaticus: Radices habet oblongas, geniculatas, rufeſcentes, folia plura, palmaria, viridia, anguſta, ſubaſpera, ad principium membrana rufeſcente ſimul veſtita: caulem hactenus nullum obſeruauimus, in ſyluoſis, montoſis, humidis, vt in monte noſtro Muteto, prouenit.

CYPERVS rotundus inodorus Germanicus, ſub aquatico ſeptentrionalium à Lobelio deſcriptus, cum non recte ſculptus ſit, figuram exhibere debuimus.

DE SPARGANIO.

CAPVT IV.

SPARGANIVM minimum: plantula eſt vnciarum quatuor; nam radicula ex fibellis oblongis componitur, vnde cauliculus vnciarum duarum effertur, & in capitulum exiguum ſubrotundum, cui aliud minus inſidet, herbacei coloris & formæ, quemadmodum in ſparganio maiore, deſinit: circa quem folia vtrinque quaterna, vel quina, anguſta, caulicum ſuperantia. Plantulam hanc D. Furtrus, anno 1617. tranſmiſit, his aſſcriptis: Sparganium minimum & ſemeſtrale, Northuſij in lacunis quibuſdam cœnoſis, quarum partes ſuperiores per æſtatem exiccantur.

DE EQVISETO.

CAPVT V.

I. EQVISETVM paluſtre linariæ ſcopariæ folio: Ex radice repente geniculata, caulis rotundus, calami in modum inanis, geniculis diſtinctus, cubitoque altior aſſurgit: folijs ad genicula pluribus, linariæ vulgaris folijs latioribus, & linariæ ſcopariæ ſimilibus, viridibus, oblongis, fragilibus, ſubaſperiuſculis: iulos in cacumine non obſeruauimus, licet quandoque velut in ramos diuidatur. Baſileę, in paludibus Michelfeldenſibus, & etiam in riuulo iuxta patibulum, reperitur.

II. EQVISETVM paluſtre minus polyſtachiō: Radice eſt repente, geniculis diſtincta, caule tenui, cubito minore, geniculis craſſioribus articulato, folijs, aut potius geniculatis cirris, ad articulum vtrinque ternis, vel quaternis, iunceis, palmaribus, quibus pene ſingulis minuta ſpica iuli inſtar inſidet: caulis vero iulum oblongum, minus compactum, floſculis pallidiſſime rubentibus donatum, ſuſtinet: in aquoſis Michelfeldenſibus.

III. EQVISETVM paluſtre tenuiſſimis & longiſſimis ſetis: Culmo eſt inani, bipedali, geniculis pixidatim cohærentibus articulato, cum cæteris conueniens, exceptis folijs, ſiue ſetis iunceis, longis, multoque tenuioribus: in paluſtribus Michelfeldenſium.

IV. EQVISETVM nudum minus variegatum Baſileenſe: Ex radice, parua nigra, tranſuerſa, non-

nihil capillata, cauliculi plures, inæquales, rariſſime pedales, communiter palmares, ſemipalmares & multo breuiores, ſtriati, pallide virentes, geniculis parte inferna nigris, ſuperne albidis, articulati: folijs carentes, & caui: in quorum ſummitatibus capitulum breuiſſimum iuli inſtar inſidet, quod à corona alba, ex octo, nouem, etiam duodecim foliolis acutis compoſita, ſuſtentatur: & quando pedibus calcatur, crepitat. Prouenit ad ripam Rheni, iuxta locum die Baat dictum. An Geſnerus libello de ſtirpium collectione, hoc intellexit? dum inquit: Hipparis lacuſtris quædam, folijs manſu arenoſis, in fine Iulij floret, vti puto: plura non habet.

Equiſetum fœtidum ſub aqua repens.

V. EQVISETVM fœtidum ſub aqua repens: Radice eſt fibroſa, caulibus tenuiſſimis, rotundis, per obliquum, vt Saccharum penidium, ſtriatis, geniculatis, fragilibus per terram ſparſis, quandoq, cubitalibus, in plures cauliculos brachiatis, folijs aliquot breuibus, in breues apices diſtinctis, ad genicula iunctis. Tota planta fragilis, quæ aquis cœnoſis dũ innatat viridis eſt, at extracta & exiccata, incana & friabilis, ita vt non ſolum digitis in puluerẽ comminui poſſit ſed ſponte in puluerem abeat. Odoris eſt lutoſi & ſulphurei. Solum in aquis cænoſis demerſum reperitur, quod primum Patauij in foſſis Thermarum Aponitarum: dein non longe Lucerna: tum Baſileæ cis pontem Birſæ, Michelfeldæ & Hunnigæ, in foſſis obſeruauimus.

DE ARVNDINE SIVE CALAMO.

CAPVT VI.

I. CALAMVS aromaticus Syriacus: Ex radice inutili, trium, quatuorve vnciarum longa, ſummo capite nonnihil extuberante & in paucas fibras deſinente, caulis (modo vnus, modo plures) fere bicubitalis, rectus, rotundus, læuis, fragilis, multis geniculis diſtinctus, exurgit, qui intus cauus, ſpongioſus & membranula (quaſi tela alba ſubtenſa) vti harundines præditus, qui aſſulatim frangitur, & in plures ramos diuiditur, hiq; in tenuiſſimos ſubdiuiduntur, ad modum Liguſtri Ægyptiaci Alpini, vel Lentiſci Perauiani ſiue Molle Cluſij: qui flores paruos, foliaceos, plurimos, ſingulis tenuiſſimis pedicellis inſidentes, ſuſtinent, ex quorum medio apex ſtyli inſtar prodit. Folia pauca, ſemper bina ex aduerſo ad ſingula genicula ſita, caulem amplectuntur, vnciam lata, ſeſquiunciam longa, neruis aliquot per longum excurrentibus. Caulis ſapore eſt aromatico, valde amaro, quo in Theriaca pro calamo vtimur. Huius caulis partem anno 1579. à D. Paludano ex Ægypto reduce, Patauij accepimus. Verum cum totam plantam à D. Doldio habeamus, breuem eius deſcriptionem (cum ab alijs non proponatur) adjcere lubuit.

II. ARVNDO Anglica folijs in ſummitate diſſectis: Hæc folijs eſt cubitalibus, duarum triumve vnciarum latis, neruis aliquot, per folij longitudinem excurrentibus & eleuatis: folijs in ſummo in in duos, tres & quatuor apices diuiſis: hanc D. Cargillus ex Anglia miſit.

III. ARVNDO Indica latifolia flore luteo punctato: Ex radice nigricante, nodoſa, & fibris craſſioribus donata, alijſque nodis adnaſcentibus,

caules plures ſeſquicubitales, craſſi, arũdinis inſtar nodoſi, prodeunt, circa quos folia pallide virentia expanſa, lata, in acumen deſinentia, neruoſa & tenuia: quæ, cum primo ante caulium exortum naſcuntur, corniculorum chartaceorum modo conuoluta exiſtunt. Cauli, flores, gladioli floribus forma ſimiles, coloris lutei, punctis aſperſis variegati, capitello hirſuto inhærent, quod flore delapſo augetur, ſubaſperum fit, & ſemen nigrum, ſubrotundum continet. Hæc vt omnibus ſui partibus, ita & ſemine minor eſt, quam ea quæ florem minij coloris habet. Hanc in horto habemus, in olla colimus hyberno tempore in cellam reponimus, quæ primo vere plures caules, antiquis reſectis profert, & Iulio menſe floret.

DE SECALE.

CAPVT VII.

SECALE latifolia: Culmis exurgit candicantibus, rotundis, ſtriatis, quibus ſpica palmum longa, craſſa, ariſtis longiſſimis, & vt in vulgari tenuiſſimis denticulis exaſperatis armata, inſidet: folia habet cubitum longa, vnciam lata & per marginem leuiter exaſperata: grana non vidimus: ſpicam & folia ex horto Nobiliſſ. Contareni, Senatoris Veneti, habemus.

LIBER SECVNDVS.

DE GLADIOLO.

CAPVT I.

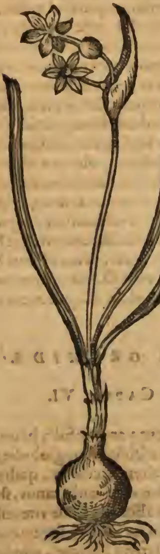
GLADIOLVS anguſto gramineo folio: pro radice bulbum geminum habet, vnum alteri inſidentem, caulem læuem, teretem, pedalem: folia bina ternave, graminea, anguſtiſſima, ſtriata, mucronata, palmaria: flores ternos, quaternos, pallide rubentes, ſupra ſe inuicem ad caulis ſummum vtrinque, ex ſex folijs oblongis commiſſi: quibus vt in cæteris, folliculi ſemen paleaceum continentes, ſed minores, ſuccedunt. Ex Hiſpania D. Albinus, in Muræna collectum attulit.

DE HYACINTHO.

CAPVT II.

HYACINTHVS minimus maritimus: Tota plãta vnciarum ſex eſt: ex bulbulo paruo oblongo, cortice villoſo tecto, cauliculi duo vel tres nudi, inter folia anguſtiſſima exurgunt, quibus capitula minuta, rotunda, ſurſum porrecta inſident, floſculis minutis cæruleis, quibus veluti ſiliquæ oblongiuſculæ, ſemen minutum continentes, ſuccedunt: Monſpeſſuli in litore maris anno 1595. D. Gallus collegit: eundem & loco eodem, ſed vncias tres non ſuperantem, D. Weckerlinus anno 1615. eruit, & communicauit.

Narciſſus anguſtifolius albus minor.

DE NARCISSO.

CAPVT III.

I. NARCISSVS anguſtifolius albus minor: Ex radice bulboſa, tunica ſubnigra tecta & paucis fibris capillata, folia bina vel terna oblonga, anguſta, porracea exurgunt: inter quæ cauliculus palmaris, cuius ſummo bini flores, parui, albi, calice oblongo, anguſto donati, inſident: non longè Monſpelio in ſaxoſis & montoſis reperitur.

II. PSEVDONARCISSVS gramineo folio, ſiue Leuconarciſſus æſtiuus: Ex radice, oblongum, anguſtum bulbum imitante, exiguis capillaceis fibris prædita, membrana fuſcâ tecta, folia bina, croceis æmula, oblonga, exurgunt, quæ ſæpe cauliculum ſuperant, qui nudus, tenuis, trium, quatuor, quandoq; quinq; vnciarum, qui foliolis ternis, quaternis, breuiſſimis cinctus florem vnum ſtellatum, intrinſecus albicantem, extrinſecus venis purpuraſcentibus, variegatum, ex foliolis ſex compoſitum, ſuſtinet: in cuius medio caliculus breuiſſimus, in ſtylum abiens, quem ſtaminula apicibus candidis donata, cingunt, cui capitulum triquetrum, ſemen continens ſuccedit. In alpibus Heluetiorum & Rhætorum, vt monte Splugel & ad Thermas Fabarias, Iulio menſe floret: ſed & Auguſti fine, in Tautero Auſtriæ monte, D. Burſerus eruit.

DE ALLIO.

CAPVT IV.

I. ALLIVM iunci folium bicorne luteum: ex bulbo oblongo, capillaceo, tunica alba veſtito, caulis rotundis, palmo altior, folijs iunceis duob. tribuſve veſtitus, exurgit, vmbellam paruam luteā ſuſtinens, cuius flores ſinguli, filamentis oblongis inſident, ex ſex foliolis luteis compoſiti, in quorum medio ſtaminula totidem, & in medio ſtylus, quibus capitula trigona, ſemen continentia, ſuccedunt: ipſi vero vmbellæ, foliola duo anguſtiſſima quorum alterum communiter longius, in latus expanſa, ſubijciuntur. Monſpelio D. Saltzmannus attulit, & D. Burſerus in Auſtria prope Stain & Baden, eruit.

II. ALLIVM montanum minus: ex radice parua, aliquantum nodoſa & fibroſa, cauliculus vnus & alter tenuiſſimus, nudus, trium, quatuor, etiam ſex vncias altus, inter folia oblonga, anguſta, exurgit, qui capitulum minimum (quod apertum non vidimus) ſuſtinet: in petra circa Oenipontem reperitur.

III. ALLIVM montanum radice oblonga: priori ſimile, ſed caule altiore & folijs longioribus, capitulo rotundo pallide purpuraſcente, floribus ex foliolis ſex, totidemque ſtaminibus compoſito, non longe Monſpelio, loco montoſo, qui Hortus Dei dicitur, obſeruauimus: quod forte Allium montanum ſiue Petroſcorodon Geſneri in libro de Hortis.

Moly moſchatum capillaceo folio.

II. Moly moſchatum capillaceo folio: bulbo eſt paruo, oblongiuſculo, ruſeſcente & veluti reticulato cortice tecto, ex quo cauliculus tenuis, palmaris, rariſſime pedalis emergit, circa quem folia iuncea vel potius capillacea, ſed ſine ordine, quæ modo vnciam, modo tres quatuorve vncias longa (quæ nimis lata in figura exprimuntur) cauliculi ſummo pedicelli quini, ſeni, ſepteni, veluti in vmbella diſpoſiti, à duobus exiguis foliolis ſuſtentati, inſident, quorum ſinguli floſculum ex ſex foliolis acutis compoſitum, obſcure albentem lineis fuſcis per medium diſcurrentibus diſſectum & ſtaminulis aliquot donatum ſuſtinent: his capitula rotunda ſemina tria vel quatuor, nigra oblonga, triquetra, continentia, ſuccedunt: flos Moſchi vel Zibethi odorem ſpirat, & in collibus Monſpelio vicinis prouenit, vnde D. Saltzmannus anno 1598. attulit, & poſtmodum aliquot annis in hortulo coluimus.

DE MOLY.

CAPVT V.

I. Moly Affricanum vmbella purpuraſcente: ex radice bulboſa, caulis (modo vnus, modo plures) cubito altior, nudus & cauus, vna cum folijs aliquot latiuſculis, in acutum deſinentibus, palmaribus & etiam ſeſquipalmaribus, per marginem, inſtar graminis hirſuti, piloſis: vmbella, caulis ſummo inſidet, cuius flores communiter ex quinque foliolis, dilute purpuraſcentibus, pediculis oblongis & firmis inſident: quibus veſicula, duo triave ſemina nigra rotunda includens ſuccedit. Odore eſt Allij grauiore. Hoc Argentina à D. Meyero acceptum, in horto ab aliquot annis alimus.

DE ORCHIDE.

CAPVT VI.

I. Cynosorchis anguſtifolia hiante cucullo: huic radices ſubſunt duę globoſæ, altera maior & vegetior, altera flaccidior, quibus ſuperne fibræ aliquot adhærent: caulis cauus, ſtriatus, cubito minor, folijs aliquot pallide virentibus, læuibus, ſtriatis, vncias ſex longis, ſemunciam latis inferne, & vno alterove ſuperne, amplexantibus: ſpicam habet oblongam, ex floribus raris, candore purpuraſcentibus, ex oblongiuſculis pediculis dependentibus, hiantem cucullum referentibus: hanc in pratis Patauinis legimus.

II. Cynosorchis militaris montana ſpica rubente conglomerata: ex radicibus prædictæ ſimilibus, caulis cubitalis, rotundus, cauus, paucis folijs anguſtis, ſtriatis, vncias ſex longis cinctus, exurgit, cuius ſummo ſpica, ex floribus paruis, eleganter rubentibus conglomerata, inſidet: quorum labrum in quatuor paruas barbulas diuiditur, calcare tenuiſſimo à tergo. Naſcitur in herboſis montis Mutetæ, Maio florens: quam prius circa Patauium obſeruauimus.

III. Cynosorchis militaris pratenſis elatior floribus variegatis: hæc priore eſt teſticulis minoribus, caule breuiore, folijs latioribus vncias duas longis, etiam caulis ſummum, tubi inſtar cingentibus:

gentibus: ſpica breuiore, ex floribus priore longe minoribus, iiſque ex albo & rubro eleganter variegatis. In pratis humidis Michelfeldenſibus, & trans Rhenum reperitur.

III. Camæorchis alpina folio gramineo: planta palmaris eſt, ex cuius radice gemina, globoſa, oblonga, folia anguſtiſſima, vtrinq; quaterna, cauliculum nudum, triuncialem, qui inter ea fertur, ſuperantia exurgunt: ſpica vnciali, cui vtrinque foliolum breuiſſimum ſubijcitur: floſculi virides galericulati ſunt. In monte Heluetiorum Gothardo, copioſe & aceruatim, Iunio florens, reperitur.

V. Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga: Teſticulos duos habet paruos, rugoſos, quorum alter, vt in reliquis Orchidibus vegetior, hinc communiter ſolum vnus teſticulus reperitur: quorum ſummo, fibræ oblongæ, varie & oblique ſparſæ, adpoſitæ. Caulis cauus, nonnunquam pede altior, quem folia anguſta paucaq; vncias tres vel quatuor longa, baſi ſua veſtiunt, at cuilibet flori folium breue quidem, ſed latius & in apicem deſinens, ſubijcitur. Flores quini, ſeni, alternatim in caulis ſummo diſpoſiti, coloris ferruginei, obliqui tubuli forma, quorum lingua propendens oblonga eſt, & ex baſi latiore in apicem abit, cui legumentum pallidioris coloris, veſicæ inſtar impoſitum, etiam in apicem & communiter bifidum finit: floribus vtriculi, ſemine puluerulento repleti, ſuccedunt. Hanc in Italiæ montibus Baſſanenſibus legimus: & Matthiolum ſub Teſticuli tertij ſpecie prima, in figuris maioribus exprimere voluiſſe, cenſemus, cuius tamen figura mala & ſine omni deſcriptione, & vt in hiſtoria Lugdunēſi ſub Teſticulo 3. Matth. At fateor peiorem eſſe eam figuram, quam Matthiolo meo emaculato addidi, deſumptam ex Tabernæmontani figuris: tunc enim quid ſibi vellet Matthiolus, non conſtabat, imo etiamnum dubius ſum: quare aliam figuram delineari curauimus. Huius haud dubie ſpecies, quam doctiſſimus Columna in ſua Ecphraſi minus cognitarum ſtirpium, Orchidis macrophyllæ nomine & eleganter deſcripſit, & icone expreſſit.

Orchis palmata pratenſis anguſti-
folia.

Orchis palmata anguſtifolia minor
flore odoratiſſimo.

VI. Orchis palmata pratenſis anguſtifolia maior: radices habet paruas, veluti palmas geminas, in binos digitos diſtributas, fibris paucis annexis: folia liliacea, anguſta, læuia & palmaria, per quæ veluti tubum, caulis cubitalis cauus effertur, cui ſpica fere palmaris anguſta, ex floribus dilute purpureis, breui calcare donatis compoſita, quibus ſingulis foliola oblonga acumina ſubijciuntur, & capitulum oblongum, ſemen aliarum inſtar continens, ſuccedit. Hæc in pratis vdis Michelfeldæ, ipſa æſtate reperitur.

VII. Orchis palmata anguſtifolia minor flore odoratiſſimo. Radice eſt gemina, oblonga, anguſta, palmæ ſimili, in tres quatuorve fibras craſſiſſimas diuiſa, ſupra quas ex imo caule fibræ aliquot ortæ expanduntur: ex radice folia quina aut ſena, oblonga, graminea prodeunt, inter quæ caulis vnicus palmaris, pauciſſimis & exiguis foliolis donatus, qui velut in ſpicam biuncialem abit, cui flores dilute purpurei odoratiſſimi inſident, qui galea tecti, labro prominulo, in quatuor barbulas diuiſi ſunt, & paruo calcari, à tergo prominente, donati. In pratis humidis Michelfeldæ prouenit & autumno floret (quamuis etiam Monſpeſſuli reperiatur) & ſub Satyrio octauo in Phytopinace deſcripſimus.

VIII. Orchis palmata flore viridi: ex radice gemina, palmata & parua, caulis palma altior, folijs paucis, neruoſis, vncias tres longis, vnam latis, veſtibus exurgit, ſpicam habens triuncialem, floſculos paucos, ſubvirides, galea tectos, & labro prominulo in duas barbulas diuiſo, quibus ſingulis foliolum oblongum, anguſtũ, ſubijcitur. In montibus Bohemiæ, Sileſię finitimis in Saxo Mommelgrund, copioſam Iunio florentem, D. Fleiſſerus obſeruauit, & attulit.

IX. Orchis

Orchis palmata montana maxima.

IX. Orchis palmata montana maxima: Radices habet geminas inſtar palmarum duarũ ſibi inuicem iunctarum, & velut in plures digitos diuiſarum, quarum altera alba, vegetior ac ſolida, ſupra quas fibræ paucæ conſpiciuntur. Caulis eſt bicubitalis, ſtriatus, vacuus, quem folia pedalia primum, mox palmaria, ſeſquivnciam lata, neruis diſtincta, complectũtur: in cuius ſummo flores in ſpica palmari digeſti, coloris dilute purpurei, qui parui ſunt galeola tecti, labro exiguo propendente, in anguſtiſſimas barbulas diuiſo, & à tergo oblongo, capillaceo calcari donati, ad quorum exortum foliola ſingula, quaſi in filamentum abeuntia, obſeruãtur: his capitulum oblongum, ſtriatum, ſemen exiguum ſcobis inſtar continens, ſuccedit. Hæc in montibus vicinis, potiſſimum Mulcto, copioſe Maio menſe florens, prouenit.

DE OPHRI.
CAPVT VII.

OPHRIS minima: è radice ſubflaueſcente fibroſa & Orchides redolente, cauliculus ſimplex, trium, quatuorve vnciarum, ſub foliolis prodit, cui foliola duo Ophrios vulgaris modo apponuntur, quæ parua ſunt, glabra, ſplendentia, coloris vnifolij & nonnihil in cordatam effigiem, è rotundiuſcula figura diſcedentia, quibus cauliculi altera pars, ſimiliter trium, quatuorve vnciarum ſupereminet, cuius ſummo floſculi parui herbacei inſident, in Ophris vulgaris floribus, exilitate ſola recedentes, quibus vaſcula exigua ſuccedunt. Florétijs in locis vbi ſponte prouenit, Iulio potiſſimũ menſe: at in hortos, cũ gleba ſoli natalitij translata, citius. Naſcitur plurimum, vt D. Furerus monuit, à quo eã (ſed prius à D. Sigfrido) accepimus, Ophridij ſeu Bifolij Broccenbergici minoris nomine, in opacis muſcoſiſq; ſyluis Broccio & Offmannino vertici dicto, interuenientibus.

DE OROBANCHE.
CAPVT VIII.

I. OROBANCHE flore maiore ex cęruleo purpuraſcente: Radice eſt craſſa, longa, fibroſa: caule ſemipalmari, foliolis paucis, breuiſſimis, craſſis & acutis cincto, qui in quinq; ſex, etiam plures pediculos triũciales, nudos, abſumitur, quamuis etiam ex foliorum alis pediculi prodeant, quorũ ſummo calyx, vncialis ſinuatus inſidet, & ex quolibet flos vnicus, cæruleo purpuraſcens, longo pediculo donatus, exit, qui magnus, vncias duas longus, forma galericulatus, & veluti roſtratus, vt in Alectorolopho, ex quo filamentum oblongũ, reflexum ꝓdit: quod flori ſuccedat, non conſtat. Hanc, in Pyrenęis montibus D. Burſerus legit & communicauit.

II. Monere lubet de vulgari Orobanche eã recte à Theophraſto Limodoron, quaſi famem adferẽs, vocari; eò ꝙ plantæ cui adnaſcitur, alimentũ ſubtrahat. Hanc n. ſemper alterius plantæ radici adnatam obſeruauimus, vt Geniſtæ vulgari & Hiſpanicæ, Hieracio Sabaudo, Trifolio, Aſtragalo ſyluatico & alijs.

III. OROBANCHE quæ Hypopytis dici poteſt: hæc Orobanche vulgari ſimilis, ſed humilior & nigricans, caule vnciarum quatuor, quaſi ſquamis cõtecto: flores in ſummo, veluti in paruam ſpicam congeſti, Nido auis ſimiles, albidiores tñ, rariores ac duriores. Sub piceis, abietibus & pinaſtris (hinc hypopitis) ꝓuenit. Sapore eſt aliquantũ aſtringẽte.

LIBER TERTIVS.

DE RAPVNCVLO, SIVE CAPANVLA GLABRA.

CAPVT I.

Rapunculus ſpicatus cæruleus.

Rapunculus alpinus ſiue Pyramidalis minor.

RAPVN-

RAPVNCVLV ſpicat* datur ſpica alba. vel cinericea, vel coloris violacei ſaturi, hic ſolum figura Rapunculi ſpicati cærulei adpoſita, cum iam deſcriptus ſit.

I. RAPVNCVLVS alpinus ſiue Pyramidalis minor: Radix Rapunculi forma: caulis vnus, ſeſquipalmaris, folijs pallide virentibus, per ambitum crenatis, acuminatis, vnciam latis, tres longis, alternatim cingitur: in ſummo flores pauci, cærulei, campanulæ forma, pedicellis annexi & filamento oblongo ex eorum medio prodeunte, donati propendent: quibus ſingulis capitulum oblongum, pertuſum vt in campanula perſici folia, ſuccedit, cui ſemen minutum includitur: in Italia prouenit, ſed locus excidit.

Rapunculus alpinus corniculatus.

II. RAPVNCVLVS alpinus corniculatus, quem nomine rapunculi alpini ſpicato ſimili, ante annos viginti duos in Phytopinace, dein in Matthiolo emaculato, deſcripſimus, nunc vero diligentius, cum eam ex Baldi rupium fiſſuris, abſque radice eruerimus, vt figura noſtra in Matthiolo exprimit, poſtmodum à D. Neudorffero cum radice, & perfectiorem à D. Pona ante annos decem acceperimus.

Radice eſt tuberoſa inæquali quaſi ex pluribus grumis compacta, alba, digiti craſſities, aliquando lignoſa, pallida, rugoſa & palmari: ex qua cauliculus (modo vnus, modo plures) tenuis ac ſtriatus, vnciarum quatuor exurgit: folia, quæ ſaturate virentia, tenuia, ad radicem aliquando ex rotunditate oblongata: Bellidis cærulea forma, communiter ſubrotunda, crenata, Alliariæ forma, ſed minora, pediculis vncias quinq; vel ſex longis prædita, ex radice vna cum cauliculis exurgunt: quæ vero cauliculis & quidem pediculis breuioribus adhærent, longiora ſunt & anguſtiora, profundius, ſed rarius, inciſa, quorum quina vel ſena, ſtellæ in modum vmbellæ ſubijciuntur, quæ cauliculi ſummo inſidet, & ex floribus viginti, etiam pluribus, aride iunctis & ex cæruleo purpuraſcentib. conſtat, qui, ex calicibus pediculis latis breuibus & ſtriatis donatis prodeũt: ex ſingulo calice flos vnus, ad exortum tumidus, oblongus, ſenſimq; anguſtatus, & in extremitate crenatus, formam cucurbitæ vitreę referens, in medio tumore, inciſuræ ſuperficiariæ quinq; conſpiciuntur: apertus, ex foliolis quinque compoſitus, filamenta aliquot exhibet, inter quæ vnum longe producitur, in ſummo bipartitum, aliquando inſtar capreoli vitium contortum: ſemen non fuit obſeruatum. In Baldi montis iugis, inter præcipitia propendet, vbi Auguſto menſe florentem anno 1578. collectum, quod cum Patauij D. Guilandino oſtenderemus, Rapunculum montanum, at D. Cortuſus, Cãtabiſcam alteram Anguillaræ nominabat. Io. Pona in ſuo Baldo ante annos quindecim excuſo, Trachelij petræi minoris nomine propoſuit.

III. CAMPANVLA alpina latifolia flore pullo: hęc cauliculo eſt tenuiſſimo palmo minore, qui ad partem vſq; mediam, folijs vncialibus, ſubrotundis, alternatim diſpoſitis, leuiter crenatis, pallideq; virentibus, cingitur: at pars ſuperior nuda eſt, cui fere ſemper vnicus flos, mediæ magnitudinis, pulli coloris inſidet. In alpibus Auſtriacis, vt Sneeberg

& alijs

& alijs D. Burſerus reperit, & Rapunculi alpini latifolij nomine, miſit.

IV. Campanvla alpina linifolia cærulea. Ex radice tenui, alba, cauliculi quaterni, quini, plures pauciore ſq;, palmares, & ſeſquipalmares, graciles, rotundi, ſimplices, emergunt: folijs oblongis anguſtiſſimis, confuſo ordine ſepti: flores in ſummitate cærulei vt in Rapunculo vulgari, quibus capitula, exiguum ſemen continentia, ſuccedunt. Hæc rupes & ſumma iuga montis Waſſerfall, Iulio menſe florens, exornat.

Campanula alpina rotundifolia minor.

Campanvla alpina rotundifolia minor à Cluſio ſub Campanula alpina minore deſcribitur: verum figura quam addit eſt Campanulæ rotundifoliæ vulgaris minoris, quare veram figuram adpoſuimus.

V. Campanvla rotundifolia minima: plantula eſt vnciarum trium, ex cuius radicula alba, capillari, oblonga, exurgunt cauliculi (ſæpe vnus, plerúque terni, quaterni) tenuiſſimi; ſubrubentes & ad radicem ſubhirſuti, maiori ex parte nudi, ſinguli vnicum floſculum ſubcæruleum deorſum nutantẽ, calathi forma, ex vnico folio ſexangulo compoſitum, ſuſtinent, quibus capitula foraminibus pertuſa, vt in reliquis campanulis, ſuccedunt: foliola habet potiſſimum ad radicem, exigua, ſubrotunda, ſerrata, rigidiuſcula, quandoq; rubentia. Hanc in Rhætorum alpibus cum Italiam peteremus, anno 1577. Septembri menſe adhuc florentem inter ſaxa copioſiſſime obſeruauimus, nec altiorem inuenire licuit: quam cum D. Cortuſo oſtendiſſemus Cantabricam Plinij nominauit. Plinius l. 25. cap. 8. ſuæ Cantabricæ, quæ per Diui Auguſti tempora à Cantabris reperta fuit, caulem iunceum, pedalem tribuit, in quo ſint floſculi oblongi veluti calathi in quibus ſemen perquam minutum, & quæ vbiq; naſcatur.

VI. Campanvla Cymbalariæ folijs: ex radice exigua capillacea & albicante, cauliculi tenuiſſimi, virides, nonnunquã palmum ſuperantes, & mox in alios brachiati, prodeunt: quibus folia rara, ſubrotunda, hederacea, vel potius Cymbalariæ folijs ſimilia, angulosa, viridia, tenuia, longis pediculis donata, ſine ordine adhærent: flores cærulei, oblongi campanulæ forma, aliquando ſummis cauliculis, aliquando pedicellis biuncialibus, ex eorundem lateribus exurgentibus, inſident. Hęc non longe Toloſa in Ericetis prouenit, & quia vix ſola ſuſtinetur, Ericis incumbens exurgit eandem etiam circa Luteriam D. Cherlerus legit.

VII. Cam-

Campanula ſerpillifolia.

Campanula folijs ſubrotundis.

VII. Campanula ſerpillifolia: Tota planta floribus exceptis ſerpillum refert: eius radice eſt tenui, obliqua, tenuiſſimis fibris capillata, & hinc inde repente: cauliculis plurimis rubentibus in terram reflexis, cui nouis fibrillis adhærent, qui in ramulos plures tenniores diuiduntur: quos foliola Serpilli, vel potius Nummulariæ, quę flore eſt purpuraſcente, forma ſubrotunda, duo ſemper oppóſita, quædam maiora, quædam Serpilio minora, crenata, ſubtus pallide virentia, pediculis breuiſſimis, & leuiſſime pubeſcentibus, ambiunt: cauliculi aliquando in pediculos nudos, flores ſuſtinentes, deſinunt: aliquando ex cauliculorum lateribus pediculi triunciales, in ſummo nudi, floribus ornati exurgunt: flores bini vel terni campanulæ forma, ex cæruleo rubentes, deorſum nutantes, ſinguli ſingulis pedicellis donantur. Huius ramulum à D. Bauhino fratre primum habuimus, dein in Baldo cum floribus legimus: tum à D. Paſchali Gallo, qui eam in Rhætia ex rupibus dependentem collegit.

Similem, ſed folijs inferne albidioribus & ſuperne pallide virentibus, in Inſula Toupinambault Braſilianorum natam, D. Burſerus communicauit.

DE TRACHELIO SIVE CAMPANVLA HIRSVTA.

CAPVT II.

I. Campanula folijs ſubrotundis: ex radice tenui, repéte, caulis ſeſquipalmaris leui lanugine pubeſcens exurgit, quę folia pauca, ſubrotunda, vncias duas pene longa, lataque, pediculo oblongo donata, tenuia, ſubaſpéra, per ambitum crenata, cingunt: in caulis ſummo flores pauci, dilute cærulei Campanulæ forma, deorſum,

pendentes, ex quorum medio ſtylus exurgens, extra florem fertur. Hanc ceruicariæ minoris rotundifoliæ nomine D. Sigfridus, Helmſtadio miſit.

Hæc à campanula hortenſi Rapunculi radice differre videtur altitudine, foliorum longitudine, florum magnitudine & numero, quæ pro radicib. multas, tenues, tranſuerſas & oblique repentes fibras, habet, ita vt ex hortorum areolis vix extirpari poſſit, à quibus radices oblongæ, candidæ, Rapunculi radicibus ſimiles, demittuntur.

II. Campanula Drabæ minoris folijs: ex radice Rapunculi minoris forma, caules ſeſquipalmares, lanugine leuiſſima aſperſi prodeunt, quos folia, Drabæ minoris folijs ſimilia, ſubrotunda, viridia, vnciam longa, ſemunciam lata, per ambitum crenata, & in acumẽ faſtigiata, ſubaſpera, pediculis carentia, alternatim veſtiunt, flores pauci, ſubcærulei, ſexanguli, calathi forma, mediocris magnitudinis, & pediculis oblongis donati, ſummo cauli inſident. In pratis, circa Valeſianorum Thermas copioſe prouenit, vnde D. Burſerus attulit.

Campanula folijs Echij floribus villoſis.

Campanula folijs Echij.

III. Campanvla folijs Echij floribus villoſis: ex radice oblongiuſcula, folia anguſta quatuor & quinque vncias longa, ſubaſpera prodeunt, inter quæ caulis palmaris, rarius pedalis, rotundus, ſubaſper, paucis breuibus & anguſtis folijs veſtitus, exurgit, ex cuius ſummitate flores vnciales, lati, Campanulæ forma, quini, ſeni, cærulei, alternatim diſpoſiti, breuibus pediculis dependent: quorum extremitates, quemadmodum & calices, pili oblongi, pappi inſtar, ambiunt. Hæc in Baldo reperitur & Heluetiorum alpibus Gotthardo & monte Fracto: diuerſa plane à Trachalio montano hiſtoriæ Lugdunenſis.

Huius & minor ſpecies, quæ minus hirſuta, ſemipalmaris, folijs breuibus, cauliculo gemino, ex quorum quolibet reflexo, flos vnicus, illo tamen minor, dependet, quam ex Heluetiorum alpibus D. Burſerus attulit.

Campanula adhuc alia datur folijs Echij, quam cum Cluſius nomine Trachelij Θυρσοειδοῦς deſcripſerit, nullam vero figuram adpoſuerit, eam præcedenti iungere voluimus.

DE RAPISTRO.

Capvt III.

I. Rapistrvm floribus Leucoij marini: plantula ſemipalmaris eſt, radice oblongiuſcula, alba, fibellis donata, cauliculis trium quatuorve vnciarum: folijs vulgari Rapiſtro luteo ſimilibus, paruis, vncialibus, crenatis, & ſubaſperis: floſculis paruis ſubcæruleis, Leucoij marini ſimilibus, quibus ſiliquæ paruæ, anguſtæ, ſemen minutum continentes, ſuccedunt. Circa Maſſiliam in rupibus D. Burſerus legit.

II. Rapistrvm monoſpermon: ex radice longiuſcula albicante, parum fibroſa, caules pedales, quandoque altiores, rotundi, tenues, ramoſi, eleganter virentes, leuiterque hirſuti exurgunt: folia humi ſparſa, craſſa ſunt, Rapi folijs ſimilia ad principium laciniata, dein ſubrotunda, leuiter ſinuata & ſubhirſuta: flores ſecundum cauliculos palmares & tenues, velut in ſpica diſpoſiti: quadrifolij eleganter lutei aureive, quibus ſiliquæ ſuccedunt rotundæ (eleganter propter ſtrias, per eas quemadmodum in ſemine Coriandri diſcurrentes) in filamentum oblongum abeuntes: quæ quaſi geminæ ſibi inſident, parte tamen ſuperiore maiore,

Rapiſtrum monoſpermon.

cum in ea ſemen paruum oblongiuſculum, ſed vnicum (vnde ei nomen) contineatur. Huius ſemen, nomine Lampſanæ monoſpermi, D. Doldius miſit, & hic Baſileæ in horto D. Zuingeri, Maio menſe floruit.

Hoc ipſum poſtmodum, ſed multo ſtrigoſius (illud enim cultura elegantius) in agris qua Auguſtam Rauracorum itur, ad rubram domum obſeruauimus: idem ſed humi ius & valde ramoſum, folijs paruis, eleganter virentibus, in agris circa Huringen ad ſyluam, inuenimus: & ſimile Monſpelio, vbi quoque ſponte creuit, habemus.

DE NAPO.

CAPVT IV.

NAPVS ſyluestris Cretica: folijs eſt ad palmi longitudinem accedentibus, inſtar foliorum Rapiſtri albi, vel Irionis vulgaris, in lacinias octo vel decem diuiſis, per margines crenatis, aſperis; caule albido, rotundo, ramoſo, ſubaſpero, ſummitate, cui flores non inſident, aculeata, florib. (quos non vidimus, vt nec radicem) ſiliquæ anguſtiſſimæ biunciales ſuccedunt, quæ ſemen exiguum nigricans continent. Buniadis agreſtis nomine; ex Creta ab Honorio Belli accepimus: & à Cretenſibus σχιλοβρυτες vocatur.

Raphanus aquaticus alter.

DE RAPHANO.

CAPVT V.

RAPHANVS Creticus: ex ſemine Cretico ab Honorio Belli, Ramolo nomine miſſo, Raphanus in hortis noſtris creuit, cuius planta tota, toto habitu à vulgari nō diſſidebat; radice oblonga, alba & guſtus acerrimi; caule non adeo alto: folijs minus hirſutis & aſperis, flore modo purpureo, modo albo: ſiliquis & ſeminibus minoribus.

Raphani aquatici duas figuras, tanquam optimas, adpoſuimus, ſed ſine deſcriptione: cum is, qui folijs eſt in profundas lacinias diuiſis ſub Radicula ſylueſtri, à Dodonæo: ſub Raphano ſyl. aquatico, à Lobelio in editione Belgica: Raphano aquatico à Tabernæmontano, ſiue ſylueſtri & paluſtri in hiſtoria Lugdun. deſcribatur: alter vero, nomine Rapiſtri aquatici à Tabernæmontano exhibetur.

Raphanus aquaticus folijs in profundas lacinias diuiſis.

DE DRACVNCVLO.

CAPVT VI.

DRACVNCVLVS alpinus folio ſcabioſæ: radicibus eſt fibroſis, cauliculis rotundis, pedalibus, in ſummo in alas brachiatis: folijs inſtar ſcabioſæ laciniatis, alte inciſis & crenatis, alternatim diſpoſitis & pallide virentibus: floſculis, in ſummis virgulis, quoad diſcum medium ſubluteis, quem foliola albida vt in Chamæmelo vulgari ambiunt. In Heluetiorum pratis alpinis prope Fabarias & in Gotthardo prouenit, Julioq; floret.

Eruca latifolia.

DE ERVCA ET SINAPI.

CAPVT VII.

I. ERVCA latifolia: hæc caule eſt cubitum excedente, albo, craſſo, ſtriato, ramoſo: folijs glabris, pallide virentibus, ad radicem pedalibus, profundis inciſuris laciniatis, per quorum medium neruus latus excurrit, quem vtrinq; foliorũ laciniæ biunciales, alarum inſtar, triangulares, corroſæ, figuræ diuerſæ, inferne & ſuperne continuæ, cingunt: quę vero in caule breuiora ſunt, & horum quædam Erucæ vulgaris folijs ſimilia, ſuprema vero anguſta & parum ſinuata: in caulis ſummo flores ſatis magni, aurei, quadrifolij, ſtaminibus plurimis donati, quibus ſiliquæ oblongæ ſtrictiſſimæ ſuccedunt. Erucæ nomine in horto ſata: an forte Eruca tertia Anglica, in horto Camerarij?

II. ERVCA ſylueſtris minor Burſæ paſtoris folio: ex radice craſſiuſcula, cauliculus palmo altior, ſubaſper, breuibus alis brachiatus exurgit: folia ad radicem ſparſa, ſeſquiunciam longa, Burſæ paſtoris mediæ modo laciniata, ſubaſpera, in caule nulla, niſi quæ alis, & quidem vix laciniata, ſubijciuntur: flores ſubaurei, ſatis magni, longis pediculis inſidentes, quibus ſiliquæ breues ſuccedunt. Monſpeſſuli collecta.

III. ERVCA ſylueſtris minor incana: ex radice cauliculi læues, virentes, quatuor, ſex & octo vnciarum, in plures alas vnciales diuiſi prodeunt: folia ad radicem plura, biuncialia, tenuiſſime laciniata, quæ etiam cauliculos alternatim cingunt, omnia incana ſunt: floſculi plurimi, pallide lutei, quibus ſtrictiſſimæ & breues ſiliquæ ſuccedunt: Monſpelio D. Rumbaum attulit.

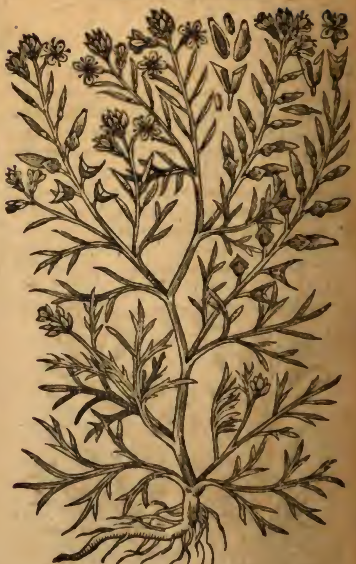
IV. ERVCA lutea ſiue Barbarea flore pleno: hæc à vulgari magnitudine differt: caule eſt craſſiore & ſtriato, ſed breuiore: folijs vncialibus: floribus nonnihil quam in vulgari maioribus, aureis & plenis. Inter ſegetes Paternіacenſes, & iuxta Arburg arcem Bernatum, Junio floret.

V. ERVCA

Eruca cærulea in arenoſis creſcens.

Eruca maritima Italica.

V. Eruca cærulea in arenoſis creſcens: Ex radice rufeſcente oblonga, tenui, leuiter fibroſa, caules plu es palmares, rari⁹ ſeſquipalmares ſtriatos, hirſutos, ramulis aliquot brachiatos, emittit: folia ad radicem per terram ſparguntur, erucæ vulgaris inſtar ſinuata, & quaſi circumroſa, hirſuta, aſpera, ſeſquiuncialia, ſed etiam breuiora & anguſtiora, quæ in caule rariora ſunt, minus ſinuata & aliquando integra: floſculi eleganter cærulei, vel purpuro-cærulei, quadrifolij, filamentis breuibus donati, ramulorum extremis inſident, quibus ſiliquæ oblongæ, tenues & læues, ſemen minutum ſubrufum & acre includentes, ſuccedunt. Prouenit apud nos locis arenoſis, vtijs quæ Birſa alluit: ſic quibuſdam in locis in muris reperitur: imo etiam altiſſimis iugis & petris circa Delſpergam & Lauffen Rauracorum: in Phytopinace, & Matthiolo, addita figura, quoq; deſcripſimus.

VI. Eruca maritima Cretica ſiliqua articulata: tota planta albicat, folia habens ad radicem breuia, anguſta, in minores lacinias diuiſa & ſubaſpera: cauliculis eſt palmaribus, reflexis, ſtriatis (flores non conſpecti) ſiliquis plurimis, incuruis articulatis, trium quatuorve vnciarum, aſperis ſemẽ minutum ſubrufum continentibus, quam ex Creta Honorius Belli miſit.

Erucæ maritimæ Italicæ ſiliqua haſtæ cuſpidi ſimili, figuram perfectam adpoſuimus, cuius tres diuerſæ vna cum deſcriptione (inter quas vna ex Lobelio deſumpta, qui nomine Cakile Serapionis Erucæ folio, napi flore exhibuit) in Lugdunenſi hiſtoria proponuntur.

VII. Eru-

Eruca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata.

VII. Ervca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata. Hanc Monſpeſſuli anni 1579. vbi collegiſſemus, ſic deſcripſimus, quemadmodū in Phytopinace videre eſt: ex radice ſemipalmari, craſſiuſcula, leuiter fibrata, albicante, caules ad exortum purpuraſcentes, terni quaternive, pedales, aliquādo cubitales, rotundi, ſtriati, ſubaſperi, in ramos brachiati exurgunt: folia ad radicem humi ſparſa, pauca, oblonga, anguſta, ſinuata, hirſutie aſpera, bina ternave ſimul iuncta, in caulibus, præſertim ſiliquis onuſtis, pene nulla, oblonga, leuiter ſinuata: floſculis eſt luteis quinquefolijs, quibus ſiliquæ ſuccedunt quadrangulæ, in apicem acutum rigidumque deſinentes, læues, oblongo pediculo inſidentes, per maturitatem duriſſimæ: quarum quęlibet latera quatuor obtinet, quæ ad formam alarū perceæ piſcis eleuata, in medio ſinum oſtendunt: his per longum diſſectis, vtrinque duæ capſulæ diſtinctæ conſpiciuntur, in quarum qualibet, ſemen vnicum rufum, cochleæ inſtar conuolutum acuminatum & acre continetur. Iunio menſe florentem & ſiliquas ferentem, legimus. Hanc videtur Herbarij Lugdunenſis auctor, ſub Sinapi echinato voluiſſe proponere, verum figura vitioſa & deſcriptio non ſufficiens.

I. Sinapi paruum ſiliqua aſpera: radice eſt oblonga, craſſiuſcula & capillata, ad quam folia plura, Erucæ ſylueſtris minoris forma, ſed minora, in lacinias tenuiſſimas diuiſa, & acria: cauliculi plures, recurui, læues, duarum triumve vnciarum (rariſſime cauliculus palmaris erigitur) in alas vnciales brachiati: flores parui, pallide lutei, quibus ſiliquæ multæ ſtrictæ, vnciales & aſperæ, in latera diuaricatæ, ſemen minutiſſimum continentes, ſuccedunt: circa Monſpelium prouenit.

Reſedæ affinis Phyteuma.

Eryſimo ſimilis hirſuta alba.

DE RESEDA.

CAPVT VIII.

RESEDA linariæ folijs: ex radice candida, longiuſcula, caulis cubitalis rotundus, in ramos palmares diuiſus, folijs linariæ ſtrictiſſimis, oblongis, viridibus veſtitus exurgit: rami ſinguli, in florũ oblongam, veluti ſpicam abeunt, quam floſculi parui, muſcoſi, tenuibus capillamentis ornati, vt in Reſeda minore alba (quam Seſamoidem paruam Salmanticenſem Cluſius nominat) pallide flaueſcentes conſtituunt: quibus capitula vel vaſcula anguloſa, bifida, exili ſemine pallido plena, ſuccedunt. Hæc in ſolo arenoſo conuallium montium Pyrenæorum, à D. Burſero collecta.

RESEDÆ affinem facimus eam quam Phyteuma Monſpelienſium, Lobelius & Lugdunenſ. vocant, deſcribunt & depingunt: verum cum folijs nunc oblongis, nunc in aliquot lacinias diuiſis reperiatur, vna figura exprimere voluimus.

DE ERYSIMO.

CAPVT IX.

ERYSIMO ſimilis hirſuta: ex radice oblonga, alba, lignoſa & fibroſa, caulis modo vnus, modo plures cubitales, aliquando ſubrubentes, ſtriati, hirſuti, aliquando in ramulos brachiati, exurgunt: folia plura, ad radicem humi ſtrata, aliquando pediculis carentia, ſeſquiunciam longa, aſpera, hiſpida, ſubalbicantia, per ambitum crenata, rarius laciniata, & quæ in caule minora ſunt, eumque baſi latiore cingunt: ſecundum ramulorum longitudinem, veluti in ſpica, floſculi albi, quadrifolij, pediculis

dicellis inſident, qui in ſiliquas oblongas, ſtrictas, ſemen minutum continentes, abeunt. Prouenit locis ſaxoſis, ruderibus, muris, vt hic Baſileæ ad mœnia, ad arcem Mônchenſtein, primoque vere floret: Monſpeſſuli quoque in ruderibus vmbroſis, ſed per omnia minor: rarius in arenoſis vt apud nos ad Wieſam fluuium Patauij ſimiliter collegimus, & hanc D.Guilandinus Dryophanon Plinij lib.27.cap.9. Drabam alteram & Thlaſpi ſpeciem: at D.Cortuſus Eryſimum tertium, nobis nominabat: poſt modum Barbaream muralem Ioan. Bauhinus frater appellauit. Huius deſcriptionem & iconem, in Matthiolo emaculato, exhibuimus.

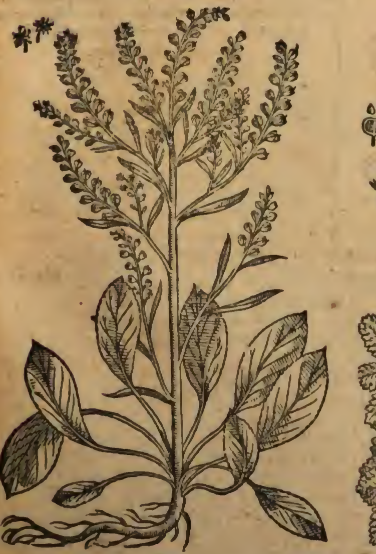
DE PERSICARIA.

CAPVT X.

PERSICARIA anguſtifolia: ex radice nigricante, fibris oblongis capillata, caules plures cubito altiores, rubentes, læues, geniculis diſtincti exurgunt: quos folia, Perſicariæ vulgaris folijs triplo, quadruplove anguſtiora, duas, rarius tres, vncias longa, ambiunt, & in ſummo in ramulos brachiantur, quibus ſpicæ oblongæ, floribus pallide purpuraſcentibus ornatæ, vt in vulgari inſident. In humidis circa Michelfeldam, æſtate florens, reperitur.

Lepidium latifolium

Naſturtium hortenſe latifolium.

Naſturtium hortenſe criſpum anguſtifolium.

Naſturtium hort. criſpum latifolium.

DE NASTVRTIO.
CAPVT XI.

NASTVRTIVM hortenſe duplex eſt, plano & criſpo folio: illud latifolium, cuius ſolum figura adpoſita, & anguſtifolium vulgatius: hoc, quod criſpum ſimiliter duplex eſt.

I. NASTVRTIVM hortenſe criſpum: hoc, folijs exceptis, cum vulgari conuenit: huius enim folia criſpa ſunt: eſtque duplex, latifolium & anguſtifolium, quemadmodum binis figuris in Matthiolo exhibuimus (cum ſæpius in hortulo noſtro creuerit) & hic repetere placuit.

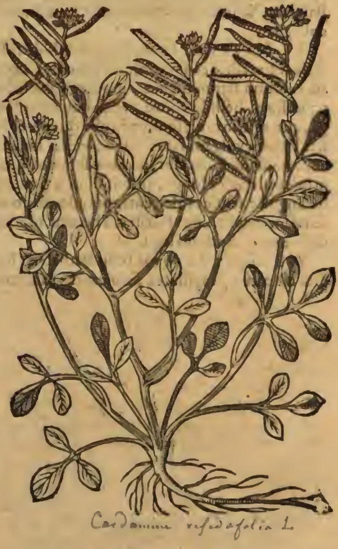
II. NASTVRTIVM pratenſe paruo flore: ex radice tenui, fibroſa, caulis cubitalis, viridis, varie incuruatus exurgit, folijs atrouirentibus, oblongis, Erucæ ſylueſtris minoris, aut Sij forma, vtrinque longis petiolis in lobos ſubrotundos; aliquando oblongos diuiſis, & per ora dentatis, cincti: in caulis ſummo, floſculi parui, albi, velut in vmbella diſpoſiti, quibus ſiliquæ paruæ ſemine minutiſſimo refertæ, ſuccedunt. Circa Montembelgardum locis humidioribus prouenit. Suſpicamur Matthiolum, quem Tabernæmontanus ſecutus eſt, ſua figura Siſymbrij aquatici alterius, duas plantas miſcuiſſe: ita vt florum vmbella, huic iam deſcriptæ, folia vero, Naſturtio pratenſi vulgato magno flore conueniant.

NASTVR-

Naſturtium aquaticum maius & amarum.

Naſturtium alpinum minus Reſedæ folijs.

NASTVRTIVM aquaticum maius & amarum, quod Thalius nomine Siſymbrij alterius ſpecie ſecunda deſcripſit, & ſæpe inter Naſturtium aquaticum ſupinum reperitur, à quo ſapore amaro potiſſimum diſtinguitur, hic deſcribere noluimus, at figuram adponere, cum nullus eam exhibuerit, voluimus.

III. NASTVRTIVM ſylueſtre minus: ex radice tenui capillacea, cauliculi plures (& quantum ex ſicca colligere licet reclinati) trium quatuorve vnciarum emergunt: folijs Naſturtij vulgaris forma, ſed minoribus, per terram ſparſis & etiam cauliculos cingentibus: in quorum ſummo floſculi parui albicantes, valuulæ exiguæ, vt in Iberide, vel Burſa paſtoris minima. Hoc primo vere, ad alueos aquarũ ſalſugine imbutarum Franckenhuſij Thuringiorum, copioſiſſime erumpit, vnde D. Furerus cum alijs elegantiſſimis, Iberidis puſillæ, ſeu Naſturtij ſylueſtris Franckenhuſani nomine, miſit.

IV. NASTVRTIVM alpinum minus Reſedæ folijs: ex radice alba tenui & oblonga, cauliculi læues, tenues, recurui, communiter indiuiſi, palmoque minores prodeunt: folijs longis pediculis, inſtar Reſedæ vulgaris, præditis, in lobos tres, vel quatuor ſubrotundos, diuiſis: flores, in cauliculorum ſummis albi, mediocris magnitudinis, quibus ſiliquæ ſtrictiſſimæ, ſeſquiunciales ſuccedunt. In Rhætorum alpibus Iulio florens, reperitur. Verum ex Heluetiorum alpibus & Pyrenæis, longe minus habemus, ita vt tota planta abſq; radice, vncias tres non ſuperet.

V. NASTVRTIOLVM alpinum capſula Naſturtij hortenſis: radice eſt lignoſa, parum fibroſa, cauliculis vncias duas non excedentibus: foliolis paruis,

uis, anguſtis, craſſis, vngue breuioribus: floſculis paruis albis, capſulis ſatis magnis, Naſturtio hortenſi ſimilibus. In Rhætiæ monte Nombre prope Balneum Worms, æſtate florens; Io. Bauhin. frater collegit.

VI. Nastvrtivm alpinum Bellidis folio maius: Ex radice caulis cubitalis rotundus, læuis, ad exortum ſtatim diuiſus, prodit: folia habet tenuiſſima, bellidis forma, vncias quatuor longa, quæ vero in caule ſunt, pediculis carent, & inſtar Thlaſpi vulgaris lato ſemine, leuiter ſinuata, eum ambiunt: flores albi, in caulis ſummo, quaſi in ſpica vncias ſex longa, quibus ſiliquæ triunciales, anguſtæ, ſemine rufeſcente, rotundo, plano, refertæ, ſuccedunt. Circa Fabarias Thermas, ad aquæ defluxum, D. Burſerus legit.

VII. Nastvrtivm folijs Barbareæ: Radice eſt parua, capillacea, albicante: cauliculis pluribus tenuiſſimis, fragilibus, reflexis, nonnihil villoſis, nonnunquam in alas diuiſis, ſemipalmaribus, palmaribus & nonnullis cubitalibus: folijs ad radicem pluribus, paruis, tenuiſſimis, viridibus, foliorum Barbareæ modo, ſed minus frequenter ſinuatis, quæ in cauliculis rariora ſunt, & quædam minime ſinuata: floſculis eſt minimis albis: ſiliquis oblongiuſculis & ſtrictiſſimis. Hoc Cardaminæ aut Erucæ peculiaris nomine, D. Burſerus ex Auſtria, ſed in finibus Bohemiæ collectum, tranſmiſit.

DE THLAS-

Thlaſpi villoſum capſulis hirſutis.

DE THLASPI.

CAPVT XII.

I. THLASPI vaccariæ folio, Burſæ paſtoris ſiliquis: caule eſt cubitali, rotundo ſtriato, læui, viridi, ramoſo, quem folia vaccariæ ſimilia, atrouirentia, glabra, pediculis carentia, cingunt: flores parui, albi: ſiliquæ Burſæ paſtoris forma, ſed maiores: Non longe Monſpelio, in horto Dei dicto, D. Burſerus collegit.

II. THLASPI vaccariæ incano folio minus: Tota planta villoſa, & incana eſt: ex radice craſſiuſcula, rufeſcente, cauliculi ſemipalmares, etiam minores, recurui & quaſi repentes, villoſi & incani prodeunt, folijs paruis incanis, vaccariæ ſimilibus, pediculis carentibus & alternatim diſpoſitis, veſtiti: in quorum ſummitate, floſculi plures, albi, quaſi in ſubrotunda ſpica vniti, quibus thecæ paruæ ſuccedunt. Hoc in agris Monſpelienſibus repens, & in Prouincia prope Maſſiliam, paulo maius & erectius reperitur.

III. THLASPI villoſum capſulis hirſutis: ex radice tenui, oblonga, albicante, caulis pedalis vnicus rotundus, villoſus exit: ad cuius exortum folia aliquot humiſtrata, longis pediculis donata, orbiculato cuſpide, hirſuta: quæ vero in caule, longe breuiora, pediculis carentia, latiore baſi ipſum amplectuntur, quorum quædam leuiter crenata ſunt: flores albi quadrifolij: ſiliquæ magnæ, hirſutæ, compreſſæ, longo pediculo donatæ, ſuperiore parte fiſſæ, vtriculis duobus præditæ, in quibus ſemen rufeſcens, acri ſapore præditum, continetur. Hoc anno 1577. in horto Patauino (poſtmodum Monſpeſſuli ſponte natum) collegimus: cuius ſemine, in Italia pro vero Thlaſpios ſemine, olim vſos fuiſſe, ex D. Cortuſo cognouimus: hoc in Phytopinace primum ſub 19. Thlaſpi, dein in Matthiolo, figura addita, exhibuimus.

IV. THLAS-

Thlaſpi Creticum flore albo.

Thlaſpi alpinum minor capitulo rotundo.

IV. Thlaſpi Creticum flore albo radice eſt oblonga, paucis fibris donata, cauliculis palmum ſuperantibus, rotundis: folijs paucis, oblongis, anguſtis, læuibus, alternatim caulem veſtientibus: in cauliculorum ſummo, flores candidi magni, quib. thecæ magnæ, apice medio donatæ ſuccedũt. Hoc Thlaſpi, Cappadocici fruticantis flore albo perennis nomine, D. Doldius Norinbergæ miſit.

V. Thlaſpi ſaxatile rotundifolium: Ex radice alba, longa, fibris carente, ſublignoſa, cauliculi plures, tenues, pedales, reflexi, & fibris capillaceis, deorſum miſſis, terrę affixi, prodeunt, folijs eſt paruis, ſubrotundis, tenuibus, inter quæ cauliculi palmares, nudi exurgunt, flores paucos pallidos ſuſtinentes, quibus ſiliquæ paruæ, tenuiſſimo filamento donatæ, ſemen minutum concludentes, ſuccedunt. In locis petroſis circa oppidum Lauffen M. Hagenbachius reperit.

VI. Thlaſpi alpinum folio paruo crenato: vel Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo: à radice craſſa, è rupium fiſſuris prodeunte, caules exurgũt tenues, palmares & ſeſquipalmares in ramulos brachiati: folia habet ad radicem plura, breuia, acuta, leuiter crenata, longis pedicellis donata, in caule pauca & anguſtiores: floſculi in ſummo albicantes, quibus folliculi copioſi, oblongis pedicellis inſidentes, tenues, ſubrotundi, ſepto membranoſo diſtincti, ſemen minutum flauum & acre continentes, ſuccedunt. Prouenit in monte Waſſerfall, & in Heluetiorum ac Rhætorum alpibus. Huius in noſtro Matthiolo & figuram & deſcriptionem, ſub Thlaſpi ſaxatili minori folio exhibuimus: & Thlaſpi alpini maioris iconem addidimus: vtramque & hic exhibemus.

Thlaſpi alpinum maius capitulis rotundis.

Thlaſpi montanum incanum luteum.

VII. Thlaspi alpinum repens: ex radice oblonga, cauliculi plures, per terram repandi, trium quatuor vel quinque vnciarum, folijs paruis ſubrotundis, inordinate diſpoſitis, veſtiti prodeunt, floribus copioſis magnis & albis ornati, quibus ſiliquæ, Thlaſpi bellidis folio ſimiles, ſuccedunt, ſapore eſt Erucæ. D. Burſerus ad Thermas Fabarias Heluetiorum, dein in Auſtria collectum, tranſmiſit.

Variat ratione loci: illud enim folijs eſt leuiter hirſutis, floribus communiter purpuraſcentibus, rarius albis: hoc vero folijs eſt glabris, floribus albis.

Et ſic Thlaſpi montani incani lutei ſerpillifolij maioris figura erat adponenda, cum minus recte ſculptor, apud Lobelium nomine Thlaſpi ſupini lutei, expreſſerit.

VIII. Thlaspi biſcutatum villoſum flore calcari donato: caule eſt cubitali hirſutie aſpero, ſummitate in alas brachiata: quem folia craſſa, villoſa, aſpera, per marginem profundis inciſuris crenata, quædam ſinuata, vncias duas longa, ſemunciam lata, vſq; ad ſummum, baſi lata veſtiunt: flores habet luteos, magnos, calcari vt in linaria donatos, quibus peltæ duæ rotundæ vnitæ, ſemen continentes, & in apicem oblongum deſinentes, ſuccedunt. In ſaxoſis Gallo prouinciæ Bormij non longe ab Inſulis Stechadibus prouenit, vnde D. Burſerus attulit.

IX. Thlaspi fruticoſum leucoij folio latifoliũ: caulib. eſt pedalibus, rotundis, lignoſis, quos folia pallide virentia Leucoij forma, ſed breuiora & anguſtiora, veſtiũt: flores in ſũmitate pallidi, magni, & vaſcula biſulcata. Circa Maſſiliã D. Burſ. legit.

Idem, ſed minus & folijs anguſtioribus, ex Italia, Thlaſpi perpetui nomine, habemus.

X. Thlaspi Alexandrinum: planta eſt elegantiſſima, dodrantalis, ex cuius radice ſingulari, caules plures in ramulos brachiati, prodeunt, & ad diuiſiones ſingulas, folia ſubrotunda perfoliatæ inſtar, ramulos ambiunt: à ramulorum extremitatibus, ex pediculis dependent ſiliquæ plurimæ, fere circinatæ, vt in Thlaſpi tenui folio Fuſchii, eoque ordine, ſed maiores, Naſturtij vulgaris fere magnitudine, in angulum oblongum cum cuſpide deſinentes, quæ in partes duas finduntur, & membranulam tenuem relinquunt. Hoc apud Iohan. Bauhinum fratrem vidimus, quod à Cortuſo accepit, vt in Phytopinace monuimus.

Burſa paſtoris maior loculo oblongo.

DE BVRSA PASTORIS.

CAPVT XIII.

I. Bvrsa paſtoris maior folio non ſinuato: radice eſt longiuſcula tenui, aliquando capillata: caule palmum ſuperante, communiter vno (rarius pluribus) ramoſo: folijs atrouirentibus, ad radicem longis pediculis donatis, quæ circa caulem alas duas habent & baſi complectuntur: floribus & thecis cum vulgari conuenit. Baſileæ in arenoſis: Italiæ ſylueſtribus, circa Monſpelium (vbi tamen longe minor eſt) quoque notauimus.

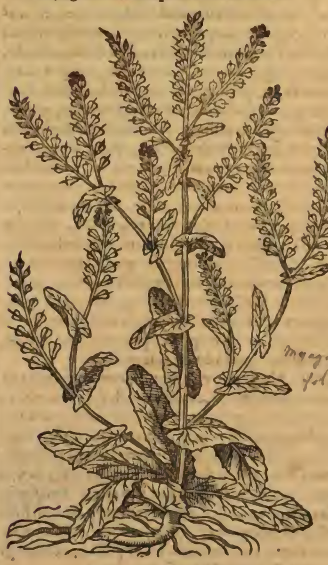
II. Bvrsa paſtoris maior loculo oblongo: radix tenuis, fibroſa, inutilis & alba, cauliculum palmarem, hirſutie aſperum, ramoſum: aliquando vix ſemipalmarem, ſed alis carentem, emittit, ad cuius exortum folia aliquot inter ſe viridia, humi ſtrata, vnguis magnitudine, ouali figura, ſerrata, hirſutie aſpera: quæ vero caulem ambiunt, pauca ſunt & pediculis carent: floſculi in ſummo multi, parui, congeſti, albi, quibus loculi parui oblongi, è petiolis oblique tendentibus ſuccedunt: quibus ſemina duo, parua, fulua, acris ſaporis, includuntur, quæ loculo maturo aperto, & tantum altera parte foliacea relicta, decidunt. Apud nos locis ſiccioribus & campeſtribus, Martio florens & loculis onuſta reperitur, vt in Phytopinace monuimus. Monſpeſſuli, Thlaſpi Veronicæ folio nominatur, & hanc videtur Doctiſſ. Columna, ſub Draba minore murali diſcoide deſcripſiſſe.

III. Bvr-

Bur a paſtoris alpina hirſu a.

Myagrum monoſpermon latifolium.

III. Bvrsa paſtoris alpina hirſuta: radice eſt vnciali, foliolis copioſis pallide virentibus, in orbem humi ſtratis, mollibus, incanis, lenticulæ magnitudine, leuiter crenatis, aliquando integris: cauliculis aliquot tenuiſſimis, leuiter hirſutis, pene nudis, tres quatuorve vncias longis: floſculis paruis, albis: loculis flaueſcentibus oblongis, multo quam in vulgari maioribus, ſemen minutum rufum continentibus: in alpibus Heluetiorum, vt monte Fracto & Spligel, reperitur.

DE MYAGRO.

Capvt XIV.

I. Myagrvm fœtidum: ex radice caules cubitales, aliquando ſeſquicubitales, virides, craſſi, rotundi & aſperi exurgunt, quos folia pallide virentia, ſubaſpera, leuiſſime ſinuata, quatuor vel quinq; vncias longa, ſeſquiunciam lata, alternatim cingunt, qui in ſummo in alas breues diuiduntur, quibus flores pallide lutei, longis petiolis donati, veluti vmbellæ inſident, hiſque vtriculi orbiculati, minutum ſemen continentes, ſuccedunt. Hoc apud nos in arenoſis ad pontem fluminis Wieſen repertum, quod ad differentiam vulgaris, ab odore, fœtidum appellare placuit.

II. Myagrvm monoſpermon latifolium: caule eſt cubitali, aliquando altiore, rotundo, tortuoſo, varie & inæqualiter brachiato: folijs vulgari viridior bus, latioribus, linea alba diuiſis, obtuſis, latiore baſi caulem amplexantibus, ijs quæ ad radicem ſunt, Cichorij ſatiui modo laciniatis, reliquis aliquando ſinuatis: floribus luteolis, paruis, quibus vtriculi oblongi peræ ſimiles, ſuperne in duas extuberantias deſinentes, quorum medio apex inſidet, per maturitatem, vti & totus fructus, durus: in cuius vtriculi medio, cauitas vnica, ſemen vnicum (vnde nomen) ruſum, oblongum continens. Sapore Myagro non reſpondet. Hoc in horto D. Felicis Plateri primum, dein in horto Illuſtr. Ducis Wirtembergici, quod Montembelgardi frater coluit, (cui ſemen Bricourrues nomine miſſum fuit) legimus: ex Euganeis quoque accepimus, & Pſeudoiſatidem ab Alpino vocari intelleximus. In Phytopinace primum ſub 5. dein in Matthiolo figura addita, deſcripſimus.

III. Myagrvm monoſpermon minus: ex radice parua, tenui, capillata, albicante, caulis vnus vel alter tenuis, pedalis prodit, folijs paucis tenuiſſimis, pallide virentibus veſtitus: quorum ea, quæ ad radicem per terram ſparguntur, parum ſinuata ſunt, pediculis oblongis donantur, & vnciam lata ſunt: at quæ in ſummo caulis, baſi ſua in alas abeunte, caulem amplexantur: in ſummo floſculi albi, conglobati: quibus vtriculus paruus, ſemen continens, ſuccedit. Monſpeſſuli, non longe à monte Calcaris, D. Burſerus collegit.

IV. Myagro ſimilis ſiliqua rotunda: radix caulem cubitalem, hirſutum, fragilem, in ramos varios brachiatum, emittit: cui folia ad radicem hirſuta, aſpera & ſucculenta, quæ maſticata, cum viſciditate leuem acrimoniam exhibent, ſex vncias longa, ſeſquiunciam lata: quæ vero caulem ambiunt minora, pediculis carentia & alata: flores pallidi, minuti, quaſi in ſpica ſemipalmari diſpoſiti, quibus ſemen paruum, rotundum, rugoſum in apicem deſinens, quodlibet pedicello oblongo inſidens, primum viride, per maturitatem nigrum, medulla flaua, oleaginoſa plenum, ſuccedit. Annua eſt planta, ex ſemine deciduo renaſcens, Iulio & Auguſto florens. Ioan. Bauhino in horto Montembelgardiaco nomine alicuius Myagri creuit. Monſpelio prope Lunellam natum, Lepidij & à D. Doldio, Thlaſpi nomine Norinberga, accepimus.

Myagro ſimilis ſiliqua rotunda.

DE DRABA.

CAPVT XV.

I. DRABA tenuifolia velut ſpicata: radice eſt oblonga, tenui, albicante, caulibus pedalibus, aliquando cubitum ſuperantibus, fragilibus breuibus brachiatis: folijs paucis, tenuibus, pallide virentibus, nonnihil in ambitu dentatis, triuncialibus, vnciam latis, baſi lata caulem cingentibus, alatis, guſtu feruente & acri proditis: floribus albis, paruis, in cauliculis palmaribus, quaſi in ſpica natis, quibus ſingulis ſemen rotundum paruum, longo pedicello inſidens, ſuccedit. Hanc Bononiæ D. Agerius legit, & Drabam feruentem vernam nominari affirmauit.

II. DRABA flore cæruleo galeato: ex radice fibroſa albicante, Aſclepiadi ſimili, guſtus feruidioris aromatici, caulis vnus (aliquando dico) cubitalis, læuis, ſtriatus, in ramos brachiatus, exurgit: quem folia pauca veſtiunt, quorum inferiora ſubrotunda, læuia, per marginem crenata, vncias duas longa, vncia minus lata: ſuperiora vero anguſta, acuminata & dentata, floribus eſt cæruleis galeatis, vt in Orchide, vnciam longis, alternatim in caule diſpoſitis. Lutetia D. Cherlerus, ex Gallia Narbonenſi, D. Burſerus, attulere.

DE COCHLEARIA.

CAPVT XVI.

I. COCHLEARIA minor erecta: Ex radicula capillacea, cauliculus tenuis, læuis, palmo minor, prodit: foliola habet ad radicem pauca, exigua, oblongis capillaceis pedicellis donata, & quæ cauliculum alternatim ambiunt, lente minora ſunt exiguis pedicellis donata & inſtar Cochleariæ Britannicæ ſinuata: in cauliculo ſummo, floſculi albi, quibus ſiliquæ paruæ, oblongæ, ſemen minutiſſimum nigrum continentes, ſuccedunt. Hæc in Daniæ Inſula Amagria, in autumno à D. Olao Worm collecta, & Haffnia, Cochleariæ nomine tranſmiſſa fuit. Similem ſed palmarem, cauliculo craſſiore in duos ramulos diuiſo, ex eodem loco, D. Caſpar. Bartolinus miſit.

II. COCHLEARIA Danica repens: hæc vnciarum trium eſt, radicula & foliolis priori ſimilibus, ſed numeroſioribus, inter quæ cauliculi ſemiunciales, minutulis floſculis albis ornati: Hæc eodem quo prior loco prouenit, humi inſtar herbæ cancri ſerpit, omnino folijs, floribus, ſeminum loculis & guſtu priori reſpondens, quemadmodum D. Olaus Worm perſcripſit, & D. Bartolinus, Cochleariæ marinæ paruulæ repentis nomine miſit.

Braſſica ſpinoſa.

DE BRASSICA.

Caput XVII.

I. NApobraſſica. Radicem habet Napo, aut Carotæ pene ſimilem, admodum fibroſam & villoſam, vt barbata aut piloſa, propter multiplices & minutas fibras, dici poſſit: & licet frequẽter fibram pollice craſſiorem habeat, attamẽ ſemper prima radix tuberoſior & longior, quę Napum imitatur, conſpicitur; ex hac caulis ſeſquicubitalis, læuis, rotundus, in ramos brachiatus exurgit: folia ad radicem, vna cum pediculis oblongis, palmaria, Braſſicæ ſylueſtris modo & ſubrotunda, & in profundas lacinias diuiſa; quæ vero in caule, oblonga ſunt, anguſta, ſinuata, pediculis carentia: flores lutei, intenſioris coloris, quam in vulgari, magni, qui in cauli palmum excedente, inordinate longis pediculis inſident, quibus ſiliquæ anguſtæ, vnciales ſuccedunt. In locis frigidioribus agri Norici, montanis potiſſimum & verſus Bohemiam colitur, & ab incolis Dorſen vel Dorſchen appellatur. Radix eſui apta eſt, quare aliqui eam vt Braſſicam floridam condiunt: pauperes minutim vt Rapas concidunt: ſic per hyemem in cella in arena, vel ad cibum, vel ad ſemen ſequentis anni, aſſeruatur. Aliquando radix propter nimiam æſtatis ſiccitatem & loci anguſtiam, lignoſior euadit: quare poſt ſationem, in area ſpatioſa plantanda eſt.

II. Braſſica ſpinoſa. Huius ſolum binos ramulos habemus, quorum deſcriptionem ſubiungamus: caulis lignoſus, craſſus, in ramulos duos, alterum palmo maiorem, alterum minorem, rotundum, læuem, ſtriatum diuiditur: circa quos folia biuncialia, & ſemiunciam lata, per ambitum leuiter ſinuata, quibus & minora interijciuntur: ramuli in ſpinas acutas, vnciales & minores abeunt. Ramulum vnum Patauij in horto Bembiano natum, à D. Camerario; alterum ex horto D. Alpini priuato accepimus, cuius figuram etiam Matthiolo noſtro addidimus.

III. Braſſica ſylueſtris alpina: ex radice exigua, alba, caulis palmo altior, rotundus, læuis exurgit: folijs eſt tenuibus pallide virentibus, leuiter ſinuatis, circa radicem oblongis, pleriſque vncialibus, in caule paucis, pediculo carentibus: in ſummo flores albi quaſi in vmbella diſpoſiti, longiuſculis pedicellis donati: ſiliquas non vidimus. Hic in Auſtrię montibus natam, Turritis alpinæ nomine, D. Burſerus, miſit.

DE ACETOSA.

Caput XVIII.

I. ACetoſa Americana folijs longiſſimis pediculis donatis: ex radice caules plures, rotundi, ſtriati, læues, cubitales, in terram reclinati, prodeunt, qui mox in plures ramos oblongos brachiantur: folia habet pallida & veluti nitroſo puluere obſita, anguloſa, non tamen vt in vulgari bifurcata, aut alata, ſed potius Atriplices forma biuncialia, & pediculis triuncialibus donata, mollia, carnoſa, ſapore acido, ex quorum finibus alæ ſurgunt, folijs minoribus, ſed eadem forma: in quorum, vt & caulis ſummo, flores exigui, muſcoſi, veluti in ſpica diſpoſiti, emicant: quibus fructus foliacei (ex tenuibus ruſeſcentibus membranis elegantiſſi-

gantiſſimis venulis, veluti in Fritillaria, per eas diſcurrentibus, compoſiti) vt in alijs, ſed quadruplo, quam in vulgari maiores, ex paruis pedicellis dependentes, ſuccedunt, quibus ſemina triangularia oblonga, ruſeſcentia & ſplendentia incluſa continentur. Hanc aliquot annis in horto aluimus.

II. ACETOSA rotundifolia alpina: planta palma minor, ex cuius radicula, folia quina, ſena, violæ luteæ alpinæ modo rotunda, vnguem lata, pediculis tres, etiam quatuor, vncias longis & tenuibus donata, prodeunt, & inter hæc, cauliculus læuis & nudus ſexuncialis, exurgit: in cuius ſummo flosculi muſcoſi parui, veluti in ſpica vnciali, cui foliolum ſimili forma ſubijcitur. Hæc in muris Noſodochij, quod in monte maiore Bernhardi Heluetiorum eſt, prouenit, vnde D. Fleiſſerus attulit.

III. ACETOSA ſcutata repens: radiculis eſt ruſeſcentibus, cauliculis nodoſis, tenellis, per terram repentibus, vncias quatuor longis: folijs vnguem latis, ſed longis pediculis cauliculos æquantibus, donatis, formam ſcuti, vel potius Aronis folium referentibus, in medio tamen vtrinq; ſinum obtinentibus & in apicem deſinentibus. In horto Patauino nata.

IV. ACETOSA Cretica ſemine aculeato: radice eſt parua, ruſeſcente, fibroſa, in ſumma tellure hærente: cauliculis quandoque pluribus palmam ſuperantibus, humi reclinatis, quandoque vno, ſed in ramulos brachiato: folijs paruis, oblongis, pediculo donatis, auriculis carentibus: floſculis multis, exiguis, muſcoſis, circa ramulos ſemipalmares in modum ſpicæ alternatim diſpoſitis, quibus ſemen ſuccedit, tenuibus membranis aculeatis incluſum, cui pediculus oblongus, incuruus, tenuis, vt in Caltha additur. Iunio floruit & ſemen maturuit, anno 1594. in Illuſtr. Ducis Wirtebergici horto, qui Montembelgardi colebatur, ſemine Florentia à Caſabona miſſo: Hanc in Phytopinace & Matthiolo, figura addita, Acetoſæ Creticæ nomine, propoſuimus.

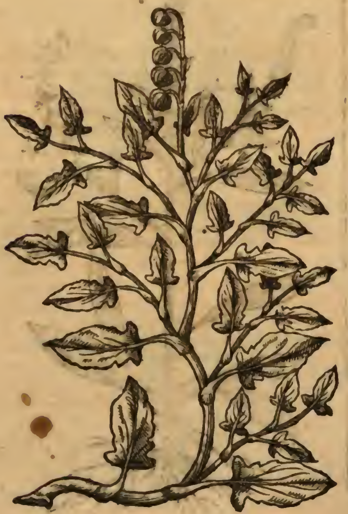
V. ACETOSA lanceolata anguſtifolia repens: hæc cauliculis eſt pedalibus, rotundis, ſtriatis, per terram ſparſis, folijs ternis, quaternisve, alternatim in caule diſpoſitis, vncijs quatuor à ſe inuicem diſſitis, anguſtiſſimis, criſpatis, vncias quatuor longis, lanceam referentibus, cum ex pediculo in alas

Acetoſa Cretica ſemine aculeato.

duas vtrinque bifurcatas abeant, ſenſimq; anguſtiora reddantur: floribus eſt minutulis, rubentibus, ſpicæ oblongæ adhærentibus. Hæc in arenoſis circa Norinbergam reperitur, vnde D. Doldius anno 1604. miſit.

Laphatum maritimum fœtidum.

Centaurium alpinum luteum.

DE LAPATHO.

CAPVT XIX.

LAPATHVM maritimum fœtidum: radice eſt & caule atro rubente, pedali, incuruo, quem folia atrorubentia, ſubrotunda, longis pediculis donata, & vncialia interdum ſinuata, communiter alata, ambiunt: ex quorum ſinu ramuli exurgunt, ſimilibus folijs cincti, quorum ſuperiora leuiter per ambitum dentata ſunt: in caulis ſummo floſculi quadrifolij, muſcoſi, quaſi in ſpica diſpoſiti: quibus vtriculi foliacei, ſubrotundi, ſatis magni, ſemen continentes, ſuccedunt. Hæc dum viret grauis odoris eſt, & in maritimis non longe Monſpelio prouenit.

DE CENTAVRIO MAIORE.

CAPVT XX.

CENTAVRIVM alpinum luteum: radicem habet rectam, profunde deſcendentem, craſſam, parumque fibroſam, ſubaſtringentem & Centaurij maioris ſapore fere præditam. Caulis eſt ſeſquicubitalis, etiam bicubitalis, rotundus, ſtriatus, in alas brachiatus: folijs ludit, quæ enim ad radicem palmaria, & ſeſquipalmaria, vncias quatuor lata, inæqualiter laciniata & crenata, glabra, pallide virentia, neruo albo folium percurrente: at quæ in caule ſunt, planta floreſcente, quædam cubitum ſuperant, quædam palmaria ſunt, & in partes decem, duodecim, pauciores, pluresve, vncias quatuor longas, ſemunciam latas, per marginem leuiter dentatas, ita ſecantur, vt folia peculia eſſe videantur.

deantur. Flores lutei, Centaurio maiori ſimiles, ramulis inſident: ex calice enim ſquamoſo, florum ſtamina plura prodeũt: ex capitulo ante meridiem liquor pellucidus, & Mannæ inſtar dulcis, in guttis ſeu ſtillis ſponte exudat, & capitulum compreſſum & ſuctum, altero tamen die hunc humorem emittit. Floribus ſemina Centaurij ſimilia, aliquanto tamen minora, ſuccedunt. In monte Baldo prouenit: plantam & ſemina, D. Doldius Norinberga quoque miſit.

Beta Cretica ſemine aculeato.

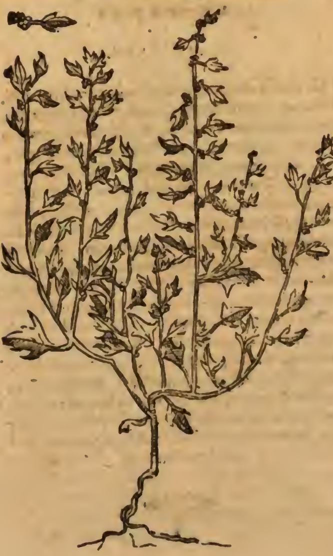

DE BETA.

CAPVT XXI.

BETA Cretica ſemine aculeato: ex radice tereti, breui, parum fibroſa, caules plures cubitales, per terram ſparſi, rotundi, ſtriati, ad radicem leui hirſutie caneſcentes, in ramulos effuſi, exurgunt: folia habet pauca, Betæ nigræ ſimilia, ſed minora, longis pediculis donata: flores parui, ex flauo vireſcentes: fructus ſtatim ad radicem multi conſpiciuntur, & hinc inde per caulem, ad quodlibet fere folium aſperi, extuberantijs donati, in aculeos tres, in latera reflexos abeunt: in cuius cauitate, granum vnum continetur, forma ſeminis Adonidis ſubrotundum, in apicem abiens, duplici membrana rufa tectum, interiore, proxime medullam albam farinaceam cingente. Hanc primum in horto D. Zuingeri, Iulij menſis principio florentem & Auguſti fine ſemine prægnantem, eamq; aridam legimus & nunc à multis annis in hortulo noſtro, colimus: cuius deſcriptionem in Phytopinace primum, dein in Matthiolo, figura addita, exhibuimus.

Atriplex ſylueſtris lappulas habens.

CAPVT XXII.

I. ATriplex ſylueſtris fructu compreſſo roſeo vel ſtellato: à radice caulis exurgit pedalis, rotundus, incuruus, lęuis & albus, qui ſtatim in aliquot ramos inæquales, & hic in alios minores, diuiditur; folia habet alba, quaſi polline aſperſa, vnguem lata, ſinuata vel anguloſa, vt in Atriplice ſylueſtri, quæ Pes anſerinus dicitur, pediculis carentia: his fere ſingulis, fructus foliaceus, pallidus, compreſſus, apponitur, cuius formam elegantem vix exprimere licet: is enim in medio leuiter extuberat, quatuor alijs extuberantijs, in circumferentia adpoſitis; quas tamen ſinus leues intercedunt, ea plane forma, qua roſæ depreſſæ, in quorundam nobilium inſignijs pingi conſueuere: in ſingulis quatuor extuberantijs, ſemen compreſſum, mediocris magnitudinis continetur. Si fructus hi mori rudimentum exprimerent, ad Atriplicem ſylueſtrem bacciferum Cluſij referri poſſet: Hanc Monſpeſſuli circa mœnia collegimus.

II. ATRIPLEX ſylueſtris lappulas habens: ex radice parua fibroſa, cauliculi palmares, ſtriati, emittuntur, quos folia atrouirentia, parua, anguloſa, alternatim diſpoſita, breuibus pediculis donata, cingunt: ad quorum exortum lappulę duæ, Coriandri ſeminis magnitudine, adhærent, ſemen nigrum, paruum, compreſſum continentes. Hanc Atriplicis ſyl. inſipidæ paruæ erectæ nomine, D. Doldius miſit; at in monte Ventoſo Galliæ Narbonenſis, altius excreſcit. Hanc in Phytopinace ſub octaua deſcripſimus, etiam in Matthiolo, vbi figura à ſculptore non ſatis recte expreſſa addita, quare aliam in noſtro Theatro, ſi Deus volet, & etiamnum, proponimus.

III. ATRIPLEX maritima anguſtifolia: caule eſt ſubcano, lignoſo, cubitali, ramoſo, in ſpicas alias breuiores, alias longiores, pallide flaueſcentes, & maculis nigris punctatas abeuntes: folijs inferioribus vncias duas, abſque pediculo longis, anguſtis, crenatis, nigricantibus, ſuperiorib. anguſtioribus, & pleriſque crenis carentibus: plura non licet, cum ſolum ramum ſiccum Ruppellę collectum, D. Rumbaum attulerit.

DE HA-

DE HALIMO.

CAPVT XXIII.

HALIMVS minor:ex radice tenui,capillata,caulis cinericeus, palmum ſuperans, varie incuruatus exurgit,qui paulo ſupra radicem,in ramulos plures tenues vncias tres longos,abit: folijs paucis cinericeis,& oblongo rotundis: ſed in ramulis anguſtioribus nonnullis inſtar Atriplicis, vtrinq; vna lacinia diuiſis:floſculi plures,parui,herbacei, muſcoſi,intus luteoli,lõgis pedicellis, per ramulorum ſummitates ſparguntur : quibus vaſcula quadruplicia,ſemen paruum, griſeum, reniforme, continentia,ſuccedunt. Hic infra Northuſam in der güldẽ Aw prouenit,vt ex literis D.Fureri colligere eſt qui plantam nomine Halimi aurei arui anno 1617. tranſmiſit.

Cynocrambe Dioſcoridis.

DE CYNOCRAMBE

CAPVT XXIV.

CYNOCRAMBE Dioſcoridis:ex radice oblonga, tenui,fibroſa,viticuli plures,palmares, quandoq; longiores,rotundi,ſtriati, læues & ſucculenti,virides,aliquando parum rubeſcentes,reclinati, geniculis plurimis diſtincti,prodeunt : ex quorum ſingulis emergunt primum foliola duo, Alſines forma ſubrotunda, mox alternatim ex vna parte, eodemq; loco folium ſextuplo maius, oblõgo pediculo donatũ, oxalidis rotundę folio oblongius, quadam veluti aſpergine obſitum,ſuccedit:tãdem ad idem geniculum, alia decuplo minora, bina, terna,etiam ſena notantur:iuxta quæ ab ima radice,ad viticulorum ſumma internodia, floſculi, bini,terni,quaterni,muſcoſi ex herbaceo albidi,plurimis filamentis donati : quibus ſuccedunt fructus totidem,geniculis inter folia hærentes, Mercurialis forma,ſed minores,rotũdi,duriuſculi, primum virides, poſtea ex nigro cinerei, medulla alba referti.Herba guſtu eſt inſipido & aquoſo.Monſpeſſuli locis vmbroſis legimus:mox Cynocrambe nomine & plantam & ſemen, à D. Cortuſo accepimus, quæ copioſe nobis prouenit. Hanc videtur doctiſſ.Columna in ſuo Phytobaſano, Alſines nomine expreſſiſſe, quam in Matthiolo deſcripſimus, & figuram adpoſuimus.

Lactuca folio oblongo acuto.

Sonchus aſper laciniatus Creticus.

DE LACTVCA.

CAPVT XXV.

I. LACTVCA folio oblongo acuto: hæc radice, caule floribus, alijs lactucis ſimilis eſt, & ſolum folijs differt, quę leuiter ſinuata ſunt, palmum longa, vncias duas lata, in acumẽ faſtigiata, & nervo per folium excurrente eleuato. Huic, Lactuca Gallica, apud Durantem, valde ſimilis eſt, quam à Ioa. Bauhino fratre accepimus, & in horto Montembelgardiaco poſtmodum legimus.

II. LACTVCA Italica laciniata: huius folium tenuiſſimum eſt, pallide virens, in plures partes ſemipalmares & laciniatas diuiſum: per reliqua vulgari Lactucæ ſimilis, quę eſu tenerrima: ex ſemine Italico in horto copioſe creuit.

DE SONCHO.

CAPVT XXVI.

I. SONCHVS aſper laciniatus Creticus: ex radice, caulis cubitalis, inæqualis, ſtriatus, aſper, cauus & ramoſus exurgit: folijs ad radicem palmaribus & ſeſquipalmaribus, primis quidem vix laciniatis, alijs vero in plures & magnas lacinias diuiſis, & in circumferentia nonnihil aſperis: floribus eſt luteis, magnis, quorum ſinguli ſingulis oblongis pediculis inſident, qui aliorum more in pappum in quo ſemen latitat, abeunt. Hic ex ſemine ex Creta accepto in horto creuit.

II. SONCHVS aſper ſubrotundo folio: ex radice exili, longiuſcula, cauliculus rotundus, palmaris, aliquando ſeſquipalmaris, parte inferiore breuiſſimis aculeis exaſperatus, exurgit: circa quem folia

pauca,

pauca, ſubrotunda, ſeſquiuncialia, quorum quædam ſinuata, omnia tamen per marginem, vt & neruus per folij medium excurrens, leuiſſimis aculeis exaſperantur: in cauliculi ſummo duo treſve pediculi, quorum ſinguli vnum florem Hieracio ſimilem, paruum, luteum, qui in pappum abit, ſuſtinent. Monſpelij ſponte naſcitur, & Sonchus aſpera vulgi flore Hieracij, nominatur.

Eſt huius & minor ſpecies, capillari radicula à qua pedicelli bini, quatuor vel ſex vncias longi, aliquot vero vix vnciales, vnicum florem paruum luteolum ſuſtinentes, exurgunt flori, ſemen minutum nigrum, pappo adhærens, ſuccedit: circa radicem folia ſena, ſeptena, parua, obtuſa, per latera dentata. Ibidem reperitur.

III. Sonchvs læuis in plurimas tenuiſſimas lacinias diuiſus: caule eſt viridi, læui, tenui, ſtriato & pedali, in ſummo in alas brachiato: folijs in plures anguſtas lacinias diuiſis, ad caulis diuiſionem maioribus: floribus luteis mediocribus & in pappum abeuntibus. Monſpeſſuli ad muros, vt & Florentię apud quos in acetaria venit, prouenit.

IV. Sonchvs anguſtifolius maritimus: radice eſt palmari: tenui, fibris carente, folijs ad radicem pluribus, atrouirentibus, vncias quatuor, quandoque ſex longis, rarius vnciam latis, per margines ſpinulis exaſperatis, & reliquorum Sonchorum inſtar lac fundentibus, inter quæ caulis vnicus, palmaris & ſeſquipalmaris, tenuis, læuis, duobus tribuſve foliolis ſua baſi eum cingentibus, cuius ſummo flos vnus, (rarius duo) ſatis magnus & luteus inſidet, & tandem in pappum abit. In litore Veneto ad Lio primum, dein circa Monſpelium, æſtatis initio collegimus.

V. Sonchvs montanus læuis laciniatus minor: ex radice craſſiuſcula caulis in principio craſſus & lignoſus, rotundus, læuis, ſtatim in alas brachiatus, ad cubitalem altitudinem accedens, exurgit: folijs eſt ſeſquiuncialibus, in paucas lacinias, late diſtantes & acuminatas diuiſis: flores in caulis ſummo, veluti in ſpica alternatim diſpoſiti, parui, & pallidui. In montibus Euganeis frequens eſt.

VI. Sonchvs villoſus luteus minor: ex radice rufa longiuſcula, fibris carente, cauliculi bini, terni, rotundi, nonnihil villoſi, palmum ſuperantes, & in ſummo in ramulos binos, ternoſve diuiſi, prodeunt: folia pauca ad radicem, vncias quatuor longa, ſed anguſtiſſima, lacinijs late à ſe diſtantibus & læuibus, diuiſa, quæ circa caulem ſtrictiſſima & vncialia: flores in ſummis ramulis intenſe aurei, ex paruis capitulis, ſuaui tomento villoſis prodeuntes, in pappum abeunt. Tota planta leuiter tomentoſa eſt, & à quibuſdam Hieracium tomentoſum dicitur. Monſpeſſuli in luco Gramuntio prouenit.

Sonchus montanus læuis laciniatus minor.

Cichorium ſpinoſum Creticum.

DE CICHORIO.

CAPVT XXVII.

CICHORIVM ſpinoſum Creticum: ex radice oblõga, mediocriter craſſa, fibris paucis donata, denſo cortice albicãte tecta, caulis durus, lignoſus, mox in ramos multos palmares, virides, ſtriatos, late diffuſos brachiatur, qui oẽs in oblongas, communiter bifurcatas, aliquãdo trifurcatas quaſi ſpinas, ſeu cornua finiũt: folia circa radicem plura per terram ſparguntur, q̃ oblonga, anguſta, acuminata & Cichorij vulgaris modo in ambitu circumroſa, vel in plures lacinias ſuperficiarias & ſubrotundas diuiſa, quæ in cauliculis anguſtiora, nec circumroſa: amara ſunt, non lacteſcunt & cito pereunt, etiam reliquis plantæ partibus eleganter virentibus. Flores, in ramorum maxime alis, ex calicibus imbricatis prodeunt, forma vulgaris ſimilibus, ſed longe minoribus, cærulei coloris, ex quinis folijs ſumma parte leuiter inciſis, compoſiti, in quorum medio ſtamina aliquot flaua continentur: his ſemen vulgari ſimile, parique thecæ incluſum, ſuccedit. Iulio & Auguſto floret. Hoc primum Chondrillæ ſpinoſæ, dein Cichorij ſpinoſi, nomine & plantã & ſemen D. Dold. miſit, ex quo in horto D. Zuing. creuit: poſtmodũ ex Creta ab Honor. Belli, Cichorij ſpinoſi appellationes, qui monuit, vulgo σταυ ἀγκάθι, hoc eſt, hydriam ſpinam dici, quo Cretenſes in Cichorij defectu vtantur. Huius primum in Phytopinace anno 1596. meminimus, dein in Matthiolo iconem cum deſcriptione anno 1598. exhibuimus: poſtmodum Chondrillæ peregrinæ nomine Cluſius, & apud eundem ſub Cichorio ſpinoſo Cretico Belli, Pona an. 1601. propoſuere.

DE DENTE LEONIS.

CAPVT XXVIII.

I. DENS Leonis latifolius cauleſcens: caule eſt cubitali, hirſuto, rotundo, ſtriato, & cauo; quem folia baſi alata, in lacinias aliquot diuiſa, ſubrotunda, vncias ſex longa, ſeſquiunciam lata, marginibus nonnihil piloſis, cingunt, quæque in caulis ſummo tantum leuiter ſinuata, proxime caulem veſtiunt: flos magnitudine fere & colore, ſed pallidiore, vt in Dente Leonis vulgari. Plantam hanc abſque radice ex horto nobiliſſ. Nicolai Contareni, nomine Hieracij Hiſpanici à D. Loretio accepimus.

II. DENS Leonis tenuiſſimo folio: ex radice craſſa, rufa & fibroſa, folia aliquot tenuiſſima, virore ſplendẽtia, palmaria, vncias duas lata, primum profunde laciniata, dein quælibet lacinia, vt plurimum vtrinque duplici, vel triplici leui lacinia (vel potius apice) ſubdiuiſa prodeunt, vt & pediculi tenuiſſimi, nudi, duabus vncijs folijs longiores, florem paruum ſuſtinentes. In Auſtria prope montem Drawenſtein/ D. Burſerus reperit.

III. DENS Leonis minor folijs radiatis: ad radicem paruam nigricantem, folia plura per terram ſparſa, vncias tres longa, ſemunciam lata, in plures lacinias profundas diuiſa, quibus hoc peculiare, quod quodlibet folium in ſummo in tres profundas lacinias diuidatur, & harum quælibet apices plures, quaſi radios obtinet: foliorum pediculi le-

uiuſculis

uiſſimis pilis pubeſcunt, cauliculi plures, læues & nudi, quorum vnus palmo minor erigitur, reliqui breuiores reclinati, ſinguli florem vnicum, paruum, luteum, in pappum abeuntem, ſuſtinent. D. Neudoiſſerus communicauit.

IV. Dens Leonis minor aſpero folio: ad radicem paruam albicantem, folia plura ſubrotunda, duas treſve vncias longa, vnam lata, laciniata & per ambitum leuiſſimis ſpinulis, vt in Soncho, exaſperata: cauliculus duarum vnciarum, florem ſatis magnum, pallide luteum ſuſtinet. Monſpeſſuli prouenit.

Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum minus.

DE HIERACIO.

CAPVT XXIX.

I. Hieracivm dentis leonis folia hirſutie aſperum minus: radice eſt parua, oblonga, ad cauliculorum & foliorum exortum rufeſcente, folia ad radicem piloſa, aſpera, anguſta, vncias duas longa, in lacinias diuiſa, inter quæ cauliculi nudi, aſperi, modo vnus, modo bini, ternive, palmam non excedentes exurgunt, florem vnicum, aureum in pappum abeuntem, ſuſtinentes. Monſpeſſuli prouenit.

Idem, ſed longe aſperius, folijſque latioribus, ex Hiſpania D. Albinus attulit.

II. Hieracivm minus glabrum: ex radice albicante, oblonga, tenui, cauliculi palmares, rarius pedales, tenues, læues, virentes, in alas diuiſi, exurgunt, folia habet pauca, ex virore ſplendentia, oblonga, anguſta, raris lacinijs prædita: quorum quædam baſi latiore & alata, cauliculum amplexantur: floribus eſt minoribus, quam in vlla ſpecie, aureis, quorum ſinguli ſingulis pedicellis, vnciam ſuperantibus, inſident & aliorum more in pappos abeunt. Apud nos circa autumnum florens, in agris reperitur.

III. Hieracivm dentis leonis folio obtuſo minus: ad radicem paruam folia ſena, ſeptenave terræ incumbunt, quæ craſſa & aſpera, vncias duas longa, vnciam ſemis lata, obtuſa, nec profunde laciniata: inter quæ caulis læuis, nudus & cauus exurgit, qui florem vnum pallide luteum & magnum ſuſtinet. Prouenit in pratis extra minorem Baſileam.

IV. Hieracivm dentis leonis folio floribus paruis: ex radice parua, lignoſa, fibroſa, capillacea & albicante, caulis pedalis, rotundus, aliquantum hirſutus exurgit, quem ad radicem folia pauca, ſubaſpera, corroſa, acuminata, vncias tres longa, ſemunciam lata, cingunt: in caule ad eius medietatem pauca, ſolum dentata, eumque baſi ſua complectentia: cuius ſummo floſculi plures, lutei, pedicellis breuiſſimis inſident. Hoc in Gallia Narbonenſi circa Maſſiliam reperitur.

V. Hieracivm dentis leonis folio bulboſum: radix ex aliquot oblongis quaſi Aſphodeli bulbis compoſita, de ſe mittit caulem cubito altiorem, nudum, leuem, ſtriatum, circa medium

in

in ramos pedales (vnum vel alterum) diuiſum, quorum quilibet florem paruum, ſubflauum, ſuſtinet: folia ad radicem per terram ſparſa denti leonis ſimiliter ſinuata & corroſa, inferne molli lanugine pubeſcentia, ſuperne ſubaſpera, vnciam lata, tres longa, Monſpelio D. Saltzmannus attulit.

VI. Hieracium tomentoſum Hiſpanicum: tota planta mollis eſt, incaua, tomentoſa; radicem habens cortice rufeſcente tectum, caulem palmarem, rotundum, incanum: folia ad radicem oblongis pediculis donata; vncias tres quatuorve longa, ſemunciam lata, mollia, craſſiuſcula, ad formam foliorum dentis leonis vulgaris ſinuata, quæ in caule anguſtiora, minuſque profunde ſinuata: cauliculi ſummo, flores bini, terni, lutei, breuiſſimis pedicellis inſident, quorum ſinguli ex eleganti calice hirſuto in plures apices diuiſo, emicant. In aridis & ſaxoſis Aragoniæ, D. Albinus obſeruauit.

Hieracium maximum aſperum Chondrillæ folio.

VII. Hieracium maximum aſperum Chondrillæ folio: caule eſt ſeſquicubitali, craſſo, rotundo, inæquali, ſtriato & aſpero: in ſummo in ramos ſemipalmares brachiato: quorum ſinguli ſingulos flores luteos ſuſtinent: folia habet pauca, alternatim caulem ambientia, Chondrillæ modo in lacinias diuiſa, vncias tres longa & hirſutie aſpera. Monſpeſſuli in aſperis, quæ loca caniges vocant, prouenit.

VIII. Hieracium alpinum anguſtiſſimo oblongoq; folio: ad radicem duriuſculam rufeſcentem, folia plura graminea, palmo longiora, glabra, atrouirentia, obſeruantur: inter quæ caulis cubitalis, læuis, rotundus, ſtriatus, paucis folijs cinctus & circa medium in plures ramulos diuiſus, exurgit: ramulis ſingulis flos vnicus, paruus, luteus inſidet, cui ſemen paruum ſuccedit, quod cum ſuo pappo à vento excutitur. In mõte Baldo reperitur.

IX. Hieracium alpinum pumilũ Chondrillæ folio: tota planta palmaris eſt, ex cuius radice alba, cortice nigricante tecta, folia aliquot prodeunt læuia, pallide virentia, vncias quatuor lõga, pediculis longis donata, vix laciniata: inter quæ cauliculus exurgit rotundus, folijs Chondrillæ modo diuiſis cinctus, qui in ſummo in duos, treſve ramulos vnciales diuiditur, quorum ſinguli florem vnum, luteum ſatis magnum ſuſtinent. Creſcit in Sneeberg Auſtriæ, vbi D. Burſerus legit, & anno 1616. Hieracij aphacoidis nomine, tranſmiſit.

X. Hieracium intubaceum flore luteo Hoc folijs eſt Intubi, caulem proxime ambientibus, aliquibus integris, alijs in ſinus profundos laciniatis, longitudine vncias quatuor, latitudine ſeſquiunciam ſuperantibus, atrouirentibus & læuibus: caulem habet tenuem, pedalem, ramoſum, reclinatum & læuem: cauliculo pene palmari nudo, flos vnicus, luteus, mediæ magnitudinis inſidet, cui ſemen paruum pappo incluſum ſuccedit. Hoc (vt & ſubſequens) Hieracij Aphacoidis nomine à D. Doldio, dein ex Italia, Sonchi Hieracioidis nomine, accepimus.

XI. Hieracium Intubaceum flore magno albido: hoc folijs eſt priore longioribus, latioribus, magiſq; laciniatis: flore etiam maiore, albido, medio luteo, foris ſubrubente.

XII. Hieracium proliferum falcatum: radicem habet albicantem, oblongam, tenuem, capillatam: folia atrouirentia, dentata, aſpera, vncias duas longa, ſemunciam lata: cauliculos læues, rotundos,

rundos, parum foliatos, palmares: capitulum paruum, ex plurimis ſtylis gracilibus per maturitatem recuruis, & aſperis, compoſitum, inter quæ flos luteus, medio fuſcus: at ſub floris capitulo, communiter vtrinq; ramulus vnus, rarius duo, læuis, nud, vncias quatuor, quandoq; ſuperans, exurgit, quibus vtrinq; foliolum anguſtiſſimum ſubijcitur, & horum ſummo ſimiliter flos inſidet, & ſæpe ſub hoc quoq; flore, pedicellus floſculum ſuſtinens, emergit.

Hoc minus etiam reperitur, ita vt tota planta, palmum non excedat. Monſpeſſuli in luco Graniuntio reperitur, & quod minus eſt, Hieracium medio luteum vocant.

XIII. Hieracivm minimum falcatum: plantula eſt vncias ſex non excedens, radicula longiuſcula, tenuiſſima, rufeſcente, ex qua cauliculi aliquot capilli craſſitie, in ramulos diuiſi, inter folia laciniata, læuia, vncias duas longa, at anguſta, exurgunt: flores ſinguli exigui, luteoli, pedicellis ſingulis inſident, qui inſtar prioris in ſtylos minutiſſimos recuruos & pungentes, abſumuntur. In arenoſo litore maris non longe Monſpelio inuenimus.

XIV. Hieracivm montanum rapifolium: ex radice rufeſcente, oblonga, parum capillata, folia pauca, ad Rapæ vulgaris modum, in lacinias ſubrotundas, per margines ſinuatas, & ad tactum aſperas, diuiſa, pediculis oblongis rubentibus & aſperis donata, prodeũt: inter quæ caulis cubito altior, cauus, ſtriatus rufeſcens, vno alterove breui folio cinctus, exurgit, qui ſuperne in ramulos plures diuiditur, quorum ſingulis, flos communiter vnus, rarius duo, pediculis tamen diſtinctis inſidet, luteus, mediꝫ magnitudinis, qui tandem in pappum abit. In monte Waſſerfall prouenit.

XV. Hieracivm montanum folijs dentatis flore magno: hoc folijs eſt atrouirentibus, lanugine carentibus, ad radicem maxime diſpoſitis, vncias quinq;, longis, vnam latis, per circumferẽtiam & dentatis, & leuiſſima lanugine pubeſcentibus: inter quæ caulis pene nudus, pedalis, cauus, hirſutie aſper, exurgit, qui florem vnum eumque magnum, ſaturate luteum, eleganti quaſi caliciincluſum, ſuſtinet. Hoc in Heluetiorũ montibus, Gotthardo, & circa Thermas Fabarias, creſcit.

XVI. Hieracivm ramoſum magno flore: hoc caule eſt bicubitali, rotundo, ſubaſpero, in ramos diuiſo, quib. ſingulis, flos magnus, aureus, dentis leonis forma inſidet: folia habet pallide virentia, nõnihil aſpera, ſinuata, & per margines exiguis pilis donata, longitudine palmũ ſuperantia, tres vncias lata, per quorum longitudinem, coſta inſignis excurrit, à qua per tranſuerſum venæ feruntur. In montibus Bellunenſibus reperitur.

XVII. Hieracivm alpinum non laciniatum flore fuſco: caule eſt ſeſquipalmari, hirſuto, parte ſuperiore aphyllo: folijs ad radicem hirſutis, obſcure virentibus, acuminatis, duas treſve vncias longis, vnciam latis: floribus aliquot paruis, fuſcis, in pappum (cui ſemen paruum oblongum & nigrum includitur) abeuntibus, & caulis ſummo inſidentibus: quod in Rhæticis montibus prouenit.

XVIII. Hieracivm hortenſe non laciniatum floribus atropurpuraſcẽtibus: caule eſt bicubitali, hirſutie aſpero, & pene aphyllo: folijs ad radicem paucis, palmaribus, vncias tres latis, obſcure virentibus, leuiter hirſutis, & per marginem leui lanugine pubeſcentibus, floribus atropurpuraſcentibus, in medio ſubflauis & mellei odoris: quod à quibuſdam Piloſellæ maioris nomine (ſiquidem cum Auricula muris maiore Tragi, multum affinitatis habeat) in hortis colitur: & à priore cultura ſolum differre videtur.

Hieracium pumilum ſaxatile aſperum, radice præmorſa.

XIX. Hieracium pumilum ſaxatile aſperum radice præmorſa: ad radicem craſſiuſculam nigricantem, in fibras oblongas, præmorſas abeuntem, folia plura, villoſa, acuta, longis pediculis donata, vncias tres, quatuorve longa, ſemiunciam lata, in circuitu rarioribus dẽtibus donata: inter quæ cauliculus palmo minor, hiſpidus, tenuis & rotundus, vno alterove foliolo veſtitus exurgit, florem ſubluteum ſuſtinens, cui ſemen paruum, nigricans, pappo immerſum, ſuccedit. In alpibus prouenit.

Variat: nam & altera eſt ſpecies, folijs ſubrotundis, duas treſve vncias, abſque pediculis biuncialibus, longis, ſeſquiunciam latis, per marginem crenatis: cauliculo longiore, tres quatuorve flores ſuſtinente, & hoc Hieracium ſaxatile aſperum radice præmorſa, folio ſubrotundo dici poteſt.

Eſt & tertia ſpecies, radice craſſa, caulibus in plures ramulos diuiſis: quod in ſaxoſis prope Cluſam Solodurenſium naſcitur.

Priori plane ſimile Hieracij paruuli quarti nomine doctiſſ. Columna p. 2. propoſuit, ſolum in eo differens, quod noſtrum hirſutum ſit, ſuum vero glabrum aſſerit.

XX. Hieracium montanum lanuginoſum laciniatum paruo flore: ex radice oblonga, atrorubente, folia plura, pediculis vncias tres longis, donata, craſſa, profunde laciniata, acuminata, molli lanugine pubeſcentia, ſuperne atrouirẽtia, & quaſi maculata, alia ſeſquiunciam lata, alia anguſtiora, inter quæ cauliculus palmaris, tenuis, mollis exurgit, cuius ſummo, flores aliquot lutei, parui, & quidem ſinguli ſingulis pedicellis inſident. Apud Monſpelienſes, in horto Dei creſcit.

XXI. Hieracium capillaceo folio: radice eſt Scorzoneræ ſimili, craſſa, oblonga, tunica fuſca & rugoſa veſtita, ex qua cauliculi bini, palmares, læues, ſinguli florem vnicum, pallide luteum, mediæ magnitudinis, ſuſtinentes exurgunt: folia ad radicem plurima, pili inſtar tenuia, duas, rarius tres, vncias longa, rigidiuſcula, atrouirentia, rarius cauliculorum partem cingentia. Monſpelio D. Saltzmannus attulit. An forte Scorzoneræ ſpecies?

XXII. Hi-

Hieracium murorum anguſtifolium non ſinuatum.

XXII. HIERACIVM murorum anguſtifolium non ſinuatum: ex radice craſſa, ruſeſcente, caulis ſeſquicubitalis, pene nudus, rotundus & aſper exurgit, in cuius ſummo quaſi in vmbella, flores plures, parui, lutei, reſident: folia ad radicem ſubnigra, mollia, vncias ſex longa, vix ſemunciam lata, in caulis parte inferiore pauciora, breuiora, anguſtiora, longe à ſe inuicem diſtantia & inordinate diſpoſita: in muris noſtris reperitur: quod circa Patauium, longe minus obſeruauimus.

XXIII. HIERACIVM profunde ſinuatum pubeſcens: radice eſt nigricante, lignoſa, fibroſa, caule bicubitali, rotundo, fiſtuloſo, leui lanugine, vt & tota planta, pubeſcente, in ramos brachiato: folijs ad radicem oblongis, acutis, profunde ſinuatis, etiam laciniatis, oblongis pediculis donatis, per caulem paucis, ſimiliter acute laciniatis: flores ſinguli, ſingulis pediculis, aurei, in pappum abeuntes, inſident: In pratis Michelfeldenſibus ſiccioribus ad dumeta etiam in dumetis, prouenit.

XXIV. HIERACIVM fruticoſum latifolium glabrum: ex radice fibroſa, nigricante, caules bicubitales, rotundi (leuiſſimis pilis hinc inde aſperſis) exurgunt, qui in ſummo in ramulos breues brachiantur; quibus flores pallide lutei, vt in Hieracio Sabaudo ſiue fruticoſo, inſident: hos folia ambiũt alternatim diſpoſita, tenuia, atrouirentia, acuminata, vncias quatuor vel quinque longa, ſeſquiunciam lata, per marginem oblongis & raris apicibus donata: hoc in montoſis circa acidulas Petrinas Iulio floret.

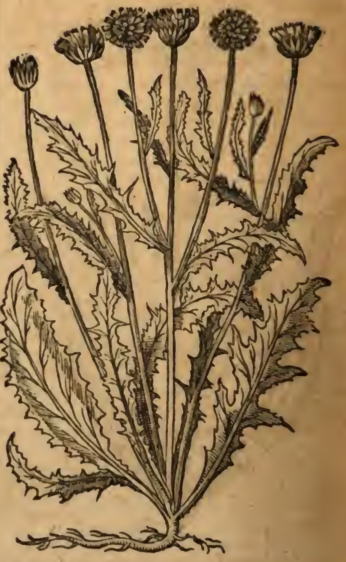
XXV. HIERACIVM fruticoſum folio ſubrotundo: caule eſt cubitali, rotundo, ſtriato, ſubaſpero, qui in ſummo in ramulos, trium quatuorve vnciarum brachiatos; qui ſinguli, ſingulos flores, pallide luteos in pappum abeuntes, ſuſtinent, quem folia ſubuiridia, ſubrotunda, acuminata & dentata, vncias duas longa, ſeſquiunciam lata & leuiter hirſuta, baſi ſua cingunt: quod Hieracij foliati nomine D. Iungerm. miſit.

XXVI. HIERACIVM fruticoſum minus: huius varietas triplex occurrit; nam licet ex radice fibroſa, & quaſi præmorſa, caulis pedalis ſimplex exurgat, attamen folijs breuibus & læuiſſimis, circa Patauium: at circa Norinbergam, paucis, breuibus, ſubrotundis, in circumferentia crenatis & aſperiuſculis prouenit.

Chondrilla viſcoſa humilis.

Chondrilla purpuraſcens fœtida.

DE CHONDRILLA.

CAPVT XXX.

I. CHONDRILLA viminea viſcoſa Monſpeliaca: ex radice oblonga, pallide lutea, caulis bicubitalis, albus, rotundus, ſtriatus, in plures ramos brachiatus, exurgit: folia, caulis partem inferiorem cingentia (prima enim humi ſparſa cum cito marceſcant vt in vulgari, non notata) ſaliginis ſimilia, vncias ſex vel octo longa, ſemunciam lata & læuia, rarius vna, altera ve lacinia donata: at ſuperiora ramos cingentia, inſtar Chondrillæ in tenuiſſimas & acutiſſimas lacinias diuiduntur: flores parui, lutei, vt in vulgari diſpoſiti, in pappum, cum ſemen maturuit, euolantes. In aridis aggeribus viarum, æſtate circa Monſpelium & in monte Lupi, reperitur.

II. CHONDRILLA viſcoſa humilis: ex radice longa, tenui, alba, cauliculi plures, tenues, reflexi, pedales, prodeunt, quos vtrinq; ad palmæ longitudinem, flores lutei, oblongi, in pappos abeuntes alternatim cingunt: folia habet ad radicem oblonga, anguſta, quædam ſinuata, quædam integra, & in caule pauciſſima: in agris Baſileenſibus autumno florens, inuenitur.

III. CHONDRILLA purpuraſcẽs fœtida: ex radice oblonga, tenui, fibroſa, caules plures, ad cubiti altitudinem accedentes, ad exortum parum piloſi; ex rubore obſcuro, cum foliorum pediculis ſplendentes, alias virides & ſtriati, in ſummitate aphylli, exurgunt: folia ad radicem plura, palmum excedentia, inſtar foliorum Chondrillæ Seſamoidis dictæ, plus minuſve ſinuata, & acuminata, mollia, aliquando pilis exiguis cincta, neruo folium percurrente,

Iacobæa maritima latifolia.

Iacobæa alpina folijs rotundis ſerratis.

currente, inferne (vt & foliorum pediculi) hiſpido: ſingulis caulibus, qui raro brachiantur; flos vnicus peramænus, magnitudine & forma Ptarmicæ Auſtriacæ, inſidet, cuius diſcum medium, foliola ſedecim & plura oblonga, diluto rubore purpuraſcentia, in apicibus diuiſæ; orbiculatim cingunt: qui, vbi ſemen maturuit, in pappum oblongum abit. Hanc Iulio menſe florentem, primum in horto D. Zuingeri legimus, & in noſtro coluimus: fœtidam vocamus, quia flos antequam aperiatur; grauem odorem ſpirat, qui & in folijs aliquantum aduertitur.

DE IACOBÆA.

I. IACOBÆA maritima ſiue Cineraria latifolia: hæc ex radice caules cubitales, rotundos, candido, mollique tomento obductos, in alas brachiatos, emittit: folia inferiora ſubrotunda, cum pediculis pedem lõga, vncias quatuor lata ad modum Braſſicæ vulgaris laciniata, & per marginem ſinuoſa, ſuperne ex viridi nigricantia, inferne incana, quaſi cineribus aſpera & mollia: at ſuperiora minora & acutiora: flores, qui in hac quam vulgari maiores, oblongis pediculis incanis & nudis inſident, quorum diſcum aureum, folia latiuſcula, pallidiora, orbiculatim cingunt, qui tandem in pappos cum ſemine abeunt. Hanc à D. Doldio accepimus.

II. IACOBÆA rotundifolia incana: radice eſt craſſiuſcula tranſuerſa, ruſeſcente; in fibras oblongas abeunte: caule pedali, incano: folijs ſubrotundis, craſſis, ſuperne virentibus, inferne incanis, vncias duas abſque pediculis, longis, ſeſquiunciam latis, in ambitu dentatis, at in caule paucis & anguſtiſſimis: flos, qui Scorzoneræ flori ſimilis, ſummo

caüli inſidet,ſatis magnus & luteus: toti plantæ lanugo quædam aſpera eſt. In prouincia Galliæ D. Burſerus legit.

Iacobæam alpinam folijs rotundis ſerratis, ſub conyza alpina ſiue montana, Geſnerus propoſuit: at Cluſius, Iacobæam 4. vel latifoliam 2. nominauit & deſcripſit: huius figuram à nemine, quod ſciam, propoſitam, addere placuit.

LIBER QVARTVS.

DE TANACETO.

CAPVT I.

TANACETVM alpinum: herbula eſt vnciarum quatuor, vel ſex, odore aromatico prædita, tota incana, & pilis mollibus veſtita: radice longa, craſſiuſcula, folijs vncialibus, tenuiſſime, vt in Millefolio alpino, à quo, odore potiſſimum diſcernitur, diuiſis: in cauliculorum ſummo, flores in vmbella diſpoſiti, albi & parui. Hoc in altiſſimis mōtibus Heluetiorum & Rhætorum creſcit: & hoc forſan Geſnerus in catalogo hortorum Germaniç, Iuam Moſchatam Rhætorum appellat.

DE CHRYSANTHEMO.

CAPVT II.

CHRYSANTHEMON latifolium Braſilianum: caule eſt aſpero, ſtriato, cubitali, quem folia rara, lata complectuntur, quæ circa baſin vncias duas lata, quatuor, etiam quinque, longa, ſenſimque anguſtiora reddita aſpera ſunt & per margines leuiſſimis dentibus exaſperata, ex quorum ſinu pediculi oblongi prodeunt, florem luteum ſuſtinentes, cuius diſcum ex pluribus oblongis luteis apicibus, compoſitum, folia ſeptem latiuſcula, in binas vel ternas crenas fiſſa cingunt, totuſq; flos à quinque folijs viridibus inæqualibus veluti vmbone ſuſtentatur. Hæc in ramo exiccato, quem Chryſanthemi Braſiliani nomine, ex horto nobiliſſ. Contareni habemus, notate potuimus.

DE CHAMÆMELO.

CAPVT III.

I. CHAMÆMELVM leucanthemum Hiſpanicum magno flore: caules habet cubitales, ſtriatos, in ſummo brachiatos, quos folia pediculis carentia, ſatis à ſe inuicem diſſita, cingunt, quæ vncialia, anguſta, in lacinias tenues, obtuſas, ſed bifidas, diuiſa: florem habet quadruplo vulgari maiorem, diſco pallide luteo, quem folia circiter vicena, alta lutea, ſinuata ambiūt, cui ſemina, vt in vulgari ſuccedunt: annuum eſt & odoratum, à D. Gillenio, vna cum ſequenti & vtriuſq; ſemine, miſſum.

II. CHAMÆMELVM luteum Hiſpanicum odoratum: hoc caule & folijs cum vulgari leucanthemo conuenit, ſed floribus luteis & odoratis, priori quidem minoribus, ſed vulgari duplo triplove maioribus, diſco luteo, quem folia quatuordecim, luteo colore ſplendentia, cingunt: in horto meo creuit.

III. CHAMÆMELVM leucanthemum incanum Hiſpanicum minus: plantula eſt palma minor, radice parua, fibroſa, rufeſcente, ex qua cauliculus tenuis, vncias quatuor altus, nudus, exurgit, florem vnicum, ſatis magnum, diſco pallide luteo, folijs pluribus albis cincto, ſuſtinens: foliola ad radium parua, incana, tenuiſſime inſtar Abſynthij Galatici, vel Abrotani, diuiſa, quæ inſipida & inodora ſunt. In regno Granadæ, ad agrorum margines, D. Albinus collegit.

DE ABROTANO.

CAPVT IV.

ABROTANVM campeſtre incanũ, Carlinę odore: huic radix eſt oblonga, fibroſa, rufeſcens, caulis pedalis, folia, eo modo quo Abrotani maris inferiora, diuiſa, incana, & ſi terantur Carlinæ odore, vt & ſapore: in reliquis, cum Abrotano campeſtri conuenit. In Auſtria, ad Lintzium vrbem circa vias prouenit, vnde D. Burſerus miſit.

DE ABSINTHIO.

CAPVT V.

I. ABSINTHIVM ponticum Creticum grati odoris: caule eſt cubitum ſuperante, rotũdo, incano, in ramos plurimos, quincunciales diuiſo, folijs tenuibus, multum diuiſis, mollibus & incanis: floribus vulgari forma & colore ſimilib. paulo tamen maioribus. Hoc, quemadmodum Honor. Belli ex Creta anno 1596. (addita planta) perſcripſit, in Creta frequentiſſime prouenit, perpetuo viret, odorem gratum ſpirat, nihilque amarum eſt, aut ſi quam ſecum amaritudinem habet, ea valde obſcura eſt, in viridi enim, nulla percipitur: ab aſinis & pecoribus, omnibuſque brutis valde expetitur. Vocatur, 'πσιὰ, & non αϐσινθιὰ, quemadmodum Anguillarus in Græcia vocari perperam ſcribit: ego legitimum Ponticum eſſe iudico: hactenus Belli. Hac de re dicturi ſumus plenius, ſi DEVS volet, in Theatro noſtro.

II. ABSINTHIVM alpinum incanum: ex radice rufeſcente, capillacea, cauliculi plures palmares, reclinati, rotundi & albicantes, folijs quam pauciſſimis veſtiti prodeunt: folia, diuiſura & colore, Abſinthio Pontico tenuifolio incano, ſimilia ſunt: ex cauliculorum parte media ſurſum verſus, pedicelli tenuiſſimi, vnciales, cum ſubiecto foliolo, tenuiſſime diuiſo, recti, alternatim exurgunt, qui capitulum ſquamatum, flores pallidos continens, ſuſtinent: quibus ſemen minutum, nigrum, Tanaceti odore ſuccedit: tota planta odore & ſapore eſt Abſinthij, & in Valeſianorum alpibus, vt in petris ſupra Gemme, D. Fleiſſerus 1606. & D. Burſerus 1614. collegit.

III. ABSINTHIVM alpinum candidum humile: radice eſt craſſiuſcula, oblonga, rufeſcẽte, in fibras abeunte, ex qua folia candida, oblongis pediculis donata, tenuiſſime diuiſa, cum cauliculis (aliquando vnico) trium, quatuorve vnciarum longis, rotundis, albo tomento veſtitis & ad exortum reclinatis, prodeũt: quorum ſummo capitula ſquamata, plura ſimul, vt in ſtœchade lutea, ſed minora, diſpoſita, luteos flores continentia, inſident. Tota planta candida eſt, quatuor vel ſex vncias vix ſuperans, & valde amara: ex Gletzerberg, Heluetiorum monte, non longe ab Auguſta valle, D. Burſerus attulit.

IV. ABSINTHIVM alpinum vmbelliferum: hoc non tanquam nouum proponimus, cum à Cluſio, Lobelio, Taber. Gerardo & in hiſtoria Lugdunen. deſcriptum & pictum fuerit, ſed quia in hoc varietatem obſeruauimus, & de hoc litem eſſe ſcimus, quare de hoc pauca aſpergere lubet. Nam Nicol. Clauena Bellunenſis Pharmacopæus, Abſinthij vmbelliferi hiſtoriam (addita figura) & vſum inſignem proponens, nouum eſſe Abſinthium, & à ſe primo in montibus Bellunenſibus inuentum, libello Venetijs 1610. cuſo aſſerit: cõtra quem Pompeius Sprechis, Pharmacopæus Venetus, tractatu peculiari, ſequente anno Venetijs edito, diſputãs, nouum non eſſe, ſed à C. Cluſio, pridem nomine Abſinthij alpini vmbelliferi, propoſitum fuiſſe, affirmat. Sane occurrit varietas, ſed tantum in magnitudine: nam id quod in monte ſeruæ Belluni natum, folijs eſt latioribus & longioribus, quam ſint eius quod in Heluetiorum alpibus, & Baldo monte, prouenit: quo adhuc minus eſt quod in Auſtriæ monte Trawenſtein reperitur: quemadmodum ex horto Patauino habemus, vmbella ex minoribus floribus compoſita, inſtar Millefolij vulgaris, floribus, præſertim antequam aperiantur, magis conglomeratis: quare tantum ratione loci differre cenſemus, & quidem ex plantæ inſpectione & examine diligentiore, vt qui in Baldo & Heluetiorum alpibus collegerimus: Belluni natam. Cluſ. Angelus Buſti Medicus Venetus: Auſtriacam vero, D. Burſerus, tranſmiſerit.

DE MILLEFOLIO.

CAPVT VI.

I. MILLEFOLIVM maximum vmbella alba: caulibus eſt ſeſquicubitalibus craſſis, rotundis, ſtriatis: folijs circa radicem palmum longis, vncias quatuor latis, tenuiſſime inciſis & velutè multis minutiſſimis alatis foliolis conſtantibus, ſed minoribus & tenuiſſime inciſis, quæ circa caulé ſunt, qui in ramos plures brachiantur, quibus ſingulis vmbella, vti in Millefolio vulgari, ſed maior, floſculis albis referta, inſidet. In horto Patauino creuit.

II. MILLEFOLIVM purpureum maius: ex radice craſſa ſatis, caules plures ad cubitum & ſeſquicubitum excreſcunt: folijs vt in vulgatiſſimo Millefolio diſpoſitis, vmbella magna, flores elegantiſſimos rubri coloris & quinquefolios continens, in quorum medio apices pallide flaueſcentes, qui gratiam addunt, emicant: flores contriti, medicatum odorem ſpirant. Hoc Gôppingæ primum in Pharmacopæi horto legimus, & nunc in horto colimus: quod Cluſius nomine Millefolij rubro flore proponere videtur: an hoc forte Matthiolo Millefolium majus?

III. MILLEFOLIVM incanum Creticum, ſiue Millefolium Dioſcoridis: caulibus eſt lignoſis, rotundis, incanis, ſeſquipalmaribus, folijs Chamæcypariſſi forma oblongis, denticulatis, incanis, vel vt Dioſcorides, anicularum pennas imitantibus, caules in ſummitate in ramulos abeunt, qui vmbellam ſatis compactam ex floribus ex albo flaueſcétibus compoſitam, ſuſtinent. Hoc ex horto magni Ducis Hetruriæ, primum à D. Paſchali (vt in Phytopinace monuimus) dein ex Creta à D. Honorio Belli accepimus: quod legitimum Dioſcoridis Millefolium eſſe cenſemus, cuius in Epiſtola 2. Belli ad Cluſium, ſub Stratiote Millefolio mentio fit, qui in Creta μυριόφυλλο vocari ſcribit.

Millefolium aquaticum pennatum ſpiccatum.

Millefolium aquaticum cornutum.

IV. Millefolivm aquaticum pennatum ſpicatum: ex radicibus fibroſis, tenuibus, rami prodeunt plures, cubitales, caui, ſtriati, in alas brachiati, aquæ innatantes: ex quorum geniculo quolibet, folia terna, vel quaterna quaſi ſtellatim circumiecta, tenuiter inciſa, pennam & forma & tenuitate referentia, colore fuſco prodeunt: at cauliculorum ſummitates palmares, ex aqua recti attolluntur, ſpicam purpuraſcentem, Iunio & Iulio menſibus, ſuſtinentes, quæ in floſculos copioſos, pallide luteos, ſimul iunctos, Anethi ſemen forma referentes, expanditur: his ſuccedunt capitula nigra ac prædurá, plerumq; quaterna, quina, etiam plura, cauliculorum faſtigia, quæ ſuper aquam eminent, rotatim ambientia, quibus ſingulis cauitas exigua, ſemen continens ineſt. Hoc in piſcinis prouenit, ꝙ primum in foſſa arcis Weckenthal in Alſatia, obſeruauimus: & Tragus, Algæ tertiæ, vel Algæ Vergilij nomine, exprimere voluiſſe videtur. Huius vt & ſequentis deſcriptionem in Phytopinace, Matthiolo, & Tabernæmontano emaculato, vna cum figura exhibuimus.

V. Millefolivm aquaticum cornutum: hoc prioris modo aquis innatat, caulibus cubitalibus, tenuibus, ramoſis, fragilibus, denſe geniculatis, quos folia ambiunt tenuia, capillata, quorum inferiora, cornua ceruina æmulantur & exiccata rigeſcunt: ſuperiora vero, tenuiora, tenuiuſq; diuiſa ſunt: ex ipſis geniculis, pediculi, modo trium, quatuorve vnciarum prodeunt, ſinguli, ſingulos flores, paruos, albicantes, quadrifolios ſuſtinentes: quibus capitulum paruum Ranunculi forma, ex quinis ſeniſve granulis virentibus compoſitum, ſuccedit. In riuulis circa Hiltelingam, non longe Baſilea primum, dein in foſſis horti Montembelgardiaci obſeruauimus.

Conſolida regalis latifolia paruo flore.

DE CONSOLIDA REGALI.

CAPVT VII.

CONSOLIDA regalis latifolia paruo flore: ex radice fibroſa, oblonga, rufeſcente, caulis cubitalis, rotūdus, ſtriatus, leuiſſima hirſutie albicans, in ramos brachiatus, exurgit: quem folia tripartito primum, dein ad formam foliorum Ranunculi aruenſis echinati, diuiſa cingunt, quæ in ſummo caule pauciora, quædam tripartita, quædam integra: flores ſunt ſubcærulei, corniculo donati, Conſolidæ regalis ſegetum ſimiles, aut minores: quibus ſiliquæ oblongæ, paruæ, ſemen paruum cōtinentes, ſuccedunt. Hanc Delphinij Dioſcoridis nomine, à D. Ferrando Imperato, Pharmacopæo Neopolitano inſigni, accepimus: dein virentem in horto D. Zuingeri p. m. legimus, in Phytopinace deſcripſimus, in Matthiolo quoq; & Tabernæm. figura ſub Conſolida regali peregrina paruo flore, poſita, in qua tamen ſculptor prima folia omiſit.

Chelidonium maius folijs quernis.

DE CHELIDONIO.

CAPVT VIII.

CHELIDONIVM maius folijs quernis, flore laciniato, hoc à Chelidonio maiore vulgato, folijs & flore tantum differt: folia enim, quercus teneræ folia æmulantur, cum argutius inciſa ſint & teneriora, ſuperne ex virore nigricantia, inferne pallida, leuiſſime, vt & caulis, hirſuta: flos luteus, communiter quadrifolius, folijs eius per ora diſſectis & velut fimbriatis. Ex horto Philippi Stephani Sprēgeri pharmacopæi Heidelbergenſis, primum habuimus: dein in horto Montembelgardenſi, vbi tota æſtate floruit, legimus: quod ſi in parietinis ſeratur, formam retinet, lætiore vero in ſolo, aliquādo degenerat. Huius in Phytopinace meminimus: in Matthiolo & Tabernæm. figura addita, deſcripſimus: poſtmodum & Cluſius, nomine Chelido. maioris laciniato folio in ſua hiſtoria, propoſuit.

DE AQVILEGIA.

CAPVT IX.

I. AQVILEGIA montana magno flore: hæc in Aquilegiæ vulgaris altitudinem excreſcit quidem, ſed folijs primum differt, cum in lacinias tenuiores, eaſq; non obtuſas, vt in alijs, ſed acutas diuidantur, & folia pene ſubrotunda ſint: ſic & floribus eſt cęruleis, vulgari ſimilibus, ſed multo maioribus. In monte prope Thermas Fabarias copioſe prouenit, vnde D. Burſerus attulit.

II. AQVILEGIA montana paruo flore thalictri folio: ex radice parua, folia thalictri forma, ſed exigua, pallide virentia, prodeunt: inter quæ cauliculus tenuis, palmo minor, duobus tribuſve foliolis breuibus, oblongis, minime diuiſis, exurgit, florem vnicum cæruleum ſuſtinens, forma quidem vulgari ſimilem, ſed quintuplo minorem. In Heluetiorum alpibus reperitur: in Morauia, prope vrbem Trebis, ſub arce Smilo, in pratis vernali tempore copioſiſſime reperiri, mihi relatum.

III. AQVILEGIA hortenſis multiplex flore paruo: hæc ab hortenſi, quæ multiplici flore eſt, ſolo flore differt, qui in hac triplo minor, & colore, qui pullus eſt, in horto meo prouenit.

DE NIGELLA.

CAPVT X.

I. NIGELLA latifolia flore maiore ſimplici cæruleo: ex radice tenui, oblonga, flaueſcente, caulis cubitalis, rotundus, viridis & læuis, in ſummo ramoſus, exurgit: folijs ad radicem tenuiſſime laciniatis, in caule vero aliquando in latiores partes, aliquando inferiorum inſtar tenuiſſime diuiſis: flores autem quam in cæteris ampliores ſunt, quinquefolij, folio quolibet vnguem æquante, ſuperne eleganter cærulei, inuerſa parte pallidi, venis elatis percurrentibus: floribus ſuccedunt capita pentagona, hexagonave dura, in totidem cornicula in latera reflexa ſuperne diuiſa, quæ membranis interne intercurrentibus, ſemine ſubnigro, inodoro, plena ſunt. Hæc æſtiuis menſibus in hortulo nunc ab annis aliquot floret, ex ſemine deciduo, cum annua planta ſit, ſeſe propagans: cuius ſemen, Nigellæ Hiſpanicæ nomine, miſſum fuit.

Nigella Cretica.

II. NIGELLA Cretica: radice eſt oblongiuſcula, tenui, parum fibroſa & flaueſcente: caule cubito minore, procumbẽte, ſtriato, viridi, glabro, & paulo ſupra radicem in alas tenues & teretes brachiato: folia prima per terram ſparſa, inſtar foliorum Conſolidę regalis vulgaris in lacinias diuidũtur, quæ vero in caulis ſummo oblonga, & vt in Naſturtio, diuiſa, ex viridi nigricãt: flos vnicus, vnguis magnitudine, quinquefolius, cuilibet cauliculo inſidet, colore ab initio ex viridi nigricante, mox vero ſub cæruleo, mucronibus ſuam viriditatem reſeruantibus forma Nigellæ atuẽſi, qua multo minor eſt, reſpondens: in cuius medio ſtamina plura, viridia, apicib. cęruleis donata: capitula pentagona, hexagonave ſuccedunt, quæ in totidem

cornicula longa, inſtar cornuum hirci intorta, finiunt, quæ ſemen nigricans minutum continent. Huius ſemen ex Creta primo allatum, & à D. Doldio, cum planta, tranſmiſſum, vt in Phytopinace monuimus, & figuram cum deſcriptione Matthiolo addidimus, at in Tabernæmontano emaculato, figura male ſub titulo nigellæ flore pleno poſita. Hanc Cluſius in poſt. hiſtor. Melanthium ſimplici flore Creticum, nominare videtur.

Ab hac diuerſa eſt, quæ in horto nobiliſſ. Contareni colitur, folijs fœniculi, floribus ex albo flaueſcentibus, ſemine nigro, anguloſo & acri, quam cum integram non habeamus, plura de ea in præſens non licet.

DE HIPPOMARATHRO.

CAPVT XI.

HIPPOMARATHRI Cretici nomine, ex horto Clariſſ. Nicolai Contareni, Senatoris Veneti, habemus ramos cubitales, rotundos, læues, ſtriatos, pallide virentes, in alios brachiatos: folia ſunt fœniculi modo, in tenuiſſima, ſed longe breuiſſima ſegmenta diuiſa: caulium ſummitatibus vmbellæ paruæ inſident: guſtantibus plantæ ſiccæ folia & caulem, de ſapore nihil certe pronunciare licuit: quare vt totam acquiramus plantam, ſtudebimus.

DE ANETHO.

CAPVT XII.

ANETHVM ſylueſtre minus: radice eſt albicante, vncias tres longa, tenui, quemadmodum & caulis, qui pedalis, albus, rotundus: folijs eſt vncias quatuor longis, tenuiſſime, vt in vulgari, diuiſis: vmbella parua, ex feſtucis octo vel nouem vncialibus compoſita, floſculis luteis, ſemine paruo oblongo. In hortulo meo creuit, ex ſemine à doctiſſ. Columna, nomine Anethi ſylueſtris ex Sicilia, miſſo: quod minus appellare lubuit, cum Cæſalpinus, Anethi ſylueſtris in Sicilia, quod ſatiuo grandius ſit, meminerit.

DE DAV-

Daucus montanus apij folio minor.

Daucus Alſaticus.

DE DAVCO.

CAPVT XIII.

I. DAVCVS montanus apij folio flore luteo: caule eſt cubitali, anguloſo, glabro, in breues alas brachiato: folijs apij forma, ſed breuioribus, per ambitum minime ſerratis, quorum pediculus ſtriatus eſt: vmbellas paruas habet, flores elaphoboſco ſimiles, luteos. In Callenberg & prope oppidum Baden Auſtriæ D. Burſerus legit.

Huic ſimilem ſed per omnia maiorem, caule craſſo canaliculato, ramoſo, folijs latioribus, minimeque crenatis, vmbellis maioribus ex floribus pallidis, in horto Patauino anno 1578. collegimus, quem Daucum tertium Dioſcoridis Guilandinus, at ipſius ſucceſſor Cortuſus, Pſeudopyrethrum, nominauit.

II. DAVCVS pratenſis apij folio: radice eſt oblonga, pallide rufeſcente cortice tecta, ſapore & odore paſtinacæ, ſiue Dauci officinarum, ſuperne hirſuta & villoſa, ex qua alæ prodeunt, folijs pluribus vni coſtæ inhærentibus, per ambitum inciſis & ſerratis, forma montani maioris, ſed longe minoribus, pallide virentibus: inter quæ caulis pedalis, rarius cubitalis, tenuis, ſtriatus, paucis geniculis diſtinctus, in ramulos aliquot diuiſus, exurgit: ramorum extremis, vmbellæ candidæ, floſculorum exiguorum inſident, quibus ſemen oblongiuſculum, nigricans, aromaticum ſuccedit. Hic in pratis humidis Michelfeldæ prouenit.

III. DAVCVS Alſaticus: radice craſſa, oblonga, in fibras craſſiores diuiſa, nititur, cuius ſummo, multa villoſa capita, vt in pleriſque ferulaceis adpoſita: vnde magnæ foliorum alæ exeunt, folijs multis in plures partes diſſectis, vni coſtæ inhæ-

rentibus, ex aduerſo naſcentibus, conſtantes: inter quæ caulis (modo vnus, modo plures) ad viri altitudinem exurgens, ſubruber, ſtriatus, geniculis aliquot articulatus, in ramos plures, hique in alios diuiſus, ad quorum genicula minores foliorum alæ: extremos ramulos vmbellæ ſatis magnę, floſculorum flaueſcentium, exornant: quibus ſemina plana ſuccedunt. Iunio & Iulio floret in dumetis Alſatiæ ſuperioris: eundem copioſiſſime in Alſatiæ inferioris pratis humidioribus, vt inter Scleſtadium & Argentinam frequenter obſeruauimus. Multum ſimilitudinis habet cum Thyſſelino Plinij Lobelij ſiue Apio paluſtri Dodonæi: verum Thyſſelinum, non ita alte exurgit, & tota ſtirps lacteo ſucco abundat. Hic Daucus, ſapore eſt & odore paſtinacæ.

Scandix Cretica maior.

Scandix ſemine roſtrato Italica.

DE SCAN-

DE SCANDICE.

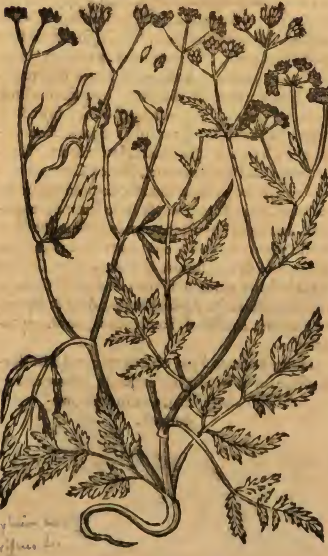
CAPVT XIV.

I. SCANDIX Cretica maior: ex radice oblongiuſcula nonnihil fibroſa, caulis cubitalis, ſtriatus, in plures ramos diuiſus, & potiſſimum ad alarum exortum, leuiſſime piloſus, exurgit: folijs ad radicem, pediculis oblongis, Pimpinellæ ſaxifragiæ minoris æmulis, latiuſculis, ſubrotundis, ex oppoſito correſpondentibus, per ora oblique diſſectis, pallide virentibus, vna cum pediculis leuiter piloſis: at caulem ambientibus & ſuperioribus, inſtar foliorum Scandicis vulgaris, tenuiſſime diuiſis: vmbellæ paruæ ſunt ſparſæ, flores albos, & quam in vulgari maiores, ſuſtinentes: quibus ſuccedit ſemen roſtratum, decem, duodecim & pluribus roſtris, ſubaſperis, ſimul iunctis, quorum cuilibet apices duo quaſi aculei rigidi, præfiguntur. Hæc Patauio primum Scandicis Creticæ nomine miſſa, dein ex ſemine in horto nata, cuius deſcriptionem in Phytopinace ſub 4. dein & Matthiolo addita figura, exhibuimus.

II. SCANDIX Cretica minor: ex radice gracili, oblonga, recurua, alba, cauliculi perbreues, aliquando palmares, tenues, tenui lanugine pubeſcentes, in ramulos, paucos breues & graciles diuiſi prodeunt: quibus vmbellæ exiguæ, floribus albis, puſillis, paucis, quinquefolijs (licet aliquando flores corymborum modo denſi conſpiciantur) veluti ſtylorum cacuminibus inſident: his ſuccedunt roſtra vt in priori, ſed breuiora & pauciora (communiter quaterna, quinave in horto obſeruauimus) in apice ſimiliter bipartita, quæ ſemina ſunt. Folia ſi terantur, non iniucundi odoris ſunt & ſaporis aliquo modo Chærefolij vulgaris. Hanc primum ex horto magni Ducis Hetruriæ à Caſabona, Anthriſci Plinij nomine, dein ex Creta ab Honorio Belli, accepimus: quam etiamnum in horto colimus, Maio florentem, & Iulio ſemine prægnãtem. Huius in Phytopinace meminimus, & Matthiolo (vbi icon craſſior eſt) addita figura, ſub ſcandice Italica deſcripſimus, & poſtmodum Cluſius in ſua hiſtoria, Anthriſci Plinij, & doctiſſ. Columna, Aniſo Marathri Apuli (à ſuaui odore & ſapore, medio inter Aniſum & Fœniculum) nomine propoſuere.

Huius varietas à me obſeruata apud Monſpelienſes: nam quæ in ſaxoſis prouenit, odore eſt fœniculi: altera vero, quæ in agris, inodora eſt.

(Caucalis ſemine aſpero floſculis ſub-rubentibus.

DE CAVCALIDE.

CAPVT XV.

I. CAVCALIS nodoſa echinato ſemine, radix oblonga, tenuis, alba, caules emittit binos ternoſve rotundos, ſtriatos, aſperos, q; in alios brachiãtur: quorũ alij ſemipalmares, incurui, alij bipalmares erecti prodeunt, quos folia paſtinacæ ſylueſtris æmula, at breuiora & pauciora, multoque tenuius diuiſa, aſpera, ex virore nigricantia, ad ſingula pene internodia, oblongis pediculis donata, cingunt: floſculi exigui, ex quinq; foliolis compoſiti, ſubrubentes, vel pallidi, aliquando albi, breuiſſimis pediculis inſident: his capitula parua echinata & conglobata ſuccedunt, in horum qualibet ſemen vnicum continetur. Hanc Iunio menſe anno 1578. in horto Patauino collegimus, & in Phytopinace, Caucalidẽ ſemine ad caulium nodos echinato, nominauimus, verum & nomine Lappulæ caninæ Cortuſi (Lutetia quoque & ex Anglia) miſſa fuit: cuius figuram Matthiolo adpoſuimus. De qua doctiſſ. Fabius Columna, Scandici nulla melius noſtro iudicio quadrare videtur, ex nobis obſeruatis hucuſq; plantis, niſi illa quam doct. ſſ. Caſpar. Bauhinus, pro Caucalide altera nodoſo echinato ſemine addidit, ſuo Synonymijs ornato Matthiolo, &c.

Caucalidis ſemine aſpero floſculis ſubrubentibus figuram addere viſum fuit, cum à Cordo quidem & Thalio, ſub Daucidide minore deſcribatur, ſed huius icon à nemine proponatur.

II. CAVCALIS tenuifolia montana: radice eſt craſſa, ex qua caulis exurgit pedalis, qui ſtatim ad radicem, in cauliculos palmares, rotundos, leues, diuiditur, hiq; in minores ſubdiuiduntur, quorum etiam minutiſſimis alis ad radicem, exiguæ vmbellæ, floſculorum alborum minutiſſimorum, inſident: folia ad radicem in tenuiſſima ſegmenta, & quæ in caule, in capillacea, diuiduntur. Semen paruum eſt, oblongum, ſtriatum: Iulio Menſe florens, in Sabaudia inter Tarenteſiam & Monaſterium collecta.

Apium hortenſe maximum.

Apium peregrinum folijs ſubrotundis.

DE APIO.

CAPVT XVI.

APIVM hortenſe maximum: ex radice oblonga albida, & pro plantæ magnitudine tenui, folia prodeunt, pediculis palmaribus, & ſeſquipalmaribus, ſtriatis, pallide virentibus, tripartito primum diuiſa, quorum quodlibet rurſus tripartitur, ipſęq; particulę triplo quadruplove, quam in Petroſelino vulgo dicto maiores, per ambitum inciſæ, pallide virentes: inter hæc caulis cubitalis & ſeſquicubitalis, tenuis, ſtriatus exurgit, in cuius ſummitate folia oblonga, anguſta, minime inciſa, à pictore prætermiſſa. Vmbellam habet paruam, albam, exiguis floſculis refertam, quibus ſemina Petroſelini forma, ſed duplo triplove maiora, guſtu nonnihil aromatico donata, ſuccedunt. Nomine Apij Anglicani, primum apud nos ſatum. An forte de hoc Selino Anguillara opinione 7. intelligendus, quod in vniuerſa Græcia, potiſſimum in Chio & Creta pro Selino habetur. Hoc in Phytopinace deſcripſimus & in Matthiolo figuram exhibemus.

APIVM peregrinum folijs ſubrotundis, Cluſius ſub Selino peregrino primo deſcripſit: at quia figuram non adpoſuit, eam hic proponimus.

DE SMYRNIO.

CAPVT XVI.

SMYRNIVM peregrinum folio oblongo: huius inferiora folia ex radice prodeuntia, Apij folijs ſimilia ſunt, in complures particulas oblongas diuiſa, oblongis pediculis donata, per ambitum profundius laciniata, pallide virentia: quæ vero in caule ſunt cubitali, ſtriato, non ſubrotunda, nec duplicia, vt in communi Smyrnio peregrino, ſed eorum primum quidem, vncias ſex longum, tres latum, per ambitum profundius inciſum: ſuperiora vero per quæ caulis ad exortum tranſit, & ſimplicia ſunt, vncias tres longa, duas circiter lata, & ſuperna quæ leuiter crenata ſunt, ſenſim minora fiunt: caulis in ſummo brachiatus, & cuilibet alæ, ramuli quaterni, rarius quini, biunciales inſident, feſtucis aliquot, vmbellam exiguam floſculorum luteolorum ſuſtinentes: quibus ſemen nigrum, ſubrotundum, ſuccedit: radicem non vidimus. Hoc in horto D. Camerarij creuit, & D. Doldius tranſmiſit.

DE ANGELICA.

CAPVT XVIII.

ANGELICA ſylueſtris hirſuta inodora: radicem habet craſſam & fibroſam, foris pullo cortice tectam, intus albam, rediuiuam & odore medicato: caulem cubitalem, in breues alas brachiatum, parte inferna, pauciſſimis pilis cinctum, nigrum: folia Angelicæ ſylueſt. ſiue Podagrariæ æmula, in alas, modo binas, modo ternas, eaſque aliquando vncias quatuor longas, tres latas, aliquando vix vnciales, diuiſa, in ambitu profunde inciſa atrouirentia, hirſuta, quarum pediculi hirſutie aſperi ſunt: vmbellam habet paruis floribus albis refertam, quibus ſemen oblongum nigricans ſuccedit.

Hanc ex Luſatia, nomine herbæ Podagrariæ cognatæ, D. Francus miſit, cuius in horto Luſatiæ meminit.

DE SPHON-

Sphondylium alpinum glabrum.

DE SPHONDYLIO.

Capvt XIX.

I. Spondylivm hirſutum folijs anguſtioribus: hoc à vulgari folijs ſolum differt: nam cum vulgare folijs ſit amplis, plerumque ex quinq; partibus latis ſubrotundis compoſitis: hoc folium habet, in lacinias oblongas, anguſtas, acuminatas, haſque in alias, inordinate tamen diuiſas, & per marginem crenatas: Hoc in pratis alpinis Rhæticis obſeruauimus: dein ex Luſatia à D. Franco accepimus.

II. Sphondylivm alpinum paruum: ex radice caulis exurgit pedalis, qui in ſummo in alterum ramulum triuncialem, diuiditur: quem folia cingunt pallide virentia, longis pediculis donata, quę in partes tres, vel etiam quinque alias ſubrotundas, alias acutas, per marginem crenatas & hirſutas, diuiduntur vmbella floſculis candidis, latis tamen, ſummo cauli inſidet, quibus ſemen plęnum, latum ac tenue, ſuccedit. Tota planta leuiſſimis pilis pubeſcit. Ex Auſtriæ alpibus, D. Burſerus miſit.

III. Sphondylivm alpinum glabrum: radice eſt craſſa, eaque alba, caule bicubitali, geniculato: folijs ficulneis, glabris, quæ abſque pediculo, palmum longa, duas lata ſunt, communiter tripartitis, ſed non vſque ad pediculum diuiſis, per marginem crenatis: quorum inferiora pediculis palmaribus, hiſpidis & ſubaſperis donantur: caulis ſummo, vmbella floſculorum candidorum, ſed quam in reliquis ſpeciebus minorum, inſidet: ſemen ſuccedit ſubrotundum, planum, cuius ſummitati apex infigitur. Hoc ſolum in monte Waſſ erfall & quidem ab anno 1595. vſque ad præſentem annum 1618. Iulio menſe & florentem & ſeminę prægnantem, obſeruauimus.

DE LIBANOTIDE.

Capvt XX.

I. Libanotis latifolia, aquilegiæ folio: radice eſt craſſa, fibroſa; cortice inæquali, quaſi rugis tranſuerſis aſperata, fuſcique coloris, tecta, medulla candida, amara, modicum quid Aroma & Ariſtolochiam ſapore redolens: ad cuius caput, pili tanquam veterum foliorum defluxorum fibræ ſolidiores & nigræ: etenim folia, quæ numeroſa ex radicis capite longis pediculis emergunt, vna parte quaſi vaginato exortu (nimirum ea quæ craſſiora & latiora ſunt, vt & ea, quæ ex caule prodeunt) eundem, tanquam membranacea ſiliqua circumdant, articulo craſſiore, lineaque tranſuerſa: quæ craſſa ſunt, rigida, glabra, viridia & ſplendentia, ſubtus candicantia, fibris maioribus ſubpurpureis tranſcurrentibus, quæ licet inſtar foliorum Aquilegię diuidantur, nō tamen omnia in pares lacinias (Aquilegiæ lacinijs latiores) fiſſa ſunt: inferiora namq; in vegetiore planta, plerumq; quinq; folia habent, ex triplici rami diuiſura, alias tria, tribus pediculis inſidentia. Caulis vnicus eſt, cubitos tres quatuorve ſuperans, rotundus, ſtriatus, nodis diſtinctus, ſubalbicans, puniceo colore aliquando admixto, in tria, quatuor, vel quinque

brachia diſtributus, quæ vmbellam magnam, ex longiſſimis feſtucis & floribus albis paruis compoſitam, ſuſtinent: ſemen ſuccedit longum, latum, ſtriatum, geminum, puniceum, guſtu ſubamarum, Cumini ſaporem imitans, aromaticum, modice excalefaciens, & ſaliuam ciens. Hoc D. Doldius Norinberga ex D. Camerarij horto, nomine Seſeli Æthiopici folio Aquilegiæ miſit, cuius Camerarius, (ſed ſine deſcriptione) in ſui horti Catalogo, ſub Seſeli Æthiopico altero meminit, & ſemen odore & ſapore aliquantulum Cinamomum repræſentare ſcribit.

II. Libanotis latifolia minor ſemine criſpo: hæc à vulgata potiſſimum foliorum magnitudine & numero, ſeminiſq; forma differt: cum in vulgata ſingulæ foliorum alæ, magna ex parte quina folia habeant, vno extremam alam occupante: at hæc in primis duabus alis, tria tantum, & in media ala, quinq; obtinent, per ambitum communiter ſerrata, quædam tamen vnam alteramve profundam inciſuram obtinent: ſuperne atrouirentia, inferne vero ſubcinericei quodammodo coloris, magnitudine vnciam, vel ſeſquiunciam vix excedentia. Caule cubitali, glabro vmbella parua floſculorum alborum inſidet, quib. ſuccedit ſemen breue, ſubrotundum, eleganter criſpatum. Hanc ex Italia D. Neudorfferus, nomine Coſti amari ſemine criſpo, attulit.

DE CARVI.

Capvt XXI.

Carvi alpinum: planta palmaris eſt & glabra, ex radice oblongiuſcula nigricante, aromatica, folia emittens oblongis pediculis donata, foliorum Carui modo, in paulo tamen maiora ſegmenta, diuiſa, pallide virentia: caulis modo vnus, modo duo, tenuis, ad vncias ſex exurgens, ſupra medium nudus, in quinas ſenaſve feſtucas inſtar vmbellæ abiens, quarũ ſingulæ floſculos aliquot, quaſi in capitulum iunctos, ex flauo rubeſcentes, ſuſtinent. In Pyraneis montibus D. Burſerus legit.

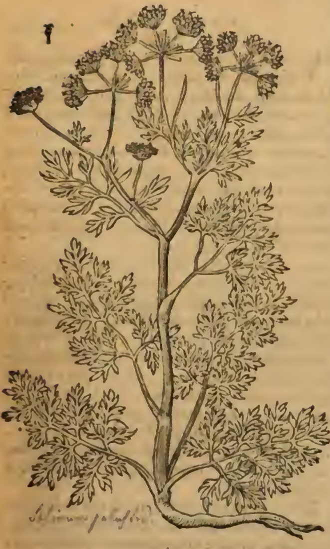
DE PIMPINELLA.

Capvt XXII.

I. Pimpinella ſaxifragia tenuifolia: ex radice oblonga, caulis pedalis viridis, læuis, ſtriatus, geniculatus, ſtatim ad radicem in ramos, & hi in tenues alas diuiſus, exurgit: folia habet in tenues primum, dein pene capillaceas partes diuiſa: floſculi exigui, pauci, albicantes, in parua vmbella; ſemen non vidimus: copioſe ad lacum Geneuenſem prouenit.

II. Pimpinella ſanguiſorba inodora: hæc à ſanguiſorba minore vulgata, differt folijs & odore: nam in hac folia longiora ſunt, quæ in illa magis rotunda, ſunt in hac inodora, in illa odora. Hanc Pimpinellæ minoris Hiſpanicæ nomine, D. Gillenius miſit.

Seſeli paluſtre lacteſcens.

DE SESELI.

CAPVT XXIII.

I. SESELI montanum Cicutæ folio ſubhirſutum: ex radice craſſa, folia lata, Cicutariæ, vel Myrrhidis Fuchſij inſtar, in multas alas diuiſa, nigricantia, leuiſſimis pilis, præſertim ipſis pediculis aſperſis, ſubaſpera: caule ſeſquicubitali & altiore, craſſo, ſtriato, cauo, nodoſo, pilis pauciſſimis donato, in alas brachiato, folijs paucis, prioribus ſimilibus, ſed minoribus cincto: in ſummitate, vmbella magna alba: floribus ſuccedunt ſemina oblonga, gemella, tenuiſſimo apice donata, Carui ſapore. Hoc in altiſſimo monte Waſſerfall, æſtate florens, inter ſaxa reperimus.

II. SESELI pratenſe tenuifolium, ſiue Daucus pratenſis tenuifolius: caule eſt cubitos duos ſuperante, rotũdo, ſtriato, nodoſo, ſuperne in ramos brachiato: folijs inſtar Paſtinacæ tenuifoliæ ſylueſ. diuiſis: vmbellam habet ex paruis albis floribus compoſitam, quibus ſuccedit ſemen paruum aromaticum, & tota planta paſtinacæ odorem refert: in pratis vdis Michelfeldæ prouenit.

SESELI paluſtre lacteſcens, cum Camerarius in ſuo horto ſub Seſeli paluſtrĩ deſcripſerit, eius figuram prætermiſſam, addere placuit.

DE LIGVSTICO.

CAPVT XXIV.

LIGVSTICVM ſiue Siler montanum anguſtifolium: caule eſt tenui, cubitali, in alas brachiato, quę vmbellam albam paruam ſuſtinent, folijs paucis, in ſegmenta anguſta, oblonga, peucedani inſtar (ſed longe breuiora) diuiſis, quæ in alis, fere capillacea: prope oppidum Stain Auſtriæ, D. Burſerus legit.

DE FILIPENDVLA.

CAPVT XXV.

FILIPENDVLA minor: radicem habet rufeſcentem, in filamenta extenuatam, ſed per extrema glanduloſam: folia duas treſve vncias longa, ſemũciam lata, ex ſegmentis pluribus, tenuiſſime diuiſis ambitu ſerratis compoſita, veluti Potentillæ, duriora tamen & ſaturatius virentia, inter quæ cauliculus palmo minor in medio foliolo cinctus, exurgit; aliquando ſimplex, aliquando in ſummo bifidus, oui coma floſculorum albidorum, ſtaminulis præditorum, aliquando quaſi in capitulum compactorum, inſidet: ſuccedit ſemen, inſtar racemi parui coactum. In aſperis circa Monſpelium legimus.

DE CRISTA GALLI.

CAPVT XXVI.

I. CRISTA Galli vmbellata: radice eſt tenui, parua, caule palmo parum altiore, tenui & erecto: folijs paucis, vnciam longis, anguſtis, per ambitum crenatis: caulis ſummo flores plures, In-

rei,quaſi in vmbellá diſpôſiti, triplo maiores & latiores,quam in vulgari,quibus valuulæ latæ membraneæ,ſemen continentes,ſuccedunt. In Caſtiliæ agris,D.Albinus legit.

II. Crista galli anguſtifolia montana: hæc caule eſt cubitali, anguloſo,folijs oblongis,anguſtis,acuminatis, margine crenatis, binis ſibi ex oppoſito correſpondentibus, ex quorum alis foliola minora prodeunt,& plerumque cauliculus,vnam alteramve vnciam longus, minutiſſimis foliolis cinctus: ipſe vero caulis, in ramos ſemipalmares, etiam longiores, diuiditur: quibus flores pallidi, eo,quo in vulgari,ordine, ſed longe minores inſident,quibus valuula,ſemen latiuſculum includentes, ſuccedunt. Hæc in montibus vrbi vicinis prouenit.

Valeriana alpina prima.

DE VALERIANA.

CAPVT XXVII.

I. Valeriana paluſtris maior profunde laciniata: hæc è radicibus albis, oblongis, villoſis, intricatis & odoratis, plures quam quinquaginta emiſit caules, latos, folijs Valerianæ ex vno latere caulis dependentibus,ſed multo maioribus, & inciſuris profundioribus in aliquibus duplici ſerie luxuriantibus & propendentibus, veſtitos; quæ,vt & radices, odorem Valerianæ vulgaris habent:flores non vidimus.Hæc prope vrbem Budiſſinam in loco paluſtri, à D.Franco ſeniore inuenta & eruta.

II. Valeriana paluſtris inodora parum laciniata: ex radice fibroſa, leuiter Valerianam redolente,folia ſubrotunda, minime laciniata, pallide virentia, longis pediculis donata, prodeunt:inter quæ caulis cubitum ſuperans, exurgit: quem rara folia, primis, forma & longis pediculis ſimilia,bina ex aduerſo reſpondentia,cingunt,quæ aliquando ad modum Valerianæ hortenſis,ad exortum in lacinias diuiſa, inodora ſunt: caulis ſummo,flores quaſi in vmbella ſparſa,pallide rubentes, inſident. In paluſtribus noſtris Michelfeldenſibus frequens licet raro cum flore reperiatur, cum in fœniſecio abſcindi conſueuerit.

III. Valeriana alpina prima: ex radice oblonga,odorata, caulis vnus (rarius plures) cubitalis, ſtriatus, prodit: folia ad radicem plura, longis pediculis donata, ex rotunditate acuminata,ſinuata, aliquando laciniata & in crenas profundiores diuiſa,pallide virentia:quæ vero caulem ambiunt, pauca ſunt, bina ternave iuncta, oblonga, inciſa, binis alis pleraque donata: flores in ſummo caule pallide purpuraſcentes, veluti vmbellæ inſident, quibus ſemen exiguum ſuccedit. Iulio menſe florentem in monte Waſſerfall collegimus, vt in Phytopinace monuimus,quam etiam ex montibus Geneuenſ. accepimus.

IV. Vale-

Valeriana alpina ſcrophulariæ folio.

Valeriana peregrina purpurea.

IV. VALERIANA alpina ſcrophulariæ folio: radice eſt nigricante, aliquantum toroſa nodoſave: caule cubitali & ſeſquicubitali, cauo, ſtriato, viridi (aliquando pluribus) folijs ſenis, ſeptenis, lõgis pediculis donatis inſident, quorum quædam ſubrotunda, quædam oblonga, quædam leuiter ſinuata: at quæ caulem cingũt, pauca ſunt, ſcrophulariæ folijs ęmula, vncias tres longa, ſeſquiunciam, vel vnciam lata, acuminata, leuiter crenata, bina ſemper iuncta: caulis, in ſummo, in longas tenues alas brachiatur, quibus flores pallide rubentes, Valerianæ ſylueſtri ſimiles inſident: eodem loco vbi & prior prouenit: vtraque ſub Valeriana montana prima & altera in Phytopinace propoſita fuit. Videtur Cluſius vtramque vna deſcriptione & figura expreſſiſſe, Valerianæ ſylueſt. alpinæ primæ latifoliæ nomine.

V. VALERIANA alpina minor: planta palma minor, folijs ad radicem, primis quidem paruis, ſubrotundis, ſubſequentibus ſeſquiuncialibus, ſcabioſæ paruæ inſtar in lacinias acutas diuiſis: inter quæ cauliculus vnciarum ſex exurgit, binis terniſve folijs, in ternas, vel quaternas lacinias anguſtas diuiſis, cinctus: in ſummo, vmbella, floſculos purpuraſcentes ſuſtinens: ex montibus Pyrenæis, D. Burſerus attulit.

VI. VALERIANA peregrina purpurea albaue: ex radice parua, fibroſa, albicante, caulis exurgit pedalis, rarius cubitalis, tenellus (vt ſæpe in terram reclinet) viridis, cauus, ſtriatus, nodoſus, & vt plurimum ad ſingulos nodos in binos ramos diuiſus, horumque aliqui, in alios breues ramulos ſubdi-

ſubdiuiduntur. Folia habet pallide virentia, pauca, duas treſve vncias lõga, vnam, rarius duas, lata, Nardi montanæ ſimilia, ex aduerſo bina ſita, mollia, craſſiuſcula, quorum ſuperiora interdum ſinuoſa, & ad exortum in crenas diuiſa, & fere inſipida: ramulorum ſummis flores inodori, elegantiſſime purpurei, vel albi, plures in caput congeſti, longiuſculi, extrema parte aperti, & in quinq; lacinias diuiſi, quorum duæ ſuperiores breuiores & latiores, inferiores tanquam labra pendulæ, & media reliquis longior; quibus ſuccedunt vaſcula oblonga, latiuſcula, calices referentia incurua & fibroſa, in quibus ſemen, altero tñ vaſculo incluſum, quod craſſiuſculum, fungoſum, nigricans. Annua eſt plãta, ſingulis annis ſerenda, quæ pro tempore ſationis, citius tardiuſve in hyemem vſq; floret. Sponte quidem in Latio prouenire audio, in loco quodam Siculo dicto (vnde Valeriana Sicula) & in Sabinis vbi flore albo D. Vorſtius obſeruauit: vtrãq; & purpureo & albo flore in horto meo habui. Hãc ante annos viginti tres D. Paſchalis Gallus, Valerianæ Indicæ Imperati nomine, Patauio miſit: dein Nardi Creticæ nomine, ſemine à Caſabona miſſo, in horto Montembelgardiaco creuit. Verum nobiliſſ. Cortuſus, Tripolium eſſe voluit, cuius opinioni fauet icon Tripolij in manuſcripto Codice Dioſcoridæo, quem Illuſt. Pinellus Patauius in ſua Bibliotheca habebat. In Phytopinace & Matthiolo deſcripſimus & vtrobiq; figuram adpoſuimus: nunc à Cluſio Valerianæ Indicę appellatione proponitur.

VII. Valeriana rubra anguſtifolia: hæc à Valeriana rubra dicta, potiſſimum foliorum anguſtia differt, quæ linifolijs anguſtiora, breuiora, in acumen deſinentia, rigidiuſcula & pallida, caulem rotundum, nodoſum inordinate cingũt: verum tota planta, altera minor eſt, & in mõte Baldo collecta.

NARDO CELTICÆ SIMILIS INODORA. CAPVT XXVIII.

NARDO celticę ſimilis inodora: radicula eſt oblonga, ruſeſcente, capillata, ex qua folia aliquot oblonga, in latitudinem paulatim ſeſe laxantia, longis pedicellis donata, viridia primum, dein flaueſcentia exurgunt, inter quæ cauliculus tenuiſſimus, palmaris, rarius altior, effertur, circa cuius medium foliola duo oblonga, anguſtiſſima: cauliculus in pedicellos abit, qui floſculos oblongos, pallidos, vt in Celtica ſuſtinent, qui in ſemina exigua abeunt. Inodora eſt: hanc in Baldo & Alpibus Sumano conterminis, legimus, & in monte Draxenſtein Auſtriæ D. Burſerus collegit, & Valerianæ alpinæ paruæ latifoliæ nomine, miſit.

LIBER QVINTVS.

DE SOLANO.

CAPVT I.

Solanum tuberoſum eſculentum.

I. SOLANVM tuberoſum eſculentum: caulem habet ad duorum triumve cubitorum, rarius in viri altitudinem exurgentem, craſſum anguloſum, ſtriatum, leuiter hirſutum, in multos ramos infirmos, in terram, niſi adminiculo ſuſtineantur, procumbentes, brachiatum, ex quorum alis pediculi craſſi, anguloſi, flores ſuſtinentes, prodeunt. Folia quæ primo naſcuntur, Barbareæ ſimilia ſunt (quemadmodum figura noſtra & Matthiolo & huic libro addita eleganter, cum omnibus plantæ partibus, exprimit) ex atro purpuraſcentia, ſubhirſuta, cæteris pallide virentibus, abſque pediculo, palmum longis, in ſex, octo, plures & pauciores partes, ex vna coſta dependentes, diuiſis, ex rotunditate oblongis, integris, quibus ſingulis, duo ſextuplo minora interijciuntur, & ſemper pars vna, quæ ſe-

ptima vel nona, cæteris maior, alq; ſummo additur. Flores elegantes, exterius ex purpura candicantes, interius purpuraſcentes, vel ex cæruleo purpuraſcentes (flore pleno in Auſtria haberi aiunt) deni, duodeni aut plures, alij clauſi, pauciores aperti, q magni malorum inſanorum forma, ſingulari folio conſtantes, quinquanguli, lineis vel radijs quinis ſubflauis, vel herbaceis per longum diſcurrentib⁹, ex quorum medio ſtaminula ruſeſcentia, vel etiam flaua communiter quinq;, ſtylo ſubuiridi prominente, prodeunt: & flores, odorem Tiliæ florum quodammodo referunt. Hos fructus rotundi excipiunt, plures ſimul quaſi ex racemo dependentes, longis pediculis, vt in Solano vulgari, donatis, quorum aliqui paruæ nucis, alij auellanæ magnitudine, alij minores immaturi atrouirentes: maturi atrorubentes, rarius albi & ſtriati, humida & albicante pulpa pleni, quæ ſeminibus multis, paruis, planis, ſubrotundis, Solani ſomnifici ſecundi forma, fuſcis, conferta eſt. Radix tuberoſa eſt, aliquãdo pugni magnitudine, aliquando oblonga, aliquando minima, rarius ſingularis membri virilis forma, inæqualis; quibuſdã veſtigijs donata, vnde germina anno ſequenti emerſura ſunt, cute fuſca aut atrorubente tecta, medulla ſiue carne firma & alba: & quandoq; tuber ex quo planta naſcitur, ſũ eruitur, inane & flaccidum reperitur. Ad caulis exortum radices plures, fibroſæ, oblongæ, albicantes per terram ſparſæ, quandoq; in profundum deſcẽdentes, cui aliæ tuberoſæ radices adnaſcuntur, ita vt plantam hyemem verſus erutam, vltra quadraginta (alij quinquaginta notarunt) tubera diuerſæ magnitudinis notauerimus, quas pleriq; eruunt, ne per hyemem putreſcant, & ſicco loco, calidiore tamen, alij in vaſe terra ſicca pleno, reponunt, vernaſiq; tempore terræ rurſus committunt: ex ramis etiam reclinatis, terraq; tectis, Burgundi propagare ſolent, quo plura tubera acquirant. Florent apud nos in Iunio, & ſæpe ad Autumnum vſq;, & à primis pruinis offenditur. Hæc ex Inſula Virginea primum in Angliam, inde in Galliam, aliaſq; regiones delata eſt.

Huius radices in Virginea Openanck dici, eius hiſtoriæ autor monet. Petrus Cieca in ſua Chronica (& Gomara in ſua Indiarum hiſtoria generali) Papas locis Quito vicinis vocari ſcribit: Benzoni, Pape, & Ioſepho Acoſtæ in hiſt. Indiæ, Papas: hinc Papas Indorũ vel Hiſpanorũ dicitur, Italis Tartuffoli, quo nomine & tubera nominare ſolent, Germanis Grüblingbaum / id eſt, tuberum arbor dicitur. ¶ Plantæ huius cum anno 1590. iconem ſuis coloribus delineatam, à D. Scholtzio, Pappas Hiſpanorum nomine accepiſſem, & à nemine deſcriptam inuenirem, in Phytopinace ſub Solano tuberoſo, & in Matthiolo, ſub Solano tuberoſo eſculento, figura addita, deſcripſimus, eiuſque iconem D. Cluſio tranſmiſimus. Solanum appellauimus, propter formam aliquam foliorum cum malis aureis: florum, cum malis inſanis: fructuum, cũ baccis Solani vulgaris: ſeminum, cum Solanis pene omnibus: denique, propter totius plantæ odorem, quem cum Solanis communem habet.

An veteribus cognita? Pycnocomon Dioſcoridis, nobiliſſ. Cortuſus cenſuit, motus exemplari Dioſcoridis manuſcripto, cui ſimilis figura adpicta. Et ſane notæ florum ac radicum Pycnocomi Dioſcoridis, huic Solano conueniunt: floris & ſeminis non item: Cluſius deniq; in ſua hiſtoria, Arachidnam Theoph. ſuſpicatur, & Papas Peruuianorum vocat.

Indi radicibus panis loco vtuntur: quem Chunno vocant: radicem euulſam, ſoliq; expoſitam ſiccant, ſiccatam in partes diffringunt, ex quibus edulium Chunno nuncupatam, admodum diu durans conficiunt. Papas adhuc vero viridis, interdum quoq; vel cocta, vel aſſata manducatur: hæc Acoſta: qui addit, & aliud Papas genus in calidioribus fundis plantari, ex quo fercula, Locro appellata, parant. Sic in Inſula Virginea, apud quos in humidis & paludoſis locis naſcitur, radicibus in aqua, aut aliter coctis, vtuntur. Sic noſtrates, aliquãdo Tuberum modo ſub cineribus aſſant, & cuticula ablata, cum pipere comedunt: alij aſſatas, & mundatas, in taleolas diſſecant, & ius pingue cum pipere affundunt & comedunt, ad Venerem excitandam, ſemen augendum: alij & tabidis vtiles volunt, cum bonum alimentum præbeant: non minus quam caſtaneæ & paſtinacæ alunt, & flatulentæ ſunt. Relatum mihi, nunc apud Burgundos harum radicum vſum interdictum, perſuaſi earum eſum Lepram cauſare, & Artiſcokos Indicos vocari.

II. Solanvm racemoſum ceraſorum forma: vel Ceraſa amoris racemoſa rubra: ex radice fibroſa, caules exurgunt bicubitales, anguloſi, aliquantulum hirſuti, in multos ramos late ſe ſpargentes diuiſi, qui infirmi ſunt, & niſi ridica ſuſtineantur, in terram procumbunt, ſucci pleni: ex caulis latere, pedi-

pediculi tres, quatuorve vncias longi, hiſpidi, flores ſuſtinentes, prodeunt. Folia habet, in multas lacinias acutas, impari ſemper numero, Agrimoniæ foliorum inſtar diuiſa & per marginem inciſa alijs folijs minoribus interiectis, pallide virentia, aſpera & grauem odorem ſpirantia. Flores plures, quorum ſinguli ſingulis pedicellis inſident, luteoli, ex quinq; folij, acutis compoſiti, à calice viridi quinquefolio ſuſtentati, in quorum medio capitulum paruum rufeſcens, apicibus donatum: quibus fructus ſuccedunt, quaſi in racemo diſpoſiti, Ceraſorum forma & magnitudine, virides primũ, dein per maturitatem rubentes, in quibus, non ſecus quam in Pomo Amoris, copioſa humida medulla, & ſemen minutum albicans & planum, continetur. Planta annua eſt, & ſingulis annis ſerenda, quamuis in horto meo ex deciduo ſemine renata ſit.

III. SOLANVM tryphyllon Braſilianũ: ex radice tenui, oblonga, oblique ſerpente, cauliculus exurgit ſingularis, glaber, palmum ſuperãs, circa quem folia terna, ex vno centro prodeuntia, & in latus ſparſa, Solano tetraphyllo ſimilia, latiora tamen, vncias quatuor lata, quinque longa, ex rotunditate acuminata, tenuia, læuia, venoſa: ſupra quæ cauliculus vnciarum quatuor aſſurgit, cui tria alia folia, vncias tres longa, longeq; anguſtiora inſident, calicis inſtar ſuſtinentia florem magnum, album, venoſum, ex tribus folijs, vncias duas longis, & fere vnciam latis, compoſitam. Hoc in ſyluoſis Braſiliæ apud Tououpinambaultios copioſe reperitur, referente Pharmacopæo Gallo, qui vna cum alijs D. Burſero communicauit. Ignorans quid eſſet, formamq; conſiderans, Solani nomen, propter formam quam cum Solano tetraphyllo habet, impoſuimus.

IV. SOLANVM Mexiocanum, Iaſminum Indicũ dictũ flore minore. Hoc à Iaſmino rubro, vel Mexiocano maiore, ꝙ communiter in hortis colitur, potiſſimum magnitudine differt, omnibus plantæ partibus minoribus & folijs rotundioribus, exiſtẽtibus: nam licet maioris flores, ex vno folio, conuolui florum inſtar, componantur, attamen radijs diſcurrẽtibus, quaſi in partes quinq; diuiduntur: minoris flores, ſimiliter quidem formati ſunt, ſed totus flos vnam partem maioris non adæquat: ita vt huius quini flores, maioris vnum in circumferentia non æquent: præterea ſtaminula quaterna minutiſſimis apicibus donata, cum ſtylo paulo lõgiore, è medio flore emergunt, quæ longius quam in maiore, extra florem producuntur: ſemen ſimiliter quadruplo minus eſt.

Hyoſcyamus Creticus luteus maior.

Papauer ſpinoſum.

DE HYOSCYAMO.

CAPVT II.

HYOSCYAMVS Creticus luteus maior: caulibus eſt cubitalibus, robuſtis, ramoſis, rotundis, molli lanugine obſitis: folijs latis, ſubrotundis, ſinuatis, & circumroſis, hirſutis, longiore pediculo donatis: ex quorum alis pediculi lanuginoſi exurgunt flores ſuſtinẽtes, ex calice hirſuto in quinq; apices ſecto, prodeuntes, oblongos, Lamij meliſſophylli forma, quinquefariam diuiſos, quorũ tria folia ſuperiora maiora & flaua, inferiora duo pallidiora, ex quorum medio, ſtamina quina, purpuraſcentia, apicibus flaueſcentibus, vna cum ſtylo oblongo eiuſdem coloris, efferuntur: floribus delapſis, calices indurãtur, qui ſemen minutum ſubrufum continent. Ex horto Montembelgardiaco, à fratre Ioh. Bauhino primum accepimus, ſemine à Caſabona miſſo, quemadmodum in Phytopinace monuimus, & in Matthiolo figura addita, deſcripſimus: hanc poſtmodum Cluſius, Hyoſcyami Cretici alterius nomine, abſq; figura propoſuiſſe videtur.

DE PAPAVERE.

CAPVT III.

I. PAPAVER erraticum Pyrenaicum luteo flore: caule eſt tenui, pilis exiguis, hinc inde aſperſis: folijs tenerrimis, glabris, pallide virentibus inſtar Caucalidis, vel Apij filiorum in lacinias diuiſis per marginem inciſis & ſerratis, quoru:n coſtæ me-

diæ pili pauciſſimi adpoſiti: ex folij ala, pediculus nudus, ſex, etiam octo vnciarum longus, prodit, florem ſimplicem, magnum, quadrifolium, & colore luteum, ſuſtinens: plura nō licet, cum hoc ſiccum, in Pyrenæis, locis tamen vdis, natum, D. Burſerus attulerit.

II. Papaver ſpinoſum: ex radice tenui, oblonga, fibroſa, caulis ſeſquipalmaris, aliquando altior, ramoſus, rotundus, ſtriatus, minimis aculeis donatus, alba medulla plenus, exurgit: folia omnium prima ex ſemine prodeūtia, oblonga, anguſta ſunt: ſubſequentia vero, quemadmodum & ea quæ in caule ſunt, papaueris corniculati inſtar laciniata: non hirſuta, ſed mollia & nitida medium caulem amplectentia, quæ tres, quatuorve vncias longa, duas lata; per margines aculeis flaueſcentibus & acutiſſimis armata; parte quidem ſuperna viridia, at neruis, quaſi tenui puluere aſperſo, albicantib⁹: parte inferna caneſcentia & neruis ex minimis aculeis exaſperatis. Flos luteus, ex quinq; vel ſex; aliquādo quatuor folijs compoſitus, odorem Chelidonij maioris quodammodo referens, ramulorū ſummis inſidet: huic ſuccedit capitulū oblongum, pentagonum, hexagonum, & tetragonum, multis ſtaminibus flauis id ambientibus, quod tenellum ſumma parte rubeſcit, maturum vero nigricat, ſpinis frequentibus & firmis horridum: hoc ſemine nigro, ſextuplo aliorum maiore, rotundo; in apicem deſinent & elegantiſſime ſtriato, plenum eſt. Iulio & Auguſto floret, & autumno ſeri debet, cum planta annua ſit.

Semen ex Anglia primum, nomine Figo del inferno, id eſt, Ficus infernalis, à D. Camerario iuniore Norinberga allatum, vnde D. Doldius primum anno 1593. & mox nobiliſſ. Cortuſus, Patauio, & plantam & ſemen tranſmiſere, primuſq; Papaueris ſpinoſi nomine donaui, vti videre eſt in Phytopinace, & in Matthiolo, vbi & figura & deſcriptio propoſita eſt, aliquot annis antequā Cluſius, hoc, Papaueris ſpinoſi nomine, in ſua hiſtoria exhiberet. Tota planta ſucco flaueſcente, inſtar Chelidonij maioris abundat, quam ob cauſam Glaucium ne ſit Dioſcoridis, dubitamus: eos enim qui Chelidoniam maiorem, & eos qui Poma amoris volunt, & eos qui Papauer corniculatum phœniceum, ſubſtituunt, non probamus. Dioſcorides etenim ſuo Glaucio, foli Papaueris corniculati tribuit, addens λιπαρώτερα φύλλα, nitidiora interpretor, qualia ſunt Papaueris ſpinoſi, non hirſuta, vt corniculati: addit totum croceo ſucco madere: quem ſane vel leuiſſimo vulnere copioſum hoc Papauer fundit. Sed de his, in Theatro, Dèo volente plenius.

DE ARGEMONE.

CAPVT IV.

Argemone alpina lutea: huic folia ſunt, ad radicem paruam, multa, in multifidas tenueſq; alas inſtar foliorum Scandicis inciſa, viridia & læuia, inter quæ cauliculi bini, terni, palmares, nudi, leuiſſimis pilis veſtiti, recta aſſurgūt, qui florē vnicū mediç magnitudinis, luteū, quadrifolium ſuſtinent: ex floris vmbilico, plurimi apices flaueſcentes exurgunt: flori capitulum paruum ſubrotundum, aſperiuſculum, ſemen continens ſuccedit. Hanc in monte Sneeberg Auſtriæ, qua parte ex pago eiuſdem nominis perpendiculariter aſcenditur, inter ſaxa D. Burſerus reperit.

DE ANEMONE.

CAPVT V.

I. Anemone tenuifolia Cretica albo magno flore: folijs eſt Ranunculi pratenſis, vel hortenſis repentis, ſpecie trifolia, rarius quinquefolia diuiſis, per marginem crenatis: caule pedali, rotūdò, flores duos vel tres albos, ex ſex, vel ſeptem folijs compoſitos, Papaueris erratici florem magnitudine ſuperantes, ſuſtinente: quibus capitulum, ſeminibus aliorum Ranunculorum more confarctum, ſuccedit. Hanc delineatam, Patauij natam, Laurentius Roſenaw Germanus Pharmacopæus, vna cum alijs anno 1595. tranſmiſit: cuius iconem etiam Phytopinaci addidimus.

II. Anemone ſylueſtris alba minor: ex radice ſubnigricante, fibroſa, folia ſubrotunda, vnguem vix ſuperantia, longis pediculis villoſis donata, terna, quaterna, Ranunculi pratenſis modo, tribus vſque ad vmbilicum inciſuris, dein ſingulis, alijs tribus minoribus laciniata, pallide virentia, mollia & hirſuta exurgunt, inter quæ cauliculus candida lanugine pubeſcens, vnciarum ſeptem altus, in medio duobus foliolis paruis laciniatis cinctus, cuius ſummo flos vnicus, paruus, triplò quam in vulgari minor, quinquefolius, candidus, in cuius medio capitulum exiguū, multis breuiſſimis ſub-

luteis ſtaminibus cinctum inſidet. In ſumma, ab Anemone ſylu.alba maiore,quam tertiã Matthiolus facit, ſola magnitudine differre videtur. Hæc prope Herbipolim ſponte naſcitur.

III. Anemone alpina alba maior: ex radice nigricante, folia exurgunt acuta, Cicutariæ modo, multis diuiſuris ſecta,atrouirentia,& parte prona, ſecundum venarũ ductum,villoſa, inter quæ cauliculus tenuis, leuiter hirſutus, vncias ſex altus,cuius ſummo flos albus, maior quam in vlla Anemone ſylueſtri, vel etiam Pulſatilla vulgari, ex ſeptem folijs compoſitus, ex rotunditate in acumẽ deſinentibus, & pluribus in medio ſtaminulis luteis donatus, inſidet: an vero tandem huius,vt & ſequentis flos, in plumoſi ſeminis congeriem tranſeat,non conſtat.

IV. Anemone alpina alba minor: tota planta vncias quatuor non excedit, radiculam habẽs paruam, nigram, folia longe minora, quam prioris, magiſq; villoſa:cauliculo eſt biunciali villoſo,quẽ circa medium folia ſimilia amplectuntur, cuius ſummo flos albus, ſex folijs donatus, priore quadruplo minor, multis ſtaminulis luteis præditus, inſidet; hæcq; ad Anemonem ſylueſtrem 2 Cluſij accedit. Vtraque in Auſtria prouenit: illa in Blanckenſtein:hæc,in TauteroRaſtadienſi, vbi D.Burſerus collegit.

DE PVLSATILLA.

Capvt VI.

I. Pvlsatilla paluſtris:hæc folijs eſt ad radicem in tenuiſſima & anguſta ſegmenta diuiſis eorum pediculis hirſutis, inter quæ caulis pedalis, rotundus,rufeſcens, leui lanugine aſperſus, cuius medium folia capillacea acuta cingunt, ipſiuſque ſummo flos vnus, villoſo capitulo ex capillaceis folijs compoſito ſuſtentatus, inſidet, qui vulgari longe minor,ex folijs ſex acutis, violæ nigræ colore compoſitus,ſtaminibus in medio luteis: capitulum villoſa cæſarie comoſum, & incaneſcens, cum ſemen ſuccedit. Hæc apud nos in pratis vdis & paludoſis Michelfeldæ prouenit: & in hortum tranſlata, cum vulgari, vegetior quidem fit, ſed formam & colorem reſeruat.

II Pvlsatilla apij folio venalis flore maiore: ex radice nigra, longiuſcula, folia plura,pediculis oblongis, piloſis donata, craſſa, dura,rigida, Apij foliorum inſtar in quinas lacinias; & hæ in alias diuiſa,margine piloſo, prodeunt: inter quæ cauliculus vnciarum quatuor, nudus, at hirſutie incanus exurgit,qui florem magnum, trium vnciarum longum latumq;, ex ſex folijs compoſitum, multiſque apicibus luteis, vt & duæ ſequentes, donatum, ſuſtinet;qui colore variat, aliquando ex albo & ſubpurpureo mixtus, aliquando intrinſecus albus, extrinſecus ſubpurpuraſcens, vernali tempore florens: in ſyluis circa Francofurtum ad Oderam,D.Fleiſſerus, vt & ſequentem, collegit.

III.Pvlsatilla apij folio vernalis flore minore:&hæc ex radice craſſa,nigra,oblonga.folia craſſa, pauca, oblongis pediculis donata, Apij inſtar, ſed in tres tantum lacinias ad vmbilicum diuiſa, quarum quælibet in alias binas, ternaſve lacinias, per marginem inciſas,ſecantur, & pilis vix conſpicuis donantur:cauliculo villoſiſſimo, vncias duas alto, flos priore media parte minor, & dilute purpuraſcens inſidet: Aprili, folijs plerumque carens, floret.

IV.Pvlsatilla apij folio autumnalis: radice eſt longa,foris nigra, intus candida, folijs ad radicem plurimis, Apij modo in tres tantum lacinias, & has in alias diuiſis, glabris, inter quæ cauliculus triuncialis, albis pilis villoſus, florem præcedenti minorem obſoleti coloris, inſtar vulgaris, ſuſtinens,qui,vt & priorum flores, in capitulum hirſutum,quod ſemen continet, abit.Septembri menſe florens, in Luſatia,vnde D.Francus miſit, reperitur.

V.Pvlsatilla,folio Anemones ſecundæ,vel ſubrotundo: radix craſſa, nigra, aliquot propagines quandoque fundit: ex quibus prodeunt folia, pediculis oblongis hirſutis donata,inſtar Anemones bulbocaſtani radice ſubrotunda,inferne & per marginem leui lanugine candicantia, ſemper in lacinias tres latas, & hæ in alias bifidas, vel trifidas, minus profundas ſecta: inter quæ caulis emergit pedalis, ſubhirſutus, infra medium anguſtis oblõgis folijs(qualia & flori ſubijciuntur) cinctus, florem ſubcæruleum,ſeptem folijs donatum, & reliquorum more in pappum abeuntem, ſuſtinens: ex Luſatia à D.Franco,Pulſatillæ latifoliæ nomine,accepimus.

DE RANVNCVLO.

CAPVT VII.

I. RANVNCVLVS nemoroſus Anemones flore minor: tota planta vncias ſex non ſuperat: radicula eſt tenui, obliqua, cauliculo tenuiſſimo, triunciali, quem folia, vt in Ranunculo nemoroſo albo, in tres lacinias, & hæ in alias, diuiſa, ſed vix vnguem lata, cingunt, ita vt tota planta cum flore, vnam vulgaris Ranunculi nemoroſi albi laciniam, latitudine non ſuperet: hæc, cauliculus vncialis ſuperat, florem paruum album ſex foliorum ſuſtinens. A vulgato nemoroſo non diſtingueremus, niſi hic paruus copioſiſſime in editiſſimo monte ad Curiam Rhætorum, & circa Monſpelium fuiſſet obſeruatus.

II. RANVNCVLVS rotundifolius repens echinatus: ad radicem nigricantem, capillaceam, folia ſunt rotunda, crenata, vncialia, pediculis longiſſimis donata, quæ vero in caule, maiora, pleraq; rotunda, etiam in lacinias, ſed non vſque ad vmbilicum, diuiſa: caulem habet pedalem, in terram reclinatum & quaſi repentem, ac in alios diuiſum, circa quem folia pediculis palmaribus donata: flores pallide lutei, paucis ad vmbilicum ſtaminibus: flore deciduo, capitulum ex pluribus ſeminibus rufeſcentibus ſubaſperis echinatis, ſimulq; congeſtis compoſitum, ſuccedit. Tota planta ob pilos aſperſos mollis eſt, atrouirens, & circa Bononiam in agris prouenit.

III. RANVNCVLVS paluſtris echinatus: è radice in multas fibras longas capillatas diuiſa, prodeunt folia glabra, atrouirentia, longis pediculis donata, communiter vnguem pollicis lata, pampini fere diuiſura & in ambitu inciſa, in caule tamen latiora & profundius laciniata: ramis eſt recuruis, aliquãdo pedalibus, & in alios breuiores, hique adhuc in minores diuiſis: aliquando tamen tota planta vncias quatuor non excedit, & tunc ramuli plures à radice, duas, treſve vncias non ſuperantes exurgunt, quorum extremitatibus flores pallide lutei, quinquefolij inſident: ſingulis ſuccedit capitulum ex ſeminibus compreſſis, echinatis tuberculis obſitis, in apicem recuruum acutum deſinentibus, pluribus, paucioribus, aliquando duodecim ſimul iunctis, compoſitum.

Locis humidis & aquoſis Monſpeſſuli gaudet. Huius licet aduerſaria ſub Ranunculo paluſtri rotundiore folio ſemine echinato obiter meminerint, attamen quia cum Ranunculo paluſtri rotundifolio læui confundunt, vt in Phytopinace monuimus, integram veramque deſcriptionem proponere voluimus: hunc videtur Cluſius in poſtrema ſua hiſtoria, nomine Ranunculi Apuleij, figura minus fideliter expreſſum, exhibere.

IV. RANVNCVLVS grumoſa radice folio ranunculi bulboſi: ex radice alba, grumoſa, veluti ex paruis bulbis ſed firmiter compactis, compoſita, fibris oblongis intermixtis folia: Ranunculi vulgaris radice verticelli folijs ſimilia, ſubrotunda, ſed profundius diſſecta, oblongis pediculis donata, leuiſſime piloſa, prodeunt: inter quæ caulis pedalis hirſutus, rarius in ramos diuiſus effertur, quem folia in anguſtos lobos ſecta bis cingunt, cuius ſummo flos lute⁹, aliorum forma inſidet: cui capitulũ, breuiſſimis aculeis armatum ſuccedit. Hic Ranunculus agris Bononienſibus familiaris eſt, & à D. Agerio collectus. Huius etiam meminimus in Phytopinace, ſub Ranunculo racemoſa radice Ioh. Bauhini qui in montibus Bononienſibus reperit. An hunc intelligit Anguillara opin. 11. dum meminit Ranunculi circa Sebenicum Dalmatiæ oppidũ, radicib. Chelidoniæ minoris, qui polyanthos ſit: de quo & Camerarius in ſuo horto, ſub Ranunculo pleno flore luteo repente maiore?

V. RANVNCVLVS geranij tuberoſi folio: radice eſt fibroſa, caulibus multis cubitalibus, viridibus, leuibus, ſtriatis & ramoſis: folijs à radice abſq; pediculis palmaribus, vncias ſex longis latiſq; ſuperne atrouirentibus, foliorum Geranij tuberoſi inſtar in multas lacinias, ſed longiores & latiores ad pediculum diuiſis, & rurſum in alias ſciſſis: at in caulis ſummitate, in ſegmenta graminea partitis: flores in ramulorum ſummis plures, parui, lutei, multis in medio ſtaminibus, quibus capitulum paruum rotundum cum ſeminio ſuccedit. Non longe Patauio in Arqua, vbi Petrarchæ ſepultura, anno 1578. legimus, quem nobiliſſ. Cortuſus Batrachium verum nominauit.

VI. Ra-

Ranunculus montanus ſubhirſutus latifolius.

VI. RANVNCVLVS montanus ſubhirſutus latifolius: ex radice oblonga, fibroſa, folia prima Geranio columbino ſimilia, ſubnigricantia, mollia, in tres primum lacinias ad pediculum diuiſa, & hæ in alias tres, hæq; in alias ſecta, pediculis palmaribus, ſubhirſutis donata prodeunt, quorum tamen ſuperiora latiora & acutiora: inter quæ caulis ſeſquicubitalis, cauus, ſtriatus, pene glaber, in ramos brachiatus, effertur: quibus flores parui, pallide lutei, quinquefolij inſident; his ſemina, in capitulum congeſta, ſuccedunt. Hic in humidis montis Mutetæ prouenit.

VII. RANVNCVLVS montanus lanuginoſus folijs ranunculi pratenſis repentis: radicem habet fibroſam, rufeſcentem, à qua, cum caule tenui, cubitali, lanuginoſo, superne in alas diuiſo, prodeunt folia pallide virentia, tactu mollia, pediculis palmaribus, lanuginoſis, donata, inſtar Ranunculi pratenſis repentis, in tres primum lacinias, oblongis pedicellis donatas, & hæ in alias acutas, per marginem crenatas, diuiſa, flos aureus, quinquefolius, priore maior eſt. In altiſſimis montibus, vt in Belken Marchionatus, reperitur.

VIII. RANVNCVLVS ſaxatilis magno flore: radix ex oblongis fibris capillaribus compoſita eſt: folia habet ad radicem plura, oblongis pedicellis nõnihil lanuginoſis donata, vnguẽ vix lata, in tres paruas lacinias, & hæ in binas, vel ternas acutas diuiſa, inter quæ cauliculus palmo minor, tenuis, lanuginoſus, cuius ſummo flos magnus, aureus, ſplendens, quinquefolius, multis in medio ſtaminibus rufeſcentibus, inſidet. Circa Monſpelium in ſaxoſis creuit.

IX. RANVNCVLVS ſaxatilis folijs ſubrotundis: radix in fibras oblongas, capillaceas abit: folia per terram ſparſa, ſubhirſuta, craſſa, pedicellis vncialibus donata, vix vnguem lata, in petiola parua, ſubrotunda, & hæc in alia diuiduntur: cauliculus tenuis, lanuginoſus, ſex vnciarum, ad exortum ſtatim diuiditur: flos luteus, quinquefolius, multis ſtaminulis donatus. Eodem quo prior loco reperitur.

X. RANVNCVLVS minimus ſaxatilis hirſutus: radice eſt puſilla, capillari, circa quam foliola plurima, in tres lacinias ſubrotundas, & per marginem inciſas, diuiſa, longis pedicellis hirſutis donata quæ cauliculus, duarum triumve vnciarum, hirſutus exurgit, florem luteum, aliorum Ranunculorum ſimilem, multis in medio croceis ſtaminibus, ſuſtinet: cui capitulum paruum, vt in alijs ſuccedit. Non longe Monſpelio, ad Lattes, prouenit.

XI. RANVNCVLVS villoſiſſimus Monſpeliacus: radice eſt fibroſa, rufeſcente, folijs ex ea prodeuntibus craſſis, villoſis, paruis, in lacinias primum ternas, alias ſubrotundas, alias acutas, & hæ in alias inciſis & per marginem crenatis: quæ vero in caule ſunt, in oblongas & acutas, & quaſi aculeo armatas lacinias, ſed longitudine impares, diuiduntur: inter quæ caulis palmaris, in breues alas brachiatus, quibus ſingulis, folium in plures lacinias diuiſum, ſubijcitur: flos aliorum Ranunculorum forma, mediæ magnitudinis, lutei coloris eſt. Tota planta ob pilos rufeſcentes, molles, villoſa & rufeſcens eſt, & Monſpeſſuli in ſaxoſis reperitur.

DE DORONICO.

CAPVT VIII.

I. DORONICVM Helueticum incanum: ex radice geniculata, & quaſi ſquamata, caulis emergit pedalis, rotundus, incanus, cui flos magnus luteus, folijs aureis longiuſculis non crenatis, diſcũ cingentibus, qui tandem in pappum abit cum ſemine aliorum ſimili: folijs eſt craſſis, ad radicem aliquibus ſubrotundis, alijs ex rotunditate oblongatis, in ambitu dentatis & ſerratis, parte inferiore vna cum pediculis ob incanam lanuginem mollibus, ſuperne vero pallide virentibus & neruo albicante: quæ vero caulem ambiunt, longa ſunt, anguſta & acuminata, acris & amari ſaporis: ex Helueticis alpibus D. Burſerus attulit.

II. DORONICVM Helueticum humile craſſis folijs: planta palmaris eſt, folijs craſſis & denſis, ſuperne atrouirentibus, inferne pallidis, nonnihil hirſutis, primis quidem ex rotunditate oblongis, per ambitum crenatis, pediculi baſi caulem ambientibus, ſubſequentibus vero, vncias ſex longis, ſeſquiunciam latis, quorum ſuperiora pediculis carent: caule eſt breui, hirſuto, in ramulos biunciales diuiſo, quorum ſinguli florem luteum, mediæ magnitudinis, ſuſtinent. Iulio menſe in Valeſianorum iugis (auff der Gemme vocant) floret, vbi D. Fleiſſerus eruit.

DE ELLEBORO.

CAPVT IX.

ELLEBORVS niger Saniculæ folio minor: radices nigræ ſubſunt & ab vno exiguo capitulo fibræ quamplures tenues deſcendunt: folia, quę oblongis pediculis donata, ſubrotunda ſunt, vnguem pollicis lata, in ſeptem lacinias breues & anguſtas, ad vmbilicum vſque diuiſa, per margines crenata, in caule vero, breuiſſimis pedicellis tenuiſſime fiſſa: inter quę cauliculi bini, terni, tenuiſſimi, palmares, & glabri exurgunt, vno alterove folio veſtiti: aliquando in ſummo, pedicelli ad latera prodeunt, qui floſculos complures ſimul farctos, candidos, quaſi in muſcario iunctos, ſuſtinent. In ſumma, veratrum nigrum Dodonæi, ſiue Aſtrantiam nigram Lobelij, per omnia refert, ſolaq; magnitudine differt. Hic in Alpibus ſolum reperitur, vt in monte Fracto, Spligel Rhætorum & in Pyrenæis.

DE GENTIANELLA.

CAPVT X.

I. GENTIANELLA alpina latifolia magno flore: ad radicem nigricantem, fibroſam, folia humi ſparſa, quaterna, quinave ſubrotunda, craſſa, plantaginis, vel Calthæ alpinæ forma, vnciam lata, duas longa: inter quę cauliculus vncias quatuor altus, vno alterove folio donatus, cui vtriculus inſidet, vnicum florem oblongum, cæruleum, calatho ſimilem ſuſtinens: cuius calici vtrinque folium oblongum adponitur: ex Heluetiæ alpinis habemus.

II. GENTIANELLA omnium minima: ex radicula oblonga, tenui, albicante, foliola oblonga anguſta, viridia, plurima ſimul inſtar ceſpitis coniuncta, prodeunt, inter quæ pedicelli breuiſſimi (tota enim planta, radice excepta, ad vnciam non excedit) quibus ſingulis floſculus, pro plantulæ ratione magnus, pallide cæruleis. ſtaminulis donatus, caliculo incluſus, inſidet; hæc niſi ſumme amara eſſet, Muſcus aliquis floridus cenſeri poſſet: in ſummis Alpium Helueticarum iugis reperitur.

DE PLANTAGINE.

CAPVT XI.

I. PLANTAGO maxima tota glabra: ex radice nigricãte, fibroſa, folia ſex, ſeptem, octo, glabra, carnoſa, & neruoſa vncias ſex longa, quatuor lata, pediculis pene palmaribus, initio rubẽtib. donata, prodeunt: inter quæ pediculi nudi tres, quatuor, quinq; bicubitales, atrorubentes, rotundi, ſtriati, ſpicam pedalem ſuſtinentes, exurgunt: circa Monſpelium reperitur.

Reperitur quoque folijs laciniatis, tenuibus, glabris, pedalibus, vncias ſex latis, caule etiam ſuperante, & ad ſpicæ exortum, folia habente.

II. PLANTAGO quinquenervia caulium ſummitate folioſa: hæc à vulgari in eo differt, ꝙ cauliculi ſpicam florum ſuſtinentes, in caulem palmarem excreſcunt, in cuius ſummitate, folia plura, eo modo quo ad radicem diſpoſita: ſpicis, non oblongis,

longis, ſed rotundis, breuiſſimis pediculis lanuginoſis inſidentibus.

Reperitur etiam quinquenervia vulgaris, ſpicis bifidis: vel loco ſpicarum, ſunt capita mire variantia, à pediculis nudis ſuſtentata, quorum quædam ex infima ſpicæ parte, vtrinq; vnum capitulum obtinent, alia plurib. capitulis, vtrinq; ſpicæ circumiectis, donantur.

III. PLANTAGO trineruia anguſtiſſimo folio: radice eſt tenui, fibroſa, albicante; folijs aliquando palmaribus, aliquando vncias quinq; longis, ſtrictiſſimis, atrouirentibus, tribus neruis diſtinctis, per marginem potiſſimum pediculis, piloſis: inter quæ cauliculi plures exurgunt, alij cubitales, alij pedales, alij palmares, aliquando triunciales, ad exortum aliquando villoſi, glabri nonnunquam, quibus ſpicæ breues, oblongæ & ſubrotundæ inſident. Hanc ſæpius ad vias, maxime ad rudera, notauimus.

IV. PLANTAGO anguſtifolia paniculis lagopi: ex radice oblonga, fibris oblongis capillata & rufeſcēte, cauliculi plurimi, aliquando ſupra viginti, nudi, leuiter hirſuti, rotundi, recurui, altitudine impares, alij palmam excedentes, ſemipalmares, alij duas treſve vncias non ſuperantes, prodeunt, qui capitulum lagopi forma; modo longum, modo breue, molle, rufeſcens ſuſtinent: ad latera floſculi parui, rufeſcentes, tenuiſſimis pedicellis inſidentes conſpiciuntur, quibus ſemen minutiſſimũ ſuccedit: folia habet plura, neruoſa, vncias quatuor longa, vncia anguſtiora, hiſpida, & in exquiſitiſſimum apicem deſinentiá. Hæc copioſe in agris Nemauſenſibus prouenit.

Hæc aliquando ita parua, vt vncias tres non ſuperet, magis villoſa, & capitulis minimis rotundis donata.

DE HOLOSTIO SIVE LEONTOPODIO CRETICO.

CAPVT XII.

HOLOSTIVM ſiue Leontopodium Creticum: ex radice rufeſcente & quaſi ſquamata, paulatim gracileſcente, & in fibras diuiſa, folia viginti, etiam plura, palmaria, anguſta, neruis tribus per longitudinem diſcurrentibus diſtincta, & hirſutie ſubaſpera, prodeunt: inter quæ pedicelli plures, molli rufeſcente lanugine pubeſcentes, duarum triumve vnciarum conſpiciuntur, quibus ſingulis capitulum craſſiuſculum, rufeſcens inſidet: floſculi albicantes, vmbilico nigricante præditi, quandam foraminum ſpeciem præbent: at in ſeneſcente, & areſcente planta, pediculi craſſiores & rigidi facti, vna cum capitulo terram verſus, ad radicis caput adeo curuantur, vt pedem leoninum quodam modo referant. Hoc in Creta prouenit, & Patauio à Laurentio Roſenaw Pharmacopæo, Leõtopodij Cretici & Catanãces Cortuſi nomine: dein pro Holoſtio minore, ab Imperato Neapoli accepi, & ante viginti & aliquot annos deſcriptionem, figura addita, in Phytopinace propoſuimus: poſtmodum & Cluſius Leontopodij Cretici nomine, exhibuit.

DE CORONOPO.

CAPVT XIII.

CORONOPVS maritimus minimus: radicula eſt longa, capillari, foliolis multis per terram ſparſis, in lacinias tenues inſtar foliorum Scabioſæ minoris ſiue Stœbes diuiſis: inter quæ plures pedicelli recurui, vnciales, thyrſulos paruos ſpicatos & hirſutos ſuſtinentes, floſculis minutiſſimis donatos: tota planta hirſuta eſt: hanc D. Gillenius miſit.

Pſyllium minus.

DE PSYLLIO.

CAPVT XIV.

I. PSYLLIVM Indicum folijs crenatis: radice eſt oblonga, tenui fibris capillata: caule circa radicem lignoſo & rufeſcente, rotundo, ſubaſpero, pedali, in frequentes ac folioſos ramulos diuiſo, qui capitula plura, ſingula ſingulis pedicellis inſidentia, ſæpius dena, duodena, ſquamata ſuſtinent, è quibus floſculi puſilli, pallide lutei, lanuginoſi relucent: ſemen nigricans, paruum, ſplendens, ſuccedit: folia habet oblonga anguſta, acuta, crenata, inſtar foliorum Coronopi, nonnihil laciniata, hirſuta: ex ſemine Pſyllij Indici nomine ſato, in horto aliquoties Iulio florens, enatum. Et hoc Dioſcoridis Pſyllium cenſemus.

II. PSYLLIVM minus: huic radix eſt tenuis, oblonga, ſubalbida, fibris paucis capillata: ramuli ſemipalmares, rotundi, tenues, rufeſcentes, in terram reclinati, in ſummo in minores diuiſi: folijs breuib. anguſtis, binis ſibi ex oppoſito reſpōdentibus, quæ alis ſubijciuntur, aliquando ternis, nonnunquam quinis ſimul iunctis: ramulorum faſtigijs, capitula ſquamata inſident, quibus vtrinq; foliolum vnum (aliquando plura & impari longitudine) paruum recuruum & per maturitatem rigidum ſubijcitur: floſculos habet puſillos, albos, pedicellis inhærentes, quibus ſemen longe vulgati minus, ſubnigrum relucens, ſuccedit, Auguſto florens in horto collegimus, ſemen Patauio ex nobiliſſ. Bembi horto, Gottne rubri & albi nomine miſſo: ſic & Alpinus, Gottne rubrū nominauit, differentiam inter Gottne rubrum & Gottne album (hoc enim Holoſtij ſpecies eſt) faciens. Idem & Botrio rubro nomine, à Sprengero Heidelberga accepimus.

DE LIMONIO.

CAPVT XV.

I. LIMONIVM maritimum minus foliolis cordatis: ad radicem craſſam, lignoſam, rufeſcenté, parumq; fibroſam, folia plurima, denſa, carnoſa, læuia, ſubrotunda, per terram inſtar ceſpitis ſparguntur, in quibuſdam plantis obtuſa, nulloq; mucrone prædita: in alijs, in ſummo ſinum habentia, & cordis formam referentia: inter quæ cauliculi plures, inæquales, trium, quatuor, etiam ſex vnciarum teretes, nudi, prodeunt, in plurimos breues & recuruos ramulos diuiſi, floſculis frequentibus paruis, pallide rubentibus onuſti. Hoc in littore maritimo, vt circa Maſſiliam & Louornum, reperitur.

II. L MONIVM maritimum minimum: tota plātula vncias quatuor vix excedit: nam ad radiculam oblongam, rufeſcentem, in ſummo diuiſam, foliola minima, ſubrotunda, craſſa, inſtar Sedi compacta, inter quę cauliculi vnciales, paucos floſculos pallide rubentes, vel ſubcæruleos ſuſtinentes, exurgunt. Hoc in inſula quadam non longe Maſſilia prouenit. De alijs Limonij differentijs, in Theatro agetur.

DE BISTORTA.

CAPVT XVI.

BISTORTA alpina maxima: ex radice quadruplo quam in vulgari maiore, contorta, geniculata, fibris capillata, foris nigricante, intus alba, caules bicubitales, nodoſi, ſtriati, maiori ex parte nudi exurgunt, quorum quælibet ſpicam florum ſubpurpureorum, vnciarum quatuor ſuſtinet: folia habet oblonga, in acumen deſinentia, venoſa ſuperne virentia, inferne cæſia, vel etiam incana: quorum quędam ad cubiti altitudinem accedunt, ſed anguſta, vncias tres lata. In altiſſimis Sileſiorum montibus reperitur, vt in Sudetorum iugis, velut ad Gigantæum, Albis fontes Schneegruben.

DE PYROLA.

CAPVT XVII.

Pyrola alſines flore maior.

Pyrola alſines flore minor.

PYROLA Alſines flore duplex eſt. Europæa & Americana, vtraque maior & minor: et nullius hactenus figura poſita fuit: Europæam tamen, primus Val. Cordus in obſer. ſylua ſub herba trientali propoſuit; dein Iohannes Thalius, in ſua Harcynia Saxothuringica, ſub Alſinâthemo deſcripſit: & Iohan. Francus in horto Luſatiæ, nomine herbæ puſillæ trientalis, & tandem Caſp. Schwenckfeldus, in ſuo Catalogo plantarum Sileſiæ, Alſinem alpinam nominauit: nulla differentia oſtenſa. Alſinanthemi maioris & minoris nomine, à D. Sigfrido Helmſtadio: Pyrolæ Bohemicæ maioris & minoris, à D. Doldio: minorem vero, nomine Anonymi Betulæ folio, in betuletis Scotiæ natam, D. Cargillus, ex Scotia miſit. Huius deſcriptionem, à prædictis propoſitam, præterire, & Braſſilianam maiorem deſcribere, in præſens lubet.

PYROLA Alſines flore Braſiliana: ex radiculæ alba, tenui, capillata, cauliculus effertur ſingularis, tenuis, læuis, ſex, ſeptemve vnciarum, inferiore parte nudus, circa medium duobus foliolis paruis ſibi oppoſitis donatus, ſuperius vero folijs ſex vel ſeptem per ambitum cinctus: quæ magnitudine imparia ſunt, aliquibus vncias duas, alijs vnam longis, vnciam vel ſemunciam latis, Plantaginis quinqueneruiæ forma (cũ & per huius folia quinque nerui diſcurrant) ſed glabra, tenera & viridia, in acumen faſtigiata, ex quorum medio pedicellus tenuis, vncialis exurgit, florem ſingularem, pallide luteum, vngui pollicis æqualem, quadrifolium, ſtriatum, cuius folia (ſtellæ modo diſpoſita) lateralia, alijs duobus latiora ſunt: ad floris vmbilicum, ſtaminula plura exigua, rufeſcentia occurrunt.

Hæc in Braſſilia apud Tonou[illegible] rep[illegible]

reperta eſt,& ab Europæa,potiſſimum folijs quinqueneruijs differt,cum per Europæę, tam maioris, quam minoris folium medium, vnicus neruus feratur,à quo fibræ per latera ſparguntur: dein flore, quintuplo maiore: At minor Braſſiliana, ab Europæa minore,ſolum foliorum magnitudine, quæ in Braſſiliana longiora, anguſtioraque ſunt, differt.

DE POTAMOGETO.

CAPVT XVIII.

I. POTAMOGETON racemoſum anguſtifolium: radice eſt capillacea, ruſeſcente, cauliculis tenuiſſimis, palmaribus, in aqua fluitantibus, folijs anguſtis,longis,binis ex oppoſito reſpondentibus: aliquibus in ambitu leuiter ſinuatis, aliquibus minime ſinuoſis:petiolo tenui,breuique, floſculi puſilli,vuæ in morem congeſti, inſident, quibus granula aculeata, ſimul iunĉta ſuccedunt. Hoc prope Monſpelium,ad molendinum in aqua fluitans reperitur:idem tribuli aquatici minoris nomine, D. Francus ex Luſatia miſit.

II. POTAMOGETON gramineum ramoſum: ex cauliculo pedali,etiam cubitali tenuiſſimo,rotundo,albicante,in plures alas brachiato,folia graminea, oblonga, atrouirentia, non alternatim, ſed multum ab inuicem diſſita, prodeunt; quæ in alia folia,fere capillacea, abeunt, nihilominus tamen ex primi folij ala, cauliculus in ſimilia folia abiens, exurgit: in extremo caulis, pediculus triuncialis, floſculos minutos,& granula ſubſequentia minuta & ſubaſpera, non racemi modo, ſed magis, & velut in ſpica,diſperſa, ſuſtinet. Hoc in paludibus Auſtriæ fluitans, Fontilapathi graminei nomine, D.Burſerus miſit.

III. POTAMOGETON minimum capillaceo folio: hoc paruum eſt capillaceo & caule & foliolis oblongis,inordinate diſpoſitis pallide virentibus: in ſummo, pedicello paruo, modo vno, modo duobus, capitulum minimum & acuminatum, prioris tamen forma, quod minutiſſimo floſculo pallidulo ſucceſſit,ſuſtinens;quorum aliud expanſum,aliud quaſi veſiculæ foliaceæ in acumen deſinentis, incluſum eſt: Hoc cum ſequenti, Monſpelio D.Burſerus attulit.

IV. POTAMOGETON capillaceum, capitulis ad alas trifidis:hoc cauliculo eſt palmari, pilo non craſſiore,ramoſo,articulato, ad quemlibet articulum,folia bina, oblonga, quouis pilo tenuiora,ex aduerſo reſpondentia: quorum alis, minutiſſimi floſculi pallididuli inſident, qui iunĉti, nodulum quaſi referunt,quo maturato,nodulus ſine capitulum, ex tribus portiunculis ſemicircularibus in apicem abeuntibus & ruſeſcentibus compoſitum, conſpicitur nihilominus tamen,ex priorum foliorum alis,pedicellus exurgit,qui in tria,etiam plura foliola abſumitur, ſimiliſq; in medio nodulus adponitur; in ſummitate namque capitulum nullum eſt.

DE SERPENTARIA.

CAPVT XIX.

SERPENTARIA triphylla Braſſiliana: hanc integram deſcribere non licet, ſiquidē ſolum caulis portio cū folio& flore ad manus ſit:quare ex caule ruſeſcente,ſtriato, exurgit, folij pediculus palmaris, & læuis, in cuius ſummo folium tenue, albide virens, fibroſum, ſubrotundum, trifidum, in exquiſitum apicem deſinens, duabus partibus inferioribus,& quidem inferne ſinum obtinens, quorum quodlibet, vncias binas cum dimidia latum, longitudine vero vncias quatuor ſuperat: flos ſerpentariæ maioris forma, ſimiliter pediculo triunciali donatus, longitudine vnciarum quinque,latitudine ſeſquiuncialis,atrorubens, ſtriatus, venis albicantibus per medium,maxime extrinſecus,excurrentibus: piſtillo nigricante, oblongo, in ſummo bifido. Ex Tououpinambault Braſſiliæ anno 1614.allata.

DE TVSSILAGINE.

CAPVT XX.

TVSSILAGO alpina folio oblongo: ex radice nigricante, minimi digiti craſſitie, plurimis fibris donata,caulis exurgit cubitalis, hirſutus,ruſeſcens, ſtriatus & aſper: folijs ad radicem quinis, ſenis,longis pediculis donatis,oblongis, nigricantibus,duris, hirſutie aſperis, per marginem crenatis,& imparis longitudinis:at in caule binis,terniſve anguſtioribus: cuius ſummo, aliquandò in ramos diuiſo,flos muſcoſus,luteus, ſatis magnus inſidet, qui tandem in pappum euaneſcit. In Heluetiorum alpibus & Baldo (ſed anguſtioribus folijs) prouenit.

DE CACALIA ET LAPPA.

CAPVT XXI.

CACALIA tomentoſa: folia habet Tuſſilaginis folijs maiora, figura inſtar Perſonatiæ oblonga, in ambitu ſerrata, nonnunquam ſinuata, ſuperne ex virore nigricantia, venis tamen, in cana lanugine albicantibus, percurrentibus: inferne, propter denſam & molliſſimam lanuginem qua pubeſcũt, candidiſſimis: quorum pedicelli oblongi, ſtriati, non ſecus ac folia, lanuginoſi: de floribus nil conſtat cum ſolum folia aliquot D. Paſchalis ad nos miſerit, in Sumano monte prope Vincentiam collecta: eandem circa Thermas Fabarias, ſed floribus, cauleq; carentem, poſtea obſeruauimus.

LAPPA roſea: hæc à vulgata differt capite: nam circa floris capitulum, folia plura, veluti in Plantagine roſea, denſe ſtipata, iunguntur, quæ ſingula in mollem aculeum deſinunt: hæc apud Lipſenſes frequenter reperitur: vnde à D. Iungermanno accepimus.

LIBER SEXTVS.

DE LEVCOIO.

CAPVT I.

I. LEVCOIVM luteum magno flore: hoc à vulgari Leucoio luteo Keiri dicto, differt magnitudine & colore, quia paruum fruticem, valde ramoſum & totum virentem refert: folijs eſt maioribus, viridibus, ſplendentibus: floribus quadrifolijs magnis, ita vt huius folium, vulgaris totum florem pene adæquet, odoratiſſimis, intenſiorisque lutei coloris: ſiliquis copioſis, ſemen minutum, planum rufum continentibus. Hoc Maio menſe & maiore æſtatis parte floret, pertenuis eſt, & frigoris patiens, cuius ſemen, Leucoij lutei Hiſpanici nomine miſſum eſt.

II. LEVCOIVM luteum ſerrato folio: hoc à præcedente folijs potiſſimum diſcrepat, quæ duplo pene longiora, anguſta, per latera crenis aſperis ſerrata, & in aculeũ finientia, quæ ſimiliter craſſa, ſed pallide virẽtia, mollia, quia parte inferna quaſi lanugo aſperſa eſt. flores lutei ſunt & magni. Hoc D. Doldius Norinberga miſit.

III. LEVCOIVM luteum ſylueſtre hieracifolium: hoc circa radicem craſſiuſculam, albicantem, in oblongas fibras capillatas abeuntem, folia plura habet per terram ſparſa, eaque oblonga, anguſta, ſubaſpera, ſinuoſa & per æſtatem in planta luxuriante Hieracii inſtar ſinuata, quæ circa caulem pedalem, ſtriatum, nonnihil in canum alternatim diſpoſita, oblonga, latiuſcula, vt in Keiri vulgari pallide virentia, ob raras crenas inæqualia, tactuq; ob leuiſſimam hirſutiem aſpera: caulis maior pars floridus eſt flores lutei ſunt, quadrifolii, Keiri floribus minores, oblongis pediculis donati, quibus ſiliquę triũciales ſtrictiſſimæ, in ſummo vtrinq; parum reflexæ, ſuccedunt: hoc in ſyluis prope Neuſtadium Harcyniæ reperitur, vnde D. Furerus miſit.

IV. LEVCOIVM album odoratiſſimum folio viridi: radice eſt multifida, caule viridi, ramoſo, aliquando minimi digiti craſſitie: foliis viridib. ſplẽdentibus, craſſis, Keiri foliis forma reſpondentibꝰ: floribus albis, quadrifoliis, ſuauiter admodum & quidem veſperi Heſperidum modo, olentibus cuius nomine noſtrates, Biſem Nägelin / id eſt, moſcũ redolentes garyophyllos vocant: quibus ſiliquæ longæ, craſſiuſculæ, virides, duplicem planorum ſeminum ordinem, membrana intercurrente, continentes, quod Leucoii albi Cretici nomine primo accepimus. Hoc per aliquot annos durat, ſi hyeme in cella aſſeruetur.

V. LEVCOIVM minimũ Creticum: cauliculo eſt palma minore, viridi, ſtriato, leuiſſimis tamen pilis aſperſis: foliolis ſubrotundis, pallide virentibus, longis pediculis donatis, aliquãdo binis ex oppoſito, aliis alternatim ſitis: cauliculi ſummũ in duos pedicellos abit, qui floſculum oblongum, cæruleum, quadrifolium, modo vnum, modo duos, ſuſtinent.

ſtinent. Hoc ex horto nobiliſſ. Contareni, D. Leritzius attulit.

VI. Levcoivm maritimum minimum: radiculam habet tenuiſſimam, oblongam, albam, ad quã foliola minima quina, ſenave, ſubrotunda & pallida: cauliculus ſeſquiuncialis, rufeſcens, quinis, lenis, foliolis oblongis, obtuſis, hirſutie ſubcanis, alternatim diſpoſitis, cingitur: floſculum vnum vel alterum ſubcæruleum, cauliculus & pedicellus hirſutus ſuſtinet. Hoc in litore maris prope Terracinum reperitur.

DE HESPERIDE.

Capvt II.

I. Hesperis ſylueſtris flore paruo: caule eſt cubitali, viridi, ſtriato, nodoſo, multis alis fere palmaribus, donato & cõcauo: folijs quam in vulgari acutioribus, in ambitu profundiu ſerratis viridibus, ſubhirſutis & minus vulgari aſperis: floribus plurimis, ſubcæruleis, quadrifolijs paruis, ita vt huius flos integer, vix vulgaris folium adæquet, quibus ſiliquæ ſtrictiſſimæ ſuccedunt. Hæc, circa Monſpelium in horto Dei, ad aggeres aquarum, à D. Burſero collecta fuit.

II. Hesperis ſylueſtris Hieracij folijs hirſuta: tota planta hirſuta eſt, caulem habens pedalem, anguloſum, hirſutum, pallide virentem, in ſummo in ramos aliquot alternatim diſpoſitos diuiſum, folia Hieracinis inſtar laciniata & ſinuata, oblonga angusta, acuminata, craſſa, hirſutie aſpera, quorum ſuperiora pediculis carent: flores in calicibus hirſutis rubri, magnitudine Heſperidis vulgaris flores æquantes: quibus ſimiles ſiliquæ, ſemen cõtinentes ſuccedunt. In ſaxoſis humidis Prouinciæ, D. Burſerus legit.

DE SAPONARIA.

Capvt III.

Saponaria cõcaua Anglica: planta eſt elegans, radicibus fuſcis, craſſis, longis, lentis, repentibus fibellis pauciſſimis adhærentibus: vnde caules exurgunt cubitales, rotundi, ſtriati, glabri & albi, geniculis diſtincti, in terram reclinati, & concaui: circa quos folia viridia, glabra, ſubrotunda, neruoſa, vncias duas lata, paulo longiora, rarius ex ſingulis geniculis bina, ſed ex quolibet geniculo vnũ tantum, nullo certo ordine vel numero enaſcitur, quod antequam expandatur, fiſtulæ inſtar caulem complectitur: flores in ſummo caulicorum, ex ſuperiorum foliorum ſinu, tenerrimis pedicellis ſubnixi, ex caliculis oblongis, nonnihil hiſpidis prodeunt, Saponariæ vulgaris forma, ex quinq; folijs per oras crenatis, commiſſi, qui colore albi ſunt, leui carneo colore aſperſo, in quorum medio ſtaminula quædam exigua: ſemen non vidimus.

Hæc æſtate media floret in Anglia, quæ in Comitatu Northampton, in nemore quodam Spanie dicto, à D. Gerardo Chirurgo Londinenſi reperta, Gentiana concaua nominata, & Londino à D. Liſtero, vna cum figura ſuis coloribus illuſtrata, miſſa fuit.

DE LYCHNIDE.

Capvt IV.

I. Lychnis auriculæ vrſi facie: hanc in Phytopinace ſub Lychnide viſcoſa Cretica exhibuimus, cuius hæc perfecta deſcriptio eſt: radice eſt alba, longa, & fibroſa, folijs ad radicem pluribus, etiam viginti numero, per terram ſparſis, incanis, lanuginoſis, Auriculæ vrſi folijs forma & craſſitie ſimilibus, vncias tres, etiam quatuor longis: quę ex longiſſimo & latiuſculo pediculo ſenſim rotundã figuram acquirunt, & rarius vnguem latitudine ſuperant: caulem habet ſeſquicubitalem, ramoſum, rotundum, hirſutum, firmum, in ſummo læto ſucco glutinoſum: flores ex viridi flaueſcentes, plures, quaſi in vmbella congeſti, quinquefolij & bifidi: quibus caliculi parui, ſemen minutum nigricans continentes, ſuccedunt. Hanc à Ioh. Bauhino, Viſcaginis auriculę vrſi facie Candiæ, quo nomine ſemen à Caſabona Florentia acceperat, primum habui: dein Lychnidis auriculæ vrſi facie: & hanc poſtmodum Cluſius, Lychnidis ſylu. latifoliæ nomine, exhibuit.

II. Lychnis ſyl. minima exiguo flore: ex radicula oblonga, tenui, cauliculus rotundus, rufeſcens geniculatus, trium quatuorve vnciarum, in alas minimas brachiatus exurgit, foliolis binis exiguis, acutis, ad quemlibet geniculum & alam, & ex qualibet ala, pedicelli oblongi, anguſtiſſimi, rigidi, quibus floſculus purpuraſcens, ex quinq; foliolis, ſingulis cordis formam referentibus, compoſitus inſidet. Hęc circa Monſpelium, in pede montis qui eſt prope Boutonet copioſe reperitur, quam Centaurium minimum appellabant. Verum ante quadriennium eandem, ſed palmum ſuperantem, & Florentiæ ad agrorum margines natam, Tunicæ peculiaris nomine, à D. Burſ. accepimus.

DE CARYOPHILLO.

CAPVT V.

I. CARYOPHYLLVS arboreſcens Creticus: ex radice craſſa, alba, dura, & lignoſa, caules cubitum ſuperantes exurgunt, albi, rotundi, læues, geniculati, lignoſi, in alas brachiati: folia habet ad radicem plura, longa: anguſta, in acutum mucronem deſinentia, pallide virentia, in caule pauciſſima: flores, è calicibus viridibus, tenuiſſimis & acutiſſimis foliolis cinctis quinquefolij, eleganter, ſed non profunde, fimbriati, ex diluta purpura rubentes, prodeunt: ex quorum medio ſtaminula plura breuiaque prominent: ſemen vero paleaceum in caliculis continetur. Ex ſemine Cretico, in horto Montembelgardiaco velut in arbuſculam excreuit.

II. CARYOPHYLLVS ſylueſtris repés multiflorus: ex radice craſſa, lignoſa, ſubfuſca, cauliculi plurimi, etiam quandoque ſupra triginta, trium quatuorve vnciarum, tenues, partim in terram reflexi, partim erecti, paucis foliolis cincti, quæ circa radicem plura, breuiſſima, anguſtiſſima, dura, mucronata, viridia: quibus ſingulis flos, modo vnus, ſæpe duo ſimul caliculis ad exortum iunctis, quinquefolij aliorum forma, pallide rubentes inſident. In ſaxoſis circa Monſpelium prouenit.

III. CARYOPHYLLVS ſylueſtris biflorus: ex radice parua, folia pauca anguſtiſſima, vt prioris, ſed multo longiora, exurgunt, & inter hæc cauliculus tenuis, plus minus palmum altus, in ſummitate in duos pediculos ſemper diſtinctus, quorum ſinguli florem magnum, Caryophylleo ſyl. vulgatiſſimo multo maiorem, quinquefolium, leuiter laciniatũ colore pallide rubentem ſuſtinet. Circa Geneuam D. Cherlerus collegit.

IV. CARYOPHYLLVS pumilus latifolius: à radice cauliculus, ſtatim in duos ramulos ſex vncias altos, tenues, rotundos diuiſus prodit, cui ad radicem folia breuia, latiuſcula, in ramulis longiora, mollia & pallida, binis ſibi inuicem ad geniculos reſpondentibus: cuilibet ramulo, flos vnus, priore multo minor, pallide purpuraſcens, magiſq; albẽs, ex breui calice prodiens, inſidet: ex Auſtria D. Burſerus miſit.

V. CARYOPHYLLVS holoſtius alpin⁹ latifolius: ad radicem tenuem, albicantem, fibroſam & repentem, cauliculi aliquot in terram reclinati, hirſuti, trium, quatuorve vnciarum, folijs paruis, ſubrotundis, latis, binis, ſibi inuicem reſpondentibus, hirſutis, & craſſis cincti: ex alarum ſinu, pediculorum inſtar ramuli exurgunt, ſinguli florem vnum, calici viridi primo incluſum, dein quinquefolium magnum & album ſuſtinent, cui capitulum oblõgum, ſemen continens ſuccedit. Hic in Valeſianorum alpibus, loco Gemme dicto, & circa Fabarias reperitur.

VI. CARYOPHYLLVS holoſtius alpinus anguſtifolius purpuraſcens: & hic radicula eſt repente, cauliculo tenui, triunciali, leuiter hirſuto, circa quem foliola parua, oblonga, acuminata, bini ſibi oppoſita: flores in ſummo bini, terni, prioribus minores, purpuraſcentes, ſtellæ in modum diſpoſiti, calicis foliolis viridibus alternatim velut intercedentibus: ex Pyrenæis Hiſpanicis, D. Burſerus attulit.

VII. CARYOPHYLLVS holoſtius alpinus gramineus, radiculã habet exiguam, caulẽ palmarẽ, exilem, rotundum, geniculatum, pilis leuiſſimis donatum, circa medium in ramulos & hi in alios brachiatum: folia ad radicem pauca, ad geniculum bina, ex oppoſito reſpondentia, atrouirentia, anguſtiſſima, vnciam longa; floſculi albi quinquefolij, ex calice prodeuntes, ſinguli, ſingulis pedicellis inſident: quibus exiguum capitulum, minuto ſemine refertum, ſuccedit. In alpibus prouenit: in Auſtriæ monte Taurero, D. Burſerus legit.

VIII. CARYOPHYLLVS holoſtius montanus anguſtifolius albus: & hic cauliculo eſt tenui, geniculato, rufeſcente, glabro, trium quatuorve vnciarum: folijs oblongis, anguſtis, glabris cincto, floribus albis quinquefolijs, & prædicto quinto multo minoribus. In horto Dei, D. Burſerus legit.

IX. CARYOPHYLLVS holoſtius tomentoſus latifolius: ex radice tenui & repente, caulis tenuis, rotundus, geniculatus, in terram reclinatus prodit, qui ſtatim in ramulos plures palmares, ſemipalmares, etiam minores ſubdiuiditur, quos folia oblonga, latiuſcula, quædam ſubrotũda, ob lanuginem aſperſam mollia & alba, bina & oppoſito reſpondentia, cingunt: flos non eſt conſpectus: Hunc ex horto Piſano & quidem ſecundo, primum opera D. Wolfhardi Ocymoides tomentoſi nomine, accepimus.

X. CARYOPHYLLVS holoſtius tomentoſus anguſtifo-

guſtifolius: hic cauliculis eſt palmo minoribus, erectis tenuibus, rotundis & parte inferna geniculatis, ſuperiore parte nudis & pene glabris, qui ſtatim in ramulos breuiſſimos, ex alarum ſinu, ex aduerſo ſitos, diuiduntur: folia habet oblongiuſcula, anguſtiſſima, reflexa, ob tomentum mollia & ex viridi albicantia: cauliculus in tres pedicellos, binis foliolis ſuſtentatos, eoſque oblongos, ſed longitudine impares, abit, qui ſinguli calicem viridem ſuſtinent, cui flos vnus, iſque albus & quinquefolius inſidet: hunc in Granada, ad radicem montis copioſe D. Albinus obſeruauit.

Caryophyllus aruenſis glaber minimus.

XI. CARYOPHYLLVS aruenſis glaber minimus: ex radice capillacea rufeſcente, cauliculus vnus vel alter, tenuiſſimus, geniculatus, pedalis prodit, in ſummo valde ramoſus, ramulis capillo tenuioribus, quorum ſinguli, ſingulos floſculos albos, minutiſſimos, in duos apices abeuntes ſuſtinent: folia habet pauca, longa, anguſta. Variat magnitudine, nam & ſemipalmaris eſt, pauciſſimis, capillaceis, breuioribuſq; foliolis. Illum ex Euganeis collibus habemus: hunc vero Monſpelio: & hoc adhuc minus ex ſyluis prope thermas Wisbadenſes infra Moguntiam.

XII. CARYOPHYLLVS ſaxatilis ericæfolius vmbellatis corymbis: ex radice tenui, contorta, lignoſa & reclinata, cauliculi plures, geniculati, rufeſcentes, ſemipalmares, attolluntur: ad quorum exortum foliola breuia, anguſta, ericæ ſimilia & ad genicula ſingula bina breuiſſima & rigidiuſcula: cauliculorum ſummitatibus, veluti vmbellæ ex corymbis compoſitæ inſident, vnde flores candidi, ex quatuor, aliquando quinq; foliolis conſtantes, prodeunt. Hic in Galliæ prouincia locis ſaxoſis, in monte edito prope Vigan reperitur.

XIII. CARYOPHYLLVS ſaxatilis ericæfolius ramoſus repens: hic inſtar muſci eleuati per terram repens, ex radice caulem lignoſum emittit, in ramos plures, & hos in alios ſubdiuiſum, quos folia exigua ericæ folijs ſimilia cingunt: quorum ſummitatibus flores copioſi, niuei, magni, elegantiſſimo ſpectaculo inſident: ex Pyrenæis D. Burſerus attulit.

Hunc floribus rubris, ſed maioribus, folijſq; ad cauliculos longioribus & latioribus, ex Hiſpania habemus. Vterque à Caryophyllo muſcoſo, ſiue muſco florido, diuerſus eſt.

XIV. CARYOPHYLLVS ſaxatilis ſiliquoſus: è ſaxorum fiſſuris in Harcyniæ promontorijs, planta perẽnis erumpit, foliolis ad radicem pluribus bellidis forma, ſed multo minoribus, oblongis pediculis donatis, tenuibus pallide virentibus, inter quæ cauliculi tenues, læues, palmares, in oblongos ramulos diuiſi, folijs paucis, longis, anguſtis cincti, prodeunt; ramulorum ſummis flores candidi, quadrifolij inſident, quibus ſiliquæ ſtrictiſſimæ, minutiſſimum ſemen rufeſcens continentes, ſuccedunt. Gypſophyti ſiliquoſi nomine, D. Furer. communicauit.

DE ANTIRRHINO.

CAPVT VI.

ANTIRRHINVM ſaxatile folio ſerpilli: radice eſt parua, ramis multis, reflexis, tenuibus, leuiter hirſutis: folijs Serpilli vulgaris forma, ſed minoribus: floribus rubris, aliquando pallide cæruleis, pedicellis oblongiuſculis inſidentibus, forma & magnitudine vna cum capitulo ſuccedente, Anthirrino aruenſi minori ſimilibus. Maſſiliæ in ſaxoſis prouenit.

DE LINARIA.

CAPVT VII.

Linaria bellidis folio.

I. LINARIA latifolia Dalmatica magnô flore: caulibus eſt lignoſis, rotundis, firmis, cubitũ ſuperantibus, in ramos brachiatis, quos folia, præſertim inferiora, vnciam lata, duas longa, pediculis carentia, in apicem acutiſſimum deſinẽtia, nullo ordine ſeruato, ambiunt: flores habet Linariæ vulgaris florib. forma ſimiles, ſed triplo imo quadruplo maiores, ex luteo ruſeſcentes, aureoſve, quibus vaſcula vt in alijs, ſuccedunt. Hanc anno 1594. in horto Montembelgardiaco collegimus, enatam ex ſemine à Caſabona Florentia miſſo nomine Linariæ maximæ Dalmaticæ lauri folijs: eandem quoque nomine Linariæ perennis fruticantis Creticæ accepimus.

II. LINARIA Americana paruo flore: ex radice caules plures ſeſquicubitales, rotundi, læues, ruſeſcentes, in ramos plures diuiſi, exurgunt, quos folia triplo quam in priori anguſtiora, in exquiſitum apicem deſinentia, atrouirentia, alternatim nulloq; ordine diſpoſita, cingunt: floribus eſt aureis, ijſque longe quam in vulgata minoribus. Hæc an. 1601. Argentinæ, in horto D. Saltzmanni creuit.

III. LINARIA latifolia tryphylla: caulibus eſt viridibus, rotundis, ſtriatis, glabris, ſeſquipalmaribus, in ſummo brachiatis: folijs vt in Linaria Valentina Cluſij, terno, & aduerſis inter ſe petiolis ordine adhærentibus, diſpoſitis, quolibet folio vncia latiore & duabus longiore, tenui, ex glauco vireſcente, venis ternis, vt in plantagine per longitudinem diſcurrentibus: at in caulis ſummo, modo terna, modo bina, modo ſine ordine ſita ſunt: extremo ramo veluti ſpica oblonga florum Linariæ vulgari ſimilimorum rictu flauo, calcari vero pallide cæruleo. Hanc Linariæ latifoliæ Valentinæ Cluſij nomine D. Doldius miſit, cuius in Phitopinace ſub Linaria 5. meminimus. An hæc Linaria Cretica latifolia Cluſij, in ſua hiſtoria?

IV. LINARIA capillaceo folio erecta flore odoro: hæc caulibus eſt cubitalibus, rotundis, ramoſis: folijs plurimis, capillaceis, nulloq; ordine diſpoſitis: floribus paruis ex cæruleo, alboq; mixtis, cuius rictum linea flaueſcens diſtinguit, ſuauem & ſubtilem odorem ſpirantibus: quibus capitula Lino fere ſimilia, minutum ſemen in pericarpijs continentia ſuccedunt. Planta perennis eſt, Monſpeſſuli ſponte proueniens: nonnunquam ibidem in muris reperitur: flore vario, coloribus ex albo, cæruleo & luteo mixtis.

In hortis, cultura omnibus ſui partibus maior eſt, duos cubitos ſuperans, & quidem duplex, al-

ti flos odoratior, alteri inodorus: quæ ex radice repente & perenni mire ſe propagat.

V. LINARIA arvenſis cærulea erecta: hęc radice eſt exili, capillacea, cauliculis palmaribus, folijs capillaceis, ſed rarioribus & breuioribus, quam in priore: floribus paruis, violaceis, lini capitulis exiguo ſemine refertis. Hæc in agris Luſatiæ flore eſt cæruleo: at Monſpeſſuli in aruis ad montem Cetium violaceis repetitur.

VI. LINARIÆ aureæ affinis: caule eſt cubitali, rotundo, lignoſo, in ramulos brachiato, quorum ſummitatibus flores lutei, Senetionis maioris forma, & ſimiliter in pappum abeuntes, inſident: folia oblonga, anguſta, Kali maioris cochleato ſemine, folijs & forma & modo diſpoſitis (ſed denſiora) habet. In Aragoniæ locis deſertis, D. Albinus collegit.

LINARIAM bellidis folio, à C. Cluſio, Lobelio & alijs ſub Linaria odorata, deſcriptam, ſed non recte icone expreſſam, cum calcaribus careat, figuram veram adponere viſum fuit.

DE LINO.

CAPVT VIII.

I. LINVM fruteſcens ſubflauum: fruticoſum eſt, caulibus cubitalibus, tenuibus, leuibus & ramoſis; folijs anguſtis, breuibus, ſine ordine diſpoſitis: floribus in ſummis cauliculis multis & magnis, ſubflauis, quinquefolijs, totidem in medio ſtaminibus. Hoc in Granada D. Albinus legit.

II. LINVM ſylueſtre cæruleum folio acuto: caule eſt pedali, rotundo, lignoſo, ſtatim ad exortum in ramos palmares diuiſo, quos folia atrouiretia, baſi latiore alternatim cingunt, & in exquiſitiſſimum, & veluti aculeatum mucronem deſinũt: ramorum ſummitatib⁹, cauliculi multi quaſi in vmbella diſpoſiti, calices aliquot apicibus donatos ſuſtinent, è quibus flores magni, cærulei, quinquefolii, in medio ſtaminibus donati, prodeunt, quibus vaſcula ſubrotunda ſuccedunt. Hoc in ſaxoſis Prouinciæ, non longe Maſſilia prouenit.

III. LINVM minimum ſtellatum: tota plantula duarum, rarius trium vnciatum eſt, radicula capilli inſtar tenui, albicante, cauliculo vno vel altero tenuiſſimo, foliolis breuib⁹, in exquiſitiſſimum paruumq; apicem deſinẽtibus: inter quæ floſculi parui, pallide virentes, ſtellati, ex quinq; radiolis, exiguum circulum veluti vmbonem cingentibus, cõpoſiti. Hoc Monſpeſſuli in Gramuntio & Boutonero prouenit, & ab aliis lingua auis minor ab alijs Paſſerina minor ſaxatilis, dicebatur.

DE HYSSOPO, HYSSOPI FOLIA, SIVE *Gratiola minore, & Thymo.*

CAPVT IX.

HYSSOPVS latifolius: caulibus eſt lignoſis, rufeſcentibus, ſtriatis: foliis triplo quam in vulgari latioribus, obtuſis, in reliquis cum vulgato conueniens. Londino D. Cargillus miſit.

2. Addidit & alium, à vulgato ſolum foliorum colore diuerſum, qui in hoc atrouirens, in illo vero pallide luteus.

3. Sic & tertium hirſutum, cuius caules & folia, molli lanugine pubeſcunt.

Hyſſopifolia ſiue Gratiola minor.

Hyssopifolia ſiue Gratiola minor: ex radice modò craſſiore, modò tenuiore, ac fibroſa albida, caulis exurgit cubitalis, in plures ramulos diuiſus, ſubrufus, rotundus, ſtriatus, quem folia Polygoni maſculæ æmula cingunt, pallide virentia, alternatim diſpoſita, & pediculis carentia: ex quorũ alis flores ſinguli, oblongis caliculis incluſi, eleganter cærulei quadrifolij: hos ſequuntur vaſcula oblonga, ſemina minuta ſubfuſca cõtinentia. Hæc omnis odoris expers eſt, & pene inſipida, licet aliqui nitroſum; alij ſubdulcem ſaporem in ea notarint.

Variat folijs: altera eſt latioribus; quæ altius exurgit: altera anguſtioribus & oblongis, quæ vix palmaris, Iunio menſe florent. Floribus item, nam ex Hiſpania habemus, quæ flores habet oblongos forma Gratiolę vulgari ſimiles qui ſaturatioris coloris cærulei ſunt. Locis humidis & vliginoſis naſcitur, quam primum in paludibus Patauinis & ad portam S. Iuſtinæ & quidem latioribus folijs, legimus: dein circa Monſpelium in riuulis, vbi Anagallidem aquaticam vocabant: tum in Alſatia non longe Mulhuſio, item locis vdis: quæ vero folijs anguſtioribus eſt, Monſpeſſuli, ad lucum Gramũtium prouenit. Hanc videtur notaſſe Cordus in obſ. Graſe Poley. & Geſnerus libel. de coll. ſtirp. Gratiolæ minoris nomine. Camerarius, qui in Frãconia obſeruauit, Hyſſopoidem nominauit, & in Haſſia, Halimum aquaticũ vocari monet: in Phytopinace ſub Hyſſopifolia Ioh. Bauhini: & in Matthiolo emaculato ſub Gratiola minore; figura addita (quã hactenus nullus exhibuit) propoſuimus.

Thymum inodorum: ſuffrutex eſt, ob læuem lanuginem; quæ pubeſcit; incanus, caule lignoſo, cortice incano, rugoſo veſtito, qui in plures ramos palmo minores, recuruos, hiq; in alios & velut in orbem diſpoſitos, diuiditur: quos per interualla folia breuiſſima, anguſtiſſima, plura ſimul iuncta, inodora & pene inſipida, ſed aſtringendi vi prædita, cingunt: cauliculorum ſummis flores plures purpurei; forma & diſpoſitione Thymi vulgaris floribus ſimiles, inſident. Hoc in regno Valentiæ, locis arenoſis in litore ad Alicanta, copioſe prouenit, D. Albino referente.

DE SERPILLO ET POLIO.

Caput X.

Serpillum latifolium hirſutum: tota planta ob mollem lanuginem, qua pubeſcit, præſertim caulibus, incana eſt: cauliculis donatur frequentibus, tenuibus, longis, recuruis: qui folijs ſubrotundis, pediculis oblongis, binis ex aduerſo naſcentibus, cinguntur: cauliculorum ſummis capitula floſculorum purpuraſcentium, vt in vulgari, inſident. Hoc ſæpius locis aridioribus apud nos reperitur.

Polium latifolium incanum Creticum: & hæc planta tota, tomento albo, molli, tecta eſt, habens caules pedales, rotundos, in ramos palmares, hoſque in breuiores ſubdiuiſos, quos folia ſubrotunda crenata, inſtar Alſines hederulæ folio, vel Chamedryos, craſſa, rugoſa, bina ex aduerſo naſcentia, inferne candida, ſuperne ex viridi flaueſcẽtia, quæ maſticata pene inſipida (in ſicca planta) & non ſecus ac ſi tomentum dentibus contereretur ſenſum præbent: flores non vidimus Hoc ex Creta ab Honorio Belli, nomine Polij platiphylli Cydonienſis, accepimus.

Ocimum latifolium maculatum.

DE PVLEGIO ET ORIGANO.

CAPVT XI.

PVlegium folijs nummulariæ: ex horto Patauino D. Heyl ante vndecim annos attulit, huius ramum tenuem palmarem; quaſi geniculatum, quē folia & ſingulis geniculis bina, tenuia, inſtar Nummulariæ rotunda, ſed ſextuplo minora, pedicellis donata, & ex aduerſo ſibi reſpondentia; cingunt, & floribus ex albo cæruleis, caulem verticillatim ambientibus, ſubijciuntur. Hoc odore vulgari multo eſt gratiore.

ORIGANVM ſylueſtre humile: ex radice lignoſa, rufeſcente, fibroſa, cauliculus communiter vnus, rotundus, rufus & aſper; vnciarum ſex vel ſeptem, exurgit: qui in ſummo in ramulos plures diuiduntur, hique flores, vmbellæ forma ex cæruleo purpureoque mixtos, ſuſtinent: folia habet parua oblonga, ſubhirſuta, compacta & inordinate diſpoſita, potiſſimum cauliculi partem ſummam ambientia, vulgaris Origani odore. Hoc circa Aureliam Gallorum copioſe reperitur.

OCIMVM latifolium maculatum, ſub latifolio à Cæſalpino, Baſilici Indici vel potius Hiſpanici nomine, à Camerario exhibitum: cum eius figuram hactenus apud Herbarios non viderim, non abs re fore iudicaui, ſi his adderetur.

DE MENTHA ET CALAMENTHA.

CAPVT XII.

I. MENTHA rotundifolia minor, ſeu flore globoſo: caule eſt pedali, anguloſo, rufeſcente, hirſuto, aliquando incana lanugine cincto: quem folia ex rotunditate oblongata, mollia, hirſuta, per marginem crenata, ſubtus incana, ſuperne atrouirentia, bina ſemper ſibi mutuo oppoſita, ambiunt: ex foliorum alis, nonnunquam ramuli prodeunt, quibus flores, veluti in capitulum globoſum collecti, purpuraſcentes inſident: tota planta grauis odoris eſt. In ſcrobibus humentibus & riguis, ſecus foſſas aquarum reperitur.

II. MENTHA radice geniculata: ex radice modice craſſa, geniculata, fibris diſtincta, caulis exurgit cubitalis, quadratus, tactu aliquātum aſper, quem folia oblonga, Menthæ ſpicatæ ſimilia, pariq; modo diſpoſita, mollia, nigricantia, nonnihil rugoſa, in ambitu ſerrata; ambiunt: flores habet in ſpica oblonga, galericulatas, vt in Mentha Cattaria, dilute purpuraſcentes: quibus vaſcula ſuccedunt, ſemen rotundum, quod tritum aromatici odoris eſt, vt & tota planta odorata eſt. Hanc & Menthæ tuberoſæ & Nepetæ anguſtifoliæ odoratæ nomine, accepimus.

III. Mentha Cattaria minor: caulem habet cubitalem, quadrangulum, geniculatum, in multos ramos, & hos in alios, diuiſum: quos folia oblonga

Mentha Cattaria minor.

acuminata, in profundas crenas veluti lacinias diuiſa, odore quam in vulgari vehementiore quidē, ſed ſuauiore, ramulorum extremis flores pallidi, vulgaris forma inſident, quibus calices exigui, ſemen nigrum ſubrotundum continentes, ſuccedunt: quod Iunio & Iulio, in horto floruit, ſemine Patauio ex horto Bembiano, Nepetellæ nomine miſſo. Hanc à Cattaria tenuifolia Cluſii, quæ folia habet anguſta, leuiterq; crenata, totaq; incana eſt, diuerſam facimus, vtriuſque figuram in Theatro exhibituri

IV. Mentha Cattaria minor alpina: hæc caule eſt pedali, anguloſo, rufeſcente & ramoſo: foliis priore quadruplo minoribus, Nepetæ vulgari forma reſpondentibus, quaſi triangulis, ſubcanis, ſerratis: floribus pallidis, galericulatis, veluti in ſpica diſpoſitis & prioris ſimilibus. Hæc in montoſis circa Neapolim Italiæ prouenit, vnde ſemen Nepetæ alpinæ nomine, ab Imperato accepimus.

Calamenta vulgaris flore exiguo caules habet pedales, anguloſos, lanugine aſperſos, & veluti geniculatos, vnde folia bina ſubrotunda, atrouirentia, hirſuta, ſibi mutuo oppoſita prodeunt, ex quorum alis, maiore caulis parte, pedicelli gemini, hirſuti, efferuntur, floſculos minutos, vulgari forma ſimiles & colore nonnihil purpuraſcentes, ſuſtinentes: quibus ſemen exiguum nigricans ſuccedit. Hæc in Sabaudia inter monaſterium & Ayme, locis accliuibus, Iulio florens, collecta.

DE MARRVBIO.

Capvt XIII.

I. Marrvbivm paluſtre hirſutum tenuius laciniatum: caulem habet cubitalē, quadrangulum, leuiter hirſutum, quem folia dura, hirſuta incana & aſpera, Scabioſæ montanæ calidarum regionum modo, ad coſtam mediam, in plures oblongas, anguſtas, acuminatas, & crenatas lacinias diuiſa, ambiunt: flores parui, albicantes, ex calicibus aſperiuſculis prodeūtes, caulem verticillatim, vt in Marrubio paluſtri vulgari glabro, cingunt. Hoc locis humidioribus in Auſtria reperitur, vnde Sideritidis 2. Matthioli nomine, accepimus.

II. Marrvbivm album villoſum: cauliculos edit pedales, lignoſos, rotundos, albos, villoſos, in ramulos diuiſos: folia ſunt ſubrotunda, parua, craſſa, per ambitum crenata, ob tomentum album inferius adpoſitum Gnaphalii inſtar mollia ſuperius rugoſa & nigricantia: floſculi, vt in vulgari, caulem verticillatim ambiunt. Hoc in agris Lutetianis collegimus.

III. Marrvbivm album criſpum: & hoc cauliculis eſt lignoſis, rotundis, albis, ſed foliis minoribus, criſpis, crenatis, vtraq; parte cinereis, ne ita tomentoſis: floſculi ſubcandidi in pungentibus conceptaculis caulem per interualla verticillatim ambiunt. Hoc à D. Neudorffero accepimus.

DE LAMIO.

Capvt XIV.

Lamivm peregrinum Scutellaria dictū: radice eſt vrticæ ſimili, flaueſcente, obliqua & fibroſa,

à qua

à qua primo vere exurgit caulis ſingularis, rectus, quadratus,geniculatus,hirſutus,&cubitalis,quem folia ambiunt per genicula bina,oblonga, hirſutie leui incana & mollia, profunde inciſa, obſcure virẽtia,petiolis oblongis,hirſutis,& mollib.donata: ad quorũ exortũ,circa caulis mediũ,vtrinq; ramuli palmares prodeũt:in quorũ, vt & caulis ſummo, folia anguſta,parua,acuminata,non ſerrata,florib. ſubijciuntur:flores in oblonga ſpica, vt in Horminio luteo diſpoſiti,purpurei ſunt,rarius albi,oblõgi, Lamij modo galericulati, erecti, longa ceruice donati,aliquando bini, aliquando ẽt ſimplices,ex vno pericarpio, galeam militarẽ imitante, producuntur:floribus delapſis,ſemina quatuor rotunda, dura,verrucoſa,obſeruantur.Hoc in Calabria,potiſſimum montoſis copioſe prouenire D.Vorſtius ſignificauit: in Campoclarenſium collibus & Æquicolorum montib.ſyluoſis,locis humentibus& ſaxoſis D.Columna notauit. Ex horto Patauino Scutellariæ nomine primo habuimus, & in Phytopinace, ſub Teucrio ſimili Scutellaria (quia tũc ſummitas tm̃ fuerat conſpecta)deſcripſimus:& q̃ vulgo in Calabria, Scutellariam dici, D. Vorſtius monuerat, qui tamen ad Horminum aliquod ſyl. referendum putabat. At poſtmodum doctiſſ. Columna, qui medium inter Horminum & Lamium cenſuit, à ſingulari & priuata fructus, ſiue pericarpij forma,militaris galeæ iconem exprimẽte, Caſſidam appellauit: quia huius fructus rotundi ſunt & compreſſi,hirſutie craſſa,aſperginoſa,viſcoſa & odora, manus inficiente, dum virent, obſiti: quorum pars anterior in acutum producitur, fiſſuram habens oris ſpecie, & deſuper veluti in fronte limbum eleuatum ſui proportione magnum, elatum veluti diadema,aut criſta obliqua,qua ornari videtur,vt in militum galeis.

DE SIDERITIDE.

CAPVT XV.

I. SIDERITIS folijs oblongis glabris,caules habet quadrangulos cubitales, velut geniculatos,in quorũ ſummitate rariſſimi pili conſpiciuntur:folia tenuia,pallide virentia, penitus glabra, bina ſemp. ex aduerſo naſcẽtia, quorum inferiora,tres vncias lõga, vnam lata,minimeq; ſerrata ſunt:flores, forma quidem Sideritidi vulgatiſſimæ floribus reſpõdent,ſed longiores & maiores,galeati & albi, è calicib.aſperiuſculis prodeuntes, ad foliorum exortum,ab imo fere ad ſummum caulem verticillatim ambiunt:quibus ſemen paruum,nigrum, inæquale,in vaſculis plantaginis,ſuccedit. Hanc Heidelberga Sprengerus ſenior,ex horto ſuo miſit.

II. SIDERITIS alſine trixaginis folio: hæc radicẽ habet paruam,fibris capillatam: caulem pedalem, quadrangulũ, ſubhirſutũ, qui mox ad exortum in ramos diſpergitur,hiq; in alios,in terrã reclinatos, quemadmodũ in Alſine trixaginis folio, qua tamẽ multo maior eſt:folia habet rara,dictę Alſines forma,per ambitum ſerrata, ſed maiora: ad foliorum exortũ,flores ſubcærulei, oblõgi, è calicibus aſperiuſculis prodeunt,quibus ſemen paruũ ſubrotundum ſuccedit.Hæc circa Argentinam reperitur.

DE EVPHRASIA.

CAPVT XVI.

I. EVPHRASIA lutea radice ſquamata:radice eſt velut bulboſa, alba, ex quatuor craſſiuſculis ſquamis coagmentata, caule pedali, aliquando palmari, læui,cauo,& ramoſo,ramulis ex alarũ cauis prodeuntibus:quẽ folia bina,petiolis carentia, baſi ſua ſitu aduerſo cingunt, Alſine trixaginis folijs forma ſimilia,ſed acutiora,flores lutei,Euphraſiæ florib.reſpondentes: quibus ſuccedit ſemen nigrum,rotundum,in apicem exiguũ deſinens,quod geminum paruo petiolo inſidet. Hæc montoſis aſperis&humidis gaudet:hancq; primum an.1606. ex Bienenſium Heluetiorũ alpib.habuimus: dein, non longe ab Einſidlen:tum,ex Pyrenæis: tandem D.Burſerus ex ſuperiore Auſtria, ex Blanckenſtein prope oppidum Hallſtadt natam,tranſmiſit.

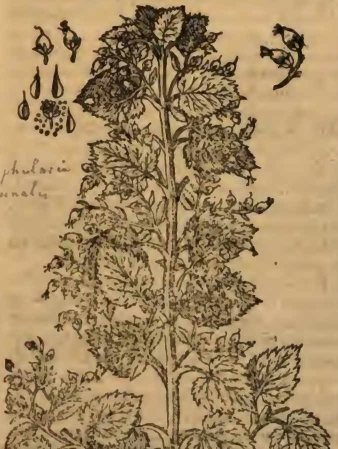
II. EVPHRASIA purpurea minor: radicem habet lignoſam,paruam, nigricantẽ, in tenues fibras diuiſam:caulem palmarem(altiorem non vidimus ſed minorem duarum triumve vnciarum)quadratum,rubentẽ,leuiter hirſutũ, aliquando ſimplicẽ, aliquando ſtatim ad exortũ in duos, rarius plures, paruos ramulos diuiſum,quem folia pauca, craſſa, hirſuta,rotunda fere & bina, in crenas profundas, inferiora quidem q̃ minora, in ternas, ſuperiora v. in quinas ſenaſve diuiſa, ſua baſi cingunt: flores è foliorum ſinu, aliquando à medio caule,aliquãdo tanquã ex ſpica comaue,ex vtriculis, velut oblõgo calice,prodeunt bini, galericulati,purpuraſcentes (candidos aliqui notarunt) quibus ſemen oblongũ,anguloſum,candicãs,in vtriculis ſuccedit.Hæc in pratis collium Italiæ frequens eſt, ita vt quibuſdam locis, tapetem purpureum humum ornare videatur:hæc in via Romana, etiam Romæ in mõte Teſtaceo prouenit:paſſim etiam in Caſtilia, maxime circa Eſcurial, reperitur. Amara eſt, & monente

nente doctiſſimo Columna à pharmacopæis pro Euphraſia altera Matthioli vſurpatur. Hanc cum primum collegiſſemus, Brunellam Italicam nominauimus, hocque nomine ante viginti quatuor annos in Phytopinace deſcripſimus: Vlyſſes Aldroandus, Euphraſiæ ſpeciem, oſtendenti nominauit: & Columna, Eufragium tertiam ſiue mediam vocat.

DE MELAMPYRO.

CAPVT XVII.

Scrophularia flore luteo.

MELAMPYRVM luteum linariæ folio: radice eſt candida, fibroſa, caule pedali, rotundo, atrorubente, in ramos plures palmo minores, matremq; ſuperantes, non tamen æquali & contrario ſitu poſitos, diuiſo; folia ſunt oblonga, linariæ folijs anguſtiora, ex quorum ſinu folia alia breuiora & anguſtiora prodeunt: in caulis ſummo, ſpica oblonga, ex pinnatis criſtatiſve & ob crenas exaſperatis ac ſubrotundis folijs compoſita, vnde flores pallide lutei, oblongi, concaui, hiantes, antrorſum exporrecti, prodeunt: ſemen in ſiliquis foliaceis oblongum, nigricans continetur. In ſyluis noſtris montoſis, & in Muteto monte, Maio Iunioq; florens reperitur. Linopyron forte dici poſſet.

DE SCROPHVLARIA.

CAPVT XVIII.

I. SCROPHVLARIA flore luteo: ex radice craſſa, nigra, fibroſa ſcrophulis carente, caules plures exurgunt cubitales & ſeſquicubitales, quadranguli, ſubrubentes, leuiter hirſuti, mollive lanugine pubeſcentes, & cani: folia habet ad radicem per terram ſparſa, vncias quinq; vel ſex longa ſimiliterque lata, ſubrotunda, ob pilos breuiſſimos aſpera, mollia, longiſſimis pediculis donata, & profunde crenata: at quæ caulem cingunt minora ſunt, binis ſemper ex oppoſito reſpondentibus: ex foliorum ſinubus, ab imo fere ad ſummum, vtrinque prodit pediculus vnus, vncias tres longus, læuis & nudus, qui in alios breuiores ſubdiuiditur, vno alterove breui folio diuiſioni ſubiecto: his, quaſi corymbi plures inſidēt, ex quibus ſingulis flos orbiculatus, luteus, in breues lacinias diuiſus, vna cum ſtaminibus aliquot oblongis prodit: capitula ſubrotunda, Scrophulariæ vulgaris maiora acuminata ſuccedunt quorum acumini filamentum capreoli inſtar inſidet, & hic ſemina minuta nigra includuntur, Maio & Iunio floruit, ſemen Autumno maturuit. Hanc à D. Doldio primum accepimus, & velut indictam cenſentes, breuiter in Phytopinace, & Matthiolo, figura addita, deſcripſimus: nunc vero plenius, cum eam annis aliquot in horto coluerimus: quam poſtmodum doctiſſ. Columna Scrophulariæ montanæ maximę nomine deſcripſit & in valle Campoclarenſium atq; etiam ſupra Mateſium ymbroſis Septentrionalibus niuoſis inuenit, & à C. Cluſio in Pannonicis, pro Lamio Pannonico deſcriptum cenſet. ſane, notæ aliquot à Cluſio Lamio ſuo Pannonico 2. exotico tributæ, noſtræ cōueniunt: non deſunt tamen, quæ in noſtra obſeruare non eſt (vt nec figura cum noſtra conuenit)

niſi forte cultura, varietatem hanc cauſarit, quamuis & ipſe ſolum in horto obſeruarit.

II. Scrophvlaria foliis laciniatis: hæc caule eſt craſſo, ſtriato, ſubrubente, & læui: foliis atrouirentibus, læuibus, tenuibus, longis pediculis donatis, inferiorib. palmaribus, inſtar foliorũ Raphani, in lacinias quinq; oblongas crenatas diuiſis, ex quorum ſinibus folia minora, etiam laciniata prodeunt: at folia in caulis ſummitate non vidimus: flore eſt magno, elegantiſſimo, croceo inferiore parte galere, intrinſecus rubro: plura nõ licet, quia ſolum ramum, nomine Scrophulariæ Hiſpanicæ non ſcriptæ, à D. Gillenio Caſſellis accepimus: An forte Scrophularia Indica, cuius capitula quadruplo maiore eſſe, quam in vulgari, in Phytopinace monuimus.

DE PSEVDOSTACHYDE.

Capvt XIX.

I. Pſevdostachys Cretica: è radice lignoſa, caules quadrati, cubitales, tomento albo veſtiti exeunt: folia cinericea, molliter hirſuta, oblõga, quæ ad radicem vna cũ pediculo oblongo palmum ſuperant, latitudine vnciam non æquantia, pene inodora, vel ſaltẽ odore aliis ſuauiore: at quæ floribus ſubiiciuntur & caulem ambiunt, breuia ſunt & anguſta, pediculis carentia, è ſingulis articulis bina ſibi mutuo oppoſita, duriuſcula: flores purpurei, ex verticillis aculeatis caulem cingentibus, prodeunt: ſemen rotundum eſt & nigricans. Hæc pro Marrubio Cretico lata fuit.

II. Pſevdostachys alpina: à radice dura, ruſeſcente, in fibras craſſas & longas diuiſa, folia plura, hirſuta prodeunt, Hormino ſimilia, ſed tenuiora, vncias tres lata, quatuor longa, longis pediculis, molli lanugine albicantibus, donata, per ambitum crenata, nonnihil odorem grauem ſpirantia, inter quæ caules ſeſquicubitales, quadranguli, camulati, geniculis diſtincti & hirſuti, efferuntur, qui foliis rugoſis, aſperis, prioribus longioribus circũdantur: ad quorum exortum, ſæpe vtrinq; ramulus vnus ſemipalmaris, etiam palmaris egreditur: flores circa ſumma genicula verticillati, galericulati, ex albo rubentes, ex vtriculis aſperiuſculis, in quibus ſemen rotundum nigrũ continetur, prodeunt. Hanc Iulio menſe florentem in altiſſimo monte Waſſerfall dicto, aliquoties obſeruauimus.

Eandem, cubitos duos ſuperantem, foliis multo maioribus, minime graui odore moleſtam (quæ culturæ adſcribimus) Marrubii nomine, ex horto Friderici Meyeri Argentina accepimus.

DE SALVIA.

Capvt XX.

I. Salvia folio ſerrato: hæc à vulgari foliis potiſſimum differt, quæ in hac latiora, rotũdiora, tenuiora, manifeſtis per marginem ſerris donata, & ſuauiori odore prædita: quædam etiam vncias quatuor longa, tres vero lata: in reliquis cum vulgari conuenit: hanc D. Cargillus ex Anglia miſit.

II. Salvia folio ſubrotundo: hæc caule eſt etiam quadrato, villoſo, foliis rotundis, ad Violariæ, vel Ariſtolochiæ rotundæ folia accedentibus, at in acumen finientibus, ſcabris, vulgari magis candicantib. & tenuibus: quam Schmalcaldio à pharmacopæo accepimus.

III. Salvia lanuginoſa anguſtifolia: caule eſt rotundo, craſſo, lignoſo, ob candidam lanuginem, molli, cubitali, ramoſo: foliis candidis, anguſtis, breuibus, ſemunciam latis, duas longis, denſis & ſcabris, odore Tanaceti: floribus in caulis ſummo quaſi in ſpica, Lamii floribus ſimilibus, purpuraſcentibus, è quorum medio ſtamina oblonga efferuntur: hanc D. Neudorfferus communicauit.

DE SCORODOTI.

Capvt XXI.

Scorodotis Cretica: radicem habet magnam perennem, caulem quadrangulum, ſtriatum, villoſum: folia per terram in orbem ſparſa, alba ſunt, tomentoſa, ſubrotunda, rugoſa, craſſa, Mentaſtro ſimilia, per ambitum ſerrata: flores verticillati, pallidi, Stachydis forma, quibus vaſcula, ſemen nigrum, rotundum, includentia, ſuccedunt. Hanc ab Honorio Belli ex Creta, vnà cum ſeminibus Scorodoniæ Creticæ nomine accepimus & ſub Stachyde Cretica in Phytopinace deſcripſimus: ſed cum in horto ex ſemine enatam diligentius perpendiſſemus, & in virente, vt in Scordio, Allii odorem notaſſemus, ad Scordotim Plinii accedere cenſuimus: cuius nomine in Creta, apud

quos vbiq; inter ſaxa, ſecus vias, & ad agrorũ margines prouenit, Seplaſiarij pro Scordio promiſcue vtuntur, monente Bello, & Pona in ſuo Baldo referente.

DE HORMINO.

CAPVT XXII.

Horminum Syriacum.

I. HORMINVM Syriacum: planta eſt Sclareæ forma, caulibus cubitũ ſuperantibus, quadrangulis, leuiſſime hirſutis, in alas diuiſis: folijs inferioribus palmum longis, latis, ſubaſperis, ſinuoſis, ſuperioribus anguſtis, oblongis læuioribus: flores albi ſunt, galericulati, florum Sclareæ forma: ſemẽ vaſculis incluſum, paruum eſt & compreſſum, rubris coſtis donatum, cinereum, nigris lineis ſine ordine conſperſum, quod ſub lingua vt Ocymi ſemen lenteſcit, & inodorum eſt. At planta, quæ facile ex ſemine naſcitur, cum flores producit, odore quam Colus Iouis gratiore eſt, & Ocymum nonnihil æmulatur. Huius ſemen Biſarmar nomine D. Bernhardus Paludanus, cum Patauium ex Syria anno 1578. rediiſſet, communicauit. Biſennas Camerarius in ſuo horto nominauit: at ſunt qui Aman quoq; vocitent.

II. HORMINVM anguſtifolium laciniatum: caule eſt quadrato, pedali, hirſuto, rarius ramoſo: folijs paucis, nonnihil hirſutis, pollicem latis, vncias tres longis, aliquando ſinuoſis, aliquando, potiſſimum inferioribus, in profundas lacinias diuiſis: floribus albis, paruis, verticillatim caulem ambiẽtibus; ſpicam oblongam & inflexam efformantibus, quibus decidentibus ſemen nigrum ſuccedit. Hoc Monſpeſſuli, folijs Scolopendriæ modo diuiſis, legimus: at Helmſtadio, Hermini Cretici albi nomine D. Sigfridus miſit.

III. HORMINVM minus album Betonicæ facie: ex radice lignoſa, fibroſa, nigricante; cauliculus vnus aliquando geminus, palmo minor, rotundus, villoſus oritur: folijs eſt paucis, ad radicem rotundis, craſſis, lanuginoſis, crenatis & longis pediculis donatis: in caulis medio bina, Betonicæ folijs æmula, ſed craſſiora & breuiora, baſi caulem ambiẽtia, & capitulo duo minima ſubijciuntur: flores ſunt albi, Betonicæ forma velut in ſpica congeſti. In montibus Pyrenęis Hiſpaniam verſus, D. Burſerus legit.

DE VERBASCO.

CAPVT XXIII.

VERBASCVM folijs rotundis flore blattariæ: caulibus eſt cubitalibus, viridibus, rotundis, ſtriatis, leuiter villoſis, nec ramoſis: folijs inferioribus oblongis, reliquis omnibus ſubrotundis, paruis, caulem baſi ſua alternatim amplexantibus; inferne incanis, ſuperne nigricantibus, ad quorum fere ſingulorum exortum, duo minora adijciũtur, ex quorum ſinu pediculi, vnus, duo, tres; rarius quatuor, prodeunt, quibus ſingulis, flos vnicus, luteus, paruus, ex quinque folijs compoſitus inſidet, cuius medio, ſtamina aliquot purpurea; quaſi ex caliculo, vt in Blattaria, emergentia inſident: huic vaſculum, ſemen minutum, rotundum continens ſuccedit. Hoc in horto Ioh. Haintzmanni Pharmacopæi noſtri defuncti creuit.

DE ÆTHIOPIDE.

CAPVT XXIV.

ÆTHIOPIS laciniato folio: hæc folijs eſt pedem longis, vncias quinq; vel ſex latis, in acumen deſinentibus, mollibus, alba lanugine pubeſcentibus, in multas lacinias profundas, acutas, eaſq; crenatas diuiſis, per terram ſparſis: caule quadrãgulo, lanuginoſo, in ramulos diſtributo: quem folia parua baſi ſua complectuntur: flores candidi, per interualla ordine digeſti, Lamij floribus forma & magnitudine ſimiles: ſemen rotundum, nigrum, geminum, in pericarpio continetur: ante plures annos in horto coluimus.

DE SANICVLA MONTANA.

CAPVT XXV.

I. SANICVLA montana minor: radice eſt craſſiuſcula, multis fibris căpillaribus donata, & à lateribus propagines agente, folijs per terram ſparſis ex rotunditate oblongis, per ambitum inciſis, aliquantulum hirſutis: inter quæ cauliculi (ſæpius vnus) ſemipalmares, etiam minores, rarius altiores, nullis, vel certe paucis pilis cincti, in ſummitate in exiguos ramulos diuiſi: ſingulis ramis floſculi albi, quinquefolij, punctati, ſtaminibus in medio inſident: quibus capitulum, exiguo nigroque ſemine plenum, ſuccedit. Variat: nam vel folia magna, ſubrotunda, vel parua & oblonga exiſtunt: in Heluetiorum alpibus prouenit. An apud Cluſium, Saniculæ montanæ alterius ſpeciei ſecunda?

II. SANICVLA alpina minima piloſa: plantula eſt duarum circiter vnciarum, radiculam habens exiguam, ramulos vnciales per terram ſparſos, foliola breuia, anguſta, incana, nonnihil piloſa, plura, ſtellæ in modum diſpoſita: floſculi ſunt oblongi, lutei, pro ratione plantæ magni, qui ſinguli ſingulis pedicellis, minutiſſimis, è fimbriato obtuſiore calice prodeuntes, inſident. Hæc in ſummitate Ventoſi montis & Pyrenæis reperitur.

DE DIGITALI.

CAPVT XXVI.

DIGITALIS anguſtifolia luteo paruo flore; huic folia ſunt anguſta, vnciam lata, binas ternaſve longa, vtraque parte virore ſplendentia: caulem habet ſimplicem, cubitalem, rectum, rotundum, læuem, à medio ſurſum verſus floribus compluribus ornatum, qui ab vna caulis parte ſupra ſe inuicem diſpoſiti, deorſum pendent, lutei, oblongi, concaui, forma Campanulam, vel Dactyliothecã, referentes, ore diuiſo, per margines hirſuto, ſtaminibus intus luteis: quos vaſcula rotunda, in pilum deſinentia, ſemen exiguum continentia, ſuccedunt: hæc in monte Baldo prouenit, & an ad Ephemerum Dioſcoridis referri poſſit, conſiderandum.

LIBER SEPTIMUS.

DE LYSIMACHIA.

CAPUT I.

I. LYSIMACHIA hirſuta ſiliquoſa paruo flore: hæc duplex eſt; maior & minor. Maior caule eſt bicubitali, rotundo, hirſuto, concauo, in ramos brachiato: folijs oblongis, anguſtis, leuiter crenatis, hirſutis, lanugine incanis & mollibus: in ſumis virgis, ſiliquæ, ſtrictiſſimæ & longæ, quarum extremitatibus flores purpurei, parui & quadrifolij inſident: at in ipſis ſiliquis, ſemina exigua, ſubrufa, cādida, lanugine implicita, continentur. Apud nos in arenoſis ad Wieſam, æſtate floret.

II. Minor, ex radice tenui, fibroſa, caulem vnum vel alterum, pedalem, lanuginoſum protrudit, folijsq; caulis, foliorum & ſiliquarum breuitate, à priore differt: quam & in Italia legimus.

III. LYSIMACHIA Chamænerion dicta alpina: ex radice fibroſa, cauliculi rotundi, ſuperne albicātes, palmares, nonnunquam pedales exurgunt, folijs duplicibus cincti: alijs Roriſmarini forma, ſed breuioribus & anguſtioribus, nullo ordine diſpoſitis: alijs breuiſſimis, ijſque vel prædictis interiectis, vel ex eorum ſinu prodeuntibus: cauliculorū ſummis, flores, longis pedicellis ſubcæruleis, vel candicantibus inſidēt, elegantes, purpurocærulei; vel albo cærulei, quadrifolij, ſatis magni, quibus foliola quatuor breuia & viridia, ſubijciuntur, & ex eorum medio ſtàmina aliquot exurgunt: ſiliquę longæ, anguſtæ; ſemen minutum cum lanugine continentes, ſuccedunt. In alpibus Heluetiorum prouenit.

DE VERONICA.

CAPUT II.

I. VERONICA alpina bellidis folio hirſuta: radice eſt per terram tranſuerſim repente, fibris oblongis nigricantibus donata: cauliculo ſemipalmari, vel paulo altiore, tenui, hirſuto, duro, flexili, reclinato: cuius folia ad radicem plura, Bellidis cæruleæ folijs forma reſpondent, parua, ſubrotunda, atrouirentia, hirſuta & craſſa, in cauliculo pauca, binis ex oppoſito ſitis: cauliculorum ſummitatibus floſculi aliquot cærulei, quaſi in vmbella, ex paruis hirſutis caliculis prodeuntes, quaternis, quiniſve foliolis & ſtaminulis binis cum ſtylo compoſiti, inſident: ſemen vero in vaſculis breuibus compreſſis, ex medio veluti vmbone ſtylo prodeunte, continetur: Hanc in Heluetiorum alpibus reperimus.

Eandem, ſed minorem, ſine nomine, F. Greg. de Regio Capuccinus, ex montibus Tyrolenſibus, vt & D. Burſerus maiorem, ex Pyrenæis, miſit.

DE TEVCRIO.

CAPUT III.

TEVCRIVM alpinum inodorum magno flore: radice alba, oblonga & capillacea, per terræ ſuperficiem repit: cauliculos aliquot habet, lignoſos, ruſeſcentes, hirſutos, nonnunquam in alas diuiſos, ſemipalmares & in terram reclinatos, folijs ſubrotundis, paruis, quorum maximum, ne minimi digiti vnguem adæquat, hirſutis: rugoſis, & crenatis; folijs ſaluiæ ſylueſtris ſuperioribus forma reſpondentibus, cinctos: in cauliculorum ſummitatibus, flores quaſi in ſpicam congeſti, qui magni, purpuro cærulei, galericulati: ſemen non vidimus. Ex monte maiore S. Bernhardi, & Auguſta valle Heluetiorum, D. Burſerus attulit.

Chamædrys ſpinoſa.

DE CHAMÆDRY.

CAPVT IV.

I. CHAMÆDRYS ſpinoſa: planta eſt palmaris & ſeſqpalmaris, rariſſime cubitalis, molli lanugine incana & hirſuta: cauliculis quadratis, geniculatis, virgultis hincinde ſparſis: folijs oblongis, ſubrotundis, aliquibus laciniatis, at pleriſq; leuiter ſerratis, ſummis tamen integris: flores ex caliculis lanuginoſis, Chamædryos forma, ex flauo ruſeſcētes, ex foliorum alis prodeunt, vnde & aculei bini, aliquando plures, modo breuiores, modo longiores, exurgunt: aliquando ex geniculis vnum virgultum prodit, cuius ſummitati ſpina ſubtiliſſima inſidet: ſemen rotundum, ſubnigrum, caliculis incluſum, floribus ſuccedit. Patauio ex horto Bembiano accepimus, in Phytopinace & Matthiolo deſcripſimus.

II. CHAMÆDRYS Auſtriaca folijs tenuiſſime laciniatis: caule eſt lignoſo, rotundo, hiſpido, pedali, in ramos brachiato, folijs nonnihil piloſis & rigidiuſculis, in anguſtas lacinias diuiſis: floribus ſubcæruleis, in ſpica oblonga diſpoſitis, quos capitula ſubrotunda, bifida, ſeminum minutiſſimorum cōceptacula, ſequūtur. Ex Auſtria D. Agerius attulit.

III. CHAMÆDRYS Hiſpanica, folijs tenuiſſime diuiſis: hæc caule eſt priore multo teneriore, rotundo, leuiter piloſo, geniculis pluribus diſtincto: folijs breuioribus anguſtiuſque diuiſis, & ad ſingula caulis genicula, iūctis, at cauliculus in tenuiſſimorum & paruorum foliorum quaſi ceſpitem abſumitur, & ad ſummum geniculum, in duos pedicellos triunciales, folijs nudos, diuiditur: quibus floſculi parui, ſtylo oblongo donati, inſident: plura non licet: ex Hiſpania D. Albinus attulit.

IV. CHAMÆDRYS alpina minima hirſuta: ex radicula capillacea, ramulus tenuiſſimus (modo bini ternive) duarum triumve ad ſummum vnciarum, prodit: foliola ad radicem exigua, ſubrotunda, hirſuta, crenata & craſſiuſcula, in ramulis nulla, qui in pedicellos abſumuntur, hiq; ſinguli floſculum cæruleum ſuſtinent: ex cuius medio ſtylus muſcæ proboſcidi fere ſimilis, prominet: vaſcula exigua plana & compreſſa, vt in Chamædry ſylueſtri, floribus ſuccedunt. In iugis alpium Helueticarum & Tyrolenſium, vt & Baldi ſummitatibus reperitur.

V. CHAMÆDRYS ſpuria minor anguſtifolia: hæc radice eſt nigricāte, lignoſa & fibroſa: ramulis plurimis in terram reflexis, palmaribus, rotundis, rufeſcentibus, nonnihil piloſis, rigidis, duris, & in ramulos plures ſubdiuiſis: folijs ad radicem nonnūquam oblongis, latiuſculis, obtuſis minime crenatis: reliquis vero ad cauliculos, breuibus, anguſtis, crenatis & in apicem deſinentibus: flores habet copioſos, in ſpica oblonga diſpoſitos, modo pallide cæruleos, modo carneos, quadrifolios, ſtaminulis & ſtylo donatos: quibus vt ſylueſtri, ſemen minutum in paruis thecis ſuccedit. Æſtate floret in agris noſtris ſiccioribus & incultis, copioſe circa Balneum Bruglingen occurrit.

DE ALSINE.

CAPVT V.

I. ALSINE paluſtris minor ſerpillifolia: radiculã habet paruam, capillarem, cauliculum nodoſum reflexum: à quo fibræ exiguæ vt in Serpillo prodeũtes, terrę figuntur: hic in cauliculos plures, oblongos, repentes, diuiſus, folijs Serpilli forma, ſed multo minoribus, & quidem binis contrario ſitu veſtiuntur: foliorũm alis parui floſculi inſidẽt, quibus vaſculum vtrinq; vnum, eo quo in Glauce modo, ſemen minutum continens, ſuccedit. Hæc locis paluſtribus prouenit.

II. ALSINE paluſtris minor folio oblongo: & hęc radice eſt tenui, oblonga, capillaceis fibris prędita, cauliculis frequentibus, tenuibus, humi fuſis, & ſubinde ad internodia fibris ſeſe firmantibus: folijs oblongis, anguſtis, pallidis, binis ex aduerſo naſcẽtibus: floſculis paruis, racemi modo iunctis & tenuiſſimis pedicellis inſidentibus, quibus ſemẽ minutum ſuccedit. Hanc Portulacæ aquaticæ nomine, D. Sigfridus Helmſtadio miſit.

III. ALSINE alpina glabra: ex radice albida, oblonga, fibris capillata, cauliculi plures, iiq; palmares, tenues, læues, rotundi & geniculati, in ramulos aliquot, hique in alios diuiſi, prodeunt: qui folijs pallide virentibus, Lini forma, ſed breuioribus & acutis, binis ex aduerſo ſitis, cinguntur: flores plures albi, ſtaminibus aliquot donati, pedicellis inſidentes, ex caliculis prodeunt, capitulis minuto ſemine refertis, ſuccedentibus. Hæc locis ſaxoſis humidis gaudet, q̃ copioſe circa balneũ Sultzbergẽſe in Marchionatu ſuperiore obſeruauimus: verum ex Rhetorum alpibus monte Spliegel, radice lignoſiore, totaq; planta omnibus partibus minore & ſemipalmari, habemus.

IV. ALSINE alpina iunceo folio: planta eſt ad palmi altitudinem accedens, cuius cauliculus ſtatim à radice in duos, hiq; in alios ramulos breuiores diuiduntur, inter quos vnus vel alter ſemipalmaris, exurgit, in ſummitate florum vnũ ſuſtinens, vel is vno altero ve pediculo donatur, & cuilibet vnus, iſq; albus, quinquefolius, ſatis magnus, ex calice prodiens, inſidet: folijs eſt capillaceis, viridib. rigidis & inordinate diſpoſitis. Hæc Iulio florens, in Heluedicis & Geneuenſium montibus reperitur.

V. ALSINE minor Androſaces alterius Matthioli facie: radiculam habet oblongam, tenuem, ruſeſcentem, circa quam foliola multa per terram ſparſa, parua, oblonga, oris crenatis, inter quæ cauliculi plures, nudi, nõnihil piloſi, inæquales, duas, tres, etiam quatuor vncias alti, ſummo faſtigio quaſi vmbella, ex octo, decem, duodecim pedicellis cõpoſita, inſidet: quorum ſinguli floſculum paruum album ex pericarpio prodeuntem, ſuſtinent. In arenoſis prouenit, prope pagum Matfersen quarto ab vrbe Herbipoli miliari, D. Burſerus, collegit.

VI. ALSINE verna Androſaces capitulis: plantula eſt ſubhirſuta vnciarum trium, ad cuius radiculam ſimplicem & breuem, foliola Burſæ paſtoris minimæ loculo oblongo, dictæ, ſimilima, orbiculatim per terram ſparſa ſunt: ramulos habet tenuiſſimos, biunciales, nudos, reflexos, circa quorũ medium quaſi corolla quinq; minutiſſimorum foliolorũ, vnde pedicelli quaterni, aut plures emergunt, & ſinguli caliculum exiguum, quinq; apicib. donatum, è cuius meditullio floſculus paruus albus emergit: hæc planitiei Northuſanæ alumna, D. Furero monente.

VII. ALSINE alpina minima glabra: plantula eſt floſculis elegantiſſimis placens, ex cuius radice ruſeſcente, in fibras oblongas abeunte cauliculi plures in terram reclinati, foliolis multis prioribus ſimilibus, ſed glabris veſtiti, prodeunt, ex quibus pedicelli vnciales, rarius triunciales, nudi efferuntur, qui in ſummo in duos, tres, & plures petiolos diuiduntur, & ſinguli floſculum elegantem, ſtellatum, quadrifolium, punctulis inſignitum, album vel etiam purpuraſcentem, ex caliculo emergentem, ſuſtinent. In Heluetiorum montib. vt monte Fracto & ad Thermas Fabarias, æſtate florens, reperitur.

VIII. ALSINE nodoſa Germanica: ad radicem fibroſam, albam, folia plura, oblongiuſcula, pilo tenuiora & viridia, aliquando velut ceſpitem conſtituentia: cauliculi tenuiſſimi ſunt, glabri, modo erecti, modo reclinati: aliquando palmares, nonnunquam vix duarum, triumve vnciarum, geniculati, vel nodoſi: ad quemlibet nodum, foliola exigua, vnde & ramuli prodeunt, in quorum ſummitatibus floſculi plures, albi, quinquefolij, ab alijs quinquefoliolis viridibus ſuſtentati, ſinguli ſingulis pedicellis inſident. Hæc cum in arenoſis proueniat, ab aliquibus Arenaria vocatur, quo nomine etiam ex Scotia, D. Cargillus: ex Luſatia, ſine nomine, D. Francus miſit.

IX. AL-

IX. Alsine Spergulę facie, ſiue Spergula minor ſubcæruleo floſculo: radice nititur oblonga, ſimplici, parum capillata & albicante: cauliculis eſt multis, vncias tres quatuorve longis, in terram reflexis, geniculatis: geniculis ſingulis, bina foliola breuia, incana, lata baſi vndiq; cingentia, adponũtur: ex quorum ſinu folia alia oblonga, anguſta, viridia, incerto numero prodeũt, vt & pedicelli, quibus ſingulis, ſinguli flores ſubcærulei, vel purpurocærulei, aliquando ſtriati, inſident: quibus, vt in Spergula, vaſcula orbiculata minutum ſemen continentia, ſuccedunt. Apud nos ad ſemitas reperitur, maxime inter nouam domum & arcem Otlingen.

DE ANAGALLIDE.

CAPVT VI.

ANAGALLIS aquatica anguſtifolia ſcutellata: radicem habet rufam, per terram repentem & fibroſam: caules cubitales, ſtriatos, læues, geniculatos: folia ad ſingula genicula ſemper bina, pediculis carentia, ſitu aduerſo ſita, anguſtiſſima, acuminata, duas treſve vncias lata: ex foliorum pene omnium ſinu, pediculi prodeunt palmares, etiam breuiores, ſurſum ſpectantes & capreolorum modo ſe intorquentes, quibus vtrinq; pedicelli, alij abſq; ordine adpoſiti, qui floſculos paruos Alſine forma trifolios ex albo purpuraſcentes ſuſtinent: his thecæ ſiue ſcutellæ geminæ, ex quarum medio filamentum prodit, ſemen continentes, ſuccedunt. In locis paludoſis & foſſulis Heluetiæ, Luſatiæ: ſic circa Francofurtum ad Oderam, Viennam quoq; reperitur.

DE ECHIO.

CAPVT VII.

I. ECHIVM Hiſpanicum flore calcari donato: radicem habet lignoſam, fibroſam, cortice ad rufum vergente tectam, à qua cauliculi plures, alii palmares, alii breuiores, rotundi, nonnihil villoſi humum verſus reclinati prodeunt, qui foliis rarioribus, breuibus Veronicæ alpinæ ſimilib. craſſiuſculis & aſperiuſculis cinguntur: flores in cauliculorum ſummis cærulei, oblongi, caui, calcare vt Linaria donati ex hirſuto breuiq; calice prodeuntes, ex vno folio compoſiti, at in ſummitate in lacinias quaternas diuiſi, quibus delapſis in conceptaculis ſemen oblongiuſculum, durum, rugoſum, vt in Echio vulgari, ſuccedit. Hoc in Granadæ montibus, D. Albinus collegit.

II. ECHIVM Scorpioides minus floſculis luteis: hoc cauliculis eſt tenuibus, reflexis, hirſutis & ſemipalmaribus, foliis paucis & quidem inferiorib. oblongis longoq, pediculo donatis, piloſis: cauliculorum faſtigia, vna cum florum rudimẽtis, caudæ ſcorpionum inſtar recuruantur, hiſq; ſenſim ſeſe explicantibus, floſculi exigui, lutei, aureive, quinquefolii, ſeſe offerunt. Monſpelii in muris humidis horti Dei, D. Burſerus legit.

DE CYNOGLOSSO.

CAPVT VIII.

CYNOGLOSSVM ſemperuirens: caulem habet inęqualem, ſtriatum, leui hirſutie aſperum, cauum, cubitoq; altiorem: folia, quæ non incana, ſed ſemp atrouirentia, acuminata, palmũ longa, vnciã vel ſeſquiũciam lata, parte ſuperna læuia, inferiore aſpera, neruo ſatis craſſo, per lõgitudinẽ æqualiter de lato, baſi caulem ambiũt: & ex eorum alis, rami palmares, et longiores exurgunt, quorũ ſummum faſtigium Heliotropii maioris inſtar reflectitur & ſuſtinet flores, forma vulgaris ſimiles, ſed minores & rubentes, ſtaminulis donatos: quibus lappulæ vulgaris ſimiles; ſemen, ex quo deciduo ſe propagat, continentes, ſuccedunt. Tota planta canitie ſiue albedine & odore graui (quę in vulgari) deſtituitur: Aprili & Maio floret: in montibus vmbroſis Alſatiæ Lotharingiam verſus, vt circa Rappers wilam & circa Maſmunſter frater p.m. Ioh. Bauhinus reperit, in hortum Montembelgardiacum ante annos 26. tranſtulit.

Conſolida media alpina.

Bellis alpina maior rigido folio.

DE CONSOLIDA MEDIA.

CAPVT X.

CONSOLIDA media alpina: radice eſt fibroſa, caule pedali, quadrato, ſtriato, leuiter hirſuto, inani: foliis paucis, oblongis, longoque pediculo donatis, anguſtis, craſſis, aſperis, per ambitum crenatis, binis caulem ambientibus, & ex aduerſo reſpondentibus: flores cærulei veluti in ſpica, caulis ſummo inſident: in Baldo monte Italiæ reperitur.

DE BELLIDE.

CAPVT XI.

I. BELLIS alpina maior rigido folio: ex radice nigra, repente, ab vna parte fibras ſpargente, & lignoſa, caulis rotundus, ſtriatus, cubito altior exurgit, circa quem folia pediculis carentia, quinque vel ſex vncias longa, vix vnciam lata, rigida, partim obtuſa, partim ex rotunditate acuminata, per circumferentiam profunde crenata; nulloq; ordine diſpoſita: in caulis ſummo flos vnicus, Bellidis vulgaris maioris flore maior, medio luteus, folijs albis diſcum cingentibus, cui ſemen oblongum vt in vulgari, ſuccedit: in monte Baldo prouenit.

II. BELLIS alpina minor: ex radice cauliculus vnus, vel alter, læuis, ſemipalmaris incuruus prodit, quem cingunt folia rigidiuſcula, anguſta, breuia,

per

Bellis montana maior folio acuto.

per ambitum profundis & aſperiuſculis crenis donata: cauliculo ſummo, flos vnicus, magnus, diſco luteo, aliquando purpuraſcente, folijs albis multis cincto, inſidet. In alpibus Heluetiorum prouenit, vt in Valeſia ſupra Gemme, & ſupra Thermas Fabarias: aliquando tota plantula, vix vncias duas, ſuperat.

III. Bellis montana maior folio acuto: hæc cauliculo eſt Bellide prima breuiore, folijs breuioribus, duplo triplove anguſtioribus, leuius crenatis nec rigidis, in acumen exquiſitum deſinentibus flore primæ ſimili, ſed minore: in montibus Euganeis collecta.

IV. Bellis montana folio obtuſo crenato, radicem habet lignoſam, fibroſam, caulem vnum, tenuem læuem & pedalem, folia anguſta, longiſſimis pediculis donata, per marginem crenata, obtuſa, in tres apices deſinentia: in caulis ſummo flos vnicus, paruus, diſco luteo & foliolis albis cumcingentibus: Monſpeſſuli verſus Vigan.

V. Bellis maritima folijs Agerati: plantula eſt palmo minor, ad cuius radicem paruam, albam, cauliculus pilis leuiſſimis aſperſus, in binos ternoſve tenuiſſimos ramulos diuiditur, quorum vnus ſex, alij tres vncias non excedunt, ad quorum partem inferiorem pauca & parua foliola, Agerati foliorum inſtar, per margines crenata, ſuperiore & maiore cauliculorum parte folijs carente; ſingulis vnicum florem, qui paruus, diſco viridi, foliolis albis vltra viginti cincto, ſuſtinentibus. Hæc copioſe in inſulis Stechadibus in arenoſis prouenit, vnde D. Burſerus attulit.

Bellis ſpinoſa duplex eſt: alia folio Agerati, quã Lobelius in parte ſecunda aduerſariorum deſcripſit: alia forma Bellidis cæruleæ, cuius deſcriptionem ſubijciemus.

VI. Bellis ſpinoſa flore globoſo: hæc tota fere facie Bellidem cæruleam, Globulariam dictam refert, cuius ad radicem folia plura ſunt, parua, rigida, crenata, & cuilibet crenæ aculeus inſidet: cauliculo eſt palmari atrouirente, quem folia oblonga, anguſta, non crenata, ſed in aculeum abeuntia, inordinate baſi ſua veſtiunt, cuius ſummitati capitulum rotundum, cæruleum, Globulariæ capitulo maius, multis floſculis vt in ſucciſa hirſutum: hanc copioſe, pluribus ſimul ceſpitem conſtituentibus, in Granadæ montibus, D. Albinus obſeruauit.

VII. Bellis hortenſis pediculo folioſo: hæc à communi hortenſi in eo tantum differt, quod pediculus, qui leuiter hirſutus, foliolis oblongis, ſubrotundis, duobus, aut tribus longe diſtantibus, cingatur, & flori folia quina ſubijciantur: in hortis reperitur.

Gnaphalium roſeum.

Gnaphalium roſeum hortenſe.

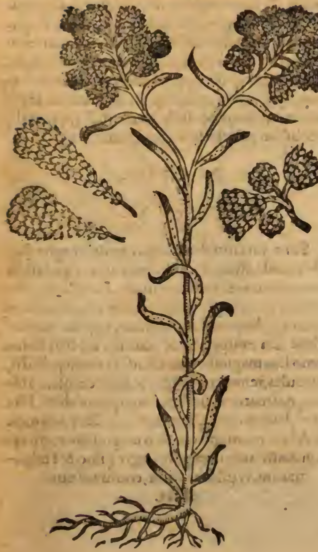
DE GNAPHALIO.

CAPVT XII.

I. GNAPHALIVM roſeum: plantula eſt exigua, tomentoſa, incana, vix vnciam ſuperans: radicula ſimplici, capillacea, ruſeſcente, cauliculo ſemunciali, paruis tomentoſis & conglobatis foliis donato, floſculo roſeo, diſco flaueſcente. Monſpeſſuli ad pedem montis Cetij & Maſſiliæ in ſaxoſis reperitur.

II. GNAPHALIVM roſeum hortenſe: ex ſemine minuto, in horto prouenit planta tota incana, tomento molli, radice tenui, capillacea, quatuor vnciarum, ex qua aliquando plures, quandoque pauciores ramuli triunciales, reclinati, foliis ſubrotundis cincti, quorum ſummitatibus flos roſæ modo expanſus, diſco luteo, etiam aureo, foliolis vt in ramulis vndique ſuſtentatus, eleganti ſpectaculo inſidet.

Helichryſon Orientale.

Helichryſo ſyl. ſimilis.

DE HELICHRYSO.

CAPVT XIII.

HELICHRYSON Orientale: caule eſt rotundo, lanuginoſo, pedali, folijs oblongis, anguſtis, lanuginoſis & ob tomentum craſſis & incanis, ijſque ad radicem oblongam, nigricante cortice tectam, pluribus: caulis in ſummo in plures pediculos vnciales, incanos diuiditur: quibus ſingulis flos rotundus, rarius oblongus, quaſi ex plurimis ſquamis compoſitus, quintuplo quam in vulgari, quæ Stæchas citrina dicitur, maior, flauus & ſplendẽs. An hæc Chryſocome Dioſcoridis l. 4. c. 55. & Plin. lib. 21. c. 5. Chryſites, noſtro enim corymbi auri fulgore ſplendent: quod Comæ aureæ primum, dein ex Creta ab Honorio Belli, Elichryſi Orientalis nomine, accepimus. Simile, ſed caule cubitali, folijſque latioribus, minuſque lanuginoſis, vmbella multo latiore floribuſq; minoribus & pallidioribus, Helichryſi Cretici appellatione, ex horto nobiliſſ. Contareni habemus.

HELICHRYSO ſyluestri flore oblongo ſimilis: caule eſt ſeſquipalmari, rotundo, lanugine candidiſſima veſtito, in ramulos aliquot inæquales, palmo breuiores brachiato: folijs Stæchadi citrinæ alterius inodoræ ſimilibus, latioribus tamen, aliquibus leuiter ſinuatis, ſeſquiuncialibus, inferne incanis & tomentoſis, ſuperne virentibus: ramuli in pediculos tenues, nudos, vncias quatuor longos, abeunt, quorum ſummitatibus capitulum vnicum, ſquamoſum, cum flore inſidet, qui in pappum breuem, vt in Elichryſo ſylueſtri anguſtifolio, abit. In montibus Italiæ prope Terracinum, prouenit.

DE CONYZA.

CAPVT XIV.

I. CONYZA cærulea alpina maior: hæc ex radice lignoſa, rufeſcente, caulem craſſum, pilis aſperum, palmarem, mox in ternos ramulos, & horum aliqui in pediculos diuiſum, protrudit: circa quem folia pauca, hirſuta & aſpera, craſſa, vncias tres, quatuorve longa, vncia anguſtiora, neruis aliquot diſtincta: ſingulis pediculis flos vnicus, cæruleus, Conyzæ cæruleæ vulgari ſimilis, & ſimiliter in pappum euaneſcens: hæc in monte S. Bernhardi prouenit.

II. CONYZA cærulea alpina minor: plantula eſt ſemipalmaris, aliquando minor, læuis, rarus, nonnihil piloſa, radice nigricante, fibroſa, cauliculo rotundo, tenui, vnicum florem cæruleum, illius quidem flori forma ſimilem, ſed triplo minorem, multis apicibus donatum, & in pappum abeuntē, ſuſtinente: foliola habet ad radicem plura, anguſta, triuncialia, pediculis donata, pallide virentia; ad quæ caulem baſi ſua cingunt, breuiora ſunt: hæc in monte Gotthardo reperitur.

III. CONYZA aquatica Aſteris flore aureo: caule eſt cubitali, rotundo, hirſuto, geniculato, in plures ramos brachiato, qui folijs tres, quatuorve vncias longis, ſemunciam latis, villoſis, per marginem & hiſpidis, & crenis rigidioribus exaſperatis, cingitur: flores magni Aſteris forma, aurei, ſinguli ſingulis pediculis inſident, diſcum enim aureum folia plurima, & anguſtiſſima aurei coloris cingũt, at aliorum more in pappum auolant. Hanc in Valeſia prope Sedunum ad aquas, D. Burſerus legit: non tamen Conyza paluſtris ſerratifolia, quam alij conſolidam paluſtrem vocant, cenſenda eſt.

DE ASTERE.

CAPVT XV.

ASTER hirſutus Auſtriacus cærule' magno flore: caule eſt rotundo, hirſutie aſpero, pedali, in vnum alterumve ramũ brachiato, folijs latis, ſubrotundis, per marginem nonnihil exaſperatis & in apicem rigidiorem deſinentibus, rigidis, craſſis, hirſutie leui exaſperatis & ſcabris, cincto: cuius ſummo flos magnus inſidet, eiuſq; orbem pallidũ, folia multa, tenuia, oblonga, pallide cærulea, ambiunt, qui maturus ſimiliter in pappum abit. Hic licet in Auſtria circa Cremſam reperiatur, attamen cum Aſtere montano cæruleo magno flore, qui etiam in Auſtriacarum alpium iugis (imo & Heluetiarum, vt in Iura) oritur, confundi non debet.

Verbena nodiflora.

DE VERBENA.

CAPVT XVI.

VERBENA nodiflora: ex radice tenui, fibris capillata; caulis tenuis, quadratus, geniculatus, glaber, in terram reflexus & ſeſquipalmaris, prodit, quem folia, ad geniculum bina aduerſo ſitu, vngue non multum longiora, per extremum crenata & acuminata, cingunt: ex quolibet pene geniculo, & ramulus folijs aliquot cinctus, & pedicellus nudus, duas treſve vncias longus, exurgit: hicq; capitulum ſubrotundum ſquamatum ſuſtinet, vnde floſculi Verbenæ vulgari ſimiles exeunt, ſemenq; paruum, vt in vulgari, ſuccedit. Hanc Neapoli vna cum ſemine, ab Imperato accepimus.

DE SCABIOSA.

CAPVT XVII.

I. SCABIOSA peregrina rubra: ex radice annua, caulis bicubitalis, ramoſus, parte inferiore leuiter hirſutus exurgit: folia tenuia, ad radicem Rapæ forma laciniata, ſubrotunda, longis pediculis ſubhirſutis donata, & per ambitum ſerrata, ad ramulos ſuperiores, oblonga, anguſta & integra: pediculis pedalibus & palmaribus læuibus & maiore parte nudis, & quidem ſingulis flos vnicus atrorubens, Scabioſæ globulariæ maioris forma, oblongis filamentis puncto albo notatis, donatus, ſuauis odoris, inſidet: huic capitulum oblongum, rufum, oblongis filamentis, vt in Caryophyllata vulgari exaſperatum, & ſemen ſtellatum ſuccedit. Hæc ex ſemine Scabioſæ Hiſpanicæ rubræ nomine miſſo (vt in Phytopinace monuimus) æſtate in horto floruit: & à Cluſio Scabioſa Indica nominatur.

Hanc, ſed folijs in tenuiores lacinias diſſectis, floreq; minore & nigro, ex horto Patauino, D. Peckius, nomine Scabioſæ nigræ odore Zibethi, attulit.

II. SCABIOSA folio Sinapi ſylueſtris: caule eſt cubitali, ſtriato, in ramos palmo lōgiores brachiato, qui ex foliorum alis, vbi pili pauciſſimi, prodeunt: folijs glabris, forma Sinapi ſylueſtris modo, ad neruum vſque laciniatis, & ſparſim crenatis, inferiorib. ſubrotundis: flores rubentes, mediæ magnitudinis, & ſinguli, cauliculorum ſummis inſident. Neapoli ex horto Imperati habemus.

Scabioſa prolifera.

III. Scabiosa prolifera folijs Gingidij: Scabioſa prolifera duplex eſt: altera folijs in latiores lacinias diuiſis à Lobelio & Cluſio propoſita, cuius figura addita, de qua ſermo non eſt. Altera folijs eſt tenuius inciſis, ad modum foliorũ Gingidij, quod Viſnaga dicitur: quæ caule eſt cubitali, viridi, ſtriato, geniculato, folia vtrinq; ad geniculum triuncialia, ex quorum alijs ramuli aliquot trium quatuorve vnciarum, exurgunt: at maior caulis pars, nudus & nonnihil aſper eſt, cuius ſummo, flos purpurocæruleus inſidet, & ad huius latera plures cauliculi modo vnciales, modo palmares & glabri, minores quidem in orbem funduntur, at maiores florem ſuperantes eriguntur, ſingulis floſculum eiuſdem coloris, ex filamentis compoſitum, ſuſtinentibus, quibus folia fœniculacea ſubijciuntur: ſemina aliorum modo ſuccedunt. Vtramque D. Doldius Norinberga miſit: illa tamen, Patauij inter dumeta, circa Thermas D. Virginis, etiam obſeruata.

IV. Scabiosa montana dentis leonis folio: caule eſt ſeſquipedali, viridi, rotundo, ſtriato, læui & cauo, ſuperiore parte nudo: folijs latiore baſi caulem amplexantibus, paucis, læuibus, craſſis, inferioribus obtuſis, & parum crenatis, ſuperioribus ad modum foliorum dentis leonis, in binas ternaſve lacinias diuiſis & acuminatis, per oras crenatis, vncias ſex longis, & duas circa folij medium latis, per quod neruus excurrit: caulis ſummum, quem duo folia, fere vt in Dipſaco complectuntur, flores aliquot ſubcœrulei, pedicellis hirſutis, inæqualibus inſidentes, exornant. Hæc Monſpeſſuli, in monte Calcaris reperitur.

V. Scabiosa ſtellata minima: plantula eſt, trium quatuorve vnciarum, leui hirſutie caneſcens, radicula ſimplici, cauliculo vt & folijs biuncialibus, anguſtis, in paruas & profundas lacinias diuiſis: cauliculi ſummo, capitulum rotundum, ex caliculis paleaceis compoſitum, inſidet, flores ſubcæruleos, paruos continens, quibus exiccatis in caliculorum medio ſtella parua conſpicitur, à qua filamenta capillacea, oblonga, rufa, quinque numero extra cauliculum producuntur. Hanc in Prouincia locis incultis obſeruauimus, & à Scabioſa minore Hiſpanica Cluſij: quam in litore Veneto notauimus, diuerſam facimus.

VI. Sca-

Scabioſa argentea anguſtifolia.

VI. SCABIOSA argentea anguſtifolia: ex radice lignoſa, caules bini, terni, ſeſquipalmares, rotundi, incani, parum reflexi, exurgunt: circa radicem folia quatuor aut quinque vnciarum longa, anguſta, graminea, albicantia, & argenti colorem referentia, inordinate diſpoſita, in ſuperna caulis parte nulla: caulis vnicum diſcum orbiculatum planum, molli lanugine incanum ſuſtinet, qui plures flores cæruleos, vel pallidos, aliarum forma continet: quibus cauliculi membranacei, etiam ſtellati cum ſtaminibus, ſed quam in priore breuioribus, ſemen continentes, ſuccedunt. In monte Sumano prope Vicentiam prouenit.

DE IACEA.

CAPVT XVIII.

I. IACEA nigra anguſtifolia, vel Lithoſpermi aruenſis, folijs: radice eſt nigricante, in fibras aliquot diuiſa, caule pedali, rarius cubitali, rotundo, aſpero, in alas inæquales diuiſo: quem folia incana, anguſta, breuia, rigidiuſcula & aſpera, Anchuſę ſiue Lithoſpermi aruenſis ſimilia, alternatim ſua baſi cingunt: cauliculorum ſummis capitulũ ſquamatum, & nonnihil aſperum, aliarum Iacearum forma, ſed minus, inſidet, ex quo flos multis exiguis, oblongis foliolis, pallide rubentibus, vel ex purpura candicantibus, prodit, cui ſemen exiguũ, nigrum ſuccedit. Hanc paſſim Monſpeſſuli & Patauii obſeruauimus.

2. Huic & altera ſimilis, ſed caule molli tomento veſtito, & folijs incanis, mollibus & longioribus.

II. IACEA integrifolia humilis: hæc cauliculis eſt pedalibus, rotundis, alba lanugine hiſpidis & terram verſus reflexis: folijs vnciam latis, duas lõgis, nec laciniatis, nec crenatis, ſed integris, lanugine, præſertim per marginem, pubeſcentibus & ſubaſperis, baſi ſua cauliculum ambientibus; in cuius ſummo, capitulum ex multis ſquamis imbricatim diſpoſitis, conſtans: ex quo flos Iaceæ vulgari ſimilis, ſubpurpuraſcens, ex foliolis oblongis, in filamenta aliquot diuiſis, compoſitus, prodit. In Auſtria ad S. Hippolytum prouenit, vnde Iaceæ Auſtriacæ repentis nomine, D. Burſerus miſit.

III. IACEA capite longis aculeis ſpinoſo: tota planta ſubincana breuibus & rigidulis pilis hirſuta: radicem habet fibris craſſioribus implexam, fragilem, candidam, ſed membrana ſubfuſca tectã: caulem cubito altiorem, rotũdum, incanum, aſperum, in ramulos inæquales diuiſum: folia prima & tenella, pilis denſioribus, albidioribus, mollioribusq; ſtipantur, reliqua vero oblonga, vncias duas lata, craſſa, rigida, per ambitum profundius crenata, nonnunquam ad pediculum laciniata, per quæ fibræ craſſiores albæ, tranſcurrunt: caulis ſummitati, capitulum ſquamoſum ex pluribus ſquamis, etiam triginta numero compoſitum, & in conum pini æmulum compactum, inſidet, quarum apices in ſpinas oblongas, rectas, ſubflauas & rigidas deſinunt, & ſquamarum ora, firmis pilis albentibus,

tanquam

tanquam ſetis vndiq; circumdata ſunt: inter quas flos multis folijs oblongis, laciniatis & candicantibus emergit, cui ſemen Cnico ſimile, ſed vulgari maius, ſuccedit. Hæc à Iacea montana echinato capite Cluſij diuerſa eſt, & à D. Doldio miſſa fuit.

IV. Iacea laciniato Sonchi folio, ſiue Iacea latifolia purpurea capitulo ſpinoſo: radice eſt recta, fragili, fibroſa, membrana ſubfuſca tecta, & ſi plures caules protrudat, brachiata, ſapore ſubauſteriuſculo, ex inſipido ad amariuſculum tendẽte: caulis vt plurimum rectus, hirſutus, breuibus, denſiſq; villis ſeu lanugine, potiſſimum parte inferiore, refertus, qui ob capitulorum grauitatem, humum verſus reflectitur, & in ſummo in aliquot ramulos diuiditur. Folia primum prodeuntia variant, ſunt enim rotunda, oblõgo pediculo donata, dein magis magiſq; ſinuata, tandem vero in lacinias (quæ ad exortum inferiorum minora ſunt) inæquales diuiduntur: ſunt etiam rigida & dura, adeo vt complicata cum quodam pene crepitu frangãtur, breuiſſima & duriuſcula lanugine, potiſſimum ſuperiora & ad exortum, tecta. Cauliculorum ſummis capitula ſpinoſa, ex ſquamis compacta, initio viridia, mox ad apicem purpuraſcentia, inſident: ex ſquamis ſpinæ ſeptem pulchro ordine, ſtellam dimidiatam referentes, exeunt, quarum media cæteris latior & longior, in minuto capitulo rubens, paulo poſt vero pallens. Flos ex capitulo tarde ꝓrumpit, qui elegantis purpuræ & inodorus, cuius foliola fiſtulæ ſunt oblongæ, ſuperius amplo & laciniato rictu præditæ, inferius anguſtæ, quæ ad exortum coloris albi, ſed paulatim verſus faſtigium in rubrum ſeſe mutante: omnes autem ſtamina clauata ſuſtinent, claua ex purpureo ſeu violaceo prorſus nigricante, in ſummo alba puncta habente, & ſtaminum pediculis, vbi ex fiſtula prorumpunt albis exiſtentibus. Semen, Cyani ſemen refert, oblongum, anguſtum, & cinereum eſt. Hanc Centaurii marini nomine, D. Doldius miſit.

Eandem ſed palmo minorem, foliis paruis, rigidis, parum laciniatis, & per marginem crenis rigidis exaſperatis, Cyani marini nomine, à D. Neudorffero ex Italia habemus.

V. Iacea montana incana aſpera capitulis hiſpidis: radice eſt lignoſa, in longas fibras diuiſa & rufeſcente: cauliculo palmari, rotundo, lanuginoſo: foliis aſperis, ad radicem pluribus, incanis, hiſpidis, parum laciniatis, anguſtis, vncias quatuor longis, reliquis vero, in profundas & rigidas cre-

Iacea montana candidiſſima.

nas diuiſis, baſiq; ſua caulem amplexantibus, qui aliquando in ramulos diuiditur, quorum ſinguli capitulum paruum, ex ſquamis hiſpidis compoſitum, ſuſtinent, earum enim cuſpides exterius reflexæ, in tenuiſſima filamenta deſinunt: flores vulgari ſimiles, ſed multo minores. Monſpeſſuli in monte Calcaris prouenit.

VI. Iacea montana incana laciniata capitulo hiſpido: ex radice caulis palmo maior, rotundus, molli lanugine caneſcens, exurgit, circa quem folia pediculis oblongis incanis donata, laciniata & ſubrotunda, tactuq; mollia: capitulum paruum & priori ſimile, eodemq; in loco proueniens.

VII. Iacea montana candidiſſima Stæbe foliis: hæc ex radice craſſa lignoſa, caulem profert palmarem, nonnũquam cubitalem, anguloſum, ſtriatum, molli & incana lanugine veſtitum: folia habet ad radicem multa per terram ſparſa, p[illegible]naria,

lata,

lata, Stœbes inſtar laciniata, molli lanugine incana & ſuperiora molli tomento, quaſi farina aſperſa, mollia & alba ſunt: cauliculis ſummis flores ſinguli Iaceæ vulgari ſimiles inſident, q ex capitulis ſquarroſis prodeunt: in montib. prope Capuam ꝑuenit.

VIII. IACEA tomentoſa capitulo ſpinoſo: tota planta, quaſi farina aſperſa floret, albeſcit, & à radice, caulis pede minor, ſtatim in alas plures diuiſus, exurgit: folia habet breuia, anguſta, in petiola tria, quina, ſeptena, ſubrotunda diuiſa: cauliculis, capitula parua, ex ſquamis multis in aculeos acutos & rufeſcentes abeuntibus, compoſita: flos non fuit conſpectus, in Murena Hiſpaniæ, D. Albinus legit.

IX. IACEA Babylonica: ex horto clariſſ. Contareni, hoc nomine folium accepimus, quod primo intuitu Acanthium aliquod referre videtur: hoc longitudine cubitum æquat, in medio latitudine palmum ſuperat, nonnihil incanum, tactu aſperũ, cuius tota circumferentia veluti minimis aculeis exaſperatur: ad exortum lacinias acutas trium quatuorve vnciarum longas obtinet: hinc ex rotunditate ſenſim anguſtatur, & in apicem abit, cuius ſummo breuiſſimus aculeus inſidet: per ipſius mediũ, coſta eleuata, nonnihil hiſpida fertur, à qua plures nerui in latera excurrũt. Plura non licet.

TRAGOPOGON,

CAPVT XIX.

I. TRAGOPOGON folio ſinuato: radice eſt oblõga, lacteo ſucco manante, caule gracili, ſtriato, pedalis altitudinis, raris folijs alternatim ſepto, quæ oblonga, non multum palmo breuiora, at anguſta, finibus breuioribus, & quaſi ſerratis exaſperata, pallideq; virentia: caulis ſummo flos inſidet pallide luteus, magnus, Tragopogo vulgari ſimilis, ex calice magno apicibus acutis donato prodiens, quo marcido, ſemen oblongum, in materia villoſa alba latitans, ſuccedit: Monſpeſſuli legim⁹.

II. TRAGOPOGON tenuiſſime laciniatum: radice eſt oblonga, craſſiuſcula, fibris carente, rufeſcẽte & lacte turgente: ad quam folia plura oblonga, anguſtiſſima, acuminata, & in plures anguſtiſſimas lacinias diuiſa: caule eſt cubito non multum breuiore rotundo, læui, ſtriato, nonnihil folioſo, in alas brachiato: ſingulis flos vnus, magnus & pallidus inſidet, cui ſemen oblongum, ſcabrum, criſta piloſa in ſummo præditum & calici oblongo incluſum, ſuccedit. Et hoc Monſpeſſuli obſeruauimus.

PERFOLIATA.

CAPVT XX.

I. PERFOLIATA alpina latifolia minor: radice eſt vnica, rufeſcente, pauciſſimis fibris capillata: cuius caulis gracilis, teres, glaber, cauus, cubito altior, in ramulos, quaſi in vmbella diſpoſitos diſtribuitur, quem folia glabra, venoſa, ſeſquiunciam lata, Vaccariæ folijs ſimilia baſi lata medium amplectuntur: in cauliculorum faſtigijs vmbellæ, vna cum foliolis exiguis, floſculis tenuibus ſubluteis, quibus ſemen oblongiuſculum, nigricans, anguloſum, ſuccedit. Hæc in Heluetiorum alpibus reperitur.

II. PERFOLIATA alpina anguſtifolia maior, ſiue folio anguloſo: radicem habet vnicam; oblõgam, rotundam, craſſam, nigricante cortice tectam, minime capillatam, ex qua prodeunt folia plura, pallide virentia, glabra, pedem longa, vnciam vel ſeſquiunciam lata, longis pediculis donata: at folia caulem amplectentia anguloſa ſunt & acuminata, rarius bina, hederæ modo anguloſa ex oppoſito ſita caulis rotũdus eſt, teres, glaber, cauus, ſeſquicubitalis, quaſi foliorum baſin penetrans, cuius ſummo quina folia, lata, in orbem diſpoſita inſident, eo modo quo in Tithymalo, vnde pediculi ſeni, ſepteni, longitudine impares prodeũt, quibus vna cum folijs paruis, rotundis, flores parui ex luteo rufeſcentes inſident: Semen nõ vidimus: in Pyrenæis, non longe Narbona, D. Burſerus legit.

III. PERFOLIATA alpina anguſtifolia media: hæc à præcedenti ſola magnitudine & foliorum anguſtia differt; quæ pro Perfoliata longifolia Dalechãpij, in hiſtoria Lugdunenſi picta videtur, & ex monte Gotthardo habemus.

IV. PERFOLIATA alpina anguſtifolia minor: hæc radice eſt rufeſcente, ad quam folia multa, atrouirentia, graminea, ſemipalmaria: caulem habet vnum, aliquando geminum, pedalem, rotundum, glabrum, quem folia pauca acuminata, baſi ſua latiore ambiunt, in cuius ſummitate veluti vmbella, vt in vulgari Perfoliata, ex qua ramuli emergunt, flores rufeſcentes, cum ſeminibus ſuſtinentes. Hãc ex Sumano monte, & Valeſianorum alpibus, habemus. Verum cum Perfoliata alpina gramineo folio, ſiue Bupleuro anguſtifolio alpino, quod in Baldo prouenit, confundi non debet.

V. PERFOLIATA alpina anguſtifolia minima: plã-

tulà eſt ſemipalmaris, inter Perfoliatam & Bupleuron media, radice tenui rufeſcente & ſerpente, fibris capillaceis terræ affixa: ex qua folia oblonga, anguſtiſſima, pluribus locis progerminant: inter quæ cauliculi efferuntur tenuiſſimi, glabri, vncias quatuor alti, in ramulos binos & hi in minores quaſi ex vmbella minima prodeuntes, diuiſi, quos folium vnum vel alterum baſi latiore cingit, & floſculi exigui flaui inſident. In ſummis Pyrenæorum iugis reperitur.

VI. Perfoliata minor ramis inflexis: hæc folijs eſt vulgari paulò longioribus, breuioribus tamen quam in montana, caulem habet ramoſum reclinatum, & velut per terram ſparſum, flores luteos: annua eſt inſtar vulgaris ſiue aruenſis, in quo ab alpina differt: hanc apud Ioh. Bauhinum fratrem p. m. vidimus, quam ex horto Stucgardiano habuit.

CENTAVRIVM.

CAPVT XXI.

Centaurium minus ſpicatum album.

Centavrivm minus ſpicatum album: ex radice parua, alba, fibroſa, caulis exurgit, mox in duos palmares & ſemipalmares ſtriatos, hique in alios diuiſi: folia ſunt parua, pediculis carentia, quorum prima lata, ſubrotunda, ſuperiora anguſta, acuminata, quandoq; bina aduerſo ſitu caulem amplexantia: flores oblongi, albi, ab imo ſurſum per caulem ſparſi, ſinguli, vt plurimum, ex vna caulis parte ſibi inuicem ſuccedentes, ex caliculis folioſis prodeunt, ea forma qua non patentes in figura exprimuntur, patentes enim ſculptor non rectè expreſſit: his ſiliquæ, vt in vulgari, ſemen minutum continentes, ſuccedunt. In montibus Euganeis Patauinorum, & hinc inde circa Monſpelium reperitur, vt in noſtro Matthiolo monuimus.

ASCYRON ET HYPERICVM.

CAPVT XXII.

Aſcyron magno flore: hoc Aſcyro vulgari, ſiue Hyperico dumetorum ſimile, caule ſeſquicubitali, rotundo, glabro, rufeſcente, quem folia pallidè virentia & infernè albidiora, vnciam longa, ſemunciam lata, ſubrotunda, bina ſemper ſitu aduerſo cingunt: in caulis ſummo, flores calice viridi ſuſtentati, pallidè lutei, magni, quintuplo vulgari maiores, ex quinque folijs vncialibus compoſiti, è quorum vmbilico ſtaminula plura, flaua, velut punctò notata, exurgunt: ſiliquas & ſemina non vidimus. In Pyrenæis D. Burſerus hoc, quemadmodum & ſubſequens, legit.

Hypericvm nummulariæ folio: radicem habet oblongam, tenuem, paucis fibellis capillatam, ex qua cauliculi tenues, rufeſcentes, palmares efferuntur, quos folia parua, rotunda, nummo ſimilia, bina aduerſo ſitu & æquali diſtantia locata cingunt, quæ ſupernè atrouirentia, inferius alba, aliquando punctis vel maculis rubris notata, conſpiciuntur: cauliculorum ſummis flores pallidè lutei, ſatis magni, plurimis ſtaminulis donati, inſident.

POLYGONVM.

CAPVT XXIII.

I. POLYGONVM ſaxatile: huius radix tenuis, lignoſa tamen, fibris capillata & alba eſt: ramulis multis oblongis & crebro geniculatis ſerpit: circa quos folia ſubrotunda, vnciam longa, ſemunciam lata, ſuperne virentia, at inferius albicantia, quaſi polline aſperſa, quæ ſenſim minora redduntur: à geniculis floſculi exigui, vt in vulgari, pallide rubentes exeunt, quos ſemina triangularia ſequuntur. Hoc inter ſaxorum fiſſuras, ad arcium editiſſimarum radices, vt in petris arcis Waldenburgenſis Baſileenſium, & in vicinis, obſeruauimus.

II. POLYGONVM Creticum thymi folio: herba eſt ſupina, humique procumbens, cauliculis ſiue viticulis, palmaribus, ramoſis, hinc inde ſparſis: floſculis paruis albicantibus, pluribus ſimul quaſi in nodo iunctis, quibus foliolum Thymi forma, modo vnum, modo bina, ternave, magnitudine imparia adponuntur: ſemen puſillum ac copioſum ſuccedit. Hoc Polygoni Cretici nomine, D. Gillenius miſit.

III. POLYGONVM littoreum minus floſculis ſpadiceo albicantibus: ex radicula candicante, tenui, oblongiuſcula, prodeunt viticuli plurimi, tenerrimi, per terram ſparſi, ramoſi & dodrantales, foliolis oblongis, anguſtis, & albicantibus alternatim cincti, ad radicem vero longioribus & biuncialibus: viticulorum ſummitatibus floſculi plures minutiſſimi, intus albi, foris ſpadicei inſident, quibus ſemina minutiſſima & copioſiſſima, vt ſinguli coliculi eo turgeant, ſuccedunt: hinc ad Millegranum referri poteſt. Hoc apud nos, in arenoſis ad Wieſam flumen, autumno florens reperitur, quod Polygoni ποικιλανθέμου nomine, Northuſio, apud quos in ſabuloſis reperitur, D. Furerus miſit: idem, ſed ſine nomine, ex inferiore Luſatia, vbi locis arenoſis, in ripa fluminis Niſſæ prouenit, à D. Franco accepimus.

IV. POLYGONVM minus lentifolium: plantula eſt tota virens, parua, ſupina, humiq; procumbens ex cuius radice ſimplici, in altum deſcēdente, cauliculi plures, impares longitudine, crebris internodijs geniculati, exiguis folijs ſubrotundis, lenticularibus adnatis, prodeunt: floſculi in cauliculorū ſummis minimi, albicantes, vel pallide virentes plures ſimul iuncti & ſemen puſillum, obſeruatur.

Cum Anthyllide Valentina Cluſij, quæ tota ſubrubens eſt, longe minoribus folijs, & copioſioribus floſculis ex albo purpuraſcentibus, ijſq; non ſolum in cauliculorum ſummis ſitis, confundi nō debet. Hoc in Hiſpaniæ montibus prope Eſcurial D. Albinus inuenit: quod tamen ante annos triginta nouem Monſpeſſuli in incultis, ſed aliquantum minus, collegimus.

DE SEDO.

CAPVT XXIV.

I. SEDVM tridactylites alpinum maius: radicem habet tenuem capillaceam, cauliculum ſemipalmarem, purpuraſcentem, nonnihil piloſum, in ramulos plures tenues & fragiles diuiſum: folia ad radicem tenuia & mollia, lata (in ramulis minuta) in tres lacinias primum, & in alias, diuiſa: flores in ramulorum ſummis albi, quinquefolij, totidem ſtaminibus donati, quibus capitula ſubrotunda, longiuſcula, minutiſſimum ſemen continentia, ſuccedunt. Hoc ex Baldo habemus, & ſaxifragæ albæ petreæ nomine, Pona ſuo Baldo exhibuit, idem præterito anno D. Furerus, nomine Dactyliobotani ſiue Saxifragæ petreæ ſemperuirētis miſit, quod in ea Harcyniæ parte, qua Buda fluuius officinas Rubelandicas alluit, totos ſcopulos obuoluere ſcribit.

2. Simile, ſed folijs latioribus, & in ternas primū profundas lacinias diuiſis, & in his in minora & tenuiora ſegmenta ſectis: caulibus pedalibus, florib. pallide luteis, in humidis montium Pyrenæorum natum, habemus.

3. Aliud cauliculo rotundo, ſemipalmari, pilis leuiſſimis aſperſis, folijs paruis, craſſiuſculis & eo modo quo folia Sedi tridactylitidis in tectis prouenientis, inciſa ſunt, etiam diuiſis, totumq; cauliculum alternatim baſi ſua cingentibus, qui in ſummitate in ramulos diuiditur, & ſinguli floſculum candidum, ſed minorem, ſuſtinent, capitulaq; vt in præcedenti, ſuccedunt. Sedi dactyli nomine, ex Taurero Auſtriæ, D. Burſerus miſit.

II. SEDVM tridactylites alpinum minus: ad radicem paruam, repentem & nigricantem, folia plura, exigua, viridia, ſimul compacta, ſuperne in crenas profundas, binas, communiter ternas, rarius

plures, diuiſa: ex quorum medio, cauliculus vnus vel alter, tenuis, aliquando diuiſus, paucis & exiguis foliolis cinctus, trium quatuorve vnciarum exurgit, cui floſculi terni, quaternive pallidi, quinquefolij, multis ſtaminulis donati, ſinguli ſingulis pedicellis inſident: hic calices parui, ſemen minutum continentes, ſuccedunt. Hoc in monte Lupi & Calcaris, in eorundem rupibus collegimus: ex humidis Gotthardi montis & Pyrenæis quoq; habemus.

III. Sedvm montanum ericoides: ramis eſt palmaribus, lentis, flexibilibus, denſe geniculatis, per terram ſparſis, quos folia breuia, craſſiuſcula, Ericę forma, veſtiũt, & hi in plures alios, duarum triumve vnciarum, & etiam breuiores diuiduntur, hiq; foliola frequentia, ſibi fere incumbentia & rotundiora habent: in ſingulorum ſummitatibus velut ex ſquamoſo calice flos ſatis magnus purpuraſcẽs, ex quatuor, aliquando quinq; folijs, & aliquot in medio ſtaminibus compoſitus, inſidet: quid flori ſuccedat, non conſtat. Hoc ex horto Dei dicto habemus: & cum Lobelij Sedo minimo arboreſcente vermiculato, plurimum affinitatis habet.

IV. Sedvm alpinum ericoides cæruleum: ex præruptis iugis, ac ſaxis humidis propendet, radicem habens oblongam, fibroſam, rufam, ramos plures, foliolis quam in priore breuioribus, craſſis, cinereis, velut in Sanamunda 2. Cluſij, ſiue Erica Alexandrina compactis, cinctos: ſingulis cauliculis vncialibus, foliaceis, flos magnus, cæruleus, quadrifolius, aliquot ſtaminulis breuibus donatus, inſidet. Hoc, cum ann. 1579. Martio menſe, per Rhętiæ alpes iter faceremus, è rupibus, ob aquam defluentem humidis, inſtar Cymbalariæ, dependens, floren ſq; collegimus, quod florum eleganti colore cæruleo, oculos noſtros valde reficiebat.

Idem in Gotthardi ſummitatibus, & in Valeſia ad thermas Leccenſes ſupra Gemme reperitur: q͂ à priore differt potiſſimum foliorum exilitate, & colore florum: item & colore & magnitudine.

V. Sedvm ſaxatile hirſutum purpureum: plantula eſt triuncialis, radicula capillacea, cauliculo tenui, leuiter piloſo, cuius ſummitas in breues ramulos diuiditur, qui ſinguli florem purpureum ſuſtinent: foliola ad radicem plura, hirſuta, & lente minora. Hoc, vt & ſubſequens, ex Pyrenæis D. Burſerus attulit.

VI. Sedvm ſaxatile atrorubentibus floribus: hoc, tres quatuorve vncias non excedit, habens radiculam exilem, longiuſculam, vnum alterumve cauliculum biuncialem, foliolis paucis exiguis, lõgiuſculis, alternatim veſtitum, floſculos atrorubentes, quaſi in vmbella diſpoſitos, ſuſtinentem. Hoc etiam in Gotthardo nonnihil altius excreſcit.

VII. Sedvm ſaxatile variegato flore: radice eſt capillacea, cauliculis plurimis, tenuibus, biuncialibus, per terram repentibus & fibellis capillaribus terræ adhærentibus: foliolis multis, pallide virentibus, ſubrotundi, lente minoribus, veſtiti: ex ramulorum ſummis, pedicelli plures capillacei, oblongi, exurgunt, ſinguli florem quadrifolium, varium, album, purpureum & atrorubentem eleganti ſpectaculo ſuſtinent, cum plantula hæc ceſpitis muſciq; inſtar ſaxa exornet. Hoc inter Valeſiam & Auguſtam vallem, in monte Gletſchberg dicto, qui toto pene anno niuoſus eſt, copioſe prouenit.

VIII. Sedvm alpinum foliolis crenatis aſperis: radice eſt capillacea repente, cauliculis tenuiſſimis, ſemipalmaribus, etiam breuioribus, rarius palmaribus, in ſummo in ramulos aliquot ſectis: folia habet longiuſcula, anguſta, acuminata, crenis vtrinq; exaſperata, & parte auerſa candicantia; flores quadrifolij, purpuraſcentes & ſtaminibus donati, caliculis ſuſtentantur, quibus capitulum ſubrotundum, membranaceum, apice donatum, minutulum ſemen continens, ſuccedit. Hoc Iulio menſe floret, in aſcenſu montis S. Bernhardi maioris & Gotthardo. An forte Geſnerus lib. de hortis Germaniæ, hoc intellexit, dũ ſcribit, Sedum quoddam eſſe, cuius folia marginibus aſperis, branchias piſcium referunt?

IX. Sedvm aruenſe flore rubente: radice eſt lignoſa, fibris capillata, cauliculis aliquot palmarib. rotundis, rugoſo rufeſcente cortice tectis, qui in ternas, quandoq; plures ramulos (quorum aliqui recuruantur) diuiduntur: hos folia longiuſcula, anguſta, ſucculenta, ſine ordine ambiunt: ramulis ſuperiorib. flores plures, vulgaris Sedi florib. ſimiles, ſed rubentes inſident, ſemenq; vulgari ſimile ſuccedit. Hoc non longe ab vrbe, in agris Huningenſ. autumno iam exiccatum reperitur: quod etiam in agris argilloſis ad Pyrenæos, ſed minus, reperitur.

DE COTYLEDONE.

CAPVT XXV.

COTYLEDON minor folijs ſubrotundis ſerratis: radix ſubeſt tenuis, fibroſa, fuſca, circa q̃ folia multa, ſemi vngue minora, non vt in altero oblongis ligulis ſimilia, ſed ſubrotunda, margine crenato, craſſiuſcula, candicantia & nonnihil adſtringẽtia: è quorũ medio caulis ſemipalmaris, quandoq; palmaris, ſubaſper, minimis & paucis folijs çinctus, aſſurgit: in cuius ſummo, pedicelli, flores, multo q̃ in ſecunda minores, ex quinq;, quãdoq; etiam ſex folijs & medijs apicibus cõpoſitos, ſuſtinentes, qui albi, aliquando rubentibus punctis aſperſi, nonnunquam extrinſecus lineis tenuis foliola floris percurrentibus, ita vt flores pallide purpuraſcentes appareant: his capitula exigua, nigrum ſemen continentia, ſequuntur. In Heluetiorum alpibus, ipſis ſaxis ac ſcopulis adhæret; Iunio & Iulio floret: at ea quæ flore eſt pallide purpuraſcente, apud Monſpelienſes, in horto Dei collecta fuit.

DE KALI.

CAPVT XXVI.

I. KALI minus villoſum: radice eſt oblonga, fibroſa, nigricante, caule pedali, inæquali, ramoſo, folijs pluribus, anguſtioribus, mollibus & villoſis, inter quæ vnum, quod cæteris ſubijcitur, longius eſt, quemadmodum etiam in Tragio obſeruare eſt: in cauliculorum ſummis, capitula parua, florem minutum continentia: ſemen non obſeruauimus. Hoc, cum figura Kali albi Dodonæi, melius conuenit, quam Kali minus Lobelij. Tota planta ſalſa eſt, & non longe Monſpelio à Perault, qua ad mare itur, legimus: quamuis idem, nomine Kali hirſuti folijs Spergulæ, ex Italia, à D. Neudorf. habeamus.

II. KALI folio gramineo: ex radice oblonga, alba, exiguis capillaceis fibris donata, caulis pallide vireſcens, rotundus, incuruus, pedalis, in varios & plures ramos quadrunciales, tenues & fragiles, inordinate diſpoſitos, brachiatus exurgit: quos folia oblongiuſcula, anguſtiſſima, alternatim diſpoſita cingunt, quibus ſingulis, ſinguli noduli exigui florum & ſeminum, vt in Kali minore Lobelij, cauli adhærentes, adponuntur. Ex Salinis Saxonicis ſiccum, D. Iungermannus tranſmiſit: & ad Anthylloidem Thalij accedere videtur.

DE TELEPHIO.

CAPVT XXVII.

TELEPHIVM purpureum minus: hoc à radice nodoſa, & aliquot veluti minimis napis conſtante, multiſq; fibris prædita, cauliculum vnũ vel alterum rotundum, ſemipalmarem, fragilem ac ſucculentũ promit: quem folia craſſiuſcula, ſucculenta, parua, in ambitu crenata, ſine ordine ambiunt: floſculi quinquefolij, purpurei, velut vmbellæ inſident: quibus capitula pentagona, minutiſſimum ſemen ſcobis inſtar continentia; ſuccedunt. In editiſſimo monte Briſoiæ, Belchen dicto, locis humidis Iulio florens, collectum.

DE TITHYMALLO.

CAPVT XXIX.

I. TITHYMALLVS incanus hirſutus: caules pedales, rotundos, ruſeſcentes, profert, folijs incanis & hirſutis, Myrſenitis legitimi forma, confuſo ordine veſtitis, in ſummitate in virgulas diuiſi, quibus, vt in Myrſinite, flores & capitula triangula, ſemina continentia, inſident. Hunc ex Italia D. Neudorfferus attulit.

II. TITHYMALLVS ſiue Eſula exigua folijs obtuſis: radice eſt exili, oblongiuſcula, capillata, cauliculis pluribus ad terram reſupinatis, aliquantulum repentibus, biuncialibus, triuncialibus, alijs palmo minoribus, rotundis, lacteo ſucco turgentibus, qui foliolis oblongis, anguſtis, ſed ſemper in ſummo obtuſis & velut abſectis, inordinate veſtiuntur: hic in agris Patauinis & Maſſilienſibus, reperitur.

III. TITHYMALLVS exiguus ſaxatilis: radiculam habet capilli modo tenuem, longiuſculam, cauliculos tenues, vnciales & biunciales, anguſtiſſimis & breuibus foliolis cinctos, floſculos exiguos, rubentes: circa Monſpelium locis aſperis prouenit.

LIBER OCTAVVS.

DE CONVOLVVLO.

CAPVT I.

I. CONVOLVVLVS purpureus folio rotundo: caules prælongos, teneros, viticuloſos, paucis pilis exaſperatos, vicinis perticis circumvolutos, promit: folia habet longis pediculis ſubaſperis donata, quæ lata ſunt, angulis carentia & nonnihil hirſuta, præſertim ſuperiora: flores oblongi, ex calicibus hirſutis inſtar Campanulæ ſiue Smilacis læuis ex cæruleo purpurei ſunt, quibus ſuccedit ſemen nigrum, ſemicirculare & anguloſum, capitulo membranaceo incluſum, quod ſemine Campanulæ cæruleæ multo minus eſt. Hic ſub æſtatis finem floret. An ad Nil Auicennæ quoque referri poteſt?

II. CONVOLVVLVS peregrinus cæruleus folio oblongo: radice eſt ſingulari, oblonga, rufeſcente, ex qua caules multi, tenues, pedales, interdum cubitales, flexiles, ramoſi, leuiſſimis pilis pubeſcentes prodeunt: quos folia oblonga, inferiora quidem, vncias tres, quatuorve longa, vix vnciam lata, inordinate veſtiunt, quæ ſenſim minora redduntur, & per marginem leuiter hirſuta ſunt: ex omnium fere foliorum ſinu, pedicelli tenuiſſimi, oblongi exurgunt, quibus ſingulis flos cęruleus ad exortum pallidus, Campanulæ forma, vnico folio conſtans, & ex caliculo prodiens, inſidet: floribus ſuccedunt capitula membranacea parua, quibus ſemina parua, nigra includuntur. Planta ſane ob florum copiam elegantiſſima, & quæ ob cauliculorum flexibilitatem fulciri debet. Hic in horto meo ex ſemine, Campanulæ cæruleæ nomine accepto, ſæpius creuit.

Conuoluulus quinquefolius.

III. CONVOLVVLVS folijs laciniatis, vel quinquefolius; viticulis eſt tenuibus, geniculatis, læuibus: ex quolibet geniculo folium, longo tenuiſſimo pedicello donatum, prodit, quod in quinque lacinias anguſtas longiuſculas diuiditur, & quandoque inferior vna alterave bipartitur, & cuilibet laciniæ, tenuiſſimus molliſq; aculeus inſidet. Supra folij exortum, pedicellus æque tenuis, duarum triumve vnciarum longus & nudus exurgens, florem magnum purpurocęruleum, aliorum Conuoluulorum forma, ſuſtinet. Semen non conſpectum, cum ſolum huius ramum, Conuoluuli Ægyptiaci nomine, à nobiliſſ. Cortuſo Patauio ante viginti annos accepimus.

DE BRYONIA.

CAPVT II.

I. BRYONIA Cretica maculata: radice eſt longa, alte deſcendente, ſed ad vulgaris magnitudinem non accedēte, fuſco cortice tecta; ex qua longa & tenuia ſarmenta prodeunt, quæ ambiunt folia aſpera (qualis & tota planta) ad ſimilitudinem vitium, aut Bryoniæ vulgaris diuiſa, ſed minora, viridia, albis ſtrijs per medium diſcurrentibus, vel maculis albis notata, quibus capreoli vt in vite adduntur. Flores habet pallidos, quinquefolios, ſtriatos, vulgaris Bryoniæ floribus maiores, ex longis pediculis propendentes: cuilibet flori, fructus ſuccedit ſemicircularis, ſuperne in partes duas diuiſus, viridis primum, at per maturitatem ruber, ſemina duo continens, quare Dicoccos appellari poteſt. Hæc in Creta frequens eſt, vnde ſemen à D. Honorio Belli accepimus & in D. Zuingeri horto (quia tum hortum colere intermiſeramus) ſeruimus.

II. BRYONIA ſylueſtris baccifera: radicem habet magnam, craſſam, longam, ſucco glutinoſo plenam: caules vero ſarmentorum vitis inſtar longos, lignoſos, anguloſos; quibus ſe, (licet capreolis careat) crebris circumuolutionibus vicinis fruticibus circumuoluit: folia hederacea, Smilacis læuis ſimilia, magis tamen ſinuata, tenuia, ſplendentia, & neruoſa, longiſſimis pediculis donata: flores albi ſunt, muſcoſi: ad cuiuslibet folij exortum, in viticulis maxime ſuperioribus, pedicellus breuis ex caule exurgit, qui baccam vnicam ceraſo minorem, virentem primum, at per maturitatem rubentem, ſuſtinet: cui ſemina ſatis magna, rotunda, nigraque quaterna, quinave includuntur. Prouenit in ſyluis circa pagum Hüningen; Iunio florens: at baccæ Septembris fine maturæ ſunt.

Hæc à communi Bryonia ſylueſtri, quæ Tamus dicitur, potiſſimum in his differt, quod communis florem minorem habeat, racemoſa ſit: hæc vero flore ſit maiore & baccifera.

III. BRYONIA Mechoacana nigricans: radice eſt Mechoacæ ſimili, ſed cortice nigricante veſtita, interius ruſeſcens; quæ teſſulatim inciſa rotunda, magnitudine & figura calculo aleatorio reſpondens; ex India Chelapæ ſiue Celapæ nomine ante annos vndecim allata fuit. Ab Alexandrinis & Maſſilienſibus, Ialapium vel Gelapo vocitatur: & à Maſſilienſibus, Mechoaca nigra vel mas exiſtimatur.

Guſto eſt non ingrato, & gummoſo, & ob copioſam gummoſitatem, ſi carbonibus, vel igni admoueatur, flammam concipit. Facultate, vulgarem ſiue albam Mechoacam, ſuperat: nam ob gummi copioſum, fortius humores ſeroſos purgat, cum imi ventris leui dolore, & præcipuè viſcera, hepar & ventriculum roborat. Quare drachmæ vnius pondere exhibetur tuto, & ſine faſtidio opus ſuum exequitur. Sunt qui ea in doſi, cum aqua Cichoreæ, aut ſimili ſtillaticia, ſeu iure actu frigidis, tribus horis ante prandium, ægris propinent.

DE CLEMATIDE.

CAPVT III.

I. CLEMATIS maritima repens: hæc cauliculos habet ſarmentoſos, geniculatos & ſtriatos, cubitales, atrouirente cortice veſtitos: folia Flammulæ erectæ inſtar oblonga, acuminata, neruoſa, rigida, ſed anguſtiora, quod communiter tria vni pediculo, qui velut in capreolum abit, inſident, & quædam per circumferentiam nonnihil crenata, quæ vero in ſummo caule floribus ſubijciuntur, anguſtiſſima ſunt: flores albi ſunt, multis ſtaminibus villoſis albis, meditulliū occupantibus, longis pediculis ſuſtētati: quib. ſemina plana, ſubrotūda, ruſeſcentia, vt in Flammula erecta, ſed minora, bina, terna ve iuncta, ſingulis capreolo plumoſo, velut incana criſta donatis, ſuccedunt: hæc acria ſunt quemadmodum & tota planta. In maris Adriatici littoribus, vt in Venetorum Inſula Lio & Litzefuſina, ſuis ſarmentis repentem obſeruauimus.

II. CLEMATIS alpina Geranifolia: ex radice ſarmentoſa & perenni, caules plures lenti, lignoſi, quandoque ruſeſcente cortice tecti, duos treſve cubitos alti, exurgunt, qui æqualiter bipartiti, in latera diuiduntur: quibus ſingulis folia, crebris & profundis diuiſuris inciſa, trigemina, cohærentia, vt in Anemone geranifolia, inſident: flores ſinguli, ſingulis pediculis longiſſimis ac tenuiſſimis inſident, qui coloris cærulei albicantis, aut obſcure purpuraſcentis, ex quatuor folijs oblongis, mucronatis, neruoſis, crucis in modum diſpoſitis & nonnihil lanuginoſis, in cuius medio folia, plura, breuiora, quæ quaſi acerulum capillaceorum fila-

men-

mentorum alborum ambiunt: ſemen nō vidimus. Hanc in altioribus Baldi rupibus enatam, & Clematidem cruciatam à Iungermanno appellatam, ante annos viginti ſex, & ante biennium elegantiorem & maiorem, ex Auſtriæ montibus, vbi frequens eſt, à D. Burſero accepimus.

DE NVMMVLARIA.

CAPVT IV.

Nummularia flore purpuraſcente.

NVMMVLARIA flore purpuraſcente: hæc, eo quo Nummularia vulgaris modo, ſerpit, radicem habens tenuem, capillaceam, à qua coliculi multi, tenues, palmo minores emergunt, quos vtrinq; folia vulgaris forma, propemodum rotunda ſed parua, & plus quam decuplo minora, quorum nonnulla leuiter ſinuata: ex horum ſinu pediculi tenues oblongi, prodeunt, quorum ſinguli florem purpuraſcentem, paruum, oblongum, quinquefolium, ſtaminulis in medio breuibus, ſuſtinent: his capitulum paruum, apice donatum, minutiſſimum ſemen continens, ſuccedit. Hæc in humidis Monſpelienſium prope Caſtelnouum prouenit.

DE POLYGONATO ET LILIO *conuallium.*

CAPVT V.

I. POLYGONATVM latifolium minus, flore maiore: ex radicis albicantis, ſubrotundæ & fibroſę medio, cauliculus vnicus, fere pedalis, ſtriatus, nec admodum inflexus exurgit: qui folijs, vt in vulgari diſpoſitis, firmioribus tamen, veſtitur: ex ſingulis alarum ſinibus, flores ſinguli, magni, albi, inodori, breuibus & quidem ſingulis pediculis inſidentes, ab vna caulis parte propendent, quibus baccæ ſuccedunt, quæ per maturitatem cæſium colorem acquirunt, & ſemen oſſeum, durum continent. Apud nos in monte Crentzacho copioſe prouenit.

II. POLYGONATVM latifolium perfoliatum Braſſilianum: hoc caule eſt bicubitali, ſtriato, folia perfoliatæ modo tranſeunte: folijs pallide virentibus, tenuibus, neruoſis, vncias duas latis, quatuor longis: flore magno, albo, ex folijs quinque anguſtis, binas vncias longis compoſito, qui ex longo tenuiſſimo pediculo dependet: fructum non vidimus. Hoc in Braſſilia apud Toupinambaultios creuit, & D. Burſerus communicauit.

LILIVM CONVALLIVM latifolium: radicibus eſt tenuibus, longis, repentibus: caule pedali, folijs ternis, viridibus, neruoſis, ſubrotundis, læuibus, palmaribus, vncias quatuor latis, baſi ſua caulem, fiſtulæ modo ambientibus: floribus magnis, albis, rotundis hiantibus, reflexis, & odoratis, quibus fructus rotundus, rubeus, ſemen durum continens, ſuccedit. In hortis quibuſdam colitur.

DE CHELIDONIA ROTVNDIFOLIA.

CAPVT VI.

CHELIDONIA rotundifolia maior: huius radix fibroſa eſt, quibus aliquot oblongi teſticuli adhærent: folijs eſt ſubrotundis, craſſis, læuibus, ad foliorum Aſari magnitudinem accedentibus, ſed nonnihil quandoq; ſinuatis, pediculis ſemipalmaribus donatis & humi procumbentibus: cauliculo palmo minore, flos inſidet, calice triphyllo membranoſo ſuſtentatus, qui pallide luteus, magnus, vulgari quadruplo maior, qui ex quinq; vel ſex folijs, quorum ſinguli ad medium fiſſi ſunt, componitur & ad eius vmbilicum ſtamina plura rufeſcentia, conſpiciuntur: capitulum cum ſemine non vidimus. Monſpeſſuli locis humidis prouenit.

DE MALVA.

CAPVT VII.

I. MALVA folio ficus: huius folia ſunt nigricantia, aſpera & craſſa, quorum prima, modo in tres, modo quinque lacinias inæquales diuiduntur: quædam in lacinias quinque profunde ſecta, ſine ordine ſinuata, & per marginem crenata ſunt, quorum laciniæ aliquæ palmares exiſtunt, & pediculis longiſſimis & piloſis donantur. Scapum ſiue caulem ſimplicem, aliquot cubitorum habet: flores & ſemina non vidimus, quia ante tempus, Argentinæ in horto Friderici Meyeri, ante annos viginti legimus.

II. MALVA folio vario: radice eſt alba fibroſa, caule rotundo, cubitali, in plures ramos brachiato, quem folia cingunt pallide virentia, inferne candicantia, craſſiuſcula & nonnihil lanuginoſa, ſed figuræ, in eodem ramulo, diuerſæ, quorũ quædam Bryoniæ forma, quædam acuminata, duabus alis donata, quædam ſubrotunda, vngue minora, omnia tamen in ambitu ſerrata: flores quinquefolij purpuraſcentes, ſtaminibus in vmbilico pallidis, pedicellis oblongis inſident: ſemen in capitulis folliaceis ſemicirculare ſuccedit. Argentina D. Saltzmannus miſit.

III. MALVA Americana: radicem habet oblongam, albam, fibroſam, caulem anguloſum, ſtriatũ, lanugine leui obſitum: folia viridia, tenuia, pleraque ſemicircularia, vncias duas longa, tres lata, ſuperne anguloſa ſeu ſinuata, per ambitum leuiter crenata, pediculis palmaribus, hirſutis donata, flores albidi vna cum ſemine, Maluæ ſyl. pumilæ ſimiles ſunt. Hanc ante annos octodecim in horto D. Saltzmanni, Argentinæ collegimus.

Malua folio vario.

DE ALTHÆA.

CAPVT VIII.

I. ALTHÆA Bryoniæ folio: caule eſt cubito altiore, rotundo, lanuginoſo, albo; folijs Bryoniæ ſimilibus, in quinas lacinias vt plurimum diuiſis, palmaribus & alijs multo minoribus, craſſis, neruoſis, lanugine nonnihil aſperis, parte inferna caneſcentibus & longis pediculis inſidentibus: flores habet purpuro-cæruleos, quinquefolios, ſuperne ſemilunatos, ſtaminibus rufeſcentibus donatos, quibus ſingulis capitulum foliaceum, planum, ſemen Altheę ſimile continens, ſuccedit. Hãc in horto aluimus, quam tamen prius Altheę arboreſcentis ſempervirentis nomine, D. Doldius: dein Altheæ Americanæ, D. Sprengerus, Heidelberga, miſit.

DE GERANIO.

CAPVT IX.

I. GERANIVM malacoides minus: plantula eſt duarum vnciarum, in terram reclinata, radicula longiuſcula, exigua, foliolis malacoidi maiori ſimilibus, ſed minimis, eleganter inciſis & longis pedicellis inſidentibus: floſculos paruos cæruleos habet; quibus capitulum roſtro tenuiſſimo longiuſculo donatum, ſuccedit. In agris circa Rothomagum reperitur.

II. GERANIVM columbinum tenuius laciniatum: radicem habet oblongam, tenuem, fibroſam, rufeſcentem, ex qua cauliculi plures, palmares, rotundi, hirſutie nonnihil aſperi & reclinati prodeunt: folia, quæ vnguem vix ſuperant, rotunda ſunt, in lacinias quatuor primum, & hæ in alias, diuiſa, & longis pediculis hirſutis prædita: ad cauliculorum latera, floſculi communiter bini, ſinguli ſingulis pedicellis inſident, parui, cærulei, quibus capitula parua roſtrata, ſiue vtriculi tumentes roſtrati ſuccedunt, & vbi ſemen maturuit, vtrinque cum vtriculorum mucronibus, quaſi capreolo inſidens, modo geminum, modo ternum, ad roſtri apicem, quod adhuc ſupereminet, reflectitur, quod in alijs quibuſdam Geranijs etiam obſeruauimus: Hoc Monſpeſſuli in ſylueſtribus reperitur.

III. GERANIVM cicutæ folio acu longiſſima: caulibus eſt bicubitalibus, hirſutis, aſperis, anguloſis, in varios ramos brachiatis: folijs Geranij moſchati ſiue Cicutæ modo diuiſis: floribus ſubpurpureis, vel violaceis, quinquefolijs, cuilibet acus, vncias quinq; longa, hirſuta ſuccedit, quæ ex vtriculo hirſuto quinquefolio, apicibus donato, ſemẽ continente, prodit, quod per maturitatem exilit, & cum vtriculorum mucronibus ſurſum primum, dein deorſum, alioq; modo circumuoluitur. Hoc Monſpeſſuli legimus: in Valeſia etiam reperitur.

DE ALCHIMILLA.

CAPVT X.

ALCHIMILLA alpina quinquefolia: radicem habet oblongam, nigricantem, fibras plures de ſe mittentem, ex qua folia aliquot parua, longis pediculis donata & glabra prodeũt, quæ in quinq; lacinias ad pediculum, hæq; in profundas crenas diuidũtur, inter quæ pediculi bini, ternive, tenues, glabri, trium, quatuorve vnciarum longi, reclinati: quorum ſummitatibus floſculi vulgari Alchimillę forma & colore ſimiles, trifolij, pallidi ac herbacei, ſinguli ſingulis minimis pedicellis donati: quaſi vmbellæ inſident. In monte S. Bernhardi maioris & Gotthardo locis humidioribus, Auguſto florens, reperitur.

DE CANNABINA.

CAPVT XI.

CANNABINÆ aquaticæ ſimilis capitulis nutantibus: radicibus eſt fibroſis, Ellebori nigri ſimilibus, caulibus pluribus, cubitalibus, hirſutis, in varios ramos ſciſſis: ad ſingulos ramos folium vnũ longum, latum, quandoque ſerratum, piloſum: ramuli iuxta florem pulchre contorquentur, folia plura habet ſatis longa, ſtellę inſtar diſpoſita in quorum medio flos deorſum nutans, ex multis veluti ſquamis compoſitus, in cuius medio multi apices lutei; ſemen in Cannabina aquatica. Hanc in humidis Michelfeldenſium inuenimus.

DE CARYOPHYLLATA.

CAPVT XII.

CARYOPHYLLATA alpina minor: radicem habet craſſam, oblongam, repentem, fibris donatam & cortice purpuraſcente tectam: folia craſſa, hiſpida in lacinias diuiſa, in ambitu ſerrata: inter quæ caulis vnus vel alter, rotundus, hiſpidus, paucis folijs veſtitus, palmo minor: cuius ſummitati flos vnicus ſatis magnus, aureus, cum exiccatur ruſeſcens, quinquefolius, multis ſtaminibus donatus: cui villoſa congeries cum ſemine ſuccedit. Hęc in ſummitatibus Baldi collecta.

DE PÆONIA.

CAPVT XIII.

PÆONIA flore pallido folio hirſuto: huic ex radice aliarum ſimili, caules anguloſi, læues, exurgunt: folia, quorum pediculi nonnihil piloſi ſunt, in ternas lacinias, & harum vna rarius in binas diuiſa, mucronata, inferne breui lanugine pubeſcentia & candicantia, ſuperne virentia quidem, ſed non ſplendentia, multis venis à medio neruo in latera excurrentibus: caules ſinguli florem vnicum, reliquis minorem palleſcentem, ochrive colore, ſimplici octo foliorũ ſerie conſtantem, multis ſtaminulis albis præditum, ſuſtinent. In quibuſdam hortis obſeruauimus.

DE QVINQVEFOLIO.

CAPVT XIV.

I. QVINQVEFOLIVM album maius: radice eſt craſſiuſcula, rufa, folijs in quinque lacinias ſubrotundas vſque ad pediculum diuiſis, in ambitu ſerratis, pauciſſimis & breuiſſimis pilis aſperſis, longiſſimis & hirſutis pediculis inſidentibus, inter q̃ paucis pediculis, anguloſus, paucis pilis donatus, folijs veſtitus, exurgit, & in ramulos binos, & hi in ſummo in plures alios diuiduntur: quorum ſingulis flos albus, ſatis magnus inſidet, qui ex folijs quinq; in ſummo diuiſis, compoſitus eſt: in cuius medio, veluti paruus pappus, vnde plura ſtaminula ruſeſcentia efferuntur. Hoc in mœnijs vrbis Wallſtatt Heluetiorum, collectum.

II. QVINQVEFOLIVM album minus: radice eſt nigricante, parua, cauliculis piloſis, erectis, palmo minoribus, in ſummo diuiſis: folijs vnguem latis, in quinque lacinias, extremis oris ſerratas, diuiſis, & breuibus pedicellis inſidentibus: floribus eſt prioris Quinquefolij ſimilibus, ſed minoribus. Hoc in ſaxoſis circa Curiam Rhætorum reperitur.

III. QVINQVEFOLIVM montanum luteum erectum hirſutum: ex radice nigricante cauliculi & folia exurgunt: cauliculi quidem tenuiſſimi & ſeſquipalmares, in ſummo multifidi, & molli lanugine pubeſcentes: folia inferiora, longiſſimis pediculis donata, in ſeptem (at quæ in caule in quinq;) lacinias profundas, diuerſæ longitudinis, per oras ſerratas, piliſque donatas, diuiduntur: quæ parte inferna, vt in vulgari, ruſeſcunt, tantillum incana ſunt, non tamen ſplendent: flores habet paruos, aureos, quinquefolios, multis breuibus & croceis ſtaminulis donatos, quibus capitulum aliorum more, ſemen minutum continens, ſuccedit. In montis Crentzacenſis ad patibulum aſcenſu, prouenit.

IV. QVINQVEFOLIO ſimilis enneaphyllos hirſuta: radicem habet craſſam, nigricantem, in longas fibras abeuntem, à qua cauliculi plures, ad exortum quaſi conglobati, per terram ſparſi, capillacei, multifidi, tres, quatuorve vncias longi, prodeunt: folijs eſt oblongis pedicellis donatis, in nouem lacinias anguſtiſſimas, per marginem inciſas & hirſutie villoſas, diuiſis: floſculi parui, aurei, & capitula parua quinquefoliorum modo à pedicellis ſuſtinentur. Ex Heluetiorum alpibus.

DE FRAGARIA.

CAPVT XV.

FRAGARIÆ affinis ſericea incana: radice eſt lignoſa, nigricante, ad quam folia plura, Fragariæ ſyl. ſimilia ſed longe minora, vnguem non æquantia, craſſa, vtrinque incana, molli & ſericea lanugine tecta, in tres lacinias ad pediculum vſque diuiſa & ſuperne crenata: ramulos habet breues, reclinatos, flores paruos, luteos, ſtellatos ſuſtinentes, quibus capitulum, calice quinquefolio ſuſtentatum, minutum ſemen conti-

continens, ſuccedit. Hanc ante annos circiter quadraginta à Ioan. Bauhino fratre p.m. nomine Leucas aduerſariorum: & ante quadriennium, à D. Albino qui eam in ſaxoſis Granadæ collegit, ſine nomine accepimus.

DE TRIFOLIO.

CAPVT XVI.

I. TRIFOLIVM montanum purpureum folio acuto crenato: cauliculis eſt pedalibus, firmis, rectis: folijs rarioribus, ternis ab vno exortu prodeuntibus, oblongis, anguſtis, neruoſis, acutis ſurſumq; ſpectantibus; in ambitu dentalis, aliquando profundius inciſis: in cauliculi ſummo, flores purpurei, quaſi in globo conferti: quod in montoſis pratis, Maio, Iunioque florens, reperitur.

II. TRIFOLIVM montanum purpuraſcens folio obtuſo crenato: hoc caule eſt ramoſiore, folijs oblongis, anguſtis, ſed obtuſis & ſuperne & vtrinque crenatis, cuius ramuli, frequentioribus & anguſtiſſimis folijs, donantur: flores, quam in priore rariores & purpuraſcentes: in pratis montoſis circa Geneuam.

III. TRIFOLIVM mõtanum lupulinum: hoc ramis eſt cubitalibus, glabris: folijs rarioribus, paruis, ſubrotundis, leuiſſime denticulatis, longiſſimis pediculis donatis: rami faſtigio, capitulum lupuli forma, ſed oblongum, ex floſculis ſpadiceis compoſitum, inſidet: quod in montibus ſupra Ilfeldam prouenit, vbi D. Furerus collegit & tranſmiſit.

IV. TRIFOLIVM capitulo ſpumoſo læui: radice eſt alba, oblonga, fibroſa & capillata, cauliculis multis humi ſparſis, tres, quatuor, rarius ſex vncias longis, foliolis paruis, ternis, oblongo petiolo hærentibus, per marginem acutiuſcule crenatis: floribus paruis luteis, quibus capitula incana, veluti ex pluribus veſiculis ſibi inuicem inſidentibus compoſita, ſpumamq; referentia, ſuccedunt, quibus ſemen paruum, rotundum & planum incluſum eſt. Hoc circa Neapolim Italorum, in maritimis: circa Monſpelium, in agris & luco Gramuntio reperitur.

V. TRIFOLIVM capitulo ſpumoſo aſpero maius: radice eſt oblonga, fibroſa, caulibus bicubitalibus, tenuibus, flexibilibus, à vicinis fruticibus ſuſtentatis: folijs rotundis, trifolio vulgari ſimilibus, crenatis, prælongis pediculis donatis: inter quæ pediculi nudi, palmares, quandoque pedales efferuntur, qui ſinguli capitulum ſubrotundum, nonnunquam paruæ auellanæ magnitudine, ex florib. aureis compoſitum, ſuſtinent: hos folliculi membranacei ſibi inuicem incumbentes, nõnihil à quibuſdam filamentis exaſperati, ſequuntur. Hoc in Salicetis Michelfeldæ Huningam verſus, ijs ſe ſuffulciens, reperitur.

VI. TRIFOLIVM capitulo ſpumoſo aſpero minus: huius radix tranſuerſim fertur & fibris capillaceis terræ infigitur: ramulis ſuis per terram repit, à quibus pediculi biunciales & triunciales, nudi eriguntur, qui capitulum paruum, ſubrotundum, ex rufeſcentibus floribus compoſitum, ſuſtinent, quibus capitulum, quaſi ex veſiculis plurib. compoſitum, ſubaſperum & initio virens, minutum ſemen ſubrufum continens, ſuccedit: folia parua ſunt, rotunda & crenata: hoc apud nos ad Rheni ripam, herbido & arenoſo loco, iuxta 𝔅𝔞𝔯𝔱/ & circa Monſpelium, prouenit.

VII. TRIFOLIVM capitulis Thymi: radice eſt oblonga, alba, tenui, capillacea: cauliculis ſemipalmaribus, humi ſparſis: foliolis ternis obtuſis, vni petiolo inhærentibus, in ambitu ſerratis, cuius virgulis capitula rotunda, vt in Thymo, floſculorum rufeſcentium inſident, quæ per maturitatem indurantur, minutumque ſemen ſubrufum continent. Monſpeſſuli locis ſiccioribus prouenit.

VIII. TRIFOLIVM capitulo oblongo aſpero: & hoc radicem habet capillaceam albam, cauliculos plures pedales, læues, rotundos, & quaſi articulatos, paucis folijs rotundis veſtitos: ex ſingulis articulis floſculi plures ſimul iuncti, ijque lutei, prodeunt; his ſuccedunt capitula oblonga, pluribus quaſi ſpinis recuruis donata & per maturitatem exaſperata, quibus ſingulis folium tripartitum ſubijcitur: & huius, quemadmodum & prædictorum, ſemen exile eſt. Patauij, in edito monte prope Arqua, quod longe minus altero, quod Monſpeſſulo habemus, legimus.

IX. TRIFOLIVM cochleatum folio minuto obtuſo fructu latiore: radice eſt oblonga tenui, cauliculis aliquot tenuibus, rotundis, palmaribus, in terram reclinatis: foliolis trifolij, ſed minimis lente minoribus, obtuſis & tenuiſſime crenatis: floribus paruis, luteis, oblongis pedicellis inſidentibus: fructu lato, compreſſo, aliquot circumuolutionibus in ſpiras cochleæ modo contorto, ſemen

planum,

planum, recuruum & rufum, continente. Hoc æſtate florens in montibus Euganeis & Monſpeſſuli legimus.

X. Trifolivm cochleatum polycarpon: hoc ramis eſt pedalibus, glabris & ſtriatis: folijs trifolio vulgari ſimilibus, longis pediculis donatis, ſingulis petiolis vnguem latis, tenuibus, ſubrotundis, minime crenatis: pediculorum extremis floſculi parui, flaui inſident quibus ſuccedunt fructus plures, quini, ſeni, quaſi conglobati, ſed parui; in ſpiras conuoluti & ſpinulis mollioribus donati: quod in Italia collegimus.

2. Huic ſimile eſt alterum, ſolum folijs à priore differens, quorum quædam ſubrotunda, pleraque acuta, omnia tamen per marginem inciſa, vel crenata.

XI. Trifolivm cochleatum echinatum minus: ex radicula prælonga capillacea, cauliculi plures, tenues, fragiles, repandi, palmares prodeunt, foliolis trifolij, ſed paruis, iiſque obtuſis & crenatis, cincti: floſculis eſt paruis, aureis, communiter vno (rarius pluribus) oblongo pedicello capillaceo inſidente, cui folliculus cochleæ modo circumuolutus, minimis ſpinulis exaſperatus, plerumque vnus, iſque paruus (rarius terni quaterni vno pedicello donati) ſuccedit, ſemina parua, plana, ſemilunata, rufa, continens. Ex Italia habemus.

XII. Trifolivm fructu duro, ſpinis horrido: caulem habet pedalem, recuruum, per terram ſparſum, folijs raris, ſubrotundis & ſuperne crenatis cinctum: florem luteum, fructum Tribuli terreſtris inſtar durum, ſed rotundum & maiorem, eumque plerumque geminum, per maturitatem album, multis ſpinis horridum. Monſpeſſuli legimus.

XIII. Trifolivm folliculis coronæ ſimilibus: radicula eſt capillari, cauliculis aliquot, nonnihil hiſpidis, ramoſis, palmo minoribus, folijs trifolij minutis, obtuſis & crenatis, cincti: floſculis luteolis, oblõgis pedicellis donatis, quos ſequuntur folliculi minimi, ſibi inſidentes & formam coronæ regiæ referentes. Monſpeſſuli prouenit.

Trifolium peltatum Creticum.

Trifolium ſpinoſum Creticum.

XIV. Trifolivm peltatum Creticum: ex radice tenui, oblonga, fibroſa, cauliculi exurgunt palmo minores, pede nudi, folijs paruis, tripartito diuiſis, parum crenatis, oblongis pediculis donatis, veſtiti: cauliculorum ſummis floſculi quaterni, quinive ordine ſuccedentes, forma Ornithopodij, luteo-pallidi inſident: quibus ſiliquæ luteæ, planæ, membraneæ, quaſi ſemicirculares, in filamentum abeuntes, ſemen vnum vel alterum paruum compreſſum continentes, ſuccedunt: quæ dum molles ſunt, dulciſſimæ, eſui aptæ, at vbi indurauerint amariſſimæ. Hoc ruſticis in Creta, μαστυρίαι dici, D. Honorius Belli auctor eſt, qui Trifolij Cretici odorati nomine miſit.

XV. Trifolivm ſpinoſum Creticum radicem habet oblongam, capillatam, caules plures, palmares, & ſeſquipalmares, verſus terram reclinatos, anguloſos, in frequentes ramulos brachiatos, frequentib. geniculis, ex viridi purpuraſcentibus cinctos: ramulos cingunt, vtrinq; ex oppoſito ſibi reſpõdentia, tria folia vni petiolo inhærẽtia, viridia, oblonga, acuminata, in minimam ſpinam abeuntia: quemadmodum etiam ad ſingula genicula, ſpinæ quatuor paruæ, aduncæ ſuperne binæ, totidem inferne adpoſitæ ſunt: vnde breuis pediculus exurgens, florem ſingularem, quinquefolium, Campanulæ

nulæ aruenſis forma & colore (ſiue purpurocæruleum) ſimilem, capitulo viridi inſidentem, ſuſtinet, in cuius medio ſtamina decem, apicibus luteis prædita, capitulo inter ea latente conſpiciuntur: quod capitulum poſtmodum quinque angulis donatur, ſtyloque prominente augetur, & per maturitatem petiolo incuruato ramis ſe recondit, & in ſingulis angulis, ſemen vnicum compreſſum, ruſum, continet. Hoc primum, nomine Trifolij ſpinoſi ſempervirentis Ciſti flore, Patauio à Laurentio Roſenaw accepimus, poſtmodum apud fratrem Ioh. Bauhinum p.m. Montembelgardi collegimus, cuius ſemen ὀρβιτοχόρ' nomine miſſum fuerat.

XVI. Trifolivm ſtellatum: ex radice alba, tenui, oblongiuſcula, capillata, cauliculi prodeunt, modo pauciores bini terni, modo plures, quini, ſeni ſepteni, ſemipalmares, palmares, rarius longiores, rotundi, lanuginoſi, incani, quandoque ruſeſcentes, inanes, rariſſime in alas diuiſi: folia habet parua, Trifolij modo diuiſa, mollia, villoſa, in ſummo ſinuata, & ad radicem oblongis pediculis donata, duobus alijs ad pediculi nexum adnatis: cuilibet cauliculo, ſpica rotunda, ex florib. oblongis, rubris, rarius luteis, compoſita inſidet: qui vbi delabi incipiunt, ſpica magis orbiculata redditur, quaſi ex pluribus ſtellis ſimul iunctis compoſita foret: etenim flori cuilibet capſula (vel vtriculus) oblonga, villoſa, in quina, oblonga, acuminata foliola abiens, ſuccedit, quæ ſemen vt plurimum vnicum, idque ruſum & planum continet. Hoc Monſpeſſuli, Maio menſe collegimus: at per omnia minus, ex Hiſpania accepimus.

XVII. Trifolivm globoſo flore, vel capitulo Lagopi rotundiore: radicem habet longam, fibroſam, capillaceam, albam: caules plures, tenues, rotundos, palmo minores, quandoque pedales, in ramulos leuiter hirſutos diuiſos: quos folia parua tripartita, nonnihil piloſa, per ambitum crenata cingunt, quibus iuxta pediculum communiter duo alia ſubijciuntur: cauliculorum ſummis, flores parui, lutei inſident, quibus capitulum ruſeſcens, ſphæricum, ex apicibus aſperis compoſitum, ſuccedit: Maio menſe, Monſpeſſuli circa Caſtelnouum copioſe prouenire obſeruauimus.

XVIII. Trifolivm globoſum repens: radice eſt exili, capillacea, ruſeſcente, cauliculis aliquot per terram ſparſis trium quatuorve vnciarũ, mollibus, lanuginoſis & ruſeſcentibus, foliolis paucis ſuperne ſinuatis: cauliculorum ſummis capitulum globoſum, plurimis apicibus villoſum, inſidet: floſculis enim ruſeſcentibus, vtriculi, pluribus apicibus ruſeſcentibus donati ſuccedunt, quorum ſinguli ſemen minutum includunt. Monſpeſſuli in loco Gramuntio, & iuxta caſtrum Epiſcopi, prouenit.

XIX. Trifolivm ſaxatile hirſutiſſimum: radici lignoſæ, tranſuerſim repenti, ruſo cortice tectæ, quaſi truncus ex multis plantulis ſimul iunctis, caule carentibus, inſidet, tota planta duas treſve vncias non ſuperante: folia habet Trifolij parua, mollia, incana & velut argentea, ſuperne crenata & pedicellis breuiſſimis inſidentia: inter ipſa folia, capitula parua, rotunda, longiuſculis pedicellis donata, in quorum medio, pili breues, molliſſimi, flaueſcentes, conſpiciuntur: nec florem nec ſemen vidimus, & in Heluetiorum altiſſimis iugis legimus.

XX. Trifolivm alpinum flore magno radice dulci: radice eſt longa, craſſa, cortice palleſcente tecta, medulla candida dulci, multis capillis tecta & fibris aliquot oblongis donata, ex qua cauliculi plures in terram reclinati prodeunt, quos folia trifida, oblonga, anguſta, & glabra, paucis & ad tactum ſenſibilibus crenis, & oblongis pediculis donata: inter quæ pediculus communiter vnus (quandoque duo) læuis & nudus, trium quatuorve vnciarum, exurgit, cuius ſummitati flores Aſtragalo ſiue Onobrychidi forma ſimiles, purpuraſcentes, magni, octo vel decem, quaſi ſpicæ orbiculari inſident: qui ſinguli ex calice oblongo, quinis apicibus donato prodeuntes, ſingulos pedicellos obtinent.

Hoc primum ex Bernatum alpibus, ante quadraginta annos habuimus: dein, in planitie Horti Dei apud Monſpelienſes, menſe Iunio cum floribus, ſed illo multo maius, legimus. Radix ſapore eſt Glycyrrhizæ; hinc forte Glycyrrhiza Aſtragaloides, vel Aſtragalus dulcis dici poſſet: ex Hiſpania Glycyrrhizæ Hiſpanicæ nomine accepimus.

XXI. Trifolium corniculatum minus piloſum: radicula eſt capillacea, cauliculis pedalibus, tenuiſſimis, rufeſcentibus, ſubtiliſſimis pilis aſperſis, folijs paruis, acutis & hirſutis, in breui pediculo ternis, duobus alijs ad pediculi nexum adnatis, ex quorum alis, pediculi longi capillacei exurgunt, floſculum vnum, vel alterum, coloris ad croceum vergentis, ſuſtinentes: quibus ſingulis, ſiliquæ oblongæ, ſtrictiſſimæ, modo vna, modo duæ, minutiſſimum ſemen continentes, ſuccedunt. Hęc Monſpeſſuli in ſyluulis, & pratis inter montem Lupi & Calcaris prouenit.

XXII. Trifolium corniculatum fruteſcens, tenuiſſimis folijs: caulibus eſt tenuibus, viridibus, glabris, pedalibus, in plures ramos palmo minores, brachiatis: folijs vt in priori, ſed anguſtiſſimis, cinctis: cauliculorum ſummitatibus, quemadmodum & pedicellis, ex foliorum alis, prodeuntibus, floſculi bini, terni, rarius quini in orbem diſpoſiti, lutei coloris, inſident: quos ſiliquæ binæ, ternæ breuiores & craſſiores, quam in priore, in longum apicem deſinentes, in quibus ſemina exigua, ſequuntur. Monſpelio habemus, quemadmodum etiam ex Italia: ad hoc minus eſt, folijs & ſiliquis paulo latioribus, inque breuiorem apicem deſinentibus.

XXIII. Trifolium anguſtifolium repens, folliculis rotundis: radicem habet albam oblongam, tenuem, capillaceam, à qua cauliculi plures ſemipalmares, rarius palmares, per terram ſparſi, vtrinque prodeunt: circa quos foliola oblonga tribus petiolis pediculo inſidentia, quæ leuia ſunt & per marginem crenata: ex quorum alis pediculi emergunt tenues, oblongi, quibus flores parui, luteoli octo, nouem, decem & quandoque plures alternatim diſpoſiti, affiguntur: his totidem folliculi rugoſi, ſinguli ſemen vnum continentes, ſuccedũt. Hoc Monſpeſſuli in aruis, & ad pedem montis Lupi D. Saltzmannus legit.

XXIV. Melilotus Hiſpanica folijs maculatis: ex radice parua, ramuli palmares, aliquando pedales, tenues emergunt, quos ambiunt folia bina hincinde, ex quorum alis petiolum prodiens, tria folia ſuſtinet, obtuſa, atrouirentia, & ob venas candidas per ea diſcurrentes, macu'ata: flores parui pallidi. Hæc in montibus Caſtiliæ frequens eſt, vnde D. Albinus attulit.

LIBER

LIBER NONVS.

DE RVBIA ET GALLIO.

CAPVT I.

I. RVBIA montana anguſtifolia: radicem habet ruteſcentem, fibroſam, caules cubito altiores, læues, rotundos, ſtriatos, geniculatos: folia ad quodlibet internodium oblonga, anguſta, Galij forma, ſena, ſeptena, in orbem diſpoſita, & rigidiuſcula caulem ambiunt: ad internodia, breuiſſimi ramuli exurgunt, ipſe vero caulis in ramulos plures brachiatur, quorum ſummis, floſculi frequentes, albi quadrifolij inſident, quibus ſemina minuta rotunda, quodlibet ſuo pedicello donatum, ſuccedunt. Hãc apud nos in aſperis collibus legimus: quam & Monſpelio, ſed folijs ſubtilioribus, breuioribus, & aſperiuſculis, quemadmodum quoq; ex Auſtria, apud quos hinc inde in petris reperitur, habemus. Hanc, Geſnerus in lib. hortorum Germaniæ nomine Rubiæ Syluaticæ longioribus & anguſtioribus folijs, nulla deſcriptione addita, forte intellexit.

II. RVBIA pratenſis læuis acuto folio: ex radice caulis cubitalis, læuis, quadratus, rufeſcens, geniculatus, cauus, & communiter vnus exurgit, ex cuius nodis ramuli ſemipalmares prodeunt, quorum ſummis floſculi plures quadrifolij, pallidi (ſemen non conſpectum) inſident: folia læuia quaterna, vncialia, in acumen abeuntia, ad quemlibet nodum in orbem diſpoſita ſunt. Hæc apud Valeſianos in pratis ad thermas Leucenſes nata, quam etiam in pratis Lipſenſibus reperiri, relatum fuit.

III. RVBIA quadrifolia rotunda læuis: ex radice capillacea rufeſcente, cauliculi tenues, quadrati, geniculati, palmo altiores, quorum aliqui in ramos brachiati exurgunt: ad ſingula genicula folia quatuor rotunda, neruoſa, tantillum aſpera in orbem diſponuntur: extremis cauliculorum, floſculi albidi, quadrifolij, pedicellis capillaceis inſident, quibus capitulum paruum, geminum, aſperiuſculum, ſuccedit. In montibus Heluetiorum, vt Gottbardo, & ad Eremitanos prouenit: hanc & circa Argentinam creſcere dicunt.

IV. RVBIA anguſtifolia ſpicata: à radice ſubruſa, lignoſa, & paucis fibris capillata, cauliculi exeũt quadranguli, nodoſi, palmares, ramulis ad nodos ex aduerſo naſcentib. præditi, & nodos, folia plura capillacea, vt in Polygono Knaul dicto, ſurſum ſpectantia, in orbem ambiunt: cauliculi in longam tenuemque ſpicam, ex vtriculis paruis acuminatis compactam, abeunt: flores & ſemina non vidimus. Monſpeſſuli in collibus naſcitur.

V. RVBEOLA aruenſis cærulea repens: radice eſt oblonga, tenui, capillacea, rubra; cauliculis in terram reflexis, quadratis, geniculatis, ſemipalmarib. rariſſime pedalibus: ad quodlibet geniculum folia habet parua, ſubrotunda, quina, ſena, in orbem diſpoſita, aſperiuſcula, & in acutiſſimum apicem deſinentia: ex genicul s hinc inde prodeunt pedicelli, quibus quina, ſenave ſimiliter folia inſident: ex his quemadmodum in cauliculorum ſummis, flores parui cærulei, vel ex cæruleo purpuraſcẽtes, quinquefolij inſident; quibus ſemina oblonga, acuminata, ſena, octena, binis tamen ſimul iunctis ſuccedunt. Hæc paſſim in agris noſtris, etiam autumno florens occurrit, quam forte Rubiolę aruenſis nomine Camerarius in ſuo horto, nulla deſcriptione addita, intellexit.

VI. RVBEOLA ſaxatilis: plantula eſt tota incana, ſemipalmaris, cauliculo tenui, quadrato, geniculato, in vnciales ramulos brachiato: folia parua, aſpera, anguſta, acuminata, cõmuniter octo, rotæ modo diſpoſita habet: ramulorũ ſummis floſculi plures, exigui, quadrifolij. apicib. & minimis pedicellis donati, luteoli, ſi recte recordor, inſident. In ſaxoſis Gallo prouinciæ.

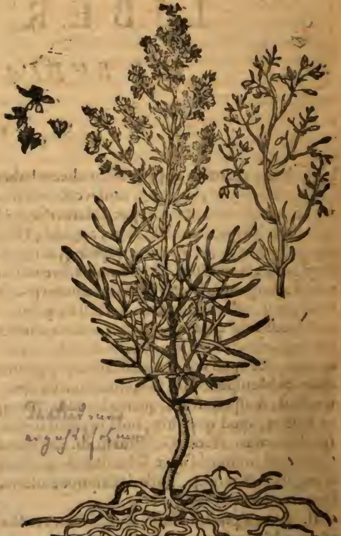
VII. RVBEOLA maritima aſpera: radice eſt oblonga, tenui, repente & rufeſcente: cau-

liculis pluribus geniculatis, biuncialibus, per terram ſparſis, & capillaceis fibellis terræ affixis, foliolis pluribus, breuibus, acuminatis, virentibus, & aſperis, cauliculos inordinate cingentibus: floſculis minutis, pallidulis. Hæc copioſe in littore maris Mediterranei, non longe Monſpelio, & etiam Maſſiliæ occurrit.

VIII. RVBIA cynanchica ſaxatilis: ex radice alba, oblonga, tenui & fibroſa, cauliculi plurimi, trium, quatuorve unciarum longi, foliolis plurimis, oblongis anguſtiſſimis, & viridibus, veſtiti, exurgunt: & inter hos pediculi bini, terni, palmares, graciles, in ramulos diuiſi, & pauciſſimis foliolis veſtiti, quibus flores, vt in Cynanchica vulgari, pallide rubeſcentes, ſinguli ſingulis pedicellis donati, inſident. Hæc in ſaxoſis vdis circa Valentiam Delphinatus, à D. Burſero collecta fuit.

GALLIVM latifolium glabrum: radice eſt tenui, repente, geniculata: cauliculis tenellis, quadrangulis, geniculatis, palmo minoribus: folijs è ſingulis internodijs quaternis, decuſſatis, glabris, inſtar plantaginis neruoſis, pallide virentibus, & ſeſquiuncialibus: flores habet paruos, cauliculos verticillatim coronæ modo ambientes, luteos, breuibus pediculis donatos. Hoc circa Bononiam inter ſentes, tota æſtate, reperitur.

Thalictrum anguſtiſſimo folio.

DE THALICTRO.

CAPVT II.

I. THALICTRVM anguſtiſſimo folio: radice eſt flaueſcente, ex aliquot fibris, oblongis, craſſiuſculis, compoſita: caule bicubitali, læui, rotundo, profunde canaliculato, & geniculato: ex quolibet geniculo folia plura prodeunt, in plures oblongas, & pleraſque anguſtiſſimas, tandem & ternas lacinias, ſecta: at caulis, in faſtigio in ramulos diuiditur, in quibus flores plures muſcoſi, pallidi, ad luteum vergentes, velut in oblonga ſpica diſpoſiti, quos valuulæ tenues, paruæ, minutiſſimum ſemen continentes, ſequuntur. Hoc in pratis Michelfeldenſibus æſtiuis menſibus floret, quod R. v-

tata

tam pratenſem maiorem quintam Tabernæmontani eſſe, minus rectè ſuſpicati ſumus.

II. THALICTRVM minimum fœtidiſſimum: caule eſt pedali, rotundo, in ramulos diuiſo: foliolis pluribus in tres lacinias diuiſis, anterius duabus inciſuris denticulatis, ſuperne atrouirentibus, interne palleſcentibus: in ramulorum faſtigijs floſculi parui, muſcoſi, ex plurimis ſtaminulis compoſiti, quibus ſuccedunt exiguæ valuulæ, oblongæ, ſenæ, ſeptenæ, ſtriatæ, apice incuruo donatæ, ſibique inuicem iunctæ, capillaceo oblongo pediculo inſidentes, ſemen exiguum includentes. Tota planta odorem fœtidiſſimum ſpirat, & in Valeſia reperitur.

Simile, ſed caule ex puniceo colore purpuraſcente, Thalictri maritimi minimi nomine, D. Gillenius miſit.

DE FABA ARBORESCENTE.

CAPVT III.

FABARVM differentiæ plures dantur, at ſolum Fabæ arboreſcentis hoc loco meminiſſe lubet. Fabæ arboreſcentis Anglicæ nomine, ſpecies ſex Amſtelrodamo, à D. Iacobo Guilhelmi Hooft anno 1614. vna cum quam plurimis alijs fructibus exoticis accepimus: quarum prima lata, compreſſa, cordis humani figuram refert: ſiquidem circa vmbilicum veluti ad baſim ſinum habet ſemicircularem, & ſenſim ex rotunditate in obtuſum apicem deſinit; cortice ruſo, ſplendente tegitur, cuius interior pars, ſiue caro ſubiecta, ruſa dura, denſaq; exiſtit: quo ad magitudinem, vncias tres lata, & quatuor longa eſt, & in duas partes finditur.

Altera priore minor eſt, magis compreſſa, figuraque magis rotunda, & parte ſuperiore non ſecus, quam prior, profundum vmbilicum ſemicircularem obtinet, & multo quam alijs partibus craſſior: cortice eſt nigro, ſtriato, tenuiore, & carne pauciore.

Tertia, priore adhuc minor, magiſque plana, atque compreſſa, etiam nigro cortice tecta, vncias duas lata, tres longa, & parte ſuperiore vmbilico, non vt in duabus prioribus ſemicirculari cauo, ſed oblongo.

Quarta, à proxima ſolum craſſitie, & corticis colore ſpadiceo, differt.

Quinta, colore quidem, cum quarta conuenit, ſed quadruplo craſſior eſt, & aliquomodo os Scapulæ refert: ſiquidem ad vmbilicũ, vbi vnciam craſſa, ſinus pollicis vnguis latitudinem æquans, acetabulum Scapulæ refert, vtrinq; coſtas tenues obtinet: nam ſenſim oblongatur, in fine rotundatur, & ad latera ſenſim anguſtior redditur; at per medium linea extuberat.

Sexta, lata eſt, & compreſſa humani vnguis ſimilitudine, & magnitudine, nigro cortice tecta, ſuperne vmbilicum paruum cauum obtinente.

DE PISO.

CAPVT IV.

PISVM vmbellatum: & Piſorum differentias præterire lubet, & ſolum Piſi vmbellati hiſtoriam breuem ſubijcere. Hoc caulibus eſt longis, ſtriatis, fiſtuloſis, fragilibus, ramoſis, & per maturitatem albis: folijs aliquot oblongis, vni coſtæ aduerſo ſitu adnatis, quæ parte extrema, capreolorum modo in clauiculas, quibus ſe vicinis implicat, deſinit: flores habet albos, circa vmbilicum purpurea nota inſignitos, in ſummitate caulium velut in vmbella diſpoſitos: hic ſuccedunt ſiliquæ duarum vnciarum, in formam vmbellæ ſituatæ, in quibus Piſum rotundum, album, communiter vnum, vel duo, rarius tria, vulgaribus maiora continentur. Germanis, apud quos licet rarius, in hortis colitur, Büſchelerbß / id eſt, Piſa in faſciculum iuncta, appellantur.

DE CICERE.

CAPVT V.

I. CICER montanum ἄκκυλον: radice eſt longa, in profundum, niſi fiſſilium lapidum interuentu prohibeatur, deſcendente, à qua exurgunt pediculi palmares, tenues, hirſuti, vtrinq; folijs duodenis, & pluribus ſubrotundis, ſed nonnihil, quam in Cicere ſatiuo longioribus, marginibus hirſutis, modo æqualiter, modo inæqualiter ex aduerſo naſcentibus, folio tamen extremo impari, veſtiti: floſculi ad radicem oblongiuſculi, pallidi, forma ad florem Loti tetragonoboli accedentes his ſuccedunt ſiliquæ prætumidæ, duabus valuulis conſtantes, ſemine reniformi, Medicæ in morem flaueſcente, prægnantes. Vernis menſibus floret,

rej in montibus Thuringiæ circa Northuſam, vnde D.Furerus anno 1616.tranſmiſit.

I'. Cicer montanum lanuginoſum erectum: tan is eſt pedalibus,rectis, rotundis, molli lanugine hiſpidis, in ramos ſemipalmares, etiam multo mi ores,brachiatis,in quibus folia Viciæ ſylu.forma longa,modo latiora,modo anguſtiora,mollia, leui lanugine obſita,dena, duodena & totidem ex aduerſo eidem coſtæ inhærentia, extremo ſemper imparem numerum faciente:ramulorum apicibus ſpica florum pallidorum & hirſutorum inſidet, quos ſequuntur ſiliquæ oblongæ, lanuginoſæ, in exiguum filamentum recuruum deſinentes, quæ ſemen nigrum minutum continet.

Hoc anguſtioribus folijs,in Valeſia ad Thermas Leucenſes, Iulio florens reperitur: at quod folijs paulo latioribus, Ciceris montani erecti Thuringiani nomine, à D.Furero, & Ciceris aſtragaloidis erecti Francenhuſanorum à D. Iungermanno accepimus, quod in montibus Francenhuſanis copioſe reperiri ſcripſere.

DE LVPINO.

Capvt VI.

Lvpinvs cæruleus maior villoſus: radice eſt lignoſa ruſeſcente, fibroſa:caule cubitali, firmo, rotundo, ſtriato, molli lanugine obſito (nam in hoc longe maior eſt hirſuties, quam in alijs Lupinis)in ſummitate in paucos ramulos diuiſo: ramulis quandoque etiam ſubalaribus,rudimenta floris futuri habentibus, qui raro noſtro cælo perficiuntur: folia ſeptena,octona, molli lanugine obſita, &,quam in cæteris latiora,ſtellæ in modum diſpoſita, pediculis villoſis, tres, quatuorve vncias longis inſident,quæ decidua ſunt, maxime vbi ſemen perfici incipit:flores magni ſunt,eleganter cærulei, & inodori (rarius floribus eſt incarnatis) ſemper quini in ordine ceu verticillatim diſpoſiti; ita vt quam plurimum quatuor, raro quinque ordines conſpiciantur: & quo planta perfectior fit, eo etiam magis à ſe inuicem diſtinguuntur, & quintus ordo plerumque perit, dum inferiores ſemen perficere ſtudent: ſiliquæ ſequuntur hirſutæ, vnciam latæ,duas longæ,ſed paucæ, cum ex quinque ordinibus vix binæ ſingulo ordine proueniant (quod raritatem & peregrinam plantæ naturam oſtendere videtur) quæ ſemen vulgaribus maius compreſſum, & ruſeſcens, quandoque ſtrijs variegatum, continent. Huius ſemen anno 1593. Lupini Indici nomine, D.Doldius Norinberga, ipſam vero plantam Lupini Cretici appellatione, D.Springerus Heidelberga miſit:quem Lupinum quartum, Cluſius in poſtrema hiſtoria facere videtur.

II. Lvpinvs minimus: ex radicula oblonga capillacea, cauliculus tenuis, palmaris, quam minimum hirſutus exurgit, circa quem foliola quina, ſena,ſeptena,breuia,anguſtiſſima,ſubhirſuta,quæ oblongis pedicellis inſident: flores & ſemina nondum vidimus: plantam Lupini Affricani minimi nomine, ex horto nobiliſſ.Contareni habemus.

DE LATHYRIDE.

Capvt VII.

Lathyris anguſtiſſimo ſiue capillaceo folio: plures Lathyridis differentias in foliorum latitudine & anguſtia, floris colore, ſiliquarum forma, hirſutie, & læuitate hic præterire lubet, & ſolum meminiſſe Lathyridis anguſtiſſimo folio,quæ radice eſt exili cauliculis cubitalibus infirmis,quibus hinc inde, & aduerſo ſitu bina minima foliola adnaſcuntur, è quorum ſinu bina, nonnunquam terna folia capillacea, trium,quatuorve vnciarum longa, & ſurrecta, exiguo pedicello innixa, vna cum pediculo in multifidum capreolum deſinente,prodeunt, ex quo etiam pediculus tenuiſſimus, oblongus & nudus effertur, qui florem vnicum, paruum,ſubcæruleum,quandoque pallide rubentem ſuſtinet: quo defluxo, ſiliqua vncialis in apicem falcatum abiens, bina, ternave grana parua rotunda nigricantia, continens ſuccedit.

Monſpeſſuli in collibus, Maio florens,reperitur.

DE VICIA.

CAPVT VIII.

VIcia Onobrychidis flore & Viciarum quamuis differentias plures obſeruauerimus, attamen in præſens vnius ſolum deſcriptionem ſubijcere lubet. Hæc caules habet pedales, teretes, ſtriatos, quos foliorum alæ, vt in Vicia vulgari, ſed breuiores & anguſtiores, vni coſtæ ex aduerſo reſpondentes, ambiunt, capreolis extremum occupantibus: ex foliorum alis ſuperioribus, pediculi ſemipalmares, nudi exurgunt, quorum ſummitatibus flores plures oblongi, galericulati, Onobrychidi 3. Cluſij forma ſimiles inferne pallidi, ſuperne violacei coloris inſident: floribus ſuccedunt ſiliquæ planæ, deorſum reclinatæ, ſemina exigua, ſena, ſeptena numero, continentes. Monſpeſſuli prouenit.

DE CAPITE GALLINACEO, ET *onobrychide.*

CAPVT IX.

CAPVT Gallinaceum minus: ex radice tenui oblonga, fibris carẽte, cauliculos aliquot palmares, & ſemipalmares profert, eoſque vt plurimum procumbentes, & in ramulos diuiſos: folia vulgari, ſiue maiori ſimilia, ſed breuiora & anguſtiora: flores habet paucos, paruos, dilute rubentes, breuibus pediculis inſidentes: fructus parui, aſperi, echinati & ſubrotundi ſuccedunt. Hoc in maritimis & arenoſis Prouinciæ, & iuxta Olbiam, & in montoſis iuxta oppidum Vigan, reperitur.

I. ONOBRYCHIS clypeata aſpera minor: à radice craſſa, fibroſa, cauliculi ſemipalmares, reclinati prodeunt, circa quos foliola multa, breuia & anguſta, aduerſo ſuæ coſtæ adhærentia: floſculi eleganti colore rubentes, parui, Geniſtæ forma ſimiles, pedicellis inſident: ſequuntur fructus clypeolis exiguis ſimiles, plani, aſperi, ſemen minutiſſimum continentes. Monſpeſſuli in planitie Lupi collecta.

II. ONOBRYCHIS clypeata læuis: ex radice ruſeſcente, pauciſſimis fibris donata, caulis vnus (nonnunquam duo) pedalis, nodis diſtinctus, exurgit: circa quem folia alata, ex ſenis, ſeptenis vtrinque fibris oblongis, glabris, vni coſtæ inhærentibus, vnoq; extremam aliam occupante compoſita: ex alis, tenues, & oblongæ virgulæ, flores purpurocæruleos, velut in ſpica diſpoſitos, ſuſtinentes, prodeunt, quos ſequuntur fructus plani, leues, clypeiformes, communiter terni, ſibi inuicem per longum cohærentes, ſemen minutum includentes. In Heluetiorum alpibus, vt monte Fracto, & ad Thermas Fabarias prouenit.

III. ONOBRYCHIS incana: caulem habet rotundum, ramoſum, incanum: folia plura, acuminata, anguſta, vni coſtæ adnexa, incana velut cinere aſperſa: cauliculi ſemipalmares, nudi, ſpicam florum purpuraſcentium, aliorum forma ſuſtinent: quib. ſuccedunt ſiliquæ oblongæ, incanæ, incuruo mucrone donatæ, duabus valuulis conſtantes, ſemen minutum, nigrum, planum, & ſemicirculare continentes. In Prouincia Galliæ reperitur.

Alteram, non minus incanam, ſed minorem, ſemipalmarem, folijs breuioribus & rotundis, ex Aragoniæ & Caſtiliæ ſaxoſis, D. Albinus attulit.

DE OROBO.

CAPVT X.

OROBVS alpinus latifolius: ramis eſt cubitalibus, aut altioribus, anguloſis, viridibus: folijs in ſingulis alis octonis, vni coſtæ adnatis, & ſibi inuicem oppoſitis, vncias tres longis, duas latis, viridibus, neruoſis, & cæteris Oroborum folijs minus acutis: è virgulis ex alarum cauis palmaribus nudis prodeuntibus, flores vnciales, Geniſtæ forma, pallide lutei, at folio ſuperiore ruſeſcente, dependent ſtylo ex illorum medio prominente: lobos & ſemina non vidimus: ex Pyrenæis & Heluetiorum alpibus habemus.

DE GLAVCE LEGVMINOSA.

CAPVT XI.

GLAVCI Leguminoſæ affinis: radicem habet albam, oblongam, paucis fibris donatam, ex qua caulis bicubitalis, & altior, ſatis craſſus, rotundus, rubeſcens, cauus, paucis & breuibus pilis aſperſis, prodit; & niſi ſuſtentetur, procumbit: at frequenter ad cubiti ſolum altitudinem accedit, nec fulcimine opus habet: hic in alios ramos diuiditur: folia habet Glauco leguminoſæ ſimilia, duodecim etiam quatuordecim, & pluribus, vtrinque ad coſtam ordine diſpoſitis, nec in ambitu ſerratis, & eleganti virore nitentibus: ex foliorum ſinubus pediculi prodeunt, flores pallide luteos, modo vnum communiter plures, forma Glauci leguminoſæ ſimiles ſuſtinentes: hos ſequuntur ſiliquæ craſſæ, coniunctæ, vnciam longę, triangulares, in breuem apicem abeuntes, ſemina anguloſa, per maturitatem ex viridi flaueſcentia, continentes. Huius ſemen Araci Boetici nomine, à D. Io. Pona Verona accepimus, & ab annis aliquot in hortulo noſtro habuimus: nam licet planta annua ſit, attamen ex ſemine deciduo ſeſe propagat. Tota planta ingrati ſaporis eſt: folia commanducata, herbaceum primum & ingratum, dein amarum ſaporem in faucibus relinquunt.

LIBER DECIMVS.

DE OPHIOGLOSSO.

CAPVT I.

I. OPHIOGLOSSVM anguloſo folio: ex radice craſſa, in fibras craſſas abeunte, vnus vel alter pediculus, vncias quatuor longus, poſt medium dilatatus, effertur, cui folium vnicum, vncias tres longum, ſeſquiunciam latum, ad exortum vtrinque dilatatum, & anguloſum inſidet, & ſtylum ſeſquiuncialem linguam referentem, pediculo donatum obtinet. Helmſtadio, D. Sigfridus miſit.

II. OPHIOGLOSSVM minus; radiculis eſt fibroſis, pediculo ſimplici & breui, cui folium vnicum, ſubrotundum, vnciam latum, ſeſquiunciam longum inſidet: ad cuius exortum, & veluti è folij ſinu, ſtylus ſerpentis linguam referens, vnciam longus exit: in humidis circa Monſpelium prouenit.

DE ADIANTHO.

CAPVT II.

ADIANTHVM fruticoſum Braſilianum: hoc Filicis inſtar excreſcit, caule tenui, lęui, ſubnigro puniceo colore nitente, qui in alios ſubdiuiditur, circa quos folia viridia, Adiantho vero aliquantum ſimilia, parua, oblonga, ſed obtuſa, ſuperne tantum inciſuris diuiſa, inferiore coſta, qua capillaceo inſident, integra, alternatim cauliculo, & quidem vtrinque duodecim vſq; ad viginti, petiolis, per pedicellum iunguntur. Apud Tououpinambaultios in Braſilia natum à D. Burſero accepimus.

DE FILICE.

CAPVT III.

I. FILIX paluſtris maxima: radice eſt omnium Filicum craſſiſſima, duos pugnos ſuperante nigra, velut ex craſſiſſimis ſquamis cōpacta, & multis fibris

fibris nigris capillata, vnde exurgunt folia plura atrouirentia, tres cubitos ſuperantia, in latus ampliſſime expanſa: quorum pediculus ruſeſcens, anguloſus, cauus, inſtar oblongi auriſcalpij ex radice prodit, qui vbi pedalem altitudinem adeptus eſt folioſus redditur, ad modum Filicis maris vulgaris: nam veluti ex plurimis pinnis, ſecundum margines crenatis, & ad vnum pediculum cohærentibus componuntur. Verum ad radicem, inter media folia, plura foliorum rudimenta cubitalia, veluti futurorum principia, conſpiciuntur, eo modo, quo in Filice florida, ſiue Oſmunda dicta, circa ſummos ramulos apparent: à qua tamen differt, quòd Oſmunda caules edat, & caulium ſummis, veluti flores ſiue ſeminum rudimenta adhæreant, & folia habeat latiora, & haudquaquam per margines ſerrata. Hanc locis paluſtrib. circa thermas Marchicas copioſe obſeruauimus: aliquando in editis & ſaxoſis, ſed humidis montibus etiam reperitur, vt circa Ramſtein arcem Baſileenſium notauimus.

II. Filix mas aculeata maior: radicem habet nigram, fibroſam, pediculos pedales, folioſos, in multas alas pinnatas, modo maiores, modò minores, modo minores profundius diuiſos pallidè virentes, primis in ambitu dentatis, & in breuem ſpinulam deſinentibus. Hanc in monte Waſſerfall legimus.

III. Filix mas aculeata minor: hæc pinnulis eſt breuibus, totis integris, non dentatis, ſed in ſpinulam acutam breuemq; omnibus deſinentibus: eodem quo prior loco; licet eam poſtmodum à D. Furero, ex Harcynia & Stolberga veteri, acceperimus.

DE MVSCO.

CAPVT IV.

I. MVSCVS pennatus: hic colore eſt ex luteo vireſcente, lateq; ſerpit, multis viticulis, ſed breuibus, ramoſis; minutis folijs pennam æmulantibus veſtitus, qui fibras tenues pro radicibus habet: in petroſis & ſyluis reperitur.

Huius altera ſpecies, radice ruſeſcente ex copioſiſſimis fibris compoſita, viticulis ramoſioribus, folijs minoribus: in ſylua Vilenſi, locis vliginoſis prouenit.

II. MVSCVS filicinus minor: huius aliquot differentias obſeruauimus: ſed hic ſolum de minore agemus, qui per terram ſerpit, cauliculis tenuibus, in ſummo ramoſis, foliolis Filici ſimilibus, ſed tenuiſſime diſſectis: ex ramulis, pedicelli aliquot capillares ruſeſcentes, biunciales, efferuntur, quibus ſingulis capitulum exiguum, ſubrotundum, incuruum, in apicem exiguum deſinens, inſidet. Hunc, cum alijs D. Iungermannus miſit.

III. MVSCVS Abietis facie: prædicto non multum abſimilis, viticulis in ramos diuiſis, folijs capillaceis, vtrinq; (vt in Abiete) coſtæ oblongiuſculæ adnatis, multo quam in priore breuioribus, & viridioribus.

IV. MVSCVS ramoſus repens, velut ſpicatus: hic ad arborum radices, nigris radiculis terræ affigitur, viticulis craſſis, & longis ſerpit, & de ſe copioſas veluti ſpicas oblongas, ex tenuiſſimis & leuiſſimis foliolis compactas, ramulorum inſtar emittit.

Huic ſimilis & alter, foliorum tantum apicibus candicantibus diſcrepans; vterq; in monte Crentzacho ad arborum radices creſcit.

V. MVSCVS ramoſus erectus maior: hic ceſpitis inſtar eleganter & arctiſſime quaſi compactus, ex radicibus oblongis capillaceis, cauliculum trium quatuorve vnciarum emittit, qui in binos, ternos, quaternos, biunciales, etiam triunciales ramulos, & hi quoque in alios erigitur, qui minimis capillaceis foliolis veſtiuntur: inter ipſa foliola, pedicelli vnciales, nudi, capillacei, capitulum, vt in Adianto aureo, ſuſtinentes, efferuntur. Hic in Crentzacho mõte ad arborum radices, alijs Muſcis commixtus conſpicitur: at elegantior & viridior, ad ſepes circa Burſam fluuium reperitur.

VI. MVSCVS ramoſus erectus minor: ex capillacea radicula cauliculus ad ſummum biuncialis varie diuiſus foliolis vix conſpicuis cinctus, emergit: eodem, quo tres priores, loco prouenit.

VII. MVSCVS ſaxatilis ericoides: huic circa radicem folia multa Muſco vulgari ſimilia, inter quę viticuli ſunt palmares, aſperi, foliolis Ericæ coridis folio ſimilibus, inordinate veſtiti, aliquando hinc inde nudi, quorum ſummo capitulum exiguum inſidet. Ad Wieſam fluuiũ ſuper ſaxa repit.

VIII. MVSCVS ſtellaris roſeus: ex fibellis nigris radicem conſtituentibus, pedicelli vnciales prodeunt, quibus ſingulis folia plura inſtar roſæ compacta, pallide virentia, acuminata, in modum ſtellæ diſpoſita, inſident. Hic in ſaxoſis Telamontij prouenit.

IX. MVSCVS Cupreſſiformis: paruus eſt, ramoſus,

ſis, foliolis cupreſſi forma, atrouirentibus, inter quę pedicellus exurgit, qui minimas ſpicas pallidas & molles ſuſtinet. Ex Harcynia.

X. Mvscvs Polytrichoides: hic triplex eſt; Primus, viticulis eſt plurimis, iiſq; breuibus, & compactis, qui foliolis breuibus capillaceis rigidiuſculis cinguntur. Alter, per omnia minor eſt, cuius folia rigidiuſcula non ſunt: Tertius, minimus eſt, & mollis: prior in ſyluis vliginoſis reperitur: duo poſteriores muris inſident.

XI. Mvscvs terreſtris coralloides incanus: muſcus hic pedalis eſt, incanus, ramis pluribus craſſioribus erectis, iiſq; compactis, qui in plurimos ramulos, cornuum ceruinorum inſtar, eoſq; acutos diuiduntur: hic ad Wieſam in ſyluis occurrit.

XII. Mvscvs terreſtris, coralloides erectus, cornibus rufeſcentibus: hic Muſco terreſtri vulgari eleganti ſpectaculo innaſcitur: nam Muſco vulgari ex pallido vireſcenti, hic candidus inſidet, coralli modo in ramulos rigidiuſculos diuiſus: qui licet candidus ſit, ipſius tamen ſummitates cornutæ, & rigidæ rufeſcunt: hic ad Wieſam fluuium late expanſus in arenoſis reperitur. Verum hic cum Muſco Corallino, ſiue Corallina montana Tabernæmontani, neutiquam confundi debet.

XIII. Mvscvs ceranoides: hic duplex eſt, maior & minor: maior, trium, quatuorve vnciarum eſt, folijs carens, cauliculis latiuſculis in ramos diuiſis, hiq; in alios breues, & hi ſimiliter in tenuiſſima ſegmenta, trifida, quadrifida, acute ſcinduntur.

Minor totus incanus, vnciam non excedens, ex plurimis ramulis proxime iunctis cōpoſitus, quorum ſummitas communiter in duo minutiſſima & acutiſſima cornua abit: vterq; in Harcynia collectus fuit.

XIV. Mvscvs aquaticus folio expanſo: hic ex radice tranſuerſim repente, & nigricante, ramos frequentes, late ſparſos & ſemipalmares emittit, quorũ ſummitates ob foliola cōpactiora, velut in ſpicam abeunt: folijs eſt breuibus, latiuſculis primum, dein acutis. Hic apud nos aquæ in riuulis innatat, & nonnihil ſplendet: quamuis eundem ex lacũ Gaderſchlebiano D. Sigfridus, & D. Iungermannus, Muſci maioris lapidum Harcyniæ nomine, miſerit.

XV. Mvscvs fontanus ſiue Hepatica aquatica: hunc triplicem habemus, maiorem & minorem, Hepatiæ nomine à Lobelio, Tabernæmontano & alijs depictum, his tertium addere lubet, ab iilis diuerſum, quem Muſcum fontanum capitulis racemoſis vocamus: hic folijs eſt longe minoribus, ſquamarum inſtar iunctis, pallide virentibus, & nonnihil hirſutis, inter quæ quam plurimi pediculi capillacei, biunciales, nudi efferuntur, quorum ſinguli capitulum paruum inſtar racemi compactum, & rufeſcens ſuſtinent, quantum ex ſicco, à D. Sigfrido miſſo, colligere licuit.

XVI. Mvscvs pyxioides duplex eſt: alter terreſtris, tubulis maioribus, & candidioribus conſtãs, à Lobelio nomine Muſci terreſtris pyxidatos alabaſtriculos imitantis, propoſitus: ſub quo in Sileſia calcem reperiri relatum fuit.

Alter v. ſaxatilis eſt, tubulis lōge minoribus, copioſioribus, nec ita candidis, qui petris, ſaxiſve latiſſimis innaſcitur; eaq; obtegit, quemadmodum in via Telamontium verſus, videre eſt.

Lenticula paluſtris latifolia.

LENTICVLA PALVSTRIS.

CAPVT V.

LENTICVLA paluſtris latifolia punctata: Lenticula paluſtris mihi quadruplex eſt: vulgatiſſima, Lentem referens: altera triſulca: tertia quadrifolia: quarta cuius & figuram (in Phytopinace & Matthiolo propoſitam) & deſcriptionem adiungere lubet. Hęc ramulis aquis innatat, à quibus filamenta radiculas conſtituentia deorſum feruntur: folijs eſt copioſis, ſubrotundis, eleganter virentibus, coniugatim in ramulis digeſtis, ſuperne punctis minutiſſimis notatis: his inferne copioſæ lenticulæ, aliquando ſingulæ, aliquando ternæ, & quaternæ, rugoſo prætenui cortice donatæ adhærent, quibus ſemen copioſiſſimum, minutiſſimum & flaueſcens includitur: ſapore eſt aqueo; Hanc in foſſis Patauinis aquis ſupernatantem vidimus, & in Sileſia circa Vratislauiam reperitur: quam forte Cæſalpinus, pro Stratiote aquatica Dioſcoridis propoſuit, quamque ſcribit fluitare, & cum aqua incidere. Piſis in Auxeri fluuio, qui aquas thermales ex monte S. Iuliani recipit.

CORALLINA.

CAPVT VI.

CORALLINÆ varietates multæ occurrunt; at in præſens de tribus, quas hactenus apud Authores, qui ad manus ſunt, non obſeruauimus.

I. CORALLINA alba nodoſa: caule eſt pedali, ligno candido, & duro, candido & aſpero cortice tecto, à quo vtrinque, ſed ſine ordine, pediculi, trium quatuorve vnciarum erecti, flexiles, prodeunt, quorum aliqui in alios, etiam vncia minores ſubdiuiduntur: hos minimum noduli, velut ex duobus ſemicirculis, iiſque vt plurimum pertuſis, compoſiti, vſque ad extremum apicem (triginta, etiam quadraginta in vno pediculo obſeruare licet) eleganti ſpectaculo, ad antiquarum minimarum cæterarum aurearum ſimilitudinem, cingunt. Hanc vna cum ſequētibus, D. Rumbaumius, Maſſilia attulit, ex Barbaria illo deferri, & apud Maſſilienſes plumarum loco ſupra pileos geſtari, affirmauit.

II. CORALLINA cinerea rugoſa; hæc duplex eſt, & vtraque non ſecus quam ſequens, intus lignum habet ſpadicei coloris, durum, medulla carens, & cruſta obductum. Prima, ligno eſt duriore, quod cruſta cinerea, aſpera, rugoſa, & tuberoſa, veluti cortice veſtitur, quæ friabilis eſt, forte ex lino maritimo exiccato creata: hæc in ramos plures recuruos, & hi in minores, veluti tuberculis exaſperatos, diuiduntur, & in obtuſum rotundiuſculum apicem deſinunt.

Altera, cruſta magis albicante, minuſque rugoſa obducitur, & in ramos pede longiores flexiles, & hi in ſtylos pleroſque palmares, abſumuntur. Verum has duas, nec cum Lithophyto marino Geſneri, nec cum Corallina alba, lutea, & rubra Tabernæmontani, nec cum Erica maritima Cluſij, confundere oportet, cum omnes has differentias habeamus.

III. CORALLINA pallide flaueſcens læuis: hæc cruſta pallide flaueſcente, læui ac friabili obducta eſt: à qua vtrinque modo rami, modo ſtyli læues & flexiles prodeunt.

QVERCVS MARITIMA.

CAPVT VII.

QVERCVS maritima triplex mihi eſt: 1. quæ propter veſicas aut bullas plurimas, quibuſdam baccifera dicitur: 2. veſicis quidem caret, ſed foliorum extrema craſſiora ſunt, & inæqualia, quaſi rudimentum Cucumeris exigui oſtendunt, quam glandiferam vocant: vtraque iam deſcripta. At tertia, quam Quercum maritimam barbatam vocamus, pauca quidem folia habet, eaque ſecundæ ſimilia, ſed hęc in quam plurima oblonga capillacea filamenta, barbæ inſtar abſumuntur.

FVCVS MARITIMVS.

CAPVT VIII.

EX Fucis maritimis quam plurimis, in præſens aliquot ſolum exhibebimus, quorum duos priores anno 1603. D. Cargillus, Abredonia ex Scotia vna cum deſcriptione tranſmiſit.

I FVCVS alatus, ſiue phaſganoides: huius admiranda eſt forma: ſaxis quæ Oceanus lambit, & in æſtu quoque mergit, adhæret, lepadum inſtar mytulis coronata: caule tereti, pennæ anſerinæ magnitudine; colore, quem exhibet Pruna Damaſcena, inter rubrum & nigrum ſaturatum, medio; at folia, quæ non niſi caulem adultum ornant, ſaxo hærentia (in ſicca vireſcunt) ad luteum magis vergunt, quę palmæ latitudine ſupra radicem naſcuntur plurima, ligularum inſtar, cartilaginea, tres, quatuor, ſex, aut octo vncias longa: inter quæ caulis eo vſque teres, lateſcit, porrigiturque interdum ad vlnæ longitudinem infirmus, vt niſi aquis innatans ſuſtentetur, humi ſemper procumbat: huic, ſi adultior vtrinque ala adnaſcitur, tantæ, quantæ & ipſe caulis eſt longitudinis, ea vera tota membranea eſt; fibris hinc inde venoſis à caule conſperſa. Notandum autem membranam hanc, pro vt in ſagittarum alis eſt videre, ima parte anguſtiorem, ſenſim latiorem reddi, ita vt tres ab ortu pollices tranſuerſos, æqualis deinceps tota exiſtat, vnius, duarum, aut trium vnciarum latitudine. Vulgo Baderlacks vocant: Fucus alatus, aut phaſganoides eſto, caulis enim ancipitem gladium refert: Hic, præſertim in Septembri viget, alio anni tempore inutilis: membranæ abijciuntur, reliquo veſcuntur grauidæ, alijſque etiam in cibos cedit: ſapore eſt ſalſo cum modica dulcedine: ſitim manducantibus excitat.

II. FVCVS arboreus polyſchides: eodem ortu & vſu eſt, quem vulgus Tangels nominat, Fucus omnium interdum maximus, trium quatuorve cubitorum, teres, luteus (tenerior, qui ſolus veſcus eſt, longe infra minimi digiti craſſitudinem, corticem Caſtaneæ bene maturæ colore æmulatur) caulem Angelicæ maximæ craſſitudine æquat: faſtigium, in latas cartilaginoſas membranas, varie diuiditur, eo prope modo, quo balthei pars, & qua enſis ſuſpenditur apud Heluetios. Hic Fucus maximus, aut arboreus polyſchides eſto. Hactenus Cargillus. Verum hic poſtremus à Palmifolio Giganteo ſiue Alga latifolia Imperati, à quo Neapoli, cum quam plurimis maritimis plantis accepimus, diſtingui debet.

III. FVCVS longiſſimo, latiſſimo, craſſoque folio, radice eſt breui, ex craſſis fibris compoſita, ex qua pediculus craſſus, rotundus, ſemipalmaris prodit, qui in folium expanditur: folium vnum ingentis longitudinis, pedes aliquot & vlnas excedit (rarius ex vna radice duo folia, eiuſdem omnino formæ & longitudinis) & latitudine vncias quatuor ſuperat, eiuſdem fere per totum folium, principio excepto, latitudinis, in medio æqualiter planum, ad vtrumque vero latus parum conuolutum tortuoſum & ſinuoſum, obſcure virens, craſſum, & dum terræ adhuc affixum, tactu forma gelatinæ, viſcoſum, & madidum: quare, propter nimium madorem vix aſſeruari poteſt, licet ſæpius Soli exponatur: nam quoties chartæ reponitur, mador iſte cum fœtore recrudeſcit, ita vt à corruptione non niſi poſt aliquot ſeptimanas; donec plane ſiccetur, ſeruari poſſit. Hic in Gallijs ad maris litora verſus S. Malo prouenit, & è natali ſolo facile eruitur: vnde D. Satlerus tranſmiſit.

IV. FVCVS longiſſimo, latiſſimo, tenuique folio: hic priori non multum abſimilis, qui ex radicula nigra, fibroſa, pediculum tenuem, triuncialem emittit, qui in folium ſeſquicubitalis longitudinis, vnciarum quinque vel ſex latitudinis, planum, per margines hinc inde conuolutum, abſumitur: coloris pallide virentis eſt, ſubſtantiæ tenuiſſimæ membraneæ: hunc cum alijs maris Mediterranei purgamentis reiectum, non longe à montis Cetij radice, collegimus.

V. FVCVS

V. Fvcvs longo, anguſto, & craſſo folio: radice eſt rotunda & plana, ex qua bina, ternave folia (ſiue cauliculi, ſi mauelis) ſeſquipalmaria, craſſa, coriacea & plana, ligulas referentia prodeunt, quæ in alias velut ligulas, ſed rarius, diuiduntur. Hic ad Fucum maritimum ſecundum Dodonæi editionis Belgicæ referri poſſe videtur, cuius ſpecies altera breuiore & anguſtiore folio dici poterit. Hunc quoque à D. Satlero habemus.

VI. Fvcvs membranaceus ceranoides: hic inſtar Lactucæ marinæ tenuis, palmum excedens, caule eſt vnciam & ſemunciam lato (mire varians) qui in plurimas alas modo latiores, modo anguſtiores, hæque in breuiſſimas eaſque plures cornuum modo ſubdiuiduntur. Huius ſpecies varias eſſe, ſcopulis adnaſci, Scotis Dils dici, eiuſq; eſum contra Picam commendari, D. Cargillus, planta addita, perſcripſit.

VII. Fvcvs maritimus Gallopauonis pennas referens: hic membraneus eſt, ſeſe ſenſim late expandens, qui in plures lacinias ſemicirculares ſibi quandoque incumbentes diuiditur, per quas variæ ſtriæ ſemicirculares, variegatæ, diuerſæque latitudinis, vt in pennis Gallopauonis eleganti ſpectaculo feruntur. Hic ſcopulis maritimis adnaſcitur: quamuis etiam ex Mitulis, cortex huic Fuco ſimilimus, eximatur: huncà D. Cargillo ex Scotia accepimus.

VIII. Filvm maritimum Germanicum: hoc exiguo lapillo innaſcitur, & in plurima bicubitalia, anguſtiſſima, nigricantia, læuia, craſſiuſcula & firma, aliquando inter ſe complicata fila, abſumuntur. Hoc ex mari Baltico accepimus, & incolis Meerfaden, & Meerſtrang dici accepimus.

Alga bombycina: Algam hanc ex Scotia accepimus, quæ inſtar Goſſypij ſiue bombacis mollis & compacta, late expanſa, aquis dulcibus innatat, superne pallide virês, inferne albicans: hoc goſſypio, quod ex veteri thorace, cui ſuffultum erat, eximitur, ſimilimum eſt.

CARDVVS.

Capvt IX.

I. Cardvvs mollis latifolius: caule eſt cubitali, ſtriato, breuibus & mollioribus ſpinis armato: folijs Rumecis forma, tenuibus, læuibus, venoſis, palmum longis, vncias quatuor latis, marginibus exiguis ſpinulis dentatis; caulis ſummitas in pediculos breues vnciales abit, quorum ſinguli capitulum Lappæ vulgaris forma, eiuſq; fere magnitudinis ſuſtinent, quod in ſtamineum purpureum florem expanditur. Hunc D. Burſerus in Auſtriæ monte Taurero Raſtadienſium legit.

II. Cirsivm anguſtifolium: ex radice nigra fibroſa, caulis cubito altior effertur, membranoſis alis aſperiuſculis veſtitus, in ramos diuiſus, quorum ſinguli in pediculum oblongum, eumq; nudum, abeunt, cui capitulum vnicum hiſpidum inſidet, quod in florem ſtamineum rubentem aperitur, & tandem in lanuginem abſumitur. Folia habet ad radicem palmaria, vncia anguſtiora, atrouirentia, in ambitu raris aculeis prædita: at quæ in caule, breuia ſunt, nonnihil laciniata, & aculeis magis exaſperata. Hoc in monte Waſſerfall legimus.

III. Cardvvs ſphærocephalus acutus vulgaris: ex radice craſſa, caulis cubito altior, ſtatim in ramos brachiatus, effertur, qui craſſus, lignoſus, membrana alata ſpinoſiſſima vſque ad ſummum inueſtitur: quem folia pediculo latiore amplectũtur, quæ profunde laciniata, palmaria, duas treſve vncias lata, per ambitum crebris & acutiſſimis, pallide flaueſcẽtibus ſpinis armata. Caulium ſummis, capita rotunda, pene ſphæricea, acutiſſimis ſpinis horrida, inſident, quæ in florem ſtamineum purpuraſcentem explicantur, & tandem in pappũ abeunt, cui ſemen Cnico ſylueſtri ſimile includitur. Hæc frequens eſt in dumetis humidis, quamuis etiam ſecus vias reperiatur.

IV. Cardvvs lanceatus anguſtifolius: hic caulibus eſt bicubitalibus, rotundis, ſtriatis, hiſpidis & firmis, oblongis, acutis, albicantibus ſpinis horridus, hinc inde membranea ala donatus, & in ſummo in ramulos diuiſus: circa hunc folia rariora, palmum æquantia, anguſta, in lanceam oblongam, eamque latiorem, quam in Cardeo lanceato latifolio, abeuntia, raris & breuibus lacinijs diuiſa, ſubtus incana, ſuperne atrouirentia, ſpinis

longis donata: cauliculorum ſummis capitula plura, parua, ex imbricatis ſquamis compoſita, inſident, quæ in ſtamina atrorubentia, apicibus diuiſis expanduntur, & aliorum more in pappum & lanuginem reſoluuntur, ſemenque exiguum in ea occultatur. Hic & flore albo quandoque reperitur. Hunc in nemore ad pontem Wieſam obſeruare licet.

V. Cardvvs paluſtris: radice eſt ſimplici, caule tricubitali, foliaceo, erecto, nonnihil ramoſo, breuibus ſpinis armato, folijs atrouirentibus, craſſis, ſinuoſis, quandoque etiam laciniatis, ſemipalmaribus, ſeſquiunciam latis, per marginem rarioribus ſpinis cinctis; caulis ſummo capitula plura, ſingula ſingulis pediculis inſident, quæ in florem ſtamineum purpuraſcentem expanduntur, dein in pappum aliorum more abeunt. Hic ad Wieſam locis arenoſis, herboſis, & Michelfeldenſibus paluſtribus, prouenit.

VI. Cardvvs polycephalus anguſtifolius: radicem habet lignoſam, fibroſam, caulem cubito altiorem, rotundum, ſtriatum, ſpinis carentem, cuius ſummitas in plures ſemipalmares ramulos, & hi quandoque in breuiores, diuiditur: folia ſunt pauca, anguſta & breuia, ſpinis oblongis armata: capitula plura, parua, quibus minima ſubijciuntur, exiguis ſpinulis prædita, & flos Iaceæ ſimilis ex ſtaminibus purpuraſcentibus compoſitus, inſidet; qui ſimiliter in lanuginem abit. In pratis Michelfeldenſibus frequens occurrit.

VII. Cardvvs repens vinearum: ex radice oblonga, nigricante caulis prodit reclinatus, rarius erectus, pedalis, incuruus, ſtriatus, candicans, cuius ſummum in ramulos paucos, eoſque breues abſumitur, qui capitula parua Iaceæ vulgari ſimilia, ſuſtinent: folia ad radicem plura, ſuperne atrouirentia, inferius incana lanugine aſperſa, ſemipalmaria, vnciam lata, leuiter ſinuata, ſpinulis per circumferentiam donata: at quæ caulem ambiunt in profundas lacinias diuiduntur, palmaria, duas treſve vncias lata, exiſtunt. Hic in vinetis Mutenſibus frequens eſt.

VIII. Anonis viſcoſa minor flore pendulo: plantula eſt ſemipalmaris, totaque hirſuta: radicula alba, oblonga, tenui, parum fibroſa, à qua cauliculi plures, duarum triumve vnciarum, exurgunt, iique tenues, rotundi, foliolis paruis, plerumque ternis ex vno pediculo prodeuntibus, forma & ſitu vulgaris Anonidis ſimilibus, viſcoſis: flores parui ſunt, lutei, propendentes, quibus minutum ſemen in exigua ſiliqua ſuccedit, & nullis ſpinis donatur. Ex Gallia Narbonenſi habemus.

LIBER

LIBER VNDECIMVS

CYTISVS.

CAPVT I.

CYTISVS Hiſpanicus ſiliquis Ornithopodij: hic virgis eſt rotundis, ſtriatis, duris, tricubitalibus, in varios ramos nonnihil lanuginoſos brachiatis, quos folia numeroſa, terna vni pediculo inhęrentia, in ſummis ramulis exigua, dilute virentia, ambiunt: flores parui, lutei, Geniſtæ ſimiles, quibus ſiliquæ vnciales, molli hirſutie tectæ, inſtar ſiliquarum Ornithopodij, minus tamen profunde ſinuatæ, & plures ſimul iunctæ, ternæ, quaternæ, quinæ vni pedicello inhærentes, quibus ſemina parua, plana, nigricantia incluſa ſunt. Hic in Hiſpania, ad agrorum limites frequens eſt, non tamen cum Cytiſo primo Cluſij, cuius pars interior nigricat; & ramuli toti villo obſiti ſunt, confundi debet.

COLVTEA.

CAPVT II.

COLVTEA, Scorpioides maritima glauco folio: virgis eſt pedalibus, rarius cubitalibus, lignoſis, rotundis, rufeſcente, rugoſo cortice veſtitis, in frequentes ramos diuiſis: folia alata, ſeptem, aut nouem, vni coſtæ, binis ſemper ex aduerſo ſitis, adhærent; vno impare extremam alam occupante, Coluteæ folijs ſimilia, ſed multo minora, obtuſa & cordata, glaucique vel cæſij coloris: flores & forma & colore Coluteæ ſimiles, ſed minores: pediculis tenuibus ſiliquæ, tenues, oblongæ vnciales, articulis diſtinctæ inſident, quarum ſingulis articulis, ſingula ſemina parua incluſa ſunt. Hæc in maritimis prope Teracinum collecta, quamuis etiam Patauio, ex horto Bembiano habeamus.

GENISTA.

CAPVT III.

GENISTÆ Hiſpanicæ affinis: ſuffrutex eſt cubitum ſuperans, caule tenui, tereti, candicante cortice tecto, qui in plurimas virgas tenuiſſimas diuiditur, quarum aliquæ palmum ſuperant, aliæ minores ſunt: circa quas folia longiuſcula, anguſtiſſima & rariſſima, ita vt virgæ pene nudæ appareant: ſummis virgis ſingulis vnicum capitulum rotundum, villoſum, molle, inſidet, vt in Gramine maritimo ſiue polyanthemo maiore, ex pluribus floribus, Geniſtellæ tinctoriæ forma, ſed minoribus pallide luteis compoſitum: nam quilibet flos, ex caliculo villoſo, hirſutie albo prodit. In montibus plane ſaxoſis ad aquas Blancas D. Albinus collegit.

GENISTELLA Monſpeliaca ſpinoſa: hæc viticulis eſt palmaribus, in terram reflexis, quorum pars inferior in breuiſſimos ramulos, ex paruis ſpinulis conſtantes diuiditur, à medio vero ſurſum villoſi ſunt, quandoque in ramulos brachiati, oblongis viridibus folijs, minoribus ſæpe additis, veſtiti, ſpiniſque carentes: ſummitatibus, flores pallide lutei, forma Geniſtæ ſpinoſæ vulgaris ſimiles, inſident. Hanc quidam Monſpeſſuli Corrudam luteam vocabant: quæ etiam in Ventoſo monte reperitur.

Similem ſed per omnia maiorem, caulibus pedalibus, folijs rarioribus, ſpinis longioribus, minuſque pungentibus, floribus maioribus & aureis, quaſi in ſpica diſpoſitis, ex Hiſpania habemus.

GENISTELLA minor Aſpalatioides: ſuffrutex eſt pedalem altitudinem ſuperans, ſtipite rotundo, rufo cortice veſtito, lignoſo, hinc inde ſpinis, ſed rarioribus, armato, in ramos, qui in minores

ſubdiuiduntur, brachiato: circa quos foliola rara, parua, quædam ſubrotunda, quædam oblonga, ſpinis interiectis, quibus flores lutei, Geniſtæ prædictæ duplo minores, hinc inde componuntur, nec, vt in priore, ramulorũ ſummis, in aculeum abeuntibus, inſident. Hanc, ex Anglia Geniſtę ſpinoſæ nomine accepimus: at eandem in aſperis, circa Aureliam Gallorum, ramis late ſe ſpargentibus, collegimus.

Chamægenista Cretica: hæc virgulis eſt palmo minoribus, humi diffuſis, tenuibus, rotundis, ſubcanis, in ramulos aliquot duarum, trium vnciarum diuiſis, foliolis oblongis, anguſtiſſimis, binis aut ternis ab eodem exortu, ſed altero ſemper longiore, prodeuntibus, incanis: ex foliorum alis floſculi terni, quaterni, parui, lutei, Geniſtę floribus æmuli: ſiliquas non vidimus. Ex horto nobiliſſ. Contareni habemus.

SVMACH.

Capvt IV.

Svmach anguſtifolium: hoc potiſſimum folijs à vulgato differt: huius enim folia vncias quatuor longa, ſemiunciam lata ſunt, in exquiſitum apicem deſinunt, & per marginem crenata ſunt, quorum duodecim vni coſtæ, vtrinque nimirum ſex, adhærent, vndecimo imparem numerum, conſtituente, quæ ſuperne atrouirent, inferne pallida ſunt, coſta elata perlongum excurrente. hoc in Braſſilia apud Tououpinambaultios collectum & à D. Burſero communicatum.

MELEGVETA.

Capvt V.

Melegveta ſiue Grana Paradiſi: folia craſſa ſunt, vncias quatuor longa, tres lata, per quorum longitudinem coſta elata fertur, à qua fibræ plurimæ per tranſuerſum abeunt, vt in Caryophyllorum folijs cum quibus maximam ſimilitudinem habent: fructus ſatis cognitus, habetur in officinis, vt & Grana exempta: huius folij pediculus, ſapore eſt aromatico, ipſis granis correſpondente, non tamen ita acuto & aromatico, vt in folijs Caryophyllorum animaduertitur, quo ſigno potiſſimum à ſe inuicem diſtingui poſſunt. Huius folia vna cum Nucis moſchatæ folijs, D. Clutius Amſtelrodamo miſit.

STYRAX LIQVIDA.

Capvt VI.

Styracis liquidæ folia: ex radice rotundo, nigricante, rugoſo, ſtriato & quaſi articulato cortice tecto, folia terna, etiam quina, oblongis, tenuibus, nigricantibus pediculis donata, ex vno veluti tuberculo prodeunt, quæ vitiginea ſunt foliorum Aceris, vel Platani inſtar, in lacinias ternas, etiam quinas diuiſa, neruoſa per circumferentiam crenata, & mucronato cuſpide. Hæc ab Honorio Belli accepimus, qui ſtyracis huius magnum ramum ſe habere perſcripſit.

LIGVSTRVM.

Capvt VII.

Ligvstrvm duplex ex Italia accepimus, de vtroque breuiter in præſens, cum ſolum ramos abſque floribus & ſeminibus acceperimus.

I. Ligvstrvm Myrtifolium: hoc ad Liguſtri vulgaris modum excreſcere, & in ramos brachiari audio: rami rotundi ſunt læues nonnihil ruſeſcentes: folia atrouirentia, vulgaris folijs & latiora & longiora. Hoc nomine, Liguſtri myrtifolij perpetui, vel Myrti Liguſtri folio, Patauio ex horto Pharmacopæi (cuius nomen excidit) ad pontem molin accepimus.

II. Ligvstrvm folijs laciniatis: & huius ramos pedales habemus, circa quos folia atrouirentia, glabra, inferiora quidem ſubrotunda, alia vero oblonga: hæcque modo integra, modo Iaſmini lutei inſtar diuiſa, quandoque ab altero ſolum latere, laciniam vnam, quandoque vtrinque vnam, rarius binas, quandoque ternas, quaternas, inordinatas lacinias obtinent. Hoc primum Liguſtri nigri nomine, ex horto Ill. Mori Senatoris Veneti, quem in villa di Carbonara colit: dein, pro Syringa laciniatis folijs, ex horto Ill. Contareni Sen. Veneti accepimus: de vtroque plenius in Theatro noſtro.

SALIX.

CAPVT VIII.

I. SALIX fragilis: hæc mediocris eſt altitudinis, caulibus ramoſis, rotundis, rubente cortice veſtitis: folijs longis, anguſtis, prona parte incanis, ſuperius atrouirentibus, & tandem pene nigris: iulis quam in cæteris breuioribus. Fragilem appellare lubet, quia non aliarum Salicum inſtar virgis lentis & vimineis, ſed plane fragilibus donatur. Noſtris Brandweiden / eo quod tandem nigreſcat, dicitur: frequens ad Birſam & S. Iacobum.

II. SALIX oblongo incano folio: huius caules, cortice atrorubente veſtiti, in breues & plures ramulos diuiſi: folijs oblongis, ſuperna parte obſcure virentibus, parte prona cinereis & incanis: flores copioſos aliarum ſalicum modo producit, & ſemen paruum nigrum, cum albiſſima lanugine auolat: hæc apud nos frequens, inprimis in minore vrbe, ad molendinum ærarium, in ſepibus ad aquam.

III. SALIX ſubrotundo argenteo folio: hæc caulibus eſt cubito altioribus, rotundis, incanis & ramoſis: folijs ſubrotundis, ſuperne nigricantibus, parte prona incanis, argentei coloris, ſplendentibus, tactu mollibus, & veluti tenui lanugine pubeſcentibus, per ambitum raris crenis exaſperatis. Hanc ſine fructu ex Belgio D. Gallus tranſmiſit.

IV. SALIX humilis latifolia erecta: hæc ſalici, latifoliæ aquaticæ acuto folio ſimilis eſt, ſed humilior, cum huius virgæ rotundæ ſtriatæ, vix cubitum ſuperent: folia minora ſunt ex rotunditate oblongata, in acumen deſinentia, rugoſa, parte prona lanuginoſa, tactu mollia: iuli rotundi, parui, flaui: hæc cum latifolia repente confundi non debet. Michelfeldæ in humidis.

V. SALIX alpina anguſtifolia repens: ex radice, atrorubente cortice tecta, cauliculi palmares humi fuſi prodeunt, qui capillaceis radicibus terræ affiguntur, ramulis tamen paucis ſurſum elatis: foliolis oblongis, latiuſculis, breuibus cincti: flores vt in cæteris, quibus abſentibus, nullus ſalicem eſſe crederet. Hæc in Heluetiorum alpibus & monte Fracto, frequens eſt.

VI. SALIX alpina Pyrenaica: hæc ad ſemicubitalem altitudinem vix aſſurgit, virgis tenuibus, ramoſis; folijs oblongis, paruis, per circumferētiam piloſis, tactu holoſerici inſtar, ob minutiſſimos pilos, mollibus: ſpicæ florum vnciales, anguſtæ, molles ſunt. In ſummitatibus Pyrenæi D. Burſerus legit.

VII. SALIX ſaxatilis minima: hæc duas vncias vix ſuperat, quæ ex radicula caudicem craſſiuſculum, vix ſemiuncialem emittit, qui in binos ternoſve vnciales ramulos, terræ incumbentes, diuiditur: folia ſunt parua, oblonga, ſubrotunda, atrouirentia, venoſa, quorum medio capitulum paruum ſubrotundum, veluti ex multis baccis compoſitum, inſidet, quibus maturis apertis, veluti ex triangulari caliculo, mollis, candida & breuis lanugo effertur. In alpium Heluetiorum iugis, ſaxis inſidens, reperitur.

LIBER DVODECIMVS.

SANAMVNDA.

Capvt I.

SANAMVNDA viridis vel glabra: radice eſt craſſa, lignoſa, fibroſa, alba, cortice craſſo pallido, lento veſtita, à qua ramuli plures, tenues, palmares, etiam minores, iique geniculati prodeunt, foliis oblongis (rarius ſubrotundo) Chamæleæ vel potius Polygalæ ſimilibus, ſed breuioribus, viridibus & glabris, alternatim circa ramulos diſpoſitis: inter quæ flores oblōgi, luteoli, in quatuor foliola diuiſi conſpiciuntur: fructum non obſeruauimus. Hæc Aprili florens, Monſpeſſuli in horto Dei collecta fuit.

FRANGVLA.

Capvt II.

FRANGVLA altera polycarpos: frutex eſt Frangulæ ſiue Alni nigræ ſimilis, ramoſus, cortice candicante veſtitus: folijs ſubrotundis in apicem plerumque abeuntibus, plurimis neruis elatis per ea diſcurrentibus, quare inſtar foliorum Vlmi rugoſis, tenuiſſime per marginem ſerratis: Flores habet forma Frangulæ vulgari ſimiles, paruos, ſtellatos, luteolos, copioſos, velut in racemo cohærentes, quibus ſuccedunt fructus parui anguloſi compreſſi, Spinæ infectoriæ baccis correſpondentes, ex minimis pediculis dependentes. Hæc vere florens in quibuſdam dumetis, etiam in monte noſtro Muteto, reperitur.

RIBES.

Capvt III.

RIBES montana oxyacanthæ ſapore: duplex Ribes in Heluetiorum alpibus reperitur: altera, quæ frutice & folijs, ſed minoribus vulgari conuenit: fructum v. habet rubrum, hortēſi duplo pene maiorem, ſapore oxyacanthæ fructui reſpondentem: in Valeſianorum montibus reperitur. Altera, humilior eſt, & per omnia minor, baccis vulgari minoribus, minuſq; acidis: in Bernatum montibus prouenit. Et hæc ad gloriam Dei dicta ſunt, cui ſit laus honor & imperium in ſæcula.

FINIS.

INDEX
PRODROMI THEATRI BOTANICI;

Quo plantæ ſupra ſexcentæ vna cum aliis continentur.

Primus numerus paginam,
Secundus paginæ ſegmentum,
Tertius paragraphum denotat.

A.

ABrotanum Campeſtre incanum, Carlinæ odore, 71.1. *vbi proueniat* ibid.
Abſynthium Ponticum Creticum grati odoris, 71.1.I. *Græca lingua quomodo recte vocetur* ibid.
Abſynthium alpinum incanũ, 71.1.II. *vbi naſcatur*, ibid.
Abſynthium alpinum candidum humile ibid.III.
Abſynthium alpinum vmbelliferum, 71.2.IV. *quando inuentum nouum*, ibid. *quæ eius varietas* ibid.
Acetoſa Americana foliis longiſſimis pediculis donatis, 54.2.I.
Acetoſa rotundifolia alpina 55.1.II.
Acetoſa ſcutata repens 55.1.III.
Acetoſa Cretica ſemine aculeato ibid.IV.&2.
Acetoſa lanceolata anguſtifolia repens ib.V.
Adianthum fruticoſum Braſilianum, 150.2. *vbi naſcatur* ibid.
Æthiopis laciniato folio 115.1.
Alchimilla alpina quinquefolia, 138.2. *quo menſe floreat, & quibus locis reperiatur* ibid.
Alga bombycina 155.2.VIII.
Allium iuncifolium bicorne luteum 27.2.I.
Allium montanum minus ibid.II.
Allium montanum radice oblonga, ibid.III. *vbi proueniat* ibid.
Alſine paluſtris minor ſerpillifolia, 118.1.I. *quibus locis proueniat* ibid.
Alſine paluſtris minor folio oblongo, 118.1.II. *alias Portulaca aquatica* ibid.
Alſine alpina glabra ibid III.
Alſine alpina iuncto folio, 118.1.IV. *quo anni tempore floreat & vbi naſcatur* ibid.
Alſine minor Androſaces alterius Matthioli facie. 118.2.V.
Alſine verna Androſaces capitulis, ibid. VI. *cuius ſoli ſit a-*

lumna ibid.

Alſine alpina minima glabra, 118. 2. VII. *vbi reperiatur* ibid.

Alſine nodoſa Germanica, ib. VIII. *alias arenaria & quare ſic dicta* ibid.

Alſine Spergulæ facie, ſiue Spergula minor ſubcæruleo floſculo 119. IX.

Althæa Bryoniæ folio, 138. 1. I. *alias Althæa arboreſcens ſemper vireſcens* ibid.

Anagallis Aquatica anguſtifolia ſcutellata, 119. 1. *vbi proueniat* ibid.

Anemone tenuifolia Cretica albo magno flore 93. 2. I.

Anemone ſylueſtris alba minor 95. 2. II.

Anemone alpina alba maior 94. 1. III.

Anemone alpina alba minor, ibid. IV. *quo loco proueniat* ibid.

Anethum ſylueſtre minus 76. 2.

Antirrhinum ſaxatile folio ſerpilli, 106. 1. *vbi enaſcatur* ib.

Angelica ſylueſtris hirſuta inodora, 82. 2. *quibus locis proueniat*, ib.

Anonis viſcoſa minor flore pendulo, 156. 2. VIII. *vnde habeatur* ibid.

Apium hortenſe maximum 81. 1.

Apium peregrinum foliis ſubrotundis, 81. 2. *vbi reperiatur* ibid.

Aquilegia montana magno flore 75. 1. I.

Aquilegia montana paruo flore thalictri folio ib. II.

Aquilegia hortenſis multiplex flore paruo ib. III.

Argemone alpina lutea 93. 2. IV.

Arundo Anglica foliis in ſummitate diſſectis 25. 2. II.

Arundo Indica latifolia flore luteo punctato, ibidem III. & 26. 1.

Aſcyron magno flore, 130. 2. *hoc aſcyro vulgari, ſiue Hyperico dumetorum ſimile*, ib. *vbinam reperiatur* ib.

Aſter hirſutus Auſtriacus cæruleus magno flore, 124. 2. *vbi reperiatur* ibid.

Atriplex ſylueſtris fructu compreſſo roſeo, vel ſtellato 58. 1. I.

Atriplex ſylueſtris, vel Pes anſerinus ibid.

Atriplex ſylueſtris lappulas habens, 58. 1. & 2. II. *alias atriplex ſylueſtris inſipida parua erecta* ib.

Atriplex maritima anguſtifolia, ib. III. *vbi proueniat* ibid.

B.

Bellis alpina maior rigido folio 120. 2. I.

Bellis alpina minor ib. II.

Bellis montana maior folio acuto, 121. 1. III. *vbi naſcatur* ibid.

Bellis montana folio obtuſo crenato 121. 1. IV.

Bellis maritima foliis Agerati 121. 2. V.

Bellis ſpinoſa quadruplex ibid.

Bellis ſpinoſa folio Agerati ib.

Bellis ſpinoſa forma bellidis cærulea 121. 2. V.

Bellis ſpinoſa flore globoſo ibid. VI.

Bellis hortenſis pediculo folioſo ibid. VII.

Beta Cretica ſemine aculeato 57. 1. & 2.

Bieſem Nägelin 102. 1. IV.

Biſtorta alpina maxima, 100. 1. *in altiſſimis Sileſiorum montibus reperitur* ib. 2.

Braſsica ſpinoſa 54. 1. & 2. II.

Braſsica ſylueſtris alpina 54. 2. III.

Brandtwurtzen 159. 1. I.

Bryonia Cretica maculata, 135. 1. I. *vbi frequens ſit* ib.

Bryonia ſylueſtris baccifera, 135. 1. II. *quo tempore floreat*, ib. *à communi Bryonia ſylueſtri quomodo differat* ib.

Bryonia Mechoacana nigricans, 135. 1. III. *alias Ialapium vel Gelapo, item Mechoaca nigra, vel mas* ib.

Burſa paſtoris maior folio non ſinuato 50. 2. I.

Burſa paſtoris maior loculo oblongo. 50. 1. & 2. II. *nonnullis Thlaſpi Veronicæ folio nominatur* ib.

Burſa paſtoris alpina hirſuta 51. 1. III.

Büſchelerbß 147. 2.

C.

Cacalia tomentoſa, 102. 1. *vbinam locorum reperiri ſoleat* 102. 2.

Calamenta vulgaris flore exiguo, 110. 2. *vbi proueniat* ib.

Calamus Vide Arundo.

Calamus aromaticus Syriacus 25. 2. I.

Chamæorchis alpina folio gramineo 29. 1. III.

Campanula alpina latifolia flore pullo 33. 2. III.

Campanula alpina latifolia cærulea 34. 1. IV.

Campanula alpina rotundifolia minor ibid.

Campanula rotundifolia minima, 34. 2. V. *quo loco copioſiſſime proueniat* ibid.

Campanula Cymbalariæ foliis 34. 2. VI.

Campanula ſerpillifolia 35. 1. VII.

Campanula foliis ſubrotundis, 35. 2. I. *hæc à Campanula hortulenſi rapunculi radice quomodo differat* 36. 1. I.

Campanula Drabæ minoris foliis 36. 1. II.

Campanula foliis Echii floribus villoſis, 36. 37. 1. III. *minor eius ſpecies* ibid.

Campanula alia foliis Echii, quam Cluſius nomine Trachelii Θυρσοειδ. deſcripſit ibid.

Cannabina aquatica ſimilis capitulis nutantibus 138. 2. *vbi inueniatur* ibid.

Caput gallinaceum minus, 149. 1. *quibus locis reperiatur* ibid.

Carduus mollis latifolius, 155. 2. I. *vbi reperiatur* ibidem.

Carduus Sphærocephalus acutus vulgaris, ib. III. quibus locis gaudeat ib.
Carduus lanceatus anguſtifolius, ibid. IV. vbi reperiatur 156.1.
Carduus paluſtris, 156.1.V. *quo loco proueniat* ib.
Carduus polycephalus anguſtifolius, 156.1.VI. *vbi frequens occurrat* ibid.
Carduus repens vinearum, ibid. 2. VII. vbi naſcatur ibid.
Carui alpinum 84.1. & 2.
Caryophyllata alpina minor, 139.1. *vbi colligitur* ibid.
Caryophyllus arboreſcens Creticus, ex radice craſſa, 104.1.I.
Caryophyllus ſylueſtris repens multiflorus, ibid. II. vbi proueniat ib.
Caryophyllus ſylueſtris biflorus, ibid. III. vbinam reperiatur ibid.
Caryophyllus pumilus latifolius 104.1.IV.
Caryophyllus holoſtius alpinus latifolius ib. V. vbi reperiatur 104.2.
Caryophyllus holoſtius alpinus anguſtifolius purpuraſcens, 104.2.VI.
Caryophyllus holoſtius alpineus gramineus, ib. VII. vbi proueniat ibid.
Caryophyllus holoſtius montanus anguſtifolius albus, ibid. VIII.
Caryophyllus holoſtius tomentoſus latifolius, 104.2.IX. *alias Ocymoides tomentoſus, ibid. vbinam proueniat* ibid.
Caryophyllus holoſtius tomentoſus anguſtifolius, 104.2.X. & 105.1.
Caryophyllus aruenſis glaber minimus 105.1. *quomodo variet* 105.2. *vbi prouenire conſueuerit* ibid.
Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius, vmbellatis corymbis, 105.2.XII. *vbi naſcatur* ibid.
Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius ramoſus repens, ibi. XIII. ex Hiſpania qualis ad nos adferatur ibid.
Caryophyllus ſaxatilis ſiliquoſus, 105.2.XIV. *in Hercynia promontoriis frequens, ibid. alias Gypſophytum ſiliquoſum* ibid.
Caucalis nodoſa echinato ſemine, 80.1.I. *alias caucalis ſemine ad caulium nodos echinato* ibid. 2.
Caucalis ſemine aſpero floſculis ſubrubentibus 80.1. & 2.I.
Caucalis tenuifolia montana 80.2.II.
Centaurium minus ſpicatum album, 130.1. & 2. *vbinam reperiatur* ibid.
Centaurium maius 56.2.
Centaurium alpinum luteum ibid.
Cichorium ſpinoſum Creticum 62.1.
Chamædrys ſpinoſa 117.1.I.
Chamædrys Auſtriaca foliis tenuiſſime laciniatis 117.2.II.
Chamædrys Hiſpanica foliis tenuiſſime diuiſis 117.2.III.
Chamædrys alpina minima hirſuta, ibid. .V. vbi reperiatur ibid.
Chamædrys ſpuria minor anguſtifolia 117.2.V. *vbi occurrat* ibid.
Chamæmelum leucanthemũ Hiſpanicũ magno flore 70.2.I.
Chamæmelum luteum Hiſpanicum odoratum ib. II.
Chamæmelum leucanthemum incanum Hiſpanicum minus ib. III.
Chelidonia rotundifolia maior, 137.1. *quib. locis proueniat* ibid.
Chelidonium maius foliis quernis flore laciniato 74.2.
Chondrilla viminea viſcoſa monſpeliaca 68.1.I.
Chondrilla viſcoſa humilis 68.1. & 2.II.
Chondrilla purpuraſcens fœtida ib. III.
Chryſanthemon latifolium Braſilianum 70.1.
Cicer montanum ἄκαυλον, 147.2.I. *quo anni tempore, & quo loco proueniat* 148.1.I.
Cicer montanum lanuginoſum erectum 148.1.II.
Cicer aſtragaloides erectum ibid.
Cirſium anguſtifolium, 155.2.II. *vbinam colligatur* ib.
Clematis maritima repens, 135. *vbinam reperiatur* ib.
Clematis alpina Geranifolia, ib. II. vbi naſcatur 136.1.
Criſta Galli vmbellata 85.2.I.
Criſta Galli anguſtifolia montana 86.1.II.
Cochlearia minor erecta 53.2.I.
Cochlearia Danica repens ib. II.
Conuoluulus purpureus folio rotundo, 134.1.I. *quando floreat* ibid.
Conuoluulus peregrinus cæruleus folio oblongo, ibid. II. alias Campanula cærulea ibid.
Conuoluulus foliis laciniatis, vel quinquefolius 134.1.III.
Colutea, Scorpioides maritima glauco folio, 157.1. *vbi naſcatur* ibid.
Conſolida media alpina 120.
Conſolida regalis latifolia paruo flore 74.1.
Conſolida regalis peregrina paruo flore ibid.
Conyza cærulea alpina maior, 124.1.I. *vbi proueniat* ibid.
Conyza cærulea alpina minor, ibid. II. vbi reperiatur ibid.
Conyza aquatica Aſteris flore aureo, ibid. III. vbi legatur 124.2.
Corallina alba nodoſa, 153.2.I. *vnde ad nos deferatur* ibid.
Corallina cinerea rugoſa, 153.2.II. *quotuplex ſit* ib.
Corallina pallide flaueſcens læuis 153.2.III.
Coronopus maritimus minimus 98.2.
Cotyledon minor foliis ſubrotundis ſerratis 133.1.
Cynocrambe Dioſcoridis 59.2.
Cynogloſſum ſemper virens 119.
Cynoſorchis anguſtifolia hiante cucullo 28.2.I.

D.

Daucus montanus apij folio flore luteo, 77.1. I. huic alter ſimilis ibid.
Daucus pratenſis apij folio, 77.2. II.
Daucus Alſaticus, ibid. III.
Daucus pratenſis tenuifolius 85.1. & 2. II.
Dens Leonis latifolius cauleſcens 62.2. I.
Dens Leonis tenuiſſimo folio ibid. II.
Dens Leonis minor foliis radiatis. ibid. III.
Dens Leonis minor aſpero folio. 63.1. IV.
Digitalis anguſtifolia luteo paruo flore, 115.2. vbi proueniat: ibid.
Doronicum Helueticum incanum, 97.1. I. vbi locorum creſcat: ibid.
Doronicum Helueticum humile, craſſis foliis, ib. II. quo menſe & loco floreat ib.
Draba tenuifolia velut ſpicata 53.1. I.
Draba flore cæruleo galeato ibid II.
Dracunculus alpinus folio ſcabioſæ: 39.1.

E.

Echium Hiſpanicum flore calcari donato, 119.1. I. vbi naſcatur ibid.
Echium Scorpioides minus floſculis luteis 119.2. II.
Elleb. rus nigær Sanniculæ folio minor, 97.1. veratrum nigrum Dodonæi ſiue Aſtrantiam nigram Lobelii per omnia refert, ſola autem magnitudine differt, ibid. vbinam locorum reperiatur 97.2.
Equiſetum paluſtre linariæ ſcopariæ folio 24.2. I.
Equiſetum paluſtre minus polyſtachion ib. II.
Equiſetum paluſtre tenuiſſimis & longiſſimis ſetis; ibidem III.
Equiſetum nudum minus variegatum Baſileenſe, ibid. IV. & 25.1.
Equiſetum fœtidum ſub aqua repens 25.1 V.
Eruca latifolia, 39.1. I. an Eruca tertia Anglica ib.
Eruca ſylueſtris minor Burſæ paſtoris folio 39.2. II.
Eruca ſylueſtris minor incana. ibid. III.
Eruca lutea ſiue Barbarea flore pleno ib. IV.
Eruca cærulea in arenoſis creſcens, 40.1. V. prouenit locis arenoſis ibid.
Eruca maritima Cretica ſiliqua articulata 40.2. VI.
Eruca maritima Italica ſiliqua haſtæ cuſpidi ſimili ibid.
Eruca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata, 41.1. VII.
Eryſimo ſimilis hirſuta alba 42.2.
Eryſimum tertium 43.1.
Euphraſia lutea radice ſquamata, 111. 2. I. vbi naſcatur, ibid.
Euphraſia purpurea minor, 111.2. II. vbi proueniat ibid.

F.

Faba arboreſcens 147.1.
Fabarum differentiæ quot ibid.
Fabæ arboreſcentis Anglicæ ſpecies quot ibid.
Feſtuca graminea glumis vacuis 19.1. LXIV.
Feſtuca graminea effuſa iuba 19.2. LXV.
Feſtuca iunceo folio ibid. LXVI.
Feſtuca iunceo folio, ſpica gemina ib. LXVII.
Feſtuca pratenſis lanuginoſa ibid. LXVIII.
Feſtuca dumetorum ib. LXIX.
Feſtuca dumetorum anguſtiſſimis & piloſis foliis, ibidem LXX.
Filipendula minor 85.2.
Filix paluſtris maxima 150.2. I.
Filix mas aculeata maior, 151.1. II. vbi legatur ibid.
Filix mas aculeata minor, 151.2. III. vbi proueniat ibid.
Filum maritimum Germanicum, 155.1. VIII. vbi reperiatur ibid.
Fragariæ affinis Sericea incana, 139.2. alias Leucas aduerſariorum, ibid. & quibus locis prouenire ſoleat ib.
Frangula altera polycarpos, 160. 1. quo anni tempore floreat, & quo loco 160.2.
Fucus maritimus 154.1.
Fucus alatus ſiue phaſganoides ibid. I.
Fucus arboreus polyſchides 154.2. II.
Fucus longiſſimo, latiſſimo, craſſoque folio, ibid. III. vbi reperiatur, ib.
Fucus longiſſimo, latiſſimo tenuiq́; folio, ibid. IV. vbi colligatur 155.1.
Fucus longo, anguſto & craſſo folio 155.1. V.
Fucus membranaceus ceranoides ibid. VI.
Fucus maritimus Gallopauonis pennas referens, 155.1 VI.

G.

Gallium latifolium glabrum 146.1. VIII. vbi reperiatur ibid.
Geniſta Hiſpanica affinis, 157.2. quo loco proueniat ibid.
Geniſtella Monſpeliaca Spinoſa, ibid. alias Corruda lutea ibid.
Geniſtella minor Aſpalatioides 157.2.
Gentianella alpina latifolia magno flore, 97.2. I. quo loco proueniat ibid.
Gentianella omnium minima, ibid. II. in ſummis Alpium Helueticarum iugis reperitur ibid.
Geranium malacoides minus, 138.1. I. quib. locis reperiatur ibid.

ibid.
Geranium columbinum tenuius laciniatum, ib. II. vbi proueniat ib.
Geranium cicutæ folio acu longiſsima, 138.1. III. vbi legatur 138.2.
Gladiolus anguſto gramineo folio, 26.1. quo loco proueniat ibid.
Glauci leguminoſa affinis 150.1.
Gnaphalium roſeum, 122. 1. quibus locis prouenire ſoleat ibid.
Gnaphalium roſeum hortenſe 122.2.
Gramen caninum vineale, 1.1. I. eius deſcriptio, ibi. vbinam reperiatur ib.2.I.
Gramen Caninum ſupinum paniculatum dulce, 1.2.II. quibuſnam locis gaudeat ibid.
Gramen Caninum maritimum aſperum, 2.1.III. in quibus locis reperiatur, ibid. à Lobelio quomodo vocitetur, ib.
Gramen Caninum maritimum ſpicatum, 2.2.IV. vbi proueniat ibid.
Gramen murorum, 2.2. V. vbi prouenire ſoleat ibid.
Gramen nodoſum ſpica parua 3.1.VI.
Gramen nodoſum auenacea panicula 3.2.VI.
Gramen bulboſum aquaticum, 4.2. VII. vbi reperiatur ibid.
Gramen bulboſum ex Alepo 4.1.VIII.
Gramen tremulum minus panicula parua 4.2.IX.
Gramen tremulum maximum, 5.1.IX. quibus locis creſcat ibid.
Gramen pratenſe paniculatum molle 5.1.IX.
Gramen pratenſe paniculatum maius anguſtiore folio, 5.1. X. quomodo ab alio ſimili differat & conueniat, 5.2. X. quibus locis reperiatur ibid.
Gramen panicula multiplici 6.1.XI. vbi proueniat ibid.
Gramen aruenſe panicula criſpa 6.1.XI. à Matthiolo, Lobelio, Dalechampio quibus nominibus deſcribatur, ibid.
Gramen mõtanum panicula ſpadicea delicatiore, 6.2.XII. quomodo differat ibid.
Gramen paniculatum odoratum, 7.1.XIII. Boruſsis vſitatum, & quorſum eo vtantur ibid.
Gramen ſyluaticum paniculatum altiſsimum, 7.2.XIV. quid ex eo ruſtici conficiant ib.
Gramen paluſtre panicula ſparſa 7.2.XV.
Gramen paluſtre paniculatum minus 7.2.XVI.
Gramen maritimum fluitans cornutum 7.2.XVII.
Gramen ſpica criſtata læue, vel gramen criſtatum, 8.1. XVIII.
Gramen ſpica criſtata ſubhirſutum 8.2.XIX.
Gramen ſpicatum anguſtifolium montanum, 8.2. XX. à gramine Caryophyllato pratenſi quomodo differat ibid.
Gramen ſyluaticum anguſtifolium ſpica alba, 8.2.XXI. vbi reperiatur ibid.
Gramen ſpicatum folio aſpero, 9.1.XXI. quo nomine à Dalechampio proponatur, ibid. vbi proueniat ibid.
Gramen Caryophyllatum nemoroſum ſpica multiplici, 9.1. XXII.
Gramen Caryophyllatum montanũ ſpica varia, 9.1.XXIII. vbi reperiatur ibid.
Gramen ſpicatum foliis & ſpicis hirſutis mollibus, 9.2. XXIV.
Gramen typhoides maximum ſpica longiſsima, 10.1. XXV.
Gramen Phalaroides minus, ſiue Hiſpanicum, 10. 1. & 2. XXVI. Phalaridi quomodo ſimilis & diſsimilis, ibidem. Gillenius quo nomine tranſmiſerit ibid.
Gramen Phalaroides ſpica molli, ſiue Germanicum, 10.2. XXVII. Vlmenſes quo nomine id indigitent, ibidem. vbi prouenire ſoleat ibid.
Gramen alopecuroides ſpica aſpera, quo nomine apud Lugdunenſem deſcribatur 10.2.XXVII.
Gramen tomentoſum alpinum & minus 10.2.XXVIII.
Gramen ſparteum Baſilienſe, ſiue capillaceo folio maius 11. 1.XXIX.
Gramen ſparteum Hollandicum, ſiue capillaceo folio minus 11.1.XXX.
Gramen ſparteum Monſpelienſium capillaceo folio minimũ 11.1.XXXI.
Gramen ſparteum ſetas equinas referens 11.1.XXXII.
Gramen ſparteum variegatum 11.2.XXXIII.
Gramen foliis iunceis breuibus maius, radice nigra 11.2. XXXIV.
Gramen paluſtre iunceum racemoſo ſemine 11.2. XXXV.
Gramen iunceum folio articulato aquaticum, 12. 1. XXXV.
Gramen montanum iunceum capite ſquamoſo, 13.1. XXXVI.
Gramen iunceum minimum capitulo ſquamoſo, 13.1. XXXVII.
Gramen iunceum minimum alterum, 13. 2. XXXVIII. à priore quomodo differat ibid.
Gramen iunceum minimum maritimum 13.2.XXXIX.
Gramen Cyperoides latifolium ſpica ſpadiceo viridi maius 13.2.XL.
Gramen Cyperoides anguſtifolium ſpica ſpadiceo-viridi minus 13.2.XLI.
Gramen Cyperoides ſpica pendula longiore & anguſtiore 13.2.XLII.
Gramen Cyperoides ſpicis minoribus minuſq; compactis, 13.2.XLIII. quotnam eius ſint differentiæ 14.1.XLIII.

Gramen arundinaceum plumoſum album 14.1.XLIV.
Gramen nemoroſum paniculis albis capillaceo folio, 14.2. XLV.
Gramen holoſteum alpinum minimum 14.2.XLVI.
Graminis hirſuti differentia quotnam dentur, 15.1.XLVI.
Gramen hirſutum latifolium minus iuncea panicula, ibid.
Gramen hirſutum capitulis pſyllij 15.2.XLVI.
Gramen hirſutum anguſtifolium maius 16.1.XLVII.
Gramen ſpica ſubrotunda echinata, vel gramen echinato capitulo 16.2.XLVIII.
Gramen ſpica plana echinata 16.2.XLIX.
Gramen montanum panicula miliacea ſparſa 17.1.L.
Gramen arundinaceum panicula miliacea 17.1.LI.
Gramen arundinaceum Sorghi panicula ſparſa 17.2.LII.
Gramen latifolium ſpica triticea compacta 18.1 LIII.
Gramen latifolium ſpica triticea diuulſa 18.1.LIV. à priore quomodo differat ib.
Gramen anguſtifolium ſpica triticea compacta 18.1.LV.
Gramen anguſtifolium, ſpica tritici mutica ſimili, 18.2. LVI.
Gramen ſpica ſecalina, 18.2.LVII. vbinam proueniat ibid.
Gramen ſpica brizæ maius, 19.1.LVIII. vbi reperiatur ibid.
Gramen ſpica brizæ minus, ibi.LIX. vbi locorum proueniat ibid.
Gramen loliaceum latifolium ſpica anguſtiore, ib.LX. cui ſit ſimile ibid.
Gramen loliaceum minus, ſpica ſimplici ibid LXI.
Gramen loliaceum minus ſupinum, ſpica multiplici, ibid. LXII.
Gramen maritimum panicula loliacea ibid.LXIII.
Gramen montanum auenaceum locuſtis rubris, 20.1. LXXI.
Gramen auenaceum lanuginoſum glumis rarioribus 20.2. LXXII.
Gramen glumis varijs 21.1.LXXIII.
Graß Poley 108,2

H.

Halimus minor 59.1
Haſenbrod 4.2.IX.
Helichryſon Orientale 123.1
Helychryſo ſylueſtri flore oblongo ſimilis 123.2. vbi naſcatur ibid.
Heſperis ſylueſtris flore paruo, 103.1.I. vbinam colligatur ibid.
Heſperis ſylueſtris Hieracij foliis hirſuta, 103.1.II. vbi proueniat ibid.
Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum minus, 63.1. & 2.I.
Hieracium minus glabrum 63.2.II.
Hieracium dentis leonis folio obtuſo minus ib.III.
Hieracium dentis leonis folio floribus paruis ibid.IV.
Hieracium dentis leonis folio bulboſum 63.2.V. & 64.1
Hieracium tomentoſum Hiſpanicum 64.1.VI.
Hieracium maximum aſperum Chondrillæ folio, 64.1. & 2.VII.
Hieracium alpinum anguſtiſſimo oblongoque folio, ibidem VIII.
Hieracium alpinum pumilum Chondrillæ folio, ibidem IX.
Hieracium intubaceum flore luteo, ibid. X. alias Hieracium Aphacoides ib.
Hieracium intubaceum flore magno albido ibid.XI.
Hieracium proliferum falcatum ibid.XII.
Hieracium minimum falcatum 65.1.XIII.
Hieracium montanum rapifolium ib.XIV.
Hieracium montanum foliis dentatis flore magno, ibidem XV.
Hieracium ramoſum magno flore 65.2.XVI.
Hieracium alpinum non laciniatum flore fuſco, ibid.XVII.
Hieracium hortenſe non laciniatum floribus atropurpuraſcentibus ib.XVIII.
Hipparis locuſtis, 25.1.IV. vbinam locorum proueniat, ibid.
Hippomarathrum Creticum, 76.1. vbinam locorum reperiatur ibid.
Holoſtium ſiue Leontopodium Creticum 98.2. vbinam proueniat ibid.
Horminum Syriacum, 114.1.I. alias Aman vocatur 114.2
Horminum anguſtifolium laciniatum, 114.2.II. vbi proueniat ibid.
Horminum minus album Betonicæ facie, 114.2.III. vbi naſcatur ib.
Hyacinthus minimus maritimus, 26.1. & 2. vbinam reperiatur ib.
Hyoſcyamus Creticus luteus maior, 92.1. quibus locis proueniat ibid.
Hypericum numulariæ folio 130.2
Hyſſopus latifolius 107.2. eius ſpecies ib.
Hyſſopifolia ſiue Gratiola minor, 108.1. foliis variat, ibid. itemq; floribus, ib. vbi naſcatur 108.1
Hyſſopoides, ib. alias Halimus aquaticus ibid.

I.

Iacea nigra anguſtifolia vel Lithoſpermi aruenſis foliis, 127.1. I. vbi obſeruata, ib. altera huic ſimilis ib.
Iacea integrifolia humilis, 127.2. I. vbi proueniat, ib. al-

Iacea

Iacea Auſtriaca repens ibid.

Iacea capite longis aculeis ſpinoſo, 127.2.III. *à Iacea montana echinato capite eſt diuerſa* 128.1.III.

Iacea laciniato Sonchi folio, ſiue Iacea latifolia purpurea capitulo ſpinoſo, 128.1.IV. *alias centaurium marinum*, ibid.

Iacea montana incana aſpera capitulis hiſpidis 128.1.V.

Iacea montana candidiſſima Stœbe foliis 128.2.VII.

Iacea montana incana laciniata capitulo hiſpido, ibid. VI.

Iacea tomentoſa capitulo ſpinoſo, 129.1.VIII. *vbi colligatur* ibid.

Iacea Babylonica ib. IX.

Iacobæa maritima ſiue Cineraria latifolia 69.1.I.

Iacobæa rotundifolia incana, 69.2.II. *vbi reperiatur* ibid.

Iacobæa alpina foliis rotundis ſerratis, 70.1. & 2. *vbi proueniat* ib.

Iunci differentia quotnam 21.2

Iuncus acutus maritimus caule triangulo, 22.2.I. *vbi reperiatur* ibid.

Iuncus exiguus montanus mucrone carens, ibid. II. *vbi proueniat* ib.

Iuncus inutilis, ſiue Chamaſchœnos, 22.2.III. *vbi creſcat* ibid.

Iuncus acumine reflexo alter ib. IV.

Iuncus acumine reflexo trifidus, ibidem V. *vbi reperiatur* ibid.

Iuncellus capitulis equiſeti fluitans, 23.1.VI. *vbi proueniat* ibid.

Iuncus alpinus capitulo lanuginoſo 23.2.VII. *quo loco reperiatur* ibid.

Iuncus alpinus bombycinus, ibidem VIII. *vbi loci proueniat* ibid.

Iuncus floridus minor ib. IX.

K.

Kali minus villoſum, 133.1.I. *cum figura kali albi Dodonæi quomodo conueniat*, ibid. *vbi reperiatur* ibid. *alias kali hirſutum foliis Spergulæ* ibid.

Kali folio gramineo, 133.1.II. *vbi naſcatur*, 133.2. *ad Anthylloidem Thaly accedere videtur* ibid.

L.

Lactuca folio oblongo acuto, 60.1.I. *cui ſit ſimilis* ibid.

Lactuca Italica laciniata ib. II.

Lamium peregrinum Scutellaria dictum, 110.2. *vbinam copioſe proueniat* 111.1

Lapathum maritimum fœtidum 56.1

Lappa roſea, 102.2. *à vulgata quomodo differat*, ibid. *apud Lipſienſes frequenter reperitur* ib.

Lathyrus anguſtiſſimo folio 148.2

Lenticula paluſtris latifolia punctata 153

Leucoium luteum magno flore, 102.1. *à vulgari, Keiri dicto, quomodo differat*, ibidem, *quo tempore anni floreat*, ibidem.

Leucoium luteum ſerrato folio ib. II.

Leucoium luteum ſylueſtre hieracifolium, ib. III. *vbi reperiatur* ibid.

Leucoium album odoratiſſimum folio viridi, 102.2. IV. *hoc per aliquot annos durat, ſi in cella aſſeruetur* ibid.

Leucoium minimum Creticum ib. V.

Leucoium maritimum minimum, 103.1. VI. *vbi locorum reperiatur* ibid.

Leuconarciſſus. *Vide Pſeudonarciſſus*.

Libanotis latifolia, aquilegiæ folio, 83.2.I. *aroma & ariſtolochiam ſapore redolet*, ib. *alias nomine Seſeli Æthiopici folio aquilegiæ appellatur* 84.1.I.

Libanotis latifolia minor ſemine criſpo, ibid. II. *alias Coſtum amarum ſemine criſpo* ibid.

Liguſticum ſiue Siler montanum anguſtifolium, 85.2.

Liguſtrum myrtifolium 158.2.I.

Liguſtrum foliis laciniatis ibid. II.

Lilium conuallium latifolium 136.2.II.

Limonium maritimum minus foliolis cordatis, 99.2.I. *quibus locis reperiatur* ibid.

Limonium maritimum minimum, ib. II. *vbinam loci proueniat* ibid.

Linaria Americana paruo flore 106.2.II.

Linaria latifolia tryphylla, ib. III. *alias Linaria latifolia Valentina* ibid.

Linaria capillaceo folio erecta flore odoro, 106.2.IV. *quibus locis proueniat*, ib. *eadem quotuplex* ib.

Linaria aruenſis cærulea erecta, 107.1.V. *duplici flore conſpicua, alio in agris Luſatiæ, alio ad montem Cetium*, ibi.

Lupinus cæruleus maior villoſus 148.1

Lupinus minimus 148.2

Lychnis auricula vrſi facie, 103.2.I. *quibus aliis nominibus vocetur* ibid.

Lychnis ſylueſtris minima exiguo flore, ibi. II. *vbi reperiatur* ibid.

Lyſimachia hirſuta ſiliquoſa paruo flore 116.1.I.

Lyſimachia minor ib. II.

Lyſimachia Chamænerion dicta alpina, 116.1.III. *vbi proueniat* ibid.

Malua

M.

Malua folio ficus 137.1.I.
Malua folio vario ibid.II.
Malua Americana 137.1.III.
Marrubium paluſtre hirſutum tenuius laciniatum, 110.2.I. quo ſolo gaudeat ibid.
Marrubium album villoſum, 110.2.II. vbi reperiatur ib.
Marrubium album criſpum ib.III.
Melampyrum luteum linariæ folio, 112.1. quo menſe & loco floreat 112.2
Meleguetæ ſiue grana Paradiſi 158.1.
Melilotus Hiſpanica folijs maculatis 144.
Mentha rotundifolia minor, ſeu flore globoſo, 109.2.I. quibus locis gaudeat ibid.
Mentha radice geniculata, 109.2.II. alias Mentha tuberoſa, & Nepetha anguſtifolia odorata ibid.
Mentha Cattaria minor 110.1.III.
Mentha Cattaria minor alpina, 110.1.IV. vbi proueniat ibid.
Millefolium maximum vmbella alba 72.1.I.
Millefolium purpureum maius ibid.II.
Millefolium incanum Creticum, ſiue Millefolium Dioſcoridis, 72.2.III. in Creta quomodo vocetur ibid.
Millefolium aquaticum pennatum ſpicatum 73.1.IV.
Millefolium aquaticum cornutum 73.2.V.
Moly Africanum vmbella purpuraſcente, 28.1.I. quam habeat odorem ibid.
Moly moſchatum capillaceo folio 28.2.II.
Muſcus pennatus, 151.1.I. quibus locis reperiatur, ibid. eius altera ſpecies ibid.
Muſcus filicinus minor 151.1 II.
Muſcus abietis facie 151.2.III.
Muſcus ramoſus repens ibid.IV. huic ſimilis alter ib.
Muſcus ramoſus erectus maior, ibid. V. vbinam reperiatur ibid.
Muſcus ramoſus erectus minor ib.VI.
Muſcus ſaxatilis ericoides ib.VII.
Muſcus ſtellaris roſeus, ibid. VIII. vbinam proueniat ibid.
Muſcus Cupreſſiformis 152.1.IX.
Muſcus polytrichoides, ibid. X. quotuplex ſit, ibid. vbi reperiatur ibid.
Muſcus terreſtris Coralloides incanus 152.1.XI. vbi naſcatur ibid.
Muſcus terreſtris, coralloides, erectus, cornibus ruſeſcentibus ibid.XII.
Muſcus Ceranoides, 152.1.XIII. quotuplex ſit ibid.
Muſcus aquaticus folio expanſo, 152.2.XIV. vbi reperiatur ibid.
Muſcus fontanus ſiue Hepatica aquatica ib XV.
Muſcum fontanum capitulis racemoſis 152.2.
Muſcus pyxioides quotuplex ib.XVI.
Myagrum fœtidum, 51.2.I. cur ſic dictum ibid.
Myagrum monoſpermon latifolium, 51.2. & 52.1. II. Pſeudoiſadis ab Alpino vocatum 52.1.II.
Myagrum monoſpermon minus 52.1.II.
Myagro ſimilis ſiliqua rotunda 52.1.IV.

N.

Napobraſſica 54.1.I.
Napus ſylueſtris Cretica 38.1.
Narciſſus anguſtifolius albus minor 27.1.I.
Nardo Celticæ ſimilis inodora 88.2.
Naſturtium hortenſe quotuplex 44.1. & 2.
Naſturtium hortenſe latifolium 43.1.
Naſturtium hortenſe criſpum anguſtifolium 43.2
Naſturtium hortenſe criſpum latifolium 44.1.
Naſturtium hortenſe criſpum 44.2.I.
Naſturtium pratenſe paruo flore ibid.II.
Naſturtium aquaticum maius & amarum, 45.1.II. interdum Siſymbrium vocatur, & ſæpe inter Naſturtium aquaticum ſupinum reperitur ibid.
Naſturtium ſylueſtre minus 45.1.III.
Naſturtium alpinum minus Reſedæ foliis 45.2.IV.
Naſturtium alpinum capſula Naſturtij hortenſis, ibidem. V.
Naſturtium alpinum Bellidis folio maius 46.1. VI.
Naſturtium foliis Barbareæ ibid.VII.
Nigella latifolia flore maiore ſimplici cæruleo 75.1.I.
Nigella Cretica 75.2 II.
Nummularia flore purpuraſcente, 136.1. vbinã proueniat 136.2.

O.

Ocimum latifolium maculatum 109 2.
Onobrychis clypeata aſpera minor, 149.2.I. vbi colligatur ibid.
Onobrychis clypeata læuis, ibidem II. vbinam proueniat, ibid.
Onobrychis incana, 149.2.III. vbi locorum reperiatur, ib. altera huic ſimilis ibid.
Ophiogloſſum anguloſo folio 150.1.I.
Ophiogloſſum minus, ibidem II. quibus locis proueniat, ibid.
Ophris minima, Ophridium ſeu Bifolium Broccenbergicum minus 32.2.

Orchis. Vide Cynoſorchis.
Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga 29. 1.V.
Orchis macrophylla 29.2.V.
Orchis palmata anguſtifolia minor flore odoratiſſimo, 30. 1.VI.
Orchis palmata pratenſis anguſtifolia maior ib.VI.
Orchis palmata flore viridi 30.2.VIII.
Orchis palmata montana maxima 31.1.IX.
Origanum ſylueſtre humile, 109.1. vbi copioſe reperiatur, 109.2.
Orobanche flore maiore ex caruleo purpuraſcente, 31.2.I.
Orobãche vulgaris, Theoph. Limodoron, & quare ita dicta. ibid.II.
Orobanche Hypopytis, ib.III. quomodo à vulgari differat, ib.
Orobus alpinus latifolius, 149.2. vbi proueniat ibid.

P.

PÆonia flore pallido folio hirſuto 139.
Papauer erraticum Pyrenaicum luteo flore 92.2.II.
Papauer ſpinoſum, 93.1.II. qualem odorem referat, ib. quo anni tempore floreat, ib. eius ſemen ex Anglia primo, nomine Figo del inferno, id eſt, Ficus infernalis, allatum, ib. an Glaucium ſit Dioſcoridis ib.
Perfoliata alpina latifolia minor, 129.2.I. vbi reperiatur, ibid.
Perfoliata alpina anguſtifolia maior, ſiue folio anguloſo, 129.2.II. (ibid.
Perfoliata alpina anguſtifolia media, ibid.III. vbi naſcatur
Perfoliata alpina anguſtifolia minor. 129.2.IV. vbi legatur ibid.
Perfoliata alpina anguſtifolia minima, ibid.V. inter Perfoliatam & Bupleuron media, 130.1. vbi reperiatur, ibid.
Perfoliata minor ramis inflexis 130 1.VI.
Perſicaria anguſtifolia 43.2.
Pimpinella ſaxifragia tenuifolia 84.2.I.
Pimpinella ſanguiſorba inodora, ib.II. alias Pimpinella minor Hiſpanica ib.
Piſum vmbellatum 147.2.
Plantago maxima tota glabra, 97.2.I. vbi locorum reperiatur ibid.
Plantago quinquenervia caulium ſummitate folioſa, ibid. II. à vulgari quomodo differat ibid. vulgaris vbi reperiatur 98.1.
Plantago trineruia anguſtiſſimo folio, 98.1.III. hac ad vias maxime ad rudera, reperitur ibid.
Plantago anguſtifolia paniculis lagopi, 98.1.IV. vbi copioſe proueniat ib.
Polium latifolium incanum Creticum, 108.2. alias Polium platiphyllum Cydonienſe ibid.
Polygonatum latifolium minus flore maiore, 136.2.I. vbi proueniat ib.
Polygonatum latifolium perfoliatum Braſilianum; ib.II.
Polygonum ſaxatile 131.1.I.
Polygonum Creticum thymi folio ibid.II.
Polygonum Littoreum minus floſculis ſpadiceo albicantibus, 131.1.III.
Polygonum πολύκαρπον minor :ib.
Polygonum minus lentifolium, 131.1.IV. vbinam reperiatur 131.2.IV.
Potamogeton racemoſum anguſtifolium, 101.1.I. alias tribulum aquaticum minus ibid.
Potamogeton gramineum ramoſum, ib.II. alias Fontilapathum gramineum ibid.
Potamogeton minimum capillaceo folio, ibid.III. vbi proueniat ib.
Potamogeton capillaceum, capitulis ad alas trifidis, ib.IV. & 101.2.
Pſeudonarciſſus gramineo folio, ſiue Leuconarciſſus aſtiuus, 27.1.II. (ibid.
Pſyllium Indicum foliis crenatis, 99.1.I. quo tempore floreat
Pſyllium minus, ib.II. quo menſe floreat, 99.2. alias Gottne rubrum & album ibid.
Pulegium foliis nummularia 109.1.
Pulſatilla paluſtris 94.1.I.
Pulſatilla apij folio vernalis flore maiore, ibi.II. & 94.2.II. quo loco proueniat ibid.
Pulſatilla apii folio vernalis flore minore, 94.2.III. & quo menſe floreat ibid.
Pulſatilla apij folio autumnalis, ib.IV. quo loco, & menſe floreat ibid.
Pulſatilla folio anemones ſecunda, vel ſubrotundo, ib. V. alias Pulſatilla latifolia ibid.
Pyrola Alſines flore maior & minor, Europea & Americana, 100.1. & 2. Europaam ſub herba trientali Val. Cordus poſuit, ibid. & alij qualiter & quibus ſub locis. ibid.
Pyrola Alſines flore Braſiliano, 100.2. vbinam reperta, ibid. & 101.1.

Q.

QVercus maritima quotuplex 154.1.
Quinquefolium album minus, 139.1. vbi colligatur, 139.2.I.
Quinquefolium album minus, 139.2.II. vbi locorum reperiatur ibid.
Quinquefolium montanum luteũ erectum hirſutum, ib.II.
Quinquefolio ſimilis enneaphyllos hirſuta, ib.IV. vbi naſcatur ibid.

R.

RAnunculus montanus ſubhirſutus latifolius, 96.1.VI. quibus locis proueniat ibid.

Ranunculus montanus lanuginoſus foliis ranunculi pratenſis repentis ib. VII *vbinam reperiri ſoleat* 96.2.VI.
Ranunculus ſaxatilis magno flore, 96.2.VIII. *quibus locis creſcat* ib.
Ranunculus ſaxatilis folijs ſubrotundis ibid. IX.
Ranunculus minimus ſaxatilis hirſutus ib. X. *vbi proueniat* ibid.
Ranunculus villoſiſſimus Monſpeliacus, ib. XI. *quibus locis reperiatur* ib.
Ranunculus nemoroſus Anemones flore minor, 95.1.I. *à vulgato quomodo differat* ibid.
Ranunculus rotundifolius repens echinatus ib. II. *vbi proueniat* ib.
Ranunculus paluſtris echinatus ib. III. *quibus locis gaudeat* ibid.
Ranunculus grumoſa radice folio ranunculi bulboſi, 95.2. IV.
Ranunculus geranij tuberoſi folio, ibid. V. *alias Batrachium verum* ib.
Raphanus Creticus 38.2.
Raphanus aquaticus folijs in profundas lacinias diuiſis 38.2.
Raphanus aquaticus alter 38.1.
Rapiſtrum floribus Leucoij marini. 37.1.I.
Rapiſtrum monoſpermon ibid. II.
Rapunculus ſpicatus ſpica alba vel cinericea 33.1.
Rapunculus alpinus ſiue pyramidalis minor ib. I.
Rapunculus alpinus corniculatus 33.2.II.
Reſeda linariæ folijs 42.1.
Reſeda minor alba, quam Seſamoidem paruam Salmanticenſem Cluſius vocat ibid.
Reſeda affinis Phyteuma ib.
Ribes montana oxyacantha ſapore 160.2.
Ribes quotuplex in Heluetiorum alpibus reperiatur, ibid. *vbi proueniat* ibid.
Rubia montana anguſtifolia 145.1.I. *vbinam proueniat* ib.
Rubia pratenſis læuis acuto folio, 145.1.II. *vbi reperiatur* ib.
Rubia quadrifolia rotunda læuis, ib. III. *vbi creſcat* ib.
Rubia anguſtifolia ſpicata, 155.1.IV. *vbi naſcatur* ib.
Rubeola aruenſis cærulea repens 145.2.V.
Rubeola ſaxatilis ib. VI.
Rubeola maritima aſpera, 146.1.VII. *vbi legatur* ib.
Rubia cynanchica ſaxatilis, ibid. VIII. *vbi proueniat* ib.

S.

Salix alpina Pyrenaica 159.2.VI.
Salix alpina anguſtifolia repens ib. V.
Salix fragilis 159.1.I.
Salix oblongo incano folio ib. II.
Salix ſubrotundo argenteo folio ib. III.
Salix humilis latifolia erecta 159.2.IV.
Salix ſaxatilis minima ib. VII.
Saluia folio ſerrato 113.2.I.
Saluia folio ſubrotundo ib. II.
Saluia lanuginoſa anguſtifolia 113.2.III.
Sanamunda viridis vel glabra, 160. *vbi colligatur* ib.
Sanicula montana minor, 115.1.I. *quomodo varietur, & vbi proueniat* ibid.
Sanicula alpina minima piloſa, 115.2.I. *vbi reperiatur*, ibid.
Saponaria concaua Anglica, 103.1. *quo anni tempore, & in qua regione floreat*, 103.2. *alias Gentiana concaua dicta* ibid.
Scabioſa peregrina rubra, 125.2.I. *alias Scabioſa Indica à Cluſio dicta* ibid.
Scabioſa folio Sinapi ſylueſtris ibid. I.
Scabioſa prolifera folijs Gingidij 126.1.III.
Scabioſa prolifera quotuplex ibid.
Scabioſa prolifera folijs in latiores lacinias diuiſis, 126.1. III.
Scabioſa prolifera folijs tenuius inciſis ibid.
Scabioſa montana dentis leonis folio, 126.2.IV. *vbi reperiatur* ibid.
Scabioſa ſtellata minima ibid. V.
Scabioſa argentea anguſtifolia, 127.1.VI. *vbi proueniat*, ibid.
Scandix Cretica maior 78.1. & 79.1.I.
Scandix ſemine roſtrato Italica 78.2.
Scandix Cretica minor, 79.1.I. *quænam eius varietas*, 79.2.II.
Scandici quæ herba maxime quadret 80.2.I.
Scrophularia flore luteo 112.2.I.
Scrophularia folijs laciniatis 113.1.II.
Secale latifolia 26.2.
Scorodotis Cretica 113.2.
Sedum tridactylites alpinum maius, 131.2.I. *alius ſaxifraga alba petrea ibid. ſimile, ſed folijs latioribus, & in ternas primum profundas lacinias diuiſis*, ibid. *aliud cauliculo rotundo, ſemipalmari* ibid.
Sedum tridactylites alpinum minus, 131.2.II. *vbi reperiatur* 132.1.II.
Sedum montanum ericoides ib. III.
Sedum alpinum ericoides cæruleum, 132.1.IV. *vbi naſcatur* ibid.
Sedum ſaxatile hirſutum purpureum, ibid. V. *vbi proueniat* ibid.
Sedum ſaxatile atrorubentibus floribus, ib. VI. *vbi in omnibus alpibus excreſcat* 132.2.VI.
Sedum ſaxatile variegato flore 132.2.VII. *vbi copioſe proueniat* ibid.

Sedum.

Sedum alpinum foliolis crenatis aſperis 132.2.VIII.
Sedum aruenſe flore rubente,ib.IX.vbi reperiatur ib.
Serpentaria triphyll Braſiliana,101.2.vbinam reperiatur ibid.
Serpillum latifolium ſubhirſutum 108.2.
Seſeli montanum Cicutæ folio hirſutum 85.1.I.
Seſeli pratenſe tenuifolium, ſiue Daucus pratenſis tenuifolius 85.1.& 2.II.
Seſeli paluſtre lacteſcens 85 2.II.
Sideritis foliis oblongis glabris 111.1.I.
Sideritis alſine trixaginis folio, 111.2.II.vbi reperiatur, ib.
Sinapi paruum ſiliqua aſpera 41.2.I.
Smyrnium peregrinum folio oblongo 82.1.
Solanum tuberoſum eſculentum, 89.1.I.In Auſtria quale habeatur 90.1.I odorem qualem referat ib.
Solanum ſomnifi um ſecundum, ib.an veteribus cognitum 90.2.huius radicibus Indi panis loco vtuntur ib.
Solanum racemoſum ceraſorum forma 90.2.II.
Solanum triphyllon Braſilianum 91 1.III.
Solanum Mexiocanum Iaſminum Indicum dictum flore minore 91.2.IV.
Sonchus aſper laciniatus Creticus 62.2.I.
Sonchus aſper ſubrotundo folio ib.II quæ eius ſpecies 61.1.II.
Sonchus leuis in plurimas tenuißimas lacinias diuiſus, ib. III.
Sonchus anguſtifolius maritimus 61.1.IV.
Sonchus montanus leuis laciniatus minor ibid.V.
Sonchus villoſus luteus minor, ibid.VI à quibuſdam Hieracium tomentoſum dicitur 61.2.VI.
Sparganium minimum 24 2.
Sphondylium hirſutum foliis anguſtioribus, 83.1.I. à vulgari quomodo differat ibid.
Sphondylium alpinum paruum ib.II.
Sphondylium alpinum glabrum 83.1.& 2.III.
Styrax liquida 158.2.
Sumach anguſtifolium, 158 1.vbinam prouenire ſoleat, ib.

T.

Tanacetum alpinum 70.1.
Telephium purpureum minus, 133 2. vbinam colligatur ibid.
Teucrium alpinum inodorũ magno flore. 116. vbi naſcatur ibid.
Thalictrum anguſtißimo folio 146.2.I.
Thalictrum minimum fœtidißimum, 147.1.II. vbi reperiatur, ib.huic ſimile ibid.
Thlaſpi vaccariæ folio, Burſæ paſtoris ſiliquis 47.1.I.
Thlaſpi vaccariæ incano folio minus 47.2.II.
Thlaſpi villoſum capſulis hirſutis 47.1.& 2.III.
Thlaſpi creticum flore albo 48.1.IV.
Thlaſpi ſaxatile rotundifolium ib.V.
Thlaſpi alpinum folio paruo crenato, vel Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo 48.2.VI.
Thlaſpi alpinum maius capitulis rotundis 49.1.
Thlaſpi montanum incanum luteum 49.2.
Thlaſpi alpinum repens, 49.1. VII quomodo varietur ratione loci ibid.
Thlaſpi biſcutatum villoſum flore calcari donata, 49.2. VIII.
Thlaſpi fruticoſum Leucoij folio latifolium ib IX.
Thlaſpi Alexandrinum 50.1.X.
Thymum inodorum 158.2.
Trachelium. Vide Campanula foliis ſubrotundis.
Tragopogon folio ſinuato 129.1.I.
Tragopogon tenuißime laciniatum ib. II.
Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato. 140. 1.I.quo anni tempore floreat, ib.& vbinã reperiatur, ib.
Trifolium montanum purpuraſcens folio obtuſo crenato, ibid.II.
Trifoliũ mõtanum lupulinum, 140.1.III: vbi naſcatur ibi.
Trifolium capitulo ſpumoſo leui, ib.IV.quib. locis proueniat ibid.
Trifolium capitulo ſpumoſo aſpero maius, 140.1.V. vbi reperiatur 140.2
Trifolium capitulo ſpumoſo aſpero minus, 140. 2. VI. vbi proueniat ibid.
Trifolium capitulis Thymi, ib VII.vbi naſcatur ib.
Trifolium capitulo oblongo aſpero 140.2.VIII.
Trifoliũ cochleatũ folio minuto obtuſo fructu latiore ib. IX.
Trifolium cochleatum polycarpon, 141.1. X. huic ſimile alterum, ib quomodo ab inuicem differant ib.
Trifolium cochleatum echinatum minus 141.1.XI.
Trifolium fructu duro, ſpinis horrido, 141.2.XII.vbi legatur ibid.
Trifolium folliculis coronæ ſimili, ib.XIII.vbi proueniat ib.
Trifolium peltatum Creticum, 142.1. XIV. alias Trifolium Creticum odoratum ibid.
Trifolium ſpinoſum Creticum, 142.2. XV. alias Trifolium ſpinoſum ſemper virens 143.1.
Trifolium ſtellatum, 143.1.XVI. quo anni tempore & loco colligatur ibid.
Trifolium globoſo flore, vel capitulo Lagopi rotundiore, 143. 1.XVII.quo menſe & quo loco proueniat ib.
Trifolium globoſum repens 143.2.XVIII.
Trifolium ſaxatile hirſutißimum, ib.XIX.vbi legatur ibid.
Trifolium alpinum flore magno radice dulci 143.2.XX. quib. locis naſcatur, ib.eius radix quo ſapore ſit prædita ib.
Trifolium corniculatum minus piloſum, 144.1.XXI. vbi proueniat ib.

Trifolium corniculatum fruteſcens tenuiſſimis foliis. ibid. XXII.
Trifolium anguſtifolium repens folliculis rotundis. 144.1. XXIII.
Tuſſilago alpina folio oblongo 101.2. *vbi locorum proueniat* ibid.
Tithymallus incanus hirſutus 133.2.I.
Tithymallus ſiue Eſula exigua foliis obtuſis,ibid. II. *vbi reperiatur* ibid.
Tithymallus exiguus ſaxatilis 133.2. *vbi proueniat* ibid.

V

Valeriana paluſtris maior profunde laciniata 86.2.I. *in quo cum Valeriana vulgari conueniat.* ibid.
Valeriana paluſtris inodora parum laciniata. ibid.II.
Valeriana alpina prima. ib
Valeriana alpina ſcrophulariæ folio. 87.1.IV. *in qu Valeriana ſylueſtri conueniat.*
Valeriana alpina minor. 87
Valeriana peregrina purpurea albave. ibid.VI. *in qu Nardo montana conueniat.* 88.1.VI. *alias Vale Sicula.ibid. item Valeriana Indica Imperati,& dus Cretica,tandemq́ Tripolium.*
Valeriana rubra anguſtifolia. 88.2
Verbaſcum foliis rotundis flore blattariæ. 11
Verbena nodiflora. 1
*Veronica alpina bellidis folio hirſuta.*116.1.I. *vbi reperiatur.* 11
Vicia Onobrychidis flore. 149.1. *vbinam proueniat. ibidem.*

ERRATA.

Fol.18.l.14 ſecalina,ipſi ſecali, ibid.l.19.loliacea. fol.19.l.11.terna,ibid.l.19.murino. fol.19.l.29.aſperſis. fol.20.l.12.donatur. fol.23.l.2.capillaceum. fol.43.l.11.appellauit. fol.65.l.6.quandoque. fol.67.l.14. brachiatos. fol.69.l.16.abſque. fol.79.l.14.ſub aſperis. fol.90.l.36.vernalique. ibid.l.vlt.nomine.

FINIS.

H. 1824, I.?